ಸಂತ ಪಾಟೆಲ್ತ್ಕ್ಯಾರ
ಕನಕದಾಸರ್

ಮೂಲ :
ಸಂತ ಕವಿ ಕನಕದಾಸರು
ಡಾ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಗಣೇಶ

ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆಗ್
ಬಿ.ಎಂ. ಹನೀಫ್

ಪ್ರಕಾಶನ
ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಂಗಳೂರು
(ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ)

SANTHAKAVI KANAKADASARU
Written by :
Dr. Ganesh Chikkamagaluru
Mysore

Traslated by:
B M Haneef
Senior Journalist
No.361, 6th Cross, HMT Layout
Behind Om Timbers, Nagasandra Post, Bengaluru - 560 073

Published by:
V N Mallikarjuna Swamy
Member Secretary
National Saint Poet Kanakadasa Study and Research Centre
2nd floor, Chalukya Division, Kannada Bhavana
J C Road, Bengaluru-02
And
Umarabba
Registrar, Karnataka Beary Sahithya Academy
Presidium Commercial Complex
Attavara, Nandigudda Road, Mangalore - 575 001
Tel. : 0824-2412297, 9449842186
Email : bearyacademy@yahoo.in

First Impresson: 2015

© Copy Right:
National Saint Poet Kanakadasa Study and Research Centre
Bengaluru-02

Pages : xx+72

Copies : 500

Paper Used : 70 gsm NS maplitho Size : Demy 1/8

Price : Rs. 45/-

Designed & printed at :
Aakrithi Prints
Light House Hill Road, Mangalore - 1
Tel. : 0824 2443002

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ
ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸರು

(ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನ – ಕಾವ್ಯ – ದರ್ಶನ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೊ ಪಲಕ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಕನಕದಾಸರೊ ಜೀವನದರ್ಶನ ಪಿನ್ನೆ ಕಾವ್ಯ ಕೀರ್ತನೆಜಲೆ ಬಗೆಲ್ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಂಶೋಧನೆ, ಪ್ರಕಟಣೆ ಪಿನ್ನೆ ಪ್ರಸಾರ ಕಾರ್ಯತ್ತ್‌ಗ್ ತೊಡಜಿರ್. ಈ ಬಗೆರೊ ಬೆಲಿಯೊ ಪಡಿಪುಗು ಬಾಲಕ್ಕಾರ್, ಬಾಲಕ್ಕಾರ್ತಿಮಾರ್ ತೊಡಜೊನು ಚೆಲ್ರೊದೇ ಇದ್‌ರೆ ಉದ್ದೇಸ. ಈ ನೆಲೆಲ್ ಪುದಿಯೊ ಪುದಿಯೊ ದೃಷ್ಟಿಕೋನತ್ತ್‌ಲ್ ಪಡಿಪು ಇನ್ನೊ ವಿದ್ವಾಂಸಮ್ಮಾರ್‌ಗ್, ಸಂಶೋಧನೆ ಆಕ್‌ರೊ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಮಾರ್‌ಗ್ ಫೆಲೋಶಿಫ್ ಕೊಡುಕುರೊ, ಅಧ್ಯಯನತ್ತ್‌ಗ್ ಅನುದಾನ, ರಾಜ್ಯ –ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟತ್ತ್‌ಲ್ ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣ, ಸಂವಾದ ಗೋಷ್ಠಿಜಲೊ ಏರ್ಪಾಡ್, ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಮಾಧ್ಯಮತ್ತ್‌ಲ್ ಕನಕದಾಸರೊ ತತ್ವಾರ್ಥಜಲೊ ಪ್ರದರ್ಸನ ಪಿನ್ನೆ ಪ್ರಸಾರ, ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಬಾಸೆಲ್ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೊ ಅನುವಾದ, ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನತ್ತೆ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ಲೇಸ್‌ಜ, ಕರ್ನಾಟಕ ತತ್ವ ಪದಕಾರಮ್ಮಾರ್ರೊ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಚೆರ್ಪಕ್ಕಾರ್–ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮುದಾಯತ್ತ್‌ಗ್ ಕನಕ–ಸಂಸ್ಕೃತಿ–ಕಮ್ಮಟ ರಸಗ್ರಹಣ ಸಿಬಿರಜಲೊ ಏರ್ಪಾಡ್, ಬೆಲಿಯೆ ಪಿನ್ನೆ ಯುವ ವಿದ್ವಾಂಸಮ್ಮಾರ್‌ಗ್ ಇನಾಮ್ ಇಜನೆ ಚಮ್ಮೆ ನಲ್ಲೊ ನಲ್ಲೊ

ಯೋಜನೆಜಲೆ ತಯಾರ್ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಜಾರಿ ಆಕಿಯೋಂಟುಂಡು.

ಇದಿಪ್ಪ ಕನಕದಾಸರೊ ಜೀವನತ್ತೊ ಬಿಸಯ, ಸಂದೇಸ, ಕಾವ್ಯತ್ತೆ ಬಗೆಲ್ ಓದುರಂಕ್ ಸುಲಭತ್ತ್‌ಲ್ ಓದಿಯೋಂಟೆ ಪೋಂಡೆ ಪೋಲೆ ಪಿನ್ನೆ ಸುಲಭತ್ತ್‌ಲ್ (ಎಲ್ಪತ್ತ್‌ಲ್) ಎತ್ತ್‌ಬಾಟ್‌ರೊ ಉದ್ದೇಸತ್ತ್‌ಲ್ "ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸ" ಚೊಲ್ಲುರೆ ಆವೃತ್ತಿರೆ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಲ್ ಪರ್ತ್ ಕೊಮನ್ಟ್ಟ್ ಇಪ್ಪ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆಲ್ ಅದ್‌ರೊ ಅನುವಾದ ಪರ್ತ್‌ಗ್ ಕೊಂಬನ್ನೋಂಟುಂಡು. ಇದ್‌ರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಿನ್ನೆ ಭಾರತ ದೇಶತ್ತೊ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಬಾಸೆಲುಮ್ ಅನುವಾದ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಪ್ರಕಟ ಆಕ್‌ರೆ ಸೊರ ಆಯೋಂಟುಂಡು.

ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಲ್ ಈ ಬೂಕುರೆ ತಯಾರ್ ಆಕಿಟ್ಟ್ ತನ್ನೊ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಗಣೇಶ್ ಇಯಾಲ್‌ಗ್ ಸುಕೂರ್‌ಸಲಾಂ ಚೊನ್ನೊಂಟುಲ್ಲೆ. ಈ ಬೂಕುರೆ ಓದಿಟ್ಟ್ ಸಲಹೆ ಸಹಕಾರ ತಂತ್ ಬೂಕು ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಬರೊಗು ಕಾರಣ ಆಯೊ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರತೊ ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿ ಕಾ.ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ ಇಯಾಲ್‌ಗುಂ ಕೈ ಎಲ್ತ್‌ರೊ ಓದಿಯೊ ಪ್ರೊ. ಜ್ಯೋತಿ ಹೊಸೂರ ಈಮಗುಂ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ನನ್ನಿ. ಕನಕದಾಸರೊ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನುವಾದ ಯೋಜನೆಗ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ತಂತ್ ಸುರೂತೊ ಹಂತತ್ತ್‌ಲೇ ಒರು ಕೋಟಿ ಉರ್ಪೆ ತನ್ನೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪಿನ್ನೆ ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಿ ಆಯಿಟ್ಟುಲ್ಲೆ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಅಂಕ್, ಉಮೇದ್ ತನ್ನೊಂಟುಲ್ಲೆ ಕನ್ನಡ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವೆ ಉಮಾಶ್ರೀ ಈಮಗುಂ, ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರತ್ತೊ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನ ಮಂಡಲಿರೊ ಸದಸ್ಯ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಪಿನ್ನೆ ಮೆಂಬರ್ ಮಾರ್‌ಗ್ ನನ್ನಿ ಚೊನ್ನೊಂಟುಲ್ಲೆ. ಬ್ಯಾರಿಬಾಸೆಲ್ ಈ ಬೂಕುರೆ ಬಿ.ಎಂ. ಹನೀಫ್ ಈಯಾಲ್ ಅನುವಾದ ಆಕಿಟ್ಟ್, 'ಸಂತ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಕ್ಕಾರ ಕನಕದಾಸರ್' ಚೆಲ್ರೊ ಪೇರ್‌ಲ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಇದ್‌ರೊ ಪರ್ತ್ ಕೊಮನೊಂಟುಂಡು. ಅದ್‌ರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪಿನ್ನೆ ಸದಸ್ಯಮಾರ್ ಅಜನೆ ಬಿ.ಎಂ. ಹನೀಫ್ ಇಯಾಲ್‌ಗುಂ ನನ್ನಿ ಚೊನ್ನೊಂಟುಲ್ಲೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭಿಮಾನಿಜ ಈ ಬೂಕುರೊ ಪ್ರಯೋಜನ ಎಡ್ತೊಲ್ಲಾರ್‌ಂಟ್ ನಾನ್ ಬಿಯಾರಿಕ್ಕ್‌ರೆ.

ತಾರೀಕ್ : 01–03–2015

ಕೆ.ಎ. ದಯಾನಂದ
ಅಧ್ಯಕ್ಷ
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ
ಪಿನ್ನೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ
ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸರು

(ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನ – ಕಾವ್ಯ – ದರ್ಶನ)

ಮುಮ್ಮಾತು

ಸುರೂತೊ ಪಲಕ

ಸಂತ ಕವಿ ಕನಕದಾಸ ಇಂಡತ್ತೊ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಸತ್ತ್‌ಲ್ ಚಮ್ಮೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಯಿರ್. ಇದ್ ಈ ಮಹಾನ್ ಕವಿಗ್ ಉಲ್ಲೊ ಅನನ್ಯತೆ ಆಯಿಟಿಕ್ಕಡ್. 16ನೇ ಶತಮಾನತ್ತೊ ಪಿನ್ನೆ ಮುಖ್ಯಮಾಯಿಟ್ಟ್ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಮಾನತ್ತೊ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಲಾವಟ್ಟ್ ಅಲ್ಲೆಂಗ್ ಭಕ್ತಿ ಪಂಥತ್ತೊ ಚರಿತ್ರೆಲಾವಟ್ಟ್ ಕನಕದಾಸರೊ ಒರು "ಭಕ್ತ" ಅಲ್ಲೆಂಗ್ "ದಾಸಾ"ಂಟ್ ಗುರ್ತಾರ್ತ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಬನ್ನ್‌ರಾರ್.

ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡ್ತೊ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿಜಲೊ ಪಠ್ಯ ಪಿನ್ನೆ ಪಡಿಪ್ಪುಲುಂ ಇದೇ ಪಡಿಪಾಟ್‌ರಾರ್. ವಾಸ್ತವಮಾಯಿಟ್ಟ್ ಕನಕದಾಸ ದುನಿಯಾವುರೊ ಸಂಬಂಧತ್ತೊ ಪರ್ತ್ ಬಂತ್ ದಾಸ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಬೆಲ್‌ಚೆಲ್‌ಗ್ ಬನ್ನೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕವಿಯಾಯಿಟ್ಟ್ ಕಂಡ್‌ಬನ್ನೊ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಆಯೊ ಘಟ್ಟತ್ತೊ ನಜ ಚಮ್ಮೆ ಗಂಭೀರಮಾಯಿತ್ತ್ ಅರ್ತ ಆಕಿಟ್ಟಿಲ್ಲೆ. ಆಯೆಂಗ್ ಪ್ರಭುತ್ವತ್ತೊ ಪೆರ್ಗ್‌ಗ್ ಚರಿಪಾಟಿಟ್ಟ್ ಜೀವನತ್ತೊ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗ ಮುನ್ನೋಲು ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ರಾಯ–ಕೇರಿ–ಗಲ್ಲಿ–ಕ್ಷೇತ್ರತ್ತೊ ತೇಡಿಯೋಂಟೆ ಪೋಯೊ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕೊಗು ಅಪ್ಪ ಎದುರಾಯೊ ಸಂಕೀರ್ಣಮಾಯೊ ಸಮಾಜತ್ತೊ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗ್ ತಲ್ಲಣ ಯದುಂ ಒಕ್ಕು. ಆಯೆಂಗಾ ತಾಲ್ಚಿಮೆಲ್ ಅಯಾಲ್ ಸಂತ ಆಯೆದ್‌ರೆ ಕವಿ ನೆಲೆಲ್ ನಜ ಇಂಡ್ ನೋಕುರೊ ಅಗತ್ಯತ್ತೊ ಕನಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒತ್ತಾಯ ಆಕ್‌ರ್.

ಭಾಗವತ ಆವುರೇಂತ್ ಒರ್ತನೆ ಬನ್ನೊ ಕನಕದಾಸೊಗು ಎವುಡೊಂ ಅತ್ತರೆ ಸುಲಭತ್ತ್‌ಲ್ ಸ್ವಾಗತ ಕಿಟ್ಟಿಟ್ಲೆ. ತಾನ್ ಸ್ಥಾಯಿ ದರ್ಶನ ಆಕೊಗು ಪೋಯೋಂಟುಲ್ಲೆದ್‌ಕ್ ಅವಕಾಶ ಕಿಟ್ಟಿಲ್ಲೆಂತ್ ಗೊಂತಿನ್ನೆಂಗುಂ ಅವುಡೆಗ್ ಪ್ಯೊತ್ ಪ್ರತಿರೋಧ ಎದ್‌ರ್ತ್‌ಟ್ಟೇ ಯಶಸ್ವಿ ಆಯೋಂತೆ ಪೋಂಡೆದ್ ಬೆಲಿಯೊರು ಬಿಸಯ. ಅಜನಾಯಿಟ್ಟಿಕ್ಕೊಂಬು ಅಯಾಲ್ ಉಲ್ಗೊಂ–ಪರ್ತ್ಂ ಒರ್ತನೆ ಆಯಿ ಪೋಯಿತ್. ಅಪ್ಪ ಕನಕದಾಸರೊ ಉಲ್‌ಗ ಇನ್ನೆ ಸಂತಕವಿ ಪ್ರಕಟ ಆವುರೊ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸಂದರ್ಭ ಉಂಡ್ಯೆತ್.

ಉಲ್‌ಗತ್ತ್ ಉಲ್ಲೊ ಒರು ಇನ್ಸಾನ್‌ಗ್ ಆದಿಕೇಶವರೆಮೇ ಆತ್ಮ ಬಲ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಪರ್ತ್‌ಲ್ ಉಲ್ಲೊ ಇನ್ಸಾಗ್‌ಗ್ ಸಮುದಾಯತ್ತೊ ತಲ್ಲಣಜಲೊ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಪಾಡಿಯೋಂಟ್ ಎಲ್ದಿಯೋಂಟ್ ಬನ್ನೊ ಕನಕದಾಸರೊ ಜಂಗಮತನ ನಿರಂತರಮಾಯಿಟ್ಟ್ ಆಯಾ ಕಾಲತ್ತ್‌ಗ್ ತಕ್ಕ ಸ್ಪಂದನ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಬನ್ನ್‌ರ್.

ಖಿಯಾಲ್ ಆಕೊನಾಯೆ ಬಿಸಯ ಎಂದ್ರೊ ಚೊನ್ನೆಂಗ್ ಈ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆರೆ ಉಲ್‌ಗ ಇನ್ನೆ ಕವಿ, ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಿ, ಬಂಡಾಯಗಾರ, ದಾರ್ಸನಿಕ, ಕೃಷಿಕ, ಜನಪದ ಕಲಾವಿದ ಇಜನೆ ಚಮ್ಮೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವತ್ತೊ ನಜ ಪರಿಶೀಲನೆ ಆಕೊನಾವುರು. ಇದ್ ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ಕೊಡುಕುರೊ ಗೌರವ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ ಇಪ್ಪತ್ತೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಗತ್ಯೊಂ ಒಕ್ಕು. ಎಂದಿಗ್ ಚೊನ್ನೆಂಗ್ ಇಪ್ಪೊಂ ಜಾತಿ ವರ್ಗ ಧರ್ಮತ್ತೆ ಪೇರ್‌ಲ್ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ನಮೂಂತೆ ಯಾಸ; ಮನಿಸ ಸಮೂಹ ಅನುಭವಿಚ್ಚೋಂಟುಲ್ಲೆ ಅಸಮಾನತೆ, ಅಸಮಾಧಾನತ್ತ್‌ಗ್ ಕನಕದಾಸರೆ ಒಟ್ಟುಗು ಉತ್ತರ ಉಂಡೂಂಟು ಚೊಲ್ಲುರೆದ್‌ರೆ ನಜ ಖಿಯಾಲ್ ಆಕೊನು. ಅದ್ ಕಾಲಿ ಸಂದೇಸ ಅಲ್ಲ. ಅಯಾಲ್ ಮನಿಸಮ್ಮಾರ್‍ರೆ ಉಲ್‌ಗತ್ತೊ ಚಮ್ಮೆ ಮುಖವಾಡಜಲೆ ಧರ್ಮ ಪಂತತ್ತೊ ಅನುಯಾಯಿಜಲೊ ಅವಾಂತರತ್ತೆ ಎಡ್ತ್‌ಕಾಟಿತ್ತ್ ಸಮಾಜ ಮುಖಿಯಾಯೆ ನೇರಾಯೆ ತೆರುರೊ ನಲ್ಲೊ ನಮುಂತುಲು ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕಮಾಯಿಟ್ಟ್ ವಿಡಂಬನಾತ್ಮಕಮಾಯಿಟ್ಟ್ ವಿಮರ್ಶಕಾತ್ಮಕಮಾಯಿಟ್ಟ್ ಮಾರ್ಮಿಕಮಾಯಿಟ್ಟ್ ಬುಡುಪಾಟಿರ್. ಕನಕದಾಸರೊ ಈ ನಮೂಂತೆ ವಿಚಾರಜಲೊ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿ ಮ್ಮಾರ್‌ಗ್ ವಿಶೇಷಮಾಯಿಟ್ಟ್ ಯುವ ಸಮುದಾಯತ್ತ್‌ಗ್ ಎತ್ತ್‌ಬಾಟ್‌ರೊ ಅಗತ್ಯತ್ತೊ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂತ ಕವಿ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಮನಸ್‌ಲಾಕಿರ್.

ಆ ಕಾರಣತ್ತ್‌ಲ್ ಕನಕದಾಸರೊ ಜೀವನ ಪಿನ್ನೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಚಾರಜಲೆ ಮಸ್ತ್ ಸರಲಮಾಯಿಟ್ಟ್, ಸುಲಭತ್ತ್‌ಲ್ ಓದೊಗು ಆವುಂ ಪೋಲೆ “ಸಂತ

ಕವಿ ಕನಕದಾಸರು" ಚೊಲ್ಲುರೆ ಬೂಕುರೆ ಪರ್ತ್‌ಗ್ ಕೊಂಬನ್ನೊಂಟುಲ್ಲ. ಕನಕದಾಸರೊ ಜೀವನ–ವಿಚಾರತ್ತೆ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ಚಮ್ಮೆ ಬೂಕುಜ ಪರ್ತ್‌ಗ್ ಬನ್ನ್‌ರೆರದುಂ ಒಕ್ಕು. ಅದ್‌ರೆ ಮುನ್ನೊಲ್ತೊ ಭಾಗಮಾಯಿಟ್ಟ್ "ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸರು" ಬೂಕು ಬನ್ನ್‌ರದ್ ಅಲ್ಲ. ಇದ್‌ಕ್ ಮುನ್ನೊಲು ಚೊನ್ನನಿಕೆ ಕನಕದಾಸರೊ ಜೀವನ ಸಾಧನೆ ಅಯಾಲೆ ಸಂದೇಸತ್ತೆ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ಗುರ್ತಾರ್ತಮಾಯೊ ವಿಚಾರ ಪ್ರಚೋದಕಮಾಯೊ ಸೃಜೀನಶೀಲ ಆವುಂಪೊಲೆ ಈ ಬೂಕುರೆ ಯುವ ಲೇಖಕ ಪಿನ್ನೆ ಚಿಂತಕ ಡಾ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಗಣೇಶ್ ತಯಾರಾಕಿರ್. ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರತ್ತೊ ಆಶಯತ್ತ್‌ಗ್ ತಕ್ಕ ರಚನೆ ಆಕೊಗು ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ, ತಿದ್ದುಪಡಿ – ಸೇರ್ಪಡೆರೆ ನಲ್ಲೊ ಪಿರ್ಸತ್‌ಲ್ ಎಡ್ತೊಂಡುಟ್ಟು ಈ ಬೂಕು ತಯಾರ್ ಆಕಿರ್. ಅಯಾಲ್‌ಗುಂ ಪಿನ್ನೆ ಇದ್‌ರೆ ಕೈ ಎಲ್ತ್‌ರೆ ಹಂತತ್ತ್‌ಲ್ ಎಲ್ದಿಯೆ ಪ್ರೊ. ಜ್ಯೋತಿ ಹೊಸೂರ ಇಯಾಲ್‌ಗ್ ಸುಕುರ್‌ಸಲಾಂ.

ಕನಕದಾಸರೊ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ಮಶ್ಹೂರ್ ಆಯೆ ಈ ಬೂಕುರೆ ಪರ್ತ್‌ಗ್ ಕೊಂಬರನು ಚೊಲ್ಲುರೆ ಸಲಹೆರೆ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರತ್ತೊ ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನ ಮಂಡಳಿ ಸಭೆರೆ ಮುನ್ನೊಲು ಬೆಚ್ಚಪ್ಪ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಿನ್ನೆ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಅದೇ ಪೋಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೆಂಬರ್‌ಮ್ಮಾರ್ ಸಂದೋಲತ್‌ಲ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ತನ್ನ್‌ರಾರ್. ಈ ಬೂಕುರೆ ಇಂಗ್ಲಿಸ್, ಹಿಂದಿ, ಮರಾಠಿ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಕೊಂಕಣಿ, ಕೊಡವ, ಬ್ಯಾರಿ, ತುಳು, ಉರ್ದು ಮಲಯಾಳಂ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಪಂಜಾಬಿ, ಬೆಂಗಾಲಿ, ಅಸ್ಸಾಮಿ ಇಜನೆ 15 ಬಾಸೆಗ್ ಅನುವಾದ ಆಕೊನೂಂಟು ಚೊಲ್ಲುರೆ ಸಲಹೆರೆ ಸಮಿತಿ ಅನುಮೋದನೆ ಆಕಿತ್ತ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ತನ್ನ್‌ರ್. ಕಾರ್ಯಾನುಷ್ಠಾನ ಮಂಡಲಿರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕೆ.ಎ. ದಯಾನಂದ, ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ವಿ.ಎನ್. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ ಪಿನ್ನೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೆಂಬರ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರತ್ತೊ ಸೊರಪನಿ ಆಕ್‌ರಂಕ್, ಕನಕ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಶಿಬಿರತ್ತ್‌ಲ್ ತಯಾರ್ ಆಕಿಯೆ ಈ ಬೂಕುರೆ ಮುಖಪುಟತ್ತ್‌ಗ್ ಬಲಸೊಗು ಅವಕಾಸ ತನ್ನೊ ವಿ.ಟಿ. ಅಂದಾನಿ ಏಲ್‌ಗ್ ಪಿನ್ನೆ ಬೂಕುರೆ ಚಂದತ್ತ್‌ಲ್ ಡಿಸೈನ್‌ಆಕಿ ತನ್ನೊ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ರಾಯಚೂರು ಪಿನ್ನೆ ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಕಿ ತನ್ನೊ ಬೆಂಗಳೂರ್ರೊ ಪ್ರಭಾಶ್ರೀ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್‌ಗ್ ನಾನ್ ಸುಕ್ರು ಚೆಲ್ಡೆ.

ಕಾ.ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ ಪಿನ್ನೆ ಸಮನ್ವಯಧಿಕಾರಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರೊ ಪಲಕ

ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೊ ಮೂಲಕ ಸಾಮರಸ್ಯ

ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯತ್ತೊ ಕನ್ನಡ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಕೆಗ್ ಒಲಪಟ್ಟ್‌ತ್ ಉಲ್ಲೊ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ. ಇದ್‌ರೊ ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿ ಕಾ.ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ. ಇಯಾಲ್ 2014ನೆ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಙ್ಞಲ್ಲ್ ಬೆಂಗಳೂರ್‍ರೊ ವಿಧಾನಸೌಧತ್ತ್‌ಲ್ ನಡನ್ನೊ ಎಲ್ಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಙಲೊ ಜಂಟಿ ಸಭೆಲ್ ಕಿಟ್ಟಿಯಪ್ಪ, ಕನಕದಾಸರೊ ಕಾವ್ಯ ಜೀವನತ್ತೊ ಬಗೆಲ್ ಅಙ ಪರ್ತ್ ಕೊಮನ್ನೊಂಟುಲ್ಲೊ ಪ್ರಕಟಣೆರೊ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆಗ್ ಅನುವಾದ ಆಕಿತ್ತ್ ಪರ್ತ್ ಕೊಂಬರೊಗು ಸಹಕಾರ ಆಕೊನೂಂಟು ಕೇಟೊಂಡೊ ಪೊಲೆ ಅದ್‌ಕ್ ನಙ ಒಪ್ಪಿನ್ನ. ಪತ್ರಕರ್ತ ಬಿ.ಎಂ. ಹನೀಫ್ ಇಯಾಲ್ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆಗ್ ಅನುವಾದ ಆಕಿಯೊ ಈ ಬೂಕುರೊ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪರ್ತ್ ಕೊಮನೋಂಟು ಉಂಡು.

ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆರೊ ಬೆಲ್‌ಚೆಲ್‌ಗುಮ್, ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೊ ಮೂಲಕ ಸಾಮರಸ್ಯತ್ತ್‌ಗುಮ್ ಇದ್‌ಲ್ ಸಹಕಾರ ಆವುಡೆದ್‌ಲ್ ಸಂಸಯ ಇಲ್ಲೆ. ಕನಕದಾಸರೊ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೊ ಅನುವಾದ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆಲ್ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಪರ್ತ್ ಕೊಂಬರೊಗು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖ ಆಯಿಡ್. ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅದ್‌ಕುಮ್ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರತ್ತ್‌ಗ್ ಸಹಕಾರ ಕೊಡ್ತೊಂಟುಂಡು.

ಬಿ.ಎಂ. ಹನೀಫ್‌ರೊ ಸಂಪಾದಕತ್ವತ್ತ್‌ಲ್ ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎಂ. ಇಚ್ಲಂಗೋಡು, ಶಂಶುದ್ದೀನ್ ಮಡಿಕೇರಿ, ಅಬ್ದುಲ್ ಖಾದರ್ ಕುತ್ತೆತ್ತೂರು, ಅಬ್ದುಲ್ ರಹ್ಮಾನ್ ಕುತ್ತೆತ್ತೂರು, ಹಂಝ ಮಲಾರ್, ಇಸ್ಮತ್ ಪಜೀರ್ ಅನುವಾದಕಮ್ಮಾರಾಯಿಟ್ಟ್ ಸ್ವರ ಆಕಿಯೋಂಟುಲ್ಲಾರ್.

ಇಂಕುಮ್ ಪಿನ್ನೆ ಇದ್‌ಗ್ ಅವಕಾಸ ಆಕಿ ತನ್ನ್‌ತ್ತ್ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆರೊ ರಾಜ್ಯ–ರಾಷ್ಟ್ರ–ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟತ್ತ್‌ಗ್ ಎತ್ತ್‌ಪಾಟೊಗು ಅವಕಾಸ ಆಕಿ ತನ್ನೊ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರತ್ತೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕೆ.ಎ.ದಯಾನಂದ, ಇದ್‌ರೊ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ ಪಿನ್ನೆ ಕೇಂದ್ರತ್ತೊ ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿ ಕಾ.ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ, ಕೇಂದ್ರತ್ತೊ ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ವಿ.ಎನ್. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ ಪಿನ್ನೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೆಂಬರ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ ಅಕಾಡಮಿರೆ ಖಲ್ಬು ನೊರಞ್ಞೊ ನನ್ನಿ.

ತಾರೀಖ್ : 2.3.2015

ಬಿ.ಎ. ಮುಹಮ್ಮದ್ ಹನೀಫ್

ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿ

ಅನುವಾದಕಡೊ ಜಂಡ್ ಪಲಕ

ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ಆರನೇ ಶತಮಾನತ್ತ್‌ಲ್ ಮುಹಮ್ಮದ್ ನೆಬಿ (ಸ.ಅ.), “ಇಲ್ಮ್ ಪಡಿಕ್ಕೊನೆಂಗ್ ನಿಜ ಚೀನಾ ದೇಸತ್ತ್‌ಗ್ ಬೇನೆಂಗ್ ಪೋವ” ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನೊ ಹದೀಸ್ ಉಂಡು. ಅಪ್ಪ ಚೀನಾ ದೇಸತ್ತ್‌ಲ್ ಇಸ್ಲಾಂ ದೀನೆಂದುಂ ಇನ್ನ್‌ಲ್ಲೆ. ಅಜನಾಯೆಂಗ್ ಇಲ್ಮ್ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಎಂದುರೊ? ಚೀನಾತ್ತಜ ಅಪ್ಪ ಆಕಾಸತ್ತೊ ವಿಜ್ಞಾನತ್ತೊ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಪಿಂಞಣತ್ತೊ ಎಲ್ತ್– ಚಿತ್ರತ್ತ್‌ಲ್ ಬಾರೀ ಪೇರ್ ಪೋಯಿಟ್ಟಿನ್ನಾರ್. ಅದ್‌ರೊ ಅರ್ತ ಎಂದ್‌ರೊ ಚೆನ್ನೆಂಗ್– ಇಲ್ಮ್ ಚೆಲ್ಡದ್ ಬೆರುಂ ದೀನ್‌ಡೊ ಬಿಸಯ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ದುನಿಯಾವುಡೊ ಬಿಸಯೊಂ ಇಲ್ಮೇ.

ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಕ್ಕಾರ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಈ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆಗ್ ಅನುವಾದ ಆಕುಡೊ ಮುನ್ನೊಲು ನಂಡೊ ಮನಸ್‌ಗ್ ಬನ್ನೊ ಬಿಯಾರ ಇದುವೇ. ನಜಲೊ ರಾಜ್ಯತ್ತ್‌ಲ್, ನಜಲೊ ದೇಸತ್ತ್‌ಲ್ ಎತ್ತರೆ ಕವಿಮಾರ್, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಮ್ಮಾರ್, ಸೂಫಿಜ ಬನ್ನ್ ಪೋಯಿಡಾರ್! ಅಜಲೊ ಚರಿತ್ರೆ ನಜ ಸಮ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಓದಿರಾಮ? ಇಸ್ಲಾಮುಡೊ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಅಲ್ಲಾಂಟೆ ಊಡೆ ಉಲ್ಲೊ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ದೀನ್‌ಜಲೊ ಬಗ್ಗೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿರೊ ಬಗ್ಗೆ ನಂಕ್ ಎತ್ತರ ಇಲ್ಮ್ ಉಂಡು? ಈ ದೇಸತ್ತೊ ಚರಿತ್ರೆಡೆ ಸಮ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಓದುರದ್ ನಜಲೊ ಕಡಮೆ ಅಲ್ಲೆ? ಕನಕದಾಸರ್ ನಜಲೊ ದೀನ್‌ಡೊ ಆಲ್ ಆಯಿಟ್ಟಿಲ್ಲೆಂಗುಂ, ಅಯಾಲ್ ಚೆನ್ನೊ ಸುಮಾರ್ ನಲ್ಲೊ ಪಲಕತ್ತೆ ನಜ ಎಂದ್‌ರೈಕ್ ತೆರ್‌ಇಸೊಲೊ ತೀರ? ನಜಲೊ

ಅಂತರ್‌ಧರ್ಮ ಇಲ್ಮ್ ನಲ್ಲೊ ಆಯತ್ತರೆಂ, ನಜಲೊ ದೀನ್‌ಡೊ ಮಹತ್ವ ನಂಕ್ ಯಾರ ಗೊಂತಾವುದು ಚೆಲ್ಡದ್ ನಂಡೊ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆ ಇಂಡ್ ಕೆಂತ್‌ರುಲ್ಗತ್ತೊ ಕಪ್ಪೆಡೊ ಪೋಲೆ ಆಯಿಟ್ಟುಂಡು. ಮೈಕಾಲ್ತ್‌ಗ್ ಇಸ್ಲಾಂ ದೀನ್ ಬಂಡೊ ಕಾನ ಮುನ್ನೋಲುಂಟು ಈ ಬಾಸೆ ಊಡೆ ಉಂಡು ಚೆಲ್ಡದ್ ಚೆಲ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕಾರಮಾರೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆಲ್ ಬ್ಯಾರೆ ದೀನ್‌ಡಜೊಲೊ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಿನ್ನೆ ವಿಚಾರ ಯಾರ ಬನ್ನತ್ತರೆಂ ಈ ಬಾಸೆಗ್ ನಲ್ಲೊ. ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ನಮೂನ್ತೊ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆಗ್ ಬನ್ನೆಂಗ್ ನಜಲೊ ಬಾಸೆ ಗಟ್ಟಿ ಆವುದು, ಅದ್‌ರೊ ತಾಕತ್ತ್ ಯಾರ ಆವುದು. ಬ್ಯಾರೆ ಬಾಸೆರಜೊಂ ನಜಲೊ ಬಾಸೆ ಪಡಿಕ್ಕೊಗು ಒರು ಅವಕಾಸ ಆವುದು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಲ್ ಈ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಡೊ ಬೂಕು ಒರು ಮಹತ್ವತ್ತೊ ಇನಾಮು ಚೆಂತ್ ನಾನ್ ಬಿಯಾರಿಕ್‌ಡೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಗಣೇಶ್ ಎಲ್ದಿಯೊ ಈ ಬೂಕು ಅನುವಾದ ಆಕೊಗು ಮುಕ್ಯ ಕಾರಣ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಪದಾಧಿಕಾರಿಜ. ಮುಖ್ಯಮಾಯಿಟ್ಟ್ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೊ ಅನುವಾದ ಆಕ್‌ಡೊ ಬೆಲಿಯೊ ಒರು ಯೋಜನೆಲ್ ನಂಡೊ ಸಹಕಾರ ಕೇಟೊ ಕಾ.ತ.ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ. ಅದೇ ಪೋಲೆ ಕನಕದಾಸ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯತ್ತೊ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕ ಆಯಿಟ್ಟುಲ್ಲೊ ಡಿ.ಎ.ಶಂಕರ್. ಇಂಕ್ ಪಿನ್ನೆ ಕನಕದಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರತ್ತೊ ಎಲ್ಲ ಸಿಬ್ಬಂದಿಮಾರ್‌ಗ್ ನಾನ್ ಸುಕುರ್‌ಸಲಾಂ ಚೆಲ್ಡೆ. ಅದೇ ಪೋಲೆ ಈ ಬೂಕುಡೊ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆಲ್ ಅನುವಾದ/ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಕೊಗು ತೀರ್ಮಾನ ಆಕಿಯೊ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಡೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ನಂಡೊ ಹಬೀಬಾಯೊ ಚಂಜಾಯಿ ಬಿ.ಎ. ಮುಹಮ್ಮದ್ ಹನೀಫ್, ಈ ಬೂಕುಡೆ ಓದಿಟ್ಟ್ ಸಲಹೆ ತನ್ನೊ ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಡೊ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಉಮರಬ್ಬ ಇಯಾಲ್‌ಗುಂ ನಾನ್ ಸುಕುರ್‌ಸಲಾಂ ಚೆಲ್ಡೆ.

ಈ ಬೂಕುಡೆ ಬ್ಯಾರಿಜ ಓದಿಟ್ಟ್ ಅಜಲೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಚೆನ್ನೆಂಗ್, ಅದ್‌ರತ್ತರೆ ಸಂದೋಲತ್ತೊ ಬಿಸಯ ಬ್ಯಾರೆ ಇಲ್ಲೆ.

ಬಿ.ಎಂ.ಹನೀಫ್

ಬೆಂಗಳೂರು

77603 50244

ಸಂತ ಪಾಟೆಲ್ತ್ಕ್ಕಾರ ಕನಕದಾಸ
(1488–1578)

ತೊಡಕ

ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆರೊ ಶಿಗ್ಗಾವಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಡೊ ಕೆಲಕ್ಗ್ ಉಲ್ಲೊ ಚೆರಿಯೊ ಒರು ರಾಯ ಬಾಡ. ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಯೊ ಬಂಕಾಪುರ ಚೆಲ್ಡೊ ಪಟ್ಟಣತ್ತ್‌ಗ್ ತಾಂಟಿಟ್ಟೇ ಉಲ್ಲೊ ಬಾಡ ಚೆರಿಯೊ ರಾಯ ಆಯೆಂಗುಂ ತಂಡೊ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟ್‌ಲ್ ಪೇರ್ ಪೋಯಿಂತ್. ವಿಜಯನಗರತ್ತೊ ರಾಜಾವು ಮೆರೆಜೊಂಟಿನ್ನೊ ಕಾಲತ್ತ್ ಬಾಡ ಅದ್‌ರೊ ಅಡಿಲ್ ಇನ್ನೊ ಒರು ಮುಖ್ಯ ಆಡಳಿತ ಕೇಂದ್ರ ಆಯಿಟ್ಟಂತ್. ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯತ್ತೊ ರಾಜಧಾನಿ ಹಂಪೆಡೆ ಗೋವೆಗ್ ಪೋಂಬೊ, ಬಾಡತ್ತ್‌ಲ್ ನೂಂಡು ಪೋವುಂಪೋಲೆ ಒರು ಕೈಮರ ಆಯಿಟ್ಟಂತ್. ಬಟ್ಕಲತ್ತೆ ವಿಜಯನಗರತ್ತ್‌ಗ್ ಅರಬ್ಬಿಜಲೊ ಕುದುರೆಜಂ ಬಾಡತ್ತೊ ಮಾರ್ಗತ್ತ್‌ಲೇ ಪೋಯೊಂಟಿಂತ್. ಸಫರ್‌ಕ್ಕಾರ್, ಬಾನಿಯತ್ತಜ, ಕಲಿಕ್ಕಾರ್ ಅಂಜಲೊ ದೂರ ಸಫರ್‌ಡೊ ನಡುಲು ಬಾಡತ್ತೆ ಕಣ್ಣ್ ನೊರಚೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಅತ್ತರೆ ಇದ್ ಜನಾಕರ್ಷಣೆಡೊ ರಾಯ ಆಯಿಟ್ಟಂತ್.

ಕುಟುಂಬತ್ತೊ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಆ ರಾಯತ್ತೊ ನೇದಾವು ಬೀರಪ್ಪ. ಅದ್ ಅವುಂಡೊ ಪೆತ್ತಪ್ಪತ್ತೊ ಪೇರ್. ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕ ಚೆಲ್ಡದ್ ಅವುನುಗು ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಪಿರ್ಸತ್ತ್ ಕೊಡ್ತೊ ಬಿರುದು. ಅವ್ನ ಆ ರಾಯತ್ತೊ

ದಣ್ಣಾಯಕ, ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ರಾಯತ್ತೊ ಗೌಡ. ಬಾಡ ಪಿನ್ನೆ ಬಂಕಾಪುರ ಬಾಗತ್ತೊ ಒಟ್ಟು 78 ಹಳ್ಳಿಜಲೊ ನಾಟ್ಟ್‌ಮೂಪ್ಪ ಅವುನಾಯಿಟ್ಟಿನ್ನ. ಅವುಂಡೊ ನೇದಾವು ಕೊನ ಪಿನ್ನೆ ಪರಾಕ್ರಮತ್ತೆ ಚೆಂತ್ ವಿಜಯನಗರತ್ತೊ ರಾಜಾವುಡೊ ಪಿರ್ಸಪ್ಪಟ್ಟವುನು ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನ. ವಿಶೇಷ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಅವುನು ಪರಾಕ್ರಮಿ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಅವುಂಡೊ ದೀನ್‌ಡೊ ಬಗ್ಗೆ ನಲ್ಲೊ ಪಿರ್ಸ ಇಂತ್. ಅವುಂಡೊ ಈ ಕೊನತ್ತೆ ಚೆಂತೇ ಅವುಂಡೆ ದಣ್ಣಾಯಕ ಆಕಿನ್ನಾರ್. ಬೀರಪ್ಪ ಅದ್‌ರೆ ಬಾರೀ ಜವಾಬ್ದಾರಿಲ್ ನಡಪಾಟಿಯೊಂಟಿನ್ನ. ಅವುನು ಒರು ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಇನ್ನೊ ಕಿನಾವುಕ್ಕಾರ. ಬಾಡ– ಬಂಕಾಪುರತ್ತೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯತ್ತ್‌ಲೇ ಪೇರ್‌ಪೋಯೆ ರಾಯ ಆಕೊನು ಚೆಲ್ಡದ್ ಅವುಂಡೊ ಆಸೆ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್.

ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕ ಪಿನ್ನೆ ಅವುಂಡೊ ಹಿರಿಯಜ ಹಾಲುಮತತ್ತೊ ಅಂಡೆ ಕುರುಬಮಾರ್. ಒರು ಕಾಲತ್ತ್‌ಲ್ ಇಡೀ ಬಂಕಾಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನತ್ತ್‌ಲೇ ಪೇರ್ ಪೋಯಿ ಚೆಯಿಚ್ಚಜ. ಅವುಂಡೊ ಅಜ್ಜಡೊ ಕಾನ ಮುನ್ನೋಲು ಅಜ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಕುಲಕಸುಬಾಯೊ ಪೈ ಬಲ್ತ್‌ಡೊ ಸೂರ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನಾರ್. "ಪಾಲ್ ಕೆಟ್ಟೆಂಗುಂ ಆವು, ಹಾಲು ಮತತ್ತಜ ಕೆಡೊಗು ತೀರ" ಚೆಲ್ಡೊ ನೀತಿಪಾಠತ್ತೆ ಚೆರ್‌ದ್ಲೇ ಕೇಟೊಂಟು ಬಲನ್ನಜ. ಎಂದುರೊ ಬನ್ನೆಂಗುಂ ಮರೆಮೋಸ ಆಕಾಂಟೆ ಚೈಕೊನು ಚೆಲ್ಡೊ ನಿಯ್ಯತ್ತ್ ಇನ್ನಜ.

ಕುರುಬಮಾರ್ ಮುನ್ನೊಲ್ಲೊಂಟು ಶಿವಡೆ ಪೂಜೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನಜ. ಪಾಶುಪತ ಶೈವ ಮೂಲತ್ತ್ ಶಾಕ್ತ ಪರಂಪರೆಡೆ ಪಿರ್ಸಾಕಿಯಜ. ಅಜ ಬಲ್ತಿಯೊ ಕುರಿಂಜಲೊ ಬಿಟ್ಟೆರೆಮೇ ಶಿವಡೊ ಕೋಟಿಲಿಂಗ ಚೆಂತ್ ನಂಬಿ ಪೂಜೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನಜ. ಶಿವ ದೇವೆರ್‌ಡೆ ಪಿರ್ಸತ್ತ್‌ಲ್ ಬೀರಲಿಂಗ, ಬೀರದೇವ, ಬೀರಪ್ಪ ಚೆಂತ್ ಬಿಲ್ಯೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಬೀರಪ್ಪಡೊ ಪೇರ್‌ಲೇ ಅಜ ಎಲ್ಲಾ ನಲ್ಲೊ ಕಾರ್ಯತ್ತೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಕುರುಬಮಾರೊ ಪಾಳ್ಯತ್ತೊ ಕುಟುಂಬತ್ತ್‌ಲ್ ಒರ್ತರೊ ಪೇರಾಯೆಂಗುಂ ಬೀರಪ್ಪ ಚೆಂತ್ ಬೆಯಿಕ್‌ಡದ್ ಅಜೊಲೊ ವಾಡಿಕೆ. ಅದೇ ವಾಡಿಕೆಡೊ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಡತ್ತೊ ನಾಯಕಗುಂ ಬೀರಪ್ಪ ಚೆಂತ್ ಪೇರ್ ಬೆಚ್ಚಿನ್ನಾರ್.

ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕ ಈ ಪೇರ್‌ಪ್ಪೋಯೊ ದಣ್ಣಾಯಕ ಸೀಟ್‌ಗ್ ಒನ್ನೊನ್ನೇ ಹೆಜ್ಜೆ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಮೇಲ್ ಬನ್ನವುನು. ಅವುಂಡೊ ಪರಿಶ್ರಮ, ನೇರ್‌ನಡೆ ಅವುಂಡೊ ವಂಶತ್ತ್‌ಲೇ ಬೆಲಿಯೊ ವಯಾರತ್ತ್‌ಗ್ ಕ್ವಾಂತ್ ನಿಪ್ಪಾಟಿಂತ್. ಸಾಮಾನ್ಯ ಕುಟುಂಬತ್ತ್‌ಲ್ ಪೆತ್ತ್‌ಟ್ಟ್, ಪಡೆ ಪಡಿಪ್ಪು ಪಿನ್ನೆ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರತ್ತೆ ಪಡ್ಚಿಟ್ಟ್ ,

ಚುತ್ತುಮುತ್ತುರಜಲೊ ಕಾನ ಬೇರೆಮಾಯೊ ತೆರುಲು ಪೋಯೊದೇ ಒರು ಕ್ರಾಂತಿ. ಇದೇ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಅವುಂಡೆ ಒರು ಪುದಿಯೊ ಮನಿಸ ಆಕಿಂತ್.

ಆ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲ್ ವಿಜಯನಗರತ್ತೊ ರಾಜಾಕ್ಕಮಾರ್ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಪಡೆಕ್ ಪೋಯೊಂಟಿನ್ನದ್ ಅವುನುಗು ಒರು ಪುದಿಯೊ ಅವಕಾಶ ಕ್ವಾಂತ್. ಆ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲ್ ಸ್ವಯಂ ಉಮೇದ್‌ಲ್ ಇಲ್ಲೆಂಗ್ ಒತ್ತಾಯತ್ತ್‌ಲ್ ಸೈನ್ಯತ್ತ್‌ಗ್ ಸೇರ್‌ಡಜ ಯಾರ ಇನ್ನಾರ್. ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕ ಈ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಮಂದೆಲ್ ಸೇರಾಂಟೆ ತಂಡೊ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಾಕ್ರಮತ್ತೆ ಕಾಟಿಟ್ಟ್ ರಾಜಾವುಡೊ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಬೂನ. ಅವುಂಡೊ ಧೈರ್ಯ ಪಿನ್ನೆ ನೇದಾವು ತಾಕತ್ತ್‌ರೆ ನೋಕಿಯೊ ರಾಜಾವು ಬೀರಪ್ಪಗು 78 ಹಳ್ಳಿಜಲೊ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಕೊಡ್ತ.

ತಂಡೆ ಈ ಸ್ಥಾನತ್ತ್‌ಗ್ ಏರ್‌ಬಾಟಿಯೊ ರಾಜಾವುಡೊ ಬಗ್ಗೆ ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕೊಗು ಮಸ್ತ್ ಗೌರವ. ಅಜನಾಯಿಟ್ಟೇ ಅವುನು ಪಿನ್ನೆ ರಾಜಾವುಡೊ ದೀನಾಯೊ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತತ್ತೆ ಅನುಸರಣೆ ಆಕಿಯ. ಅಜನೆ ಚೆಂತ್ ಅವುನು ತಂಡೊ ಜಾತಿರಂಕ್ ತಾನ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಆಕಿಯೊ ಪುದಿಯೊ ದೀನ್‌ಡೆ ಒತ್ತಾಯತ್ತ್‌ಲ್ ಚೆಲ್ಡೊ ಪ್ರಯತ್ನ ಆಕಿಲ್ಲೆ. ಅದಲ್ಲಾಂಟೆ ಅಜ ಮುನ್ನೋಲುಲೂಂಟು ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನೊ ಶಿವಡೊ ಪೂಜೆಗ್ ಬೇದ ಕಾಟಿಲ್ಲೆ. ಅಜನಾಯಿಟ್ಟೆ ಅವುನುಗು ವೈರಿಜ ಇನ್ನ್‌ಟ್ಟ್‌ಲ್ಲೆ. ಆಯೆಂಗ್ ಮುನ್ನೋಲೊರ್ಕ ಅವುಂಡೊಟ್ಟುಗು ಪೆನಂಞ ಸೋತೊ ಮಲ್ಲಣ್ಣ ನಾಯಕ ಚೆಲ್ಡೊವುನು ಮಾತ್ರ ಅರ್ಸ ಕಾಟಿಯೊಂಟಿನ್ನ.

ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕ ವೈಷ್ಣವ ದೀಕ್ಷೆ ಎರ್ತದ್‌ಡೊ ಪೆರವುಲು ಇನ್ನುಂ ಜಂಡ್ ವಿಶೇಷ ಕಾರಣಜ ಇಂತ್. ಒನ್ನು– ತಂಡೊ ರಾಯತ್ತ್‌ಲ್ ಹೊಯ್ಸಳಮಾರೊ ಕಾಲತ್ತುಲುಂ ಪೂಜೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನೊ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಡೊ ಗುಡಿಕ್ ನಿತ್ಯ ಪೋಯೊಂಟಿನ್ನದ್. ಇನ್ನೊನ್ನು– ತಂಡೊ ಗೌರವಪ್ಪಟ್ಟೊ ಚಂಜಆಯಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯಡೊಟ್ಟುಗು ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನೆ ದೀನ್‌ಡೊ ಚರ್ಚೆ.

ತಾನ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಆಕಿಯೊ ಪುದಿಯೊ ದೀನ್ ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕೊಗು ಪುದಿಯೊ ಉಮೇದ್ ಉಂಡಾಕಿತ್ತ್. ಮುನ್ನೋಲೇ ಚಮ್ಮೆ ಪೂಜೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನೊ ಅವುನುಗು, ಇಪ್ಪರ್ತ್‌ಗ್ ಆಕುಡೊ ಎಲ್ಲ ರಾಯತ್ತೊ ಸೂರೊಂ ದೀನ್‌ಡೊ ಕಾರ್ಯತ್ತೊ ಪೊಲೊಮೆ ಕಾಣೊಗು ಸುರು ಐತ್. ತಂಡೊ ದೀನ್‌ಡೊ ಕಾರ್ಯತ್ತೊ ಕಡೆಲೇ ಅವುನು ನಾಲುಗುಂ ಹರಿಕಥೆ– ಪ್ರವಚನತ್ತೊ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಕಿಯ. ಗಾಸಾಯಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ಚೆರಿಚೆರಿಯೊ ಗುಡಿರೆ ರಿಪೇರಿ ಆಕ್‌ಬಾಟಿಯ.

ಅವುಂಡೊ ಪ್ರಯತ್ನತ್ತೊ ಫಲವಾಯಿಟ್ಟೆ ಕನಕಗಿರಿ, ಕದರಮಂಡಲಗಿಡೊ ದೇವಸ್ತಾನಜ ಪುದಿಯ ಕಲೆಲ್ ಸಿಂಗಾರ ಐತ್. ಬಾಡತ್ತೊ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿ ಪಿನ್ನೆ ಕಾಗಿನೆಲೆಡೊ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ ದೇವಸ್ತಾನತ್ತೊ ಪುನರ್‌ನಿರ್ಮಾಣ ಸೊರತ್ತ್‌ಗ್ ಕೈ ಇಟ್ಟ. ಇತ್ತರೆತೋಲೊಂ ಜನಸೇವೆಲ್ ಪೇರ್ ಆಕಿಯೊ ನಾಯಕ ಇಪ್ಪ ತಂಡೊ ದೀನ್‌ಡೊ ಸೊರತ್ತೆ ಚೆಂತ್ ಯಾರ ಜನಪ್ರಿಯ ನೇದಾವು ಆಯ.

ಆ ಬಾಗತ್ತೊ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ದೀನ್‌ರೊ ಮುಖ್ಯ ದೈವ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟರಮಣ. ಅವುಡೆ ತಿರುಪತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಚೆಂತೇ ಜನಪ್ರಿಯ. ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಡೊ ನೋಕೊಗು ತಿರುಪತಿಗ್ ಪೋಯೊಂ ಬನ್ನೊಂಟಿನ್ನ. ಅದ್‌ರೊ ನೆನಪುಗಾತ್ರ ಒರ್ಕ ಅವುಡ್ತೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಡೊ ಬುದ್ದರೆ ಕ್ವಾನ್‌ಟ್ಟ್, ಕುಮ್ಮೊರು ಚೆಲ್ಡವುಡೆ ಚೆರಿಯೊ ಗುಡ್ಡೆಡೊ ಮೇಲ್ ತಿಮ್ಮಕೇಶವಡೊ ಗುಡಿರೆಮೇ ಕೆಟ್ಟ್‌ಬಾಟಿಯ.

ಸಮಸುಕ– ಸಮದುಕ್ಕ

ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕಡೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಪೆಂಜಯಿ ಬಚ್ಚಮ್ಮ. ದೂರತ್ತೊ ಕಾಗಿನೆಲೆಲ್ ಐಮಡೊ ಉಮ್ಮಡಗ. ಅದ್ ಮಲೆನಾಡುಡೊ ಅರ್ಗುಡೊ ಒರು ಹಳ್ಳಿ. ಚೆಲ್ಲೊಗು ತಕ್ಕ ತೋಟ ಕಂಡ ಇನ್ನೊ ಕುಟುಂಬ ಅವುಲದ್. ಆಯೆಂಗಾ, ಪೈಸಕ್ಕಾರೊ ಬಿಸಯ ಎಂದುಂ ಗೊಂತಿಲ್ಲಾತೊ ಪೋಲೆ ಪಾವತ್ತಜಲೊಟ್ಟು ಸೇರಿ ನೈಚೋಂಟು ಇನ್ನಾಲ್. ಪಾವತ್ತಜಲೊ ನೊಂಬಲ ಕಂಡೆ ಬಯರ್ ಕತ್ತಿಯೊಂಟು ಇಂತ್. ಅಜನಾಯಿಟ್ಟ್ ರಾಯತ್ತೊ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಐಮೊಗು ಪಿರ್ಸ– ಗೌರವ ಕಾಟಿಯೊಂಟಿನ್ನಾರ್.

ಕಷ್ಟ– ಸುಕತ್ತ್‌ಲ್ ಒಟ್ಟಾಯಿ ಚೆಯಿಚೊಂಟಿನ್ನೊ ಬೀರಪ್ಪ– ಬಚ್ಚಮ್ಮೊಗು ಒರೇ ಚಿಂತೆ ನಡುಬಯಸ್ ಆಯೆಂಗುಂ ಮಕ್ಕ ಇಲ್ಲಾತದ್. ಎಲ್ಲ ಸೌಭಾಗ್ಯ ತನ್ನೊ ಪಡಚ್ಚೋನು ಮಕ್ಕಲೊ ಭಾಗ್ಯ ತನ್ನಾಲಲ್ಲೆ ಚೆಂತ್ ದುಃಖ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ನಾಲುಗುಂ ಪೂಜೆ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಆಸೆಲ್ ಕಾತೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ತಿರುಪತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗುಂ ನೇರ್ಚೆ ಬೆಚ್ಚಾರ್. ಇಜನೆ ಇಕ್ಕುಂಬ್ತೊ ದೇವೆರ್‌ಗ್ ಇಜಲೊ ಬಿಲಿ ಕೇಟ್‌ತ್ತಾ ಚೆಲ್ಲುಂಪೋಲೆ ಸಹಜವಾಯಿಟ್ಟೆ ಬಚ್ಚಮ್ಮ ಕರ್ಪುಂಚಿ ಆಯಾಲ್. ಮಜಿಲ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಎತ್ತರೇ ವರ್ಸತ್ತೆ ಪಿನ್ನೆ ಕರ್ಪುಂಚಿ ಆಯೊ ಸಂದೋಲ ಅಜಲ ಅವುತುಲು ನೊರಜಿತ್ತ್.

ಮೋನ್ ಬನ್ನ

ಅದ್ ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ 1410 ವರ್ಸ (ಕ್ರಿ.ಶ. 1488) ಬಚ್ಚಮ್ಮ ಆನ್ ಕಿಡಾವು ಪೆತ್ತಾಲ್. ಮಕ್ಕ ಇಲ್ಲಾಂಟೆ ಚಿಮ್ಮೆ ನೊರಜೊ ಅವುತುಲ್ ಬೆಲ್ಕಿರಿ ಕಾಟುರೊ ಮೋನ್ ಬನ್ನ. ಇದ್ ತಿರುಪತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಡೊದೆ ಪ್ರಸಾದ ಚೆಂತ್ ಮಾಪುಲೆ–ಪೆಜಯಿ ಕಿಡಾವುಗು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಚೆಲ್ದೊ ಪೇರ್ ಬೆಚ್ಚಾರ್. ಅಜಲೊ ಸಂದೋಲತ್ತ್‌ಗ್ ಕೊಡಿ ಕಡೆ ಇಲ್ಲೆ.

ಚೆರ್ಪತ್ತ್‌ಲ್

ಬೀರಪ್ಪ– ಬಚ್ಚಮ್ಮಡೊ ಸುಕ ಸಂದೋಲತ್ತೊ ನಡುಲು ಕಿಡಾವುಗು ಅಂಜಿ ವರ್ಷ ನೊರಜಿತ್ತ್. ಅದ್ ಪಿಸಂತ್‌ರೊ ಬಯಸ್. ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕೊಗು ಮೋನುಗು ನಲ್ಲೊ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುಕುಡೊ ಆಸೆ. ಒರು ಗುರುಡೆ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಪಡಿಪ್ ಮಿಡ್‌ಕಾಕೊನು ಚೆಲ್ದೊ ಆಸೆ. ತಾನ್ ಪಾಳೇಗಾರ ಆಯದ್‌ಲ್ ಪೇಡಿಚಿಟ್ಟ್ ಮೋನುಗು ಪಡಿಪಾಟ್‌ರಜ ಅವುನುಗು ಬೇಂಡ. ಪಿರ್ಸತ್ತ್‌ಲ್ ಪಡಿಪಾಟ್ಟಾತೊ ವಿದ್ಯೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲೆ ಚೆಲ್ಡದ್ ಅವುಂಡೊ ನೀತಿ. ಅದ್ ಅವುಂಡೊ ಅನುಬವತ್ತ್‌ಲೇ ಅವುನು ಪಡಿಚ್ಚೊ ಪಾಟ. ಅಜನಾಯಿಟ್ಟ್ ಅವುನು ತಂಡೊ ಆಡಳಿತತ್ತೊ ಚಂಜಯಿ ಬಂಕಾಪುರತ್ತೊ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯಡೊ ಮುಟ್ಟ ಪಡಿಕೊಗು ಕಡ್ತಿಯ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗು ನಾಲುಗುಂ ಸುಬಯಿ ಪಿನ್ನೆ ಅಸರ್ ಸುಮಾರು ನಮೂನ್ತೊ ಇಲ್ಮ್ ಪಡಿಪಾಟೊಗು ತೊಡಜೆಯ. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ಧರ್ಮಸೂಕ್ತ, ತರ್ಕ–ಮೀಮಾಂಸೆ– ಛಂದಸ್ಸ್ – ವ್ಯಾಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಲ್ಲಾತ್‌ರೆಂ ಬಾಯಿಪಾಟ ಆಕ್‌ಬಾಟಿಯ. ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಭಾಗವತ ಪೋಲ್ತೊ ಕಾವ್ಯಪುರಾಣತ್ತೆ ವಿವರ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಚೆನ್ನ್ ಕೊಡ್ತುತ್ತು.

ಚೆರ್ಕೊಗು ಪಾಟ ಪಡಿಕ್‌ಡೇಲ್ ನಲ್ಲೆ ಉಮೇದ್ ಇಂತ್. ವ್ಯಾಕರಣ–ಛಂದಸ್ಸ್, ವೇದ–ಆಗಮ ಪೋಲ್ತೊ ಶಾಸ್ತ್ರತ್ತೆ ನಲ್ಲೆ ಪಡಿಚ್ಚ. ಒರ್ಕೊರ್ಕ ಅದ್ ಬೇಜಾರಾಯಿಟ್ಟ್, ಗೊಡ್ಡು ಪುರಾಣ ಅವುನುಗು ಪಿಡಿಚೊಂಟಿನ್ನಾಲೆ. "ಇದ್‌ರೆಲ್ಲ ಎಂದ್‌ಗ್ ಪಡಿಕ್ಕೊನು' ಚೆಂತ್ ಅವುನುಗು ಅವುನೇ ಕೇಟೊಂಟಿನ್ನ. ಗುರುಡೊಟ್ಟುಗುಂ ಒರ್ಕೊರ್ಕ ಸವಾಲ್ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನ. ಅಜಂತೊ ಸಂದರ್ಭತ್ತ್‌ಲ್ ಎಲ್ಲ ನಮೂನ್ತೊ ಪಡಿಪ್ ಪಡಿಚ್ಚೆಂಗ್ ಆವುಡೊ ಅನುಕೂಲತ್ತೆ ಗುರು ಬುಡ್ಪಾಟಿ ಚೆನ್ನ್ ಕೊರ್ತೊಂಟಿಂತ್.

ತಿಮ್ಮಪ್ಪೊಗು ಕತೆ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಜೀಯ. ಕಾವ್ಯ, ಪುರಾಣ, ಜನಪದ– ಇಂಜನೆ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಮೂಲತ್ತೊ ಕಥೆಜಲೆ ಕೇಟ್‌ಟ್ಟ್ ಕಥೆಜಲೊ ಮೇಲ್ ಪಿರ್ಸ ಯಾರಾಯಿಂತ್. ಒರ್ಕೊರ್ಕ ಅವುನು ದೆಚ್ಚವುಡೆಗೇ ಕಥೆ ಕೆಟ್ಟಿಯೊಂಟಿನ್ನ. ತಾಳತ್ತೊ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಇಟ್ಟ್‌ಟ್ಟ್ ತತ್ವಪದ ಕೆಟ್ಟಿ ಪಾಡಿಯೊಂಟಿನ್ನ. ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಂಡೊ ಬಿಸಯತ್ತೊ ಮೇಲ್ ದೆಚ್ಚವುಡೆಗೇ ಪಾಟ್ ಕೆಟ್ಟ್‌ರೊ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಡೊ ಬಾಸೆಡೊ ಪ್ರಭುತ್ವ ಪಿನ್ನೆ ಕಲ್ಪನಾ ಶಕ್ತಿಗ್ ಅವುಂಡೆ ಗುರುಕುಂ ಅಜಬ್ ಪಿನ್ನೆ ಹೆಮ್ಮೆ.

ಪಾಟ್ಟ್‌ರೊ ಪಾಟ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ತಿಮ್ಮಪಗ್ ಎವುಡಿಲ್ಲಾತೊ ಸ್ಫೂರ್ತಿ. ಅದುಲುಂ ಪಿರ್ಸಕಾವ್ಯ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಕಣ್ಣ್ ಕಾದ್ ಕೊರ್ತುಟ್ಟು ಕೇಟ್ಟೊಂಟಿನ್ನ. ಬಯಸ್‌ಗ್ ಚೆನ್ನ ಪೋಲೆ ನಳ– ದಮಯಂತಿ, ದುಷ್ಯಂತ– ಶಕುಂತಲೆ, ಅಭಿಮನ್ಯು– ಶಶಿರೇಖ, ಸುಧನ್ವ– ಪ್ರಭಾವತಿ ಇಂಜಲೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಬಿಸಯತ್ತೊ ಪಾಟತ್ತ್‌ಗ್ ಪಿರಾಂದ್ ಆಯೊಂಟಿನ್ನ. ಇಜಂತೊ ಕಥೆರೆ ಅವುಂಡೊ ಗುರು, ಪಂಚತಂತ್ರ, ಬೃಹತ್ಕಥೆ, ಮಹಾಭಾರತತ್ತೆ ಆಇಿಟ್ಟ್ ಪಿರ್ಸ ಬರುಂಪೋಲೆ ಚೆನ್ನ್ ಕೊಡ್ತೊಂಟಿಂತ್. ವಿಶೇಷವಾಯಿಟ್ಟ್ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಭಾಗವತ, ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣತ್ತೊ ಉಲ್ಲಗ್ತೊ ವರ್ಣನೆ ಅವುಂಡೆ ಬೇರೆ ಒರ್ ದುನಿಯಾವುಗು ಕೊಂಡು ಪೋಯೊಂಟಿಂತ್. ಜೀಯಪರಿಸರತ್ತೊ ಪಿರ್ಸ, ಕಿರ್ಫ, ಕಾರುಣ್ಯತ್ತೊ ಪ್ರಸಂಗತ್ತೆ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಕ್ಕಾರ್ ಎಲ್ದಿಯೊ ಕ್ರಮತ್ತೆ ಅಜಬುಲ್ ಪಡಿಚೊಂಟಿನ್ನ.

ಬಂಕಾಪುರ, ಕದರಮಂಡಲಗಿ, ಕನಕಗಿರಿ, ಕಾಗಿನೆಲೆ, ಇಂಗಳಗೊಂದಿ ಪೋಲ್ತೊ ಕಡೆಲೆಲ್ಲ ಆಯೊಂಟಿಕ್ಕುಡೊ ಉತ್ಸವತ್ತ್‌ಲ್ ಕಾವ್ಯ– ದರ್ಮ ಪ್ರವಚನ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡನೊಂಟಿಂತ್. ಅವುಡೆಗೆಲ್ಲ ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಕಾವ್ಯವಾಚನತ್ತೊ ಸಂದೋಲ ಅನುಭವಿಸಿಯೊಂಟಿನ್ನ. ಕನ್ನಡ ಭಾರತ, ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ, ತೊರವೆ ರಾಮಾಯಣ, ಜಗನ್ನಾಥ ಪುರಾಣ ಕೇಟ್ಟೊಂಟು ತೃಪ್ತಿ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನ. ಅದುಲುಂ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ ಕಥೆ ಕೇಕುಂಬೊ ಅವುಂಡೊ ಮೇಲ್– ಮನಸ್‌ಲ್ ಮಿನ್ನ್‌ಡೊ ಪೊಲೆ ಪರ್ನೊಂ ಪೋಯೊ ಅನುಭವ. ಕಲಿಯುಗತ್ತೆಮೇ ದ್ವಾಪರಯುಗ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನೊ ಭಕ್ತಿಡೊ ಅಲೌಕಿಕ ಅನುಭವ ಕಿಟ್ಟಿಯೊಂಟಿಂತ್.

ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪತ್ತ್ ಪಂದಿರ್‌ಂಡ್ ವರ್ಷ ಗುರುಮಠತ್ತ್‌ಲ್ ಇಲ್ಮ್ ಸಂಪಾದನೆ ಆಕಿಯ. ಅದ್‌ರೊ ಪರಿಣಾಮ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಅವುನುಗು ಧರ್ಮ– ಕರ್ಮ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಂ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಆಯೊಂಟಿಂತ್.

ಮಹಾಭಾರತತ್ತೊ ಕರ್ಣ ಪಿನ್ನೆ ಏಕಲವ್ಯಡೊ ಕಥೆ ಅವುಂಡೊ ಮನಸ್‌ಗ್ ಯಾರ ತಟ್ಟಿಂತ್. ಕಾಡುರೊ ನಲ್ಲೊ ಚೆರ್ಕ ಏಕಲವ್ಯ ಆಕಿಯೊ ತಪ್ಪಾಯೆಂಗುಂ

ಎಂದ್‌ರೊ? ಬಿಲ್ಲ್ ಬುಡುರೊ ವಿದ್ಯೆ ಪಡಿಚ್ಚದೇ ಅವುಂಡೊ ತಪ್ಪಾ? ವಿದ್ಯೆ ಚೆಲ್ಲದ್ ಆರಾ ಜಂಡ್ ಮೂನ್ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಮಾತ್ರ ಸೊತ್ತಾ? ತಪ್ಪೇ ಆಕಾತೊ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಚೆರ್ಕೊಗು ರಕ್ತಕಾಣಿಕೆಡೊ ಶಿಕ್ಷೆ ಎಂದ್‌ಗ್? ಇದ್‌ರೊ ಪೆರೊವುಲು ಇಕ್ಕುಡೊ ಮನಸ್ಸ್ ಎತ್ತರೆ ಗಲೀಜ್.. ಚೆಂತೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನ. ಕರ್ಣಡೊ ಕಿರ್‌ಫ ನೊರಂಞೊ ಕತೆಯುಂ ಅವುಂಡೊ ಮನಸ್‌ರೊ ಉಲ್ಲ ಪಲೆ ನಮೂನ್ತೊ ಆಲೋಚನೆ ಉಂಡಾಕಿಂತ್. ಊಂಚಿ ಜಾತಿರವುನು ಅಲ್ಲ ಚೆಲ್ದೊ ಒರೇ ಕಾರಣತ್ತ್‌ಗ್ ಕರ್ಣ ಬಂಡೊ ಅದಲ್, ಅವಮಾನ, ಚೋರೆ ಸಂಬಂಧತ್ತಜೊಲೊ ಎದ್‌ರೇ ಲಡಾಯಿ ಆಕುಂಬೊ ಅವುನುಗು ಉಂಡಾಯೊ ಬೇಜಾರ್– ಎಲ್ಲೊಂ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನ.

ಇದ್‌ರೊ ನಡುಲು ಕಾವ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾಠತ್ತೊ ಒಟ್ಟುಗು ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಆಕುಡೊ ಇಲ್ಮ್ ಪಡಿಪಾಟೊಗು ಆಚಾರ್ಯೊಗು ನಾಯಕ ಸಲಹೆ ಕೊಡ್ತ. ಅದ್‌ರೊ ಪ್ರಕಾರ, ತಜ್ಞಮಾರೆ ನೇಮಕ ಆಕಿಯಾರ್. ತಂಡೊ ಮೋನ್ ತಂಡಕಾನ ಬೆಲಿಯೊ ಪಾಳೇಗಾರ ಆವೊನು ಚೆಂತ್ ಬೀರಪ್ಪಡೊ ಆಸೆ ಆಯಿಟ್ಟಂತ್. ಆಡಳಿತ ಆಕೊಗು ಬೇನ್‌ಮಾಯೊ ಬಂಬತನ, ಅದ್‌ಕ್ ತಕ್ಕಂತೊ ತಡಿರೊ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಮನಸ್ಸ್‌ರೊ ಗಟ್ಟಿತನತ್ತ್‌ಗ್ ಬೇನ್ಮಾಯೊ ತಾಲೀಮುಗು ವ್ಯವಸ್ತೆ ಆಕಿಯ. ಕ್ಷತ್ರಿಯಮಾರ್‌ಗ್ ಬೇನ್‌ಮಾಯೊ ಎಲ್ಲ ಪಡಿಪುಂ ಪಡಿಕ್ಕೊನು ಚೆಂತ್ ಮೋನುಗು ಕಾದ್‌ಲ್ ಚೆನ್ನ.

ಚೆರಿಯೊ ಬಯಸ್‌ಲೇ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪಡೆರೊ ಕಲಿಡೊ ಅಭಿಮಾನಿ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನ. ಪಡೆಕ್ ಬೇನ್‌ಮಾಯೊ ಪಡಿಪ್ ಪಡಿಚ್ಚೊಂಡ. ನಲ್ಲೊ ಗುರುಮಾರೊ ಕೈಲ್ ಸಾಮು, ಕತ್ತಿಕಲಿ, ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ, ಬಿಲ್ಲ್ ಪಡಿಪ್– ಎಲ್ಲೊಂ ಕೈವಸ ಆಕಿಯೊಂಡ. ಇದೆಲ್ಲ ಅವುನುಗು ತನ್ನಿ ಕುಡಿಚ್ಚತ್ತರೆಮೇ ಸಲೀಸೈತ್. ಅವುಂಡೊ ಪಡಿಕುಡೊ ಸ್ಪೀಡ್ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಪಡಿಪ್ಪಾಟ್‌ರಜಮೆ ಅದುರ್ಪ ಆಯಾರ್. ಜಾವುಂ ಪೋಲು ನೈಚಿ ನಲ್ಲೊ ತಡಿ ಬೆಲೆಪಾಟಿಯೊ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನೊರೊಡಿ ಬಲತತ್ತ್‌ಲ್ ಗುಂಪುಡೊ ನಡುಲು ಎಂಚಿ ಕಾನೊಗು ತೊಡಜಿಯ.

ಅಬ್ಬ ಪೊಯ್ತ್

ತಿಮ್ಮಪ್ಪಡೊ ಓತ್ ತೀರೊಗು ಬಂತ್. ಅದೇ ನ್ಯಾರತ್ತ್ ಬಾಡತ್ತ್‌ಲ್ ಏದಾ ಒರು ಚೆರಿಯೊ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಗ್ ಮಲ್ಲಣ್ಣ ನಾಯಕಡೊ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗುಂ ಅಬ್ಬಡೊ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗುಂ ಬೆಲಿಯೊ ಲಡಯಿ ಐತ್. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗುರುಡೊ ಆಶೀರ್ವಾದ

ಎಡ್ತೊಂಟು ರಾಯತ್ತ್‌ಗ್ ಬನ್ನ. ಬಿಸಯ ಕಿಟ್ಟಿಟ್ಟ್ ಮಲ್ಲಣ್ಣ ರಾಯ ಬುಟ್ಟು ಒಂಚಿ ದೆಚ್ಚಿನ್ನ. ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕ ಉಸಾರಿಲ್ಲಾಂಟೆ ಕೆಡಕೆ ಪಿಡ್ಚಿನ್ನ. ಅಜನೆ ಕೆಡಕೆ ಪಿಡಿಚ್ಚೊ ಅಬ್ಬ ಮೇಲೆಂಚಿಲ್ಲೆ. ಬಯಸಾಯೊ ಸುಸ್ತು ಪಿನ್ನೆ ಸೀಕ್ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಟ್ಟ್ ನಾಲ್ ಪೋಯೊ ಪೊಲೆ ಕರಗಿಯೊಂ ಪೋಯ. ಎತ್ತರೆ ಮರ್‌ಂದ್ ಆಕಿಯೆಂಗುಂ ಅವುನು ಉಸಾರಾಯಿಲ್ಲೆ. ಒರು ನಾಲ್ ಪೆಂಜಯಿ–ಮೋನು ಪಿನ್ನೆ ಸಂಬಂಧತ್ತಜಲೆ ಬಿಳ್ಚಿ ಕನ್ನ್ ನೊರೊಡಿ ನೋಕಿಯೊಂಟೆ ಅವುಂಡಿ ರೋಹು ಪೊಯ್ತ್. ನೇದಾವುಡೊ ಮರಿಪ್ಪು ಚೆಂತ್ ರಾಯತ್ತ್‌ಲ್ ದುಃಖ ನೊರಜಿತ್ತ್.

ತಿಮ್ಮಪ್ಪೊಗು ಈ ದುಃಖ ಸದಿಕ್ಕೊಗು ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಅಬ್ಬ ಇಲ್ಲಾಂಟೆ ಅವುನುಗು ದುನಿಯಾವೇ ಸೊನ್ನೆಡೊ ಪೊಲೆ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್. ಸುರುತೊ ಕಲಿ, ಸುರುತೊ ಪಾಠ, ಸುರುತೊ ಬೇಟೆ– ಎಲ್ಲಾತ್‌ಗುಂ ಅಬ್ಬಮೇ ಗುರು ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನ. ಅಬ್ಬ ಇಲ್ಲೆ ಚೆಲ್ಡದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಲ್ ಬೆಲಿಯೊ ಬೆಂಗ್ ಐತ್. ದುನಿಯಾವುಲ್ ನಾನ್ ಒರ್ತಮೇ ಚೆಲ್ದೊ ಅನುಬವ ಐತ್.

ಇದೇ ನಾಲ್‌ಡೆ ಕಾತೊಂಟಿನ್ನೊ ಪೋಲೆ ಬಾಡ ಸಂಸ್ಥಾನತ್ತೊ ಮೇಲ್ ಚುತ್ತುಮುತ್ತುರೊ ವೈರಿ ಮಾಂಡಲಿಕಮಾರ್ ದಾಳಿ ಆಕುಡೊ ಬಿಸಯ ಕಿಟ್ಟಿತ್ತ್. ಮುನ್ನೊಲ್‌ಲೂಂಟು ಬೆಲಿಯೊ ಬಾನಿಯತ್ತೊ ಕೇಂದ್ರ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ಬಾಡತ್ತೊ ಮೇಲ್ ಬೆಳಗಾವಿಡೊ ಮಾಂಡಲೀಕಡೊ ಕಣ್ಣ್ ಇಂತ್. ವಿಜಯನಗರತ್ತ್ ಅಪ್ಪತ್ತರಮೆ ಅಧಿಕಾರತ್ತ್‌ಗ್ ಬನ್ನೊ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯೊಗು ಇದ್ ಗೊಂತಾಯಿಟ್ಟ್ ಅವುನು ಪಡೆ ಘೋಷಣೆ ಆಕಿಯ. ಗೋವೆಡೊ ಬಾಗತ್ತ್ ಬಾಡತ್ತ್‌ಗ್ ದಾಳಿ ಆಕುಡೊ ಸಂಭವ ಯಾರ ಇನ್ನೊಕೊಂಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪಡೆ ಆ ಭಾಗತ್ತೊ ದಣ್ಣಾಯಕ ಆಯಿಟ್ಟ್ ನೇಮಕ ಆಕಿಯ. ಸೈನ್ಯತ್ತೆ ನೇದಾವು ಆಯಿಟ್ಟ್ ಮುನ್ನೊಲು ಕೊಂಪೋಗು ಬೆಲಿಯೊ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೊಡ್ತ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಇಪ್ಪ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕ ಆಯ.

ತಿಮ್ಮಪ್ಪಡೆ ದಣ್ಣಾಯಕ ಆಕಿಯದ್ ಮಲ್ಲಣ್ಣ ನಾಯಕಡೊ ಬಯತ್‌ಗ್ ತೀ ಕೊಡ್ತ ಪೋಲೆ ಐತ್. ಆಯೆಂಗಾ ಇದ್‌ರೊ ಎದ್‌ರ್‌ಗ್ ಮಲ್ಲಣ್ಣ ನಾಯಕ ಆಕಿಯೊ ಮಸಲತ್ತ್ ನಡನ್‌ಲ್ಲೆ. ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯೊಗು ಬಂಗಾರ್ ಏದ್, ಇರ್‌ಂಬು ಏದ್ ಚೆಲ್ಡದ್ ಗೊಂತಿಂತ್. ಮಲ್ಲಣ್ಣ ಮನಸ್ ಇಲ್ಲಾತೊ ಮನಸ್ಸ್‌ಲೇ ಪಡೆಲ್ ತೊಡಜಿಯ. ಇನ್ನ್ ಓಂಡೊಟ್ಟು ದ್ವೇಷ ಸಾಧನೆ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲೆ ಚೆಲ್ಡದ್ ಅವುನುಗುಂ ಗೊಂತ್ಯೆತ್. ತಿಮ್ಮಪ್ಪೊಂ ದ್ವೇಸ ಮುನ್ನೊಲು ಕೊಂಡುಪೋಂಡೊ ಮನಸ್‌ರವುನು ಅಲ್ಲ. ಅಜನಾಯಿಟ್ಟ್ ಅಜಲೊ ನಡುಲು

ದ್ವೇಸ ನಿಂಡ್‌ಲ್ಲೆ.

ಲಡಯಿ ಮುಟ್ಟ ಬಂತ್. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕ ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ದತೆ ಆಕಿಯ. ತಂಡೊ ಪ್ರಾಂತ್ಯತ್ತೊ ಎಲ್ಲ ಸೈನಿಕಮಾರ್‌ಲ್ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ನಮೂನೆಲ್ ಉಮೇದ್ ನೊರಚ್ಚ. ಅವುಂಡು ಉಮೇದ್ ಪಿನ್ನೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಡೊ ಪಲಕ ಕೇಟ್‌ಟ್ಟ್ ಪ್ರತಿಒರ್‍ತ್ತೊಂ ಖಡಾಖಡಿ ಪಡೆ ಆಕೊಗು ತಯಾರ್ ಆಯಾರ್. ಅವುತು ಅವುತುಲು ಪೆಞಾಯಿ– ಮಕ್ಕ, ಅಬ್ಬ– ಉಮ್ಮಡೊ ಬೇಜಾರ್‌ಡೊ ಕನ್ನತನ್ನಿರೊ ನಡೂಲುಂ ಎಲ್ಲ ಸೈನಿಕಮಾರ್ ಪಡೆಕ್ ರಡಿ ಆಯಾರ್.

ಪಡೆ ನಡನ್‌ತ್ತ್. ವಿಜಯನಗರ ಸೈನ್ಯತ್ತೊ ಸಂಖ್ಯಾಬಲ ಪಿನ್ನೆ ಶಿಸ್ತ್‌ಡೊ ಹೋರಾಟತ್ತೆ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಎದ್‌ರ್ ಪಡೆರಜ ಅದ್‌ಪ್ಪ ಆಯಾರ್. ಮೂನು ನಾಲ್ ನಡನ್ನೊ ಪಡೆಲ್ ವಿಜಯನಗರತ್ತೊ ಸೈನ್ಯ ಗೆಂದಿತ್ತ್. ಈ ಪಡೆಲ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕಡೊ ನೇದಾವುತನತ್ತ್ ವೀರಾವೇಸ ಕಾಟಿಯೊ ಸೈನಿಕಮಾರ್ ಎಲ್ಲಾರೊ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಬೂನಾರ್. ಅಜಲೊ ಉತ್ಸಾಹ, ಧೈರ್ಯ, ಕತ್ತಿವರಸೆ, ಕುದುರೆ ಆನೆಡೆ ಪಲಗ್‌ಬಾಟಿ ಎದುರ್‍ತ್ತೊ ಕ್ರಮ ಎಲ್ಲೊಂ ವಿಜಯನಗರತ್ತೊ ಅವುತು ಅವುತುಡೊ ಪಲಕ ಐತ್. ರಾಜಾವುಗುಂ ಬಾರೀ ಸಂದೋಲ ಐತ್.

ನೇದಾವು

ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕೊಗು ಅಪ್ಪ ಇರಿಯೊವು ಬಯಸ್. ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟು ಬಾಲಕ್ಕಾರ, ವಯಾರತ್ತೊ ತಡಿ. ಅಬ್ಬಡೊ ಪೊಲೊಮೆ ಗಂಭೀರ, ಧೈರ್ಯತ್ತೊ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ಉಮ್ಮಡೊ ದೈವಶ್ರದ್ಧೆ, ಕೊಂಕ್ ಇಲ್ಲಾತೊ ಭಕ್ತಿ, ತ್ಯಾಗಬುದ್ಧಿ ಎಲ್ಲೊಂ ಅವುಂಡೊ ಚೋರೆಲ್ ಇಂತ್. ಉಮ್ಮಡೊ ಮಾರ್ಗದರ್ಸನತ್ತ್‌ಲ್ ಅಬ್ಬಡೊ ಜವಾಬ್ದಾರಿಡೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಆಕಿಯು. ಪಡೆಲ್ ಗೇಲ್ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಬನ್ನೊ ಅವುನುಗು ಚುತ್ತುಮುತ್ತುಡೊ ಪಾಲೇಗಾರಮ್ಮಾರ್ ವಿಶೇಸ ಗೌರವ ಕೊಡ್ತೊಂಟಿನ್ನಾರ್.

“ದಣ್ಣಾಯಕ ಆಯಿಟ್ಟಿಕ್ಕ್‌ಡೊ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಸೇವೆ ಆಕೊಗು’ ಚೆಲ್ಡದ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕಡೊ ನಂಬಿಗೆ. ಪಾವತ್ತಜಲೆ ಕಂಡೆಂಗ್ ಅವುನುಗು ಬಾರೀ ಕಿರ್ಫ ಪಿನ್ನೆ ಗೌರವ. ನೈಕ್‌ಡಜಲೊ ಶಕ್ತಿರೊ ಬಿಸಯ ಅವುನುಗು ಗೊಂತಿಂತ್. ಆಯೆಂಗ್ ಪಾವತ್ತೊ ನೈಕ್‌ಡಜ ಮಾರಿ– ಚೌಡಿ ಚೆಂತ್ ನೂತಿ ಚಿಲ್ಲರ್ ದೇವೆರ್‌ಮಾರೆ ಕೆಟ್ಟಿಯೊಂಟು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಲ್ ಹಲಾಕ್ ಆಯೊಂಟುಲ್ಲದ್ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಅವುನುಗು ಬೇಜಾರ್ ಆಯೊಂಟಿಂತ್. ಬೆರಮೊರು ಒರು ನಮೂನೆ ಮೂಡತೆಲ್ ನಡನ್ನೊಂಟಿನ್ನೆಂಗ್, ಕೀಲೊ ಜಾತಿರಜ ಇನ್ನೊರು ರೀತಿಲ್

ಮೌಢ್ಯತ್ತ್‌ಗ್ ಅಡಿಯಾಲ್ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನಾರ್. ಇದ್‌ರೊ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಪಾಟ್ ಕೆಟ್ಟಿಯೊಂಟಿನ್ನ.

ಇಜನೆ ಅಬ್ಬಡೊ ಪೇರ್ ಒಲಿಕುಂಪೋಲೆ ಅವುನು ನಿಷ್ಠೆಲ್ ರಾಜಕಾರ್ಯ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನ. ಒರ್ಕ ಬಾಡತ್ತ್‌ಲ್ ಅಬ್ಬಡೊ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲೂಂಟು ರಿಪೇರಿ ಆಗಾಂಟೆ ಇನ್ನೊ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ತಾನತ್ತೆ ಗಿಲ್ಜಿ ಕೆಟ್ಟುಡೊ ಸೊರ ಸುರು ಆಕಿಯ. ನೆಲತ್ತಡಿಲ್ ಕೊಡರಿಗ್ ಇರುಂಬುಡೊ ಪೆಟ್ಟಿ ತಾಂಟಿಟ್ಟ್ ಶಬ್ದ ಬಂತ್. ನೋಕುಂಬೊ ಬೆಲೆ ಬೆಲಿಯೊ ಏಲ್ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ. ಅದ್‌ರೆ ಎರ್ತ್ ನೋಕುಂಬೊ ಅದುರೊ ಉಲ್ಗ ಬೆಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರ್, ನಾಣ್ಯ ಎಲ್ಲ ಇಂತ್!

ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕೊಗು ಭಾರೀ ಕುಸಿ ಐತ್. ಅವುಡೆ ಕಿಟ್ಟಿಯೊ ಬೆಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರ್‌ಡೆ ಬ್ಯಾರೆ ಏದ್‌ಕುಂ ಚೆಲೊವು ಆಕಾಂಟೆ, ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಸೇವೆಗೇ ಚೆಲೊವು ಆಕೊನು ಚೆಂತ್ ನಿರ್ಧಾರ ಆಕಿಯ. ಪಡಚ್ಚೋನು ತನ್ನೊ ಐಸಿರಿಡೆ ಪಡಚ್ಚೋಂಡೊ ರೂಪಮೇ ಆಯಜಂತೊ ಪಾವತ್ತಜೊಗು ನಲ್ಲದ್ ಆಕೊಗು ಬೆಚ್ಚ. ಅದ್‌ಲ್ ಒರು ಭಾಗ ಪಾವತ್ತಜಲೊ ಸೊರತ್ತ್‌ಗ್; ಸಾಲ್‌ಮರ, ಕೆರೆಕಟ್ಟೆ, ಗಾರ್ಡನ್ ಕೆಟ್ಟೊಗು; ಇನ್ನೊನ್ನು ಭಾಗ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕೆಟ್ಟುಡೊ, ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ, ರಾಯತ್ತೊ ಜಾತ್ರೆ– ಉಲ್ಸವ ಪಿನ್ನೆ ಚೋರ್ ಕೊಡುಕೊಗು– ಇಜನೆ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಚೆಲೊವು ಆಕಿಯ.

ಅತ್ತರೆ ಬಂಗಾರ್‌ಡೆಂ ಸ್ವಂತತ್ತ್‌ಗ್ ಬೆಯಿಕಾಂಟೆ ರಾಯತ್ತೊ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ ಚೆಲೊವು ಆಕಿಯೊ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕೊಗು ಇನ್ನುಂ ಬೆಲಿಯೊ ಪೇರ್ ಕ್ವಾಂತ್. ಇಜನೆ ಅವುನು ಚುತ್ತುಮುತ್ತು ರಾಯತ್ತ್‌ಲ್ ಯಾರ ಪಿರ್ಸತ್ತೋನಾಯ. ಬಂಕಾಪುರತ್ತೊ ಆಲಂತೂ ಅವುಂಡೆ ಕಲ್ಬು ನೊರಂಞಿ ಕನಕಪ್ಪ, ಕನಕನಾಯಕ ಚೆಂತ್ ಬಿಲಿಕೊ ಸುರು ಆಕಿಯಾರ್. ಪಿನ್ನೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ, ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕ, ತಿಮ್ಮರಸ ಚೆಲ್ಡೊ ಪೇರ್ ಪೆರೊವು ಬೂಂತು ಆಲ್‌ಮಾರ ನಡುಲು ಅವುನು ಕನಕನಾಯಕ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಪೇರ್‌ಪೋಯ.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭತ್ತ್‌ಲ್ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣತ್ತ್‌ಲ್ ಒರು ದಂಗೆ ಸುರು ಐತ್. ಈ ದಂಗೆಡೆ ನಿಪ್ಪಾಟೊಗು ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ ಚೆನ್ನ್ ಕಡ್ತಿಯ. ಕನಕನಾಯಕ ಸೈನಿಕಮಾರೊ ಗುಂಪು ಕೆಟ್ಟಿಯೊಂಟು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣತ್ತ್‌ಗ್ ಪರ್ತಾಯ. ಅವುಡೆ ದಂಗೆ ಆಕಿಯಜಲೆ ಶಿವನಸಮುದ್ರ ತೋಲೊಂ ಓಡುಬಾಟಿಯೊಂ ಪೋಯ. ಅದ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಉಮ್ಮತ್ತೂರುಡೊ ಪಾಳೇಗಾರ ಗಂಗರಾಜಡೊ ಎದ್‌ರುಡೊ ಪಡೆಲುಂ ಜಯಿಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯಡೊ ಮನಸ್ಸ್ ಗೆಂದಿಯ.

ಮೋನು ಕನಕ ಇಜನೆ ವಾರಗಟ್ಟಲೆ ಅಗ ಬುಟ್ಟು ಪಡೆಕ್ ಪೋಯೊಂಟಿನ್ನಪ್ಪ ಉಮ್ಮ ಬಚ್ಚಮ್ಮ ಅವುತುಲು ಒರ್ತಿಯೇ ಇನ್ನಾಲ್. ಈ ಒಂಟಿತನ ಅವುಲುಗು ಸದಿಕೊಗು ಆಗಾಂಟೆ ಮೋಂಡೊ ಭವಿಷ್ಯತ್ತೊ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆ ಸುರು ಆಕಿಯಾಲ್. ಆಯತ್ತರೆ ಬೇಗ ಮೋನ್ಡೊ ಕಲ್ತ್‌ಗ್ ಒರು ಪೆಣ್ಣ್‌ರೆ ಕೆಟ್ಟ್‌ಡದ್ ಮಾತ್ರ ಪರಿಹಾರ ಚೆಂತ್ ಅವುಲುಗು ಬಿಯಾರ ಬಂತ್.

ಪೆನ್ನ್ ಕೆಟ್ಟಿಯ

ಮೋನು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣತ್ತೆ ವಾಪಸ್ ಬನ್ನಸ್ಸಾತ್‌ಗ್ ಬಚ್ಚಮ್ಮ ಅವುಂಡೆ ಮಂಜಿಲತ್ತ್‌ಗ್ ಒಪ್ಪುಬಾಟ್ಟಿಯಾಲ್. ತಂಡೊ ಉಮ್ಮಡೊ ರಾಯತ್ತೊ ಮುಟ್ಟತ್ತೊ ಸಂಬಂದತ್ತೊ ಪೆನ್ನ್‌ಡೆ ನೋಕಿ ಪಲಕ ಬರಿಇಲ್. ಆ ಪೆಣ್ಣ್‌ಡೊ ಪೇರ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ. ರಾಯತ್ತಜ ಪಿರ್ಸತ್ತ್ ಲಚ್ಚಿ ಚೆಂತ್ ಬಿಲ್ಚೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಅವುಲೊಟ್ಟುಗು ಕನಕನಾಯಕಡೊ ಮಂಜಿಲ ಭಾರೀ ಗವುಜಿಲ್ ಐತ್. ಅವುಂಡೆ ಸಂಬಂಧತ್ತಜ, ಪಡಿಪ್ಪಾಟಿಯೊ ಗುರುಮಾರ್, ಒಟ್ಟುಗು ಪಡಿಚ್ಚಜ, ಚುತ್ತುಮುತ್ತುಡೊ ಪಾಳೇಗಾರಮಾರ್ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಮಂಜಿಲತ್ತ್ ಬಂತ್ ಆಶೀರ್ವಾದ ಆಕಿಯಾರ್.

ಮಂಇಲತ್ತೊ ಅಂಡ್ ಅಸರ್‌ಗ್ ಪಾಲ್‌ಮತ ಸಂಪ್ರದಾಯತ್ತೊ ಪೋಲೆ ಡೋಲ್‌ಕಲಿ ಇಂತ್. ಚುತ್ತುಮುತ್ತುರೊ ಪತ್ತ್ ಇರಿಯೊವ್ ರಾಯತ್ತೊ ಡೋಲ್ ಮೇಲತ್ತಜ, ವೀರಗಾರ ಪದ್ಯ ಚೆಲ್ಡಜ ಬನ್ನ್ ಸೇರಿನ್ನಾರ್. ಒರ್ತೊರ್ತ ಒರೊರು ಶೈಲಿಲ್ ಡೋಲು ಬೊಟ್ಟಿಯೊಂಟು ಇನ್ನೆಂಗ್ ಇಡೀ ಬೂಮಿ ಆಕಾಸ ಒಟ್ಟುಗಾಯೊ ಪೋಲೆ ತುಲ್ಲಿಯೊ ಅನುಬವ. ಕನಕನಾಯಕೊಂ ಒರು ಡೋಲ್ ಗುಂಜಿಗ್ ಇಟ್ಟಿಟ್ಟ್ ತುಲ್ಲಿಯೊಂಟು ಅಡಿಚ್ಚ. ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ನಮೂನೆಲ್ ತುಲ್ಲಿಕಲಿಚ. ಅವುಡೆ ಸೇರಿಯೊ ಆಯರ ಆಯರ ಕಣ್ಣ್‌ಜಲೊ ಉಲ್ಲ ಅವುಂಡೊ ಡೋಲ್‌ಕಲಿ ನೊರಂಇತ್ತ್. ಕನಕನಾಯಕಡೊ ಕವಿಮನಸ್ಸ್‌ಲ್ ಒರು ಪಾಟ್ಟುಂ ಪೆತ್ತ್‌ತ್ತ್.

ದೇವೆರ್ ನಜಲೊ ದೇವೆರ್ ಬನ್ನ ಬರ್ರೂಲಾ
ನೋಕೊ ಬರ್ರೂಲಾ

ಕೆಂಗನ್ನ ಮೀನಾಯ್ಟ್ ನಜಲೊ ರಂಗ
ಗುಂಗಾಡು ಸೋಮಡೆ ಕೊನ್ನಾಲಾ
ಗುಂಗಾಡು ಸೋಮಡೆ ಕೊನ್ನುಟ್ಟು ವೇದತ್ತೆ
ಬಂಗಾರ್ರೊ ಉಲ್ಲ ಇಟ್ಟಾಲಾ.

ಬೆಲಿಯೊ ತನ್ನಿರೊ ಗುಲಿಲ್ ನಡಲೊ ರಂಗ
ಗುಡ್ಡೆಡೆ ಪೊರ್ತ್ತೊಂಟು ನಿಂಡ್‌ರಲಾ
ಗುಡ್ಡೆಡೆ ಪೊರ್ತೊಂಟು ನಿಂಡ್‌ಟ್ಟ್ ದೇವೆರ್‌ಡೆ
ಬೆಲಿಯೋನಾಯಿಟ್ಟ್ ಆಕೀಯಲ.

ಬೆನ್ನ ಕಾಡ್‌ರೊ ಪನ್ನಿಯಾಯಿಟ್ಟ್ ನಡಲೊ ರಂಗ
ಬಂಗಾರೊ ಕನ್ನಡೆ ಕೊನ್ನಾಲಾ
ಬಂಗಾರೊ ಕನ್ನಡೆ ಕೊನ್ನುಟ್ಟು ಭೂಮಿರೆ
ವನಜ ಸಂಭವೊಗು ಕೊಡ್ತಾನಾ.

ಅರ್ಸತ್ತ್ ಸಿಮ ಆಯಿಟ್ಟ್ ನಡಲೊ ರಂಗ
ಬಯತುಡೊ ಕರ್ಲ್‌ಡೆ ಪಗಿಚ್ಚಾನಾ
ಬಯತ್‌ಡೊ ಕರ್‌ಲ್‌ಡೆ ಮಾಲೆ ಆಕಿಟ್ಟ್
ಮುಟ್ಟೊಗು ವರತ್ತೆ ಕೊಡ್ತಾನಾ.

ಬೆರ್ಕ ಬೆರಮನ ಆಯಿಟ್ಟ್ ನಡಂಲೊ ರಂಗ
ಬೆಡಗಲಿ ಆಕಾಸತ್ತ್‌ಗ್ ಬೆಲೆಞಾನಾ
ಬೆಡಗಲಿ ಆಕಾಸತ್ತ್‌ಗ್ ಬೆಲಞಾಟ್ಟ್ ಬಲಿಡೆ
ನೆಲ್ತ್ತರೆ ಪಾತಾಲತ್ತ್ ಕೊಂಪೋಯನಾ.

ಉಮ್ಮಡೊ ಪಲಕ ಕೇಟ್‌ಟ್ಟ್ ಆಯರ ಕೈಡೊ
ಬೂಮಿಡೊ ಕಲ್ಲಡೆ ಕೊನ್ನಾನಾ
ಬೂಮಿಡೊ ಕಲ್ಲಡೆ ಕೊನ್ನುಟ್ಟು ಭೂಮಿಡೆ
ಬೂಮಿಡೊ ದೇವತೆಗ್ ಕೊಡ್ತಾನಾ.

ಪಿಂಗಳ ಕನ್ನಡೊ ಕೊಂಗತ್ತೆ ಕೂಡಿಟ್ಟ್
ಭಂಗಂಟ್ ಲಂಕೆಗ್ ಪೋಯಾನಾ
ಭಂಗಂಟ್ ಲಂಕೆಗ್ ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ನಡಲೊ ರಂಗ
ಪೆನ್ನಿಂಞಾಲೊ ಕಲ್ಲಡೆ ಕೊನ್ನಾನಾ.

ಕರ್ತ್ತೊ ಪೊಲೆಡೊ ಮುಟ್ಟ ಪೈಡಲೆ ಮೇಯ್ಚಿಟ್ಟ್
ಉಚ್ಚಿಡೊ ತನ್ನಿಗ್ ತುಲ್ಲಿಯಾನಾ

ಉಚ್ಚಿಡೊ ತಲೆ ಮೇಲ್ ಎಡ್ತೆಡ್ತ್ ತುಲ್ಲುಂಬೊ
ಪೆನ್ನಿಂಕ್ ವರತ್ತೆ ಕೊಡ್ತಾನಾ

ಭಂಡಡೊ ಪೋಲೆ ಕುಂಡಿ ಬುಟ್ಟುಟ್ಟು
ಕಂಡಕಂಡವುಡೆ ತಿರಿಗ್ಯಾನಾ
ಕಂಡ ಕಂಡವುಡೆ ತಿರಿಗಿಟ್ಟ್ ತ್ರಿಪುರತ್ತೊ
ಪೆನ್ನಿಂಡಲೆಲ್ಲ ಕೆಟ್ಟಿಯಾನಾ.

ಚಂದತ್ತೊ ಪೆಂಡಯಿಡೆ ಕುದುರೆ ಆಕಿಟ್ಟ್
ನಲ್ಲೊರು ಸವಾರ ಆಯಾನಾ
ನಲ್ಲೊರು ಸವಾರ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಪರ್ತ್‌ರೆ ಬನ್ನಡಲೊ
ಬೆಲಿಯೊ ಬಯರ್‌ಗ್ ಜೊವುಟ್ಟಿಯಾನಾ.

ಡೋಲುಡೊ ಮೇಲ್ ಕೈ ಭರಮಪ್ಪ ಇಟ್ಟ್‌ಡ
ತಾಲತ್ತೆ ಶಿವನಪ್ಪ ತಟ್ಟ್‌ಡಲಾ
ನಲ್‌ನಲ್ಲೊ ಪದ್ಯತ್ತೆ ಹನಮಪ್ಪ ಪಾಡೀಯ
ಚಂದತ್ತೊ ಕನಕಪ್ಪ ತುಲ್ಲಿಯಲ..

– ಈ ಪಾಟ್ ವಿಷ್ಣುಡೊ ದಶಾವತಾರತ್ತೆ ವರ್ಣನೆ ಆಕ್‌ಡ್.

ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಡೊ ಮುಗ್ಧ ಚಂದ ಪಿನ್ನೆ ಕೊಂಕ್ ಇಲ್ಲಾತೊ ಚಿರಿಕೆ ಅವುಂಡೆ ಮೋಹತ್ತ್ ಬಲ್ಚಿತ್ತ್. ಅವುಲೊ ಚಿರಿಕೆಲ್ ನೂತಿಟ್ಟ್ ಬನ್ನತ್ತೊ ಸಿಂಗಾರ ರಸಕಾವ್ಯತ್ತೆ ಕಂಡೊ ಕನಕನಾಯಕ, "ಸುಜ್ಞಾನವಧೂಟಿ" ಚೆಲ್ಡೊ ಪಾಟೆಲ್ತ್ ಪೇರ್‌ಲ್ ಅವುಲೆ ಆರಾದನೆ ಆಕೊಗು ಸುರು ಆಕಿಯ. ಅತ್ತರಮೆ ಅಲ್ಲ, ತಂಡೊ ಸಿಂಗಾರ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಡೊ ನಾಯಕಿ ಆಕಿಯ. ಇಜನೆ ನಾಲ್ತೊ ಕುಸಿಲ್ ಅವುಂಡೊ ಸಂಸಾರ ಪಿನ್ನೆ ಕಾವ್ಯಸಂಸಾರ ಜಂಡುಂ ಪೋಯೊಂಟಿಂತ್.

ವಿಜಯನಗರತ್ತ್‌ಗ್ ಪೋಯೊ

ಕನಕನಾಯಕ ತಂಡೊ ಕರ್ತವ್ಯನಿಷ್ಠೆ, ದೈವಭಕ್ತಿ, ತ್ಯಾಗಬುದ್ಧಿ, ಪರಾಕ್ರಮ, ಎಲ್ತ್‌ಡೊ ತಾಕತ್ತ್– ಈ ಕೊನತ್ತಾಯಿಟ್ಟ್ ಪೇರ್ ಪೋಯ. ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಅವುಂಡೆ ಪಿರ್ಸತ್ತ್ ದಾನಶೂರ, ಮಹಾಭಕ್ತ ಚೆಂತೆಲ್ಲ ಬಿಲಿಕೊಗು ಸುರು ಆಕಿಯಾರ್. ಅವುಂಡೊ ಜನಪ್ರಿಯತೆಗ್ ರೆಂಕೆ ಬೆಲಇಟ್ಟ್ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯೊಗುಂ

ಸುದ್ದಿ ಕಿಡ್ತ್. ಅವುನು ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಕಿಟ್ಟಿಯದ್‌ರೆ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ನಲ್ಲದ್‌ಕ್ ಚೆಲೊವು ಆಕಿಯದ್, ಪಾಟ್ಟ್ ಕೆಟ್ಟಿಟ್ಟ್ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಆಕಿಯದ್, ಪಡೆಲ್ ದೈರ್ಯ ಕಾಟಿಯದ್ ಎಲ್ಲ ಬಿಸಯೊಂ ಕಿಡ್ತ್. ಕುಸಿಯಾಯೊ ರಾಜಾವು ಅವುನುಗು ವಿಜಯನಗರತ್ತ್ ನಡಕ್ಕುಡೊ ನವರಾತ್ರಿ ಉಲ್ಸವತ್ತ್‌ಗ್ ಬಿಲಿ ಕಡ್ತಿಯ. ಕನಕನಾಯಕ ಈ ವಿಶೇಷ ಬಿಲಿ ಕೇಟ್‌ಟ್ಟ್ ಸಂದೋಲತ್ತ್‌ಲೇ ಪೋಯ. ಅವುಂಡೊ ಪೆಂಜಯಿ, ಉಮ್ಮ ಪಿನ್ನೆ ಇಡೀ ಪರಿವಾರತ್ತಜ ಅವುಂಡೊಟ್ಟುಗು ಪೋಯಾರ್.

ವಿಜಯದಸಮಿ– ಇದ್ ವಿಜಯನಗರತ್ತೊ ಚಕ್ರವರ್ತಿಮಾರ್‌ಗ್ ಒರು ಬಾರೀ ಬೆಲಿಯೊ ಸಂದೋಲತ್ತೊ ಉಲ್ಸವ. ಇದ್‌ರೆ ಅವುಡೆ ನವಮಿ, ಮಾರ್ನವಮಿ ಚೆಂತುಂ ಬಿಲಿಕ್‌ಡಾರ್. ಈ ಉಲ್ಸವ ಪತ್ತ್ ನಾಲ್ ನಡಕ್ಕ್‌ಡ್. ಇದ್‌ರೆ ಬಾರೀ ಗೌಜಿಲ್ ಆಚರಣೆ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ತಂಡೊ ಪ್ರತಿಷ್ಟೆ, ಗೌರವ, ದರ್ಪ, ಅದಿಕಾರತ್ತೆ ಸಫರ್ ಬನ್ನಜಲೊ ಪಿನ್ನೆ ಸಾಮಂತ ರಾಜಮಾರೊ ಎದ್‌ರುಲ್ ಕಾಟ್‌ಡ. ಅದಲ್ಲಾಂಟೆ ರಾಜ್ಯತ್ತೊ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಮೂಲೆಡೆ ಬನ್ನಜಲೊ ಕುಂದುಕೊರತೆ ವಿಚಾರಣೆ, ಕಪ್ಪಕಾನಿಕೆ ಎಡ್ತೊಲ್ಡದ್, ಪಡೆರೊ ಶಕ್ತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ, ದರ್ಮ–ಕಲೆ–ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಜಂತೊ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಗಾತ್ರ ಬೆಲಿಯೊ ಉಲ್ಸವ ನಡಕ್ಕ್‌ಡ್.

ಈ ಉಲ್ಸವತ್ತ್‌ಗ್ ಬನ್ನೊ ಕನಕನಾಯಕಡೊ ಪರಿವಾರ ಪತ್ತ್ ನಾಲ್ ರಾಜದಾನಿಲೇ ತಿರ್‌ಗಾಟ ಆಕಿತ್ತ್. ಈ ಪತ್ತ್ ನಾಲುಂ ಅರಮನೆಡೊ ಎದುರುಡೊ ಬೆಲಿಯೊ ಬಯಲ್‌ಲ್ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಪಕ್ಕತ್ತೆ ಬನ್ನಜಲೊ ಪಾಟ್, ಕಲಿ, ಕುಸ್ತಿ ಎಲ್ಲೊಂ ನಡನೊಂಟಿಂತ್. ಅದ್‌ರೊಟ್ಟುಗು ಆನೆ– ಕುದುರೆಡೊ ಕಸರತ್ತ್, ಪಾಟ್ಟ್ ಪಾಡ್‌ರಜಲೊ ಮೋಡಿ, ದೊಂಬರಾಟತ್ತಜಲೊ ಆಟ, ಕತೆಗಾರಮ್ಮಾರೊ ಕತಾಕಾಲ, ಪಾಟೆಲ್ತ್ ಓದ್‌ಡದುಂ ನಡನ್‌ತ್ತ್. ಪೋಲುಗು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಜಾವುಗುಂ ದೊಂದಿರೊ ಬೆಲ್ಕಿರಿಲ್ ಈ ಉಲ್ಸವ ನಡನೊಂಟು ಇಂತ್.

ಉಲ್ಸವತ್ತೊ ಕಡೆರೊ ನಾಲ್ ವಿಜಯ ದಸಮಿರಂಡ್, ಅಜಬ್ ಚೆಲ್ಲುಂಪೋಲೆ ಒರು ಬಿಸಯ ನಡನ್ನ್‌ತ್ತ್. ಅಂಡತ್ತೊ ಒಡ್ಡೋಲಗತ್ತ್‌ಗ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ ಕನಕಡೆ ಬಿಲಿಪ್ಪಾಟಿಯ. ಅವುಡೆ ತಂಡೊ ನೂರುಗಟ್ಟಲೆ ಸಾಮಂತಮಾರೊ ಎದ್‌ರ್ ಕನಕನಾಯಕೊಗು ಬಾಡ–ಬಂಕಾಪುರತ್ತೊ ಮಾಂಡಲೀಕ ಚೆಂತ್ ಘೋಷಣೆ ಆಕಿಯ. ಅದ್ಕ್ ತಕ್ಕಂತೊ ದಿರಿಸ್, ದಂಡಾಧಿಕಾರತ್ತೊ ಪಚ್ಚೆಕಲ್ಲೊ್ಡ ಖಡ್ಗ ಕೊಡ್ತೊ ಅಲ್ಲಾಂಟೆ, ಕನಕ ನಾಯಕ ಚೆಲ್ಡೊ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಕೊಡ್ತೊ ಬಿರುದುಡೆ ಅಧಿಕೃತ ಆಕಿಯ.

ಕನಕ ನಾಲಂಜಿ ನಾಲ್ ರಾಜಧಾನಿಲೇ ಒಲಿಇಟ್ಟ್ ಅವುಡ್ತೊ ಎಲ್ಲ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆ, ಅರಮನೆ, ದೇವಸ್ತಾನತ್ತೆ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಪಿನ್ನೆ ಬಾಡತ್ತ್‌ಗ್ ಪೆರವು ಬನ್ನ. ತಂಡೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ರಾಜಾವು ಪಿನ್ನೆ ರಾಜದಾನಿಡೊ ತಿರ್‌ಗಾಟ ಅವುಂಡೊ ಉಲ್ಗ ಇನ್ನೊ ಪಾಟ್ಟ್‌ಕ್ಕಾರೊಗು ಪುದಿಯ ಸಂವೇದನೆಡೊ ಕೊಡ್ತ್‌ಂತ್. ವಿಜಯನಗರತ್ತೊ ಜಲ್ಸುರೊ ಅಪರ್ತ್‌ಗ್ ತಾನ್ ನೋಕಿಯೊ ಜನಜೀವನತ್ತೊ ವಿಶೇಷ ರಾಗ ರಸ ಭಾವನೆ ಅವುಂಡೊ ಖಲ್ಬುಲು ಗಟ್ಟಿಯಾಯಿಟ್ಟ್ ನಿಂಡ್ತ್ತ್. ತಾನ್ ನಂಬಿಯೊ ಆದಿಕೇಶವ ದೈವ, ತಂಡೊ ಕುಲಮೂಲತ್ತೊ ಶೈವ ದೀನ್, ತಂಡೊ ಮೇಲ್ ನಂಬಿಕೆ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ತಕ್ಕಾರ ಆಕಿಯೊ ರಾಜಾವು, ಪಾಟ್ಟ್‌ರೊ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ವಧೂಟಿ– ಎಲ್ಲೊಂ ಸೇರಿಟ್ಟ್ ಅವುನುಗೊರು ಕತೆರೊ ಆಕೃತಿ ಕಾಣೊಗು ಸುರು ಐತ್. ಈ ಕತೆಕ್ ತಂಡೆ ಪೆತ್ತ್ ಬಲ್ತಿಯೊ ರಾಯತ್ತೊ ಜೀವನ ಸಂಸ್ಕೃತಿರೆಂ, ಕನ್ನಡತ್ತೊ ಚಂದತ್ತೊ ಪಲಕತ್ತೆಂ, ಭಾವನೆಜಲೊ ಸಿಂಗಾರತ್ತೆಂ ಕೋಕೊಗು ಅವುನುಗು ಮನಸ್ಸೈತ್. ಅಜನೆ ಕಂಡೊ ಮೂಲ ಕತೆರೊ ಮೇಲ್ ಕಾವು ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್, ಮುನ್ನೊಲ್ತೊ ನಾಲ್‌ಲ್ ಅವುನು ಎಲ್ದಿಯೊ ಮಹಾಕಾವ್ಯಮೇ ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ.

ವಿಜಯನಗರತ್ತೊ ಚಕ್ರವರ್ತಿಡೊ ಕೈಡೆ ಮಾಂಡಲೀಕ ಅಧಿಕಾರ ಎಡ್ತೊಂ ಬನ್ನೊ ಕನಕ ನಾಯಕೊಗು ಬಂಕಾಪುರತ್ತ್‌ಲ್ ಇಡೀ ರಾಯ ಬಾರೀ ಸ್ವಾಗತ ಆಕಿತ್ತ್. ಕನಕ ನಾಯಕ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಸೇವೆಮೇ ಪಡಚ್ಚೋಂಡೊ ಸೇವೆ ಚೆಂತ್ ಬಿಯಾರ ಆಕಿಯ. ತಂಡೊ ರಾಯತ್ತೊ ಆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಪೈ ಕಡ್ಜಿಂಕ್ ಚೋರ್– ತನ್ನಿಡೊ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ಏದೊರು ಎಡಿಜೇರುಂ ಬರಾತ ಪೊಲೆ ನೋಕಿಯೊಂಡ. ಅದ್‌ಕಾತ್ರ ರಾಯತ್ತೊ ಸುಮಾರ್ ಪಕ್ಕತ್ತ್‌ಲ್ ಕೆರೆ– ಕಟ್ಟೆ ಕೆಟ್ಟ್‌ಬಾಟಿಟ್ಟ್, ತೋಟ ಬೈಲ್‌ಜಲೆ ಬೆಲೆಯೊಗು ಆದೇಶ ಕೊಡ್ತ. ತಂಡೊ ಬರನತ್ತೊ ಅಡಿಲ್ ಬಂಡೊ ಪಕ್ಕತ್ತ್‌ಲ್ ಸುಮಾರು ಧರ್ಮ ಛತ್ರ, ಗುಡಿ ಗುಂಡಾರತ್ತೆ ಕೆಟ್ಟ್‌ಬಾಟಿಯ. ಪರ್ತ್‌ರೊ ರಾಯತ್ತೆ ಬಂಡಂಕ್ ತಂಡೊ ರಾಯ ಚಂದ ಕಾನೊನು ಚೆಂತ್ ಸಾಲ್ ಮರ, ಕೂಡುಮಾರ್ಗ, ಸಂಕಜಲೆ ಕೆಟ್ಟ್‌ಬಾಟಿಯ. ತಂಡೊ ಅಬ್ಬ ಸುರು ಆಕಿಟ್ಟ್ ಪಾದಿಗ್ ನಿಪ್ಪಾಟಿಯೊ ಎಲ್ಲ ಸೊರತ್ತೆಂ ಪೂರ್ತಿ ಆಕಿಯ. ಇದ್‌ರೊ ನಡುಲು ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕ ಮರ್‌ಜ್ಜೊಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಮಂಕಾಯಿಟ್ಟ್ ಇನ್ನೊ ಆಲ್‌ಮಾರ್, ಅವುಂಡೆ ರೂಪಮೇ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ಕನಕ ನಾಯಕಡೆ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಸಂದೋಲತ್ತ್‌ಲ್ ಇನ್ನಾರ್.

ಇಜನೆ ದಕ್ಷತೆ ಪಿನ್ನೆ ದೈರ್ಯತ್ತ್‌ಲ್ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಪಿರ್ಸ ಕಿಟ್ಟಿಯೊ ಕನಕ

ನಾಯಕ ತಂಡೊ ಉಲ್ಲುಲು ಇನ್ನೊ ಪಾಟೆಲ್ತ್– ಪಾಟ್ಟ್‌ರೊ ಪಿರ್ಸ ಪಿನ್ನೆ ತತ್ವಜ್ಞಾನತ್ತೊ ಚರ್ಚಾಗೋಷ್ಠಿರೆಂ ಮರನ್ಲ್ಲೆ.

ಅವುಂಡೊ ರಸಿಕತನ, ಪಲಕತ್ತೊ ಬಂಬತನ ಮುಟ್ಟ ಇನ್ನಜಲೆ ಆಕರ್ಷನೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿಂತ್. ಯಕ್ಷಗಾನ ಆಟತ್ತೆ ಏರ್ಪಾಟ್ ಆಕ್‌ಡೊ, ಡೋಲು ಕಲಿಲ್ ಭಾಗವಹಿಸುರೊ, ಜಾತ್ರೆ– ಉಲ್ಸವತ್ತ್‌ಲ್ ಎಲ್ಲಾರ್ಗುಂ ಸೇರೊಗು ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊಡುಕ್ಕುಡೊ– ಇಜನೆ ಸುಮಾರ್ ನಮೂನೆಲ್ ಅವುಂಡೊ ಕಾವ್ಯ, ಪುರಾಣ, ಪುಣ್ಯಕತೆ, ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರತ್ತೊ ತಾಲೀಮು ನಡೆನೊಂಟಿಂತ್.

ಕನಕನಾಯಕಡೊ ದೈವಭಕ್ತಿಯುಂ ಜೋರೇ. ನಾಲ್‌ಗುಂ ಒರ್ತಮೇ ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ದೇವೆರ್‌ಡೊ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಆಕ್‌ಡೊ ಹಾದತ್ತುಂ ಅವುನುಗು ಇಂತ್. ಭೂಮಿ ಆಕಾಸತ್ತೊ ಪಡಪ್ಪುಡೊ ಬಗೆಲುಂ ಅವುನುಗು ಬಾರೀ ಅಜಬ್. ನಾಲುಗುಂ ಎಲ್ತ್‌ಪಾಟ್ ಪಿನ್ನೆ ದೈವಪೂಜೆ ಅವುಂಡೊ ಬುಡಾಂಟೆ ಇಂತ್.

ಚಾವು– ನೊಂಬಲ

ಇಜನೆ ಕನಕನಾಯಕ ಉಮ್ಮ ಪಿನ್ನೆ ಪೆಞ್ಞಾಜಯಿಡೊಟ್ಟುಗು ಸುಮಾರ್ ವರ್ಸ ಸಂದೋಲತ್ತ್‌ಲೇ ಕಲಿಂಞ. ಇದ್‌ರೊ ನಡುಲು ಪೆಞಾಯಿ ಆನ್ ಕಿಡಾವು ಪೆತ್ತಾಲ್. ಅವುತುಲು ಸಂದೋಲತ್ತೊ ಪೊಲೆ. ಚೆರಿಯೊ ಕಿಡಾವುಡೊ ಚಿರಿಕೆ ಕಲಿಲ್ ಎಲ್ಲಾರುಗುಂ ನಾಲ್ ಪೋಯದೇ ಗೊಂತಾಯಿಲ್ಲೆ. ಆಯೆಂಗ್ ಈ ಚಿರಿ ಕಲಿ ಯಾರ ನಾಲ್ ಒಲಿಞಿಲ್ಲೆ. ಕನಕ ನಾಯಕಡೊ ಸುಕ ಸಂದೋಲತ್ತೊ ಜೀವನತ್ತ್‌ಲ್ ಪಡಚ್ಚೋಂಡೊ ಕನ್ನಾಮುಚ್ಚೆ ಕಲಿ ಸುರು ಐತ್. ಒನ್ನುರೊ ಪೆರವುಲು ಒನ್ನು ಮೌತುಜ ಅವುಂಡೊ ಅವುತುಡೊ ಅವುತುರೊ ಬಾಯಿಲ್ ತಟ್ಟಿತ್ತ್.

ಒರು ನಾಲ್ ಅವುಂಡೊ ಉಮ್ಮ ಮರಿಚ್ಚಾಲ್. ಪೆಂಞಾಯಿ ಆನ್ ಕಿಡಾವುಡೆ ಪೆತ್ತ್‌ಟ್ಟ್ ನಾಲಂಜಿ ವರ್ಸೊಂ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನಾಲೆ. ಅವುಂಡೊ ಉಮ್ಮೊಗು ಕಿಡಾವುಡೊಟ್ಟುಗು ಯಾರ ನಾಲ್ ಕಲಿಕುಡೊ ಬಾಗ್ಯ ಇನ್ನಾಲೆಂಟ್ ಕಾಂಡ್.

ಸುರುಕೇ ಅಬ್ಬಡೊ ಮೌತ್‌ರೆ ಚೆಂತ್ ಬೇಜಾರ್‌ಲ್ ಇನ್ನೊ ಕನಕ ನಾಯಕೊಗು ಉಮ್ಮ ಮರಿಚ್ಚದ್ ಸದಿಕೊಗು ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಸುವಾರು ವರ್ಷತ್ತ್‌ಲೂಂಟು ಉಮ್ಮ ಅವುಂಡೊ ಆದಾರ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನಾಲ್. ಇಪ್ಪ ಆ ಆದಾರೊಂ ನೆಲ ಪಿಡ್ಚಿತ್ತ್.

ಇದಾಯಿಟ್ಟ್ ವರ್ಸ ಆವುಡದ್‌ರೊ ಉಲ್ಗ ಅವುನು ತಂಡೊ ಮೋನ್‌ಡೆಂ

ಕಲಙಿಒೊಂಡ. ಮೋನು ಒರ್ಕಲೇ ಮರಿಚ್ಚದ್ ಅವುಂಡೊ ಕರ್ಲ್‌ಗೇ ತೀ ಕೊಡ್ತ ಪೋಲೆ ಐತ್. ಉಮ್ಮಡೊ ಮೌತ್‌ಡೊ ನೊಂಬಲ ತೀರ್‌ಡೊ ಮುನ್ನೊಲೇ ತಂಡೊ ವಂಸತ್ತೊ ಕೊಡಿರೆಂ ಕಲೆಙಿಒೊಂಡದ್ ಸದಿಕೊಗು ಆಗಾತೊ ನೊಂಬಲ ಆಕಿತ್ತ್.

ಮೋಂಡೊ ಮೌತ್ ಅವುಂಡೊ ಪೆಂಙಾಯಿಡೊ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೊ ಮೇಲುಂ ಬಾರೀ ಪರಿಣಾಮ ಆಕಿತ್ತ್. ಚಿರಿಚಿ ಕಲಿಚೊೊಂಟಿನ್ನೊ ಚೆರಿಯೊ ಕಿಡಾವುಡೊ ಮೌತ್ ಅವುಲುಗು ಎನಿಕೊಗು ಆಗಾತೊ ಪೋಲೆ ಅಡಿ ಕೊಡ್ತುತ್ತು. ನಾಲ್ ಪೋಯೊ ಪೋಲೆ ಅವುಲುಗು ಮಾನಸಿಕ ಸುರು ಆಯಿಟ್ಟ್, ಪಾಯಿ ಪಿಡಿಚ್ಚಾಲ್.

ಈ ನಾಲ್‌ಙ ಕನಕ ನಾಯಕೊಗು ಬಾರೀ ಬೇಜಾರ್‌ಡೊ ನಾಲ್‌ಜ. ಕುಸಿಲ್ ನೊರೊಂಙೊ ಬಾಲಕ್ಕಾರ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ಅವುನು ಈ ಅಡಿ ತಿಂಡಿಟ್ಟ್ ಮಂಕ್ ಆಯ. ಆಯೆಂಗುಂ ಅವುನು ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಸೇವೆ ಆಕುಡೊ ಕಡೆಕ್ ತಂಡೊ ಖಲ್ಬುಡೆ ತಿರಿಪಾಟಿಯ. ಮನಸ್ಸ್‌ಡೆ ಪಿಡಿತ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಸೇವೆಲ್ ತೊಡಜಿಯ. ಸುಮಾರ್ ವರ್ಸ ಇಜನೆಮೇ ರಾಯ– ಬಾಸೆ, ದೀನ್– ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೊ ಬೆಲೆಚಲ್‌ಲ್ ನಾಲ್ ಮುನ್ನೊಲು ಪೊಯ್ತ್.

ಇಜನೆ ಮನಸ್‌ರೊ ಬೇಜಾರ್‌ಲ್ ನಾಲ್ ಊಂದಿಯೊಂಟು ಇನ್ನೊ ಕನಕ ನಾಯಕೊಗು ಒರ್ಕಲೆ ಒರು ಬೆಲಿಯೊ ಪಡೆ ಎದುರ್ಕುಡೊ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತ್. ಕಾಗಿನೆಲೆಡೊ ಗಡಿಡೊ ಚುತ್ತ ಇನ್ನೊ ಪಗೆಮಾರೊಟ್ಟುಗು ಪಡೆ ಆಕೊನ್ನೈತ್. ಮೇಲಾಯಿಟ್ಟ್ ಇದ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಡೊ ಹುಕುಂ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಎಲ್ಲ ಪಗೆಡಜ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಟ್ಟ್ ಬಂಕಾಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನತ್ತೊ ಮೇಲ್ ಕಣ್ಣ್ ಇಟ್ಟ್‌ನ್ನಾರ್. ಪಡೆ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಕನಕ ನಾಯಕಡೊ ಉಮೇದ್ ಒರ್ಕಲೆ ಎನಿಕ್‌ಡ್. ಎಲ್ಲ ಬೇಜಾರ್‌ಡೆಂ ಮರನ್ನ್‌ಟ್ಟ್ ಅವುನು ಪಡೆಕ್ ಪರ್ತಾಯ. ಅವುನು ಪಡೆಡೊ ಜಾಗತ್ತ್ ಬನ್ನ್ ನಿಂಡ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಪಗೆಡಜ ಮೇಲ್‌ಕೀಲ್ ನೋಕೊನು, ಅಜನೆ ತೀ ಆಯೊಂಟಿನ್ನ.

ಕಡೇಡೊ ಪಡೆ

ಪಡೆಡೊ ನಾಲ್ ಬಂತ್. ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ದತ್ ಆಕಿಯೊಂಟು ಬಾರೀ ಉಮೇದ್‌ಲೇ ಕನಕ ನಾಯಕ ತಂಡೊ ಸೈನ್ಯತ್ತೊಟ್ಟುಗು ಪಗೆಡಜಲೆ ಎದುರ್ತ. ಜಂಡ್ ಕಡೆಡೊ ಸೈನಿಕಮಾರುಂ ಆವೇಶತ್ತ್‌ಲ್ ಪೆನಕ್ ಆಕಿಯಾರ್. ಕನಕ ನಾಯಕ ಕತ್ತಿ ವಯತ್ತಿಟ್ಟ್ ಎದ್‌ರ್ ಕಿಟ್ಟಿಯಜಲೆ ಕತ್ತರಿಚೊೊಂಟ್ ಮುನ್ನೊಲು ಪೋಯ. ಆಯೆಂಗಾ ಈ

ಪಡೆಲ್ ಅವುನುಗು ಮುನ್ನೊಲು ಇನ್ನೊ ಪೋಲ್ತೊ ಒರು ಉಮೇದ್ ಕಂಡ್ಲ್ಲೆ.

ಅತ್ತರೆ ನ್ಯಾರ್ತ್‌ಗ್ ಆ ಕಡೆಡೆ ಕುದುರೆಡೊ ಮೇಲ್ ದೆಚ್ಚೊ ಎದ್‌ರ್ ಸೈನ್ಯತ್ತೊ ಒರ್ತ ಬೀಸಿಯೊ ಕತ್ತಿ ಕನಕಡೊ ತಡಿಕ್ ಗಾಯ ಆಕಿತ್ತ್. ಕನಕ ದೈರ್ಯ ಬುಟ್ಟುಲ್ಲೆ. ಭಾರೀ ಆವೇಶತ್ತ್‌ಲೇ ಅಡಿಕುತ್ತು ಆಕಿಯ. ಆಯೆಂಗ್ ಗಾಯ ಆಯೊ ತಡಿಲ್ ಯಾರ ನ್ಯಾರ ಪಡೆ ಆಕೊಗು ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಕೈಲಿನ್ನೊ ಕತ್ತಿ ಕೀಲ್ ಬೂಂತ್. ಒರ್ಕಲೆ ಕರ್ನ್ನ್‌ಚಿಮ್ಮೆ ಬಂತ್ ಕನಕ ನಾಯಕ ನಿಕ್ಕೊಗಾಗಾಂಟೆ ಕೀಲ್ ಬೂನ. ಪಡೆಲ್ ಅವುಂಡೆ ಕಡೆರಂಕ್ ಬೆಲಿಯೊ ಸೋಲ್ ಐತ್. ಕನಕ ನಾಯಕ ಮರ್ಚ ಚೆಂತ್ ಬಿಯಾರಿಚಿಟ್ಟ್ ಅವುಂಡೆ ಅವುಡೆಮೇ ಬಿಟ್ಟುಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾರುಂ ಓಡಿಪೋಯಾರ್. ಒಲುಗುಡೊ ಚೋರೆ– ಚಗತ್ತೊ ರಾಸಿಡೊ ನಡುಲು ಕನಕ ನಾಯಕ ಹಬರ್ ತಪ್ಪಿಟ್ಟ್ ಒರ್ತನೇ ಬೂನುಟ್ಟಿನ್ನ.

ಎತ್ತರೆಮಾ ಗಂಟೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಹಬರ್ ಬಂತ್. ಆಯೆಂಗ ಎಂಚಿ ನಡಕುಡು ಬುಟ್ಟುಟ್ಟು ಬೊಬ್ಬೆ ಇಡೊಗುಂ ತಾಕತ್ತ್ ಇನ್ನಾಲೆ. ಪಕ್ಕೆಲುಬುಗು ಜೋರ್ ಅಡಿ ಬೂನುಟ್ಟು ಚೋರೆ ಪೋಯೊಂಟಿಂತ್. ಗ್ಲಾಸ್‌ಡೊ ಪೂಲ್ದೊ ಮೇಲ್ ತಡಿರೆ ಬಲ್ಜೊ ಪೋಲೆ ನೊಂಬಲ. ಮೌತ್‌ರೊ ಅವುತುಗು ಪೋಯಿ ಪೆರವು ಬನ್ನೊ ಪೋಲ್ತೊ ಅನುಭವ. ತಾಗತ್ತ್‌ಲ್ ತೊಂಡೆರೊ ಪಸೆ ಆರಿಟ್ಟ್ ಪಲಕ ಬನ್ನೊಂಟಿನ್ನಾಲೆ. ಒರು ಬೊಟ್ಟು ತನ್ನಿ ಕೊಡುಕೊಗುಂ ಆರುಂ ಮುಟ್ಟ ಇನ್ನಾಲೆ. ಪೆಂಜಯಿ, ಸೊರಕ್ಕಾರ್, ಸೈನಿಕಮಾರ್ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಒರ್ಕತ್ತ್‌ಗೇ ನೆನಪಾಯಾರ್. ತಡೆಯೊಗ್ ತೀರಾತೊ ತಾಗ, ನೊಂಬಲ ಪಿನ್ನೆ ತಂಡೊ ಪೋಲೆಮೇ ಅಡಿ ತಿಂಡ್‌ಟ್ಟ್ ಬುಲ್ಪು ಇಟ್ಟೊಂಟಿನ್ನೊ ಬ್ಯಾರೆ ಸೈನಿಕಮಾರೊ ದುಕ್ಕತ್ತೊ ನಡುಲು ಕನಕ ಒರ್ತನೇ ಆಯ.

ಅರ್ತ ಇಲ್ಲಾತದ್

ಆ ಬದ್‌ನಸೀಬುಡೊ ಜಾವು. ಕನಕೊಗು ಈ ವೀರಾವೇಶ, ಪಡೆ, ಅದ್‌ರೊ ಪರಿಣಾಮ ಎಲ್ಲೊಂ ಒನ್ನೊನ್ನಾಯಿಟ್ಟ್ ಮನಸ್ಸುಡೊ ಉಲ್ಗತ್ತ್ ನೂಲೊಗು ಸುರು ಐತ್. ಪಡೆಲ್ ಮರ್ಚೆಂಗ್ ಸಾರ ಇಲ್ಲೆ; ಆಯೆಂಗ್ ಚ್ಯೆಚಿ ಒಲಿಇಂಗ್ ಈ ಕಲವು ಪರಾಕ್ರಮತ್ತೊ ಯಾಸ ಬದಲಾಕೊನು ಚೆಂತ್ ಅವುನು ನಿರ್ಧಾರ ಆಕಿಯ. ಅಬ್ಬಡೆ ಕಾಕೊಗು ಆವಾತೊ ಪಡೆ, ಉಮ್ಮಡೆ ಒಲಿಕೊಗು ಆಗಾತೊ ಪರಾಕ್ರಮ, ಕಿಡಾವುಗು ಪೆರೊವ್‌ಜೀಯ ಕೊಡುಕೊಗು ಆಗಾತೊ ಅಧಿಕಾರ, ತಂಡೊ ಉಲ್ಗತ್ತೊ ರೂಹುಡೆ ಗುರ್ತಾಕೊಗು ಆಗಾತೊ ಪದವಿ– ಎಲ್ಲೊಂ

ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲಾತದ್ ಚೆಲ್ಲ್ಡೊ ಬಿಯಾರ ಬಂತ್.

ಪಡೆ ಚೆನ್ನ್ಂಗ್ ಕಷ್ಟ–ನಷ್ಟ. ಪಡೆ ಚೆನ್ನ್ಂಗ್ ಚಾವು–ನೊಂಬಲ. ಪಡೆ ಚೆನ್ನ್ಂಗ್ ಬೆಡಕ್– ಹಿಂಸೆ. ಪಡೆ ಚೆನ್ನ್ಂಗ್ ಅಡಿಮೇಲ್– ಹಲಾಕ್. ಪಡೆ ಚೆಲ್ಡದ್ ಜೀಯಲೋಕತ್ತ್ರೊ ಮೇಲ್ ಕಿರ್ಫ ಇಲ್ಲಾಂಟೆ ಆಕುಡೊ ವನಜಆತೊ ಗಾಯ. ಪಡೆಡೆ ಚೆಂತ್ ಖಬರಸ್ತಾನ ಆವುಡೆದೇ ಅಲ್ಲಾಂಟೆ ಪೂತೋಟ ಆವುಲ್ಲೆ. ನಂಡೊ ಉಮುರುಡೊ ಇತ್ತರೆ ಕಾಲ ಬಂಡೆಡೆ ಪುಲಿಜಿಟ್ಟ್ ತನ್ನಿ ಎಡ್ಕುಡೊ ನಿಸ್ಸಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಆಕಿಯಲ್ಲೆ! ಪಡೆಡೊ ಪೇರ್‌ಲ್ ಎತ್ತರೆ ಪಾವತ್ತ್ರೊ ಸೈನಿಕಮಾರೊ ಚೋರೆ ನೆಲತ್ತ್‌ಲ್ ಒಲುಗಿತ್ತ್? ಗೊಂತಿಂತುಂ ಈ ಪಾಪಕೂಪತ್ತ್‌ಲ್ ನಾನ್ ಬೂನ್‌ರಲ್ಲೆ? ನಂಡೊ ಈ ತಪ್ಪುಗು ತೌಬಾ ಉಂಡಾ? –ಇಜನೆ ಕನಕ ನಾಯಕಡೊ ಮನಸ್ಸುಡೊ ಉಲ್ಗ ಪ್ರಶ್ನೆಜ ಅಡಿಮೇಲ್ ಆವೋ ಸುರು ಐತ್.

ಪಾದಿ ಹಬರ್, ಪಾದಿ ವರಕ್‌ಲ್ ಇನ್ನೊ ಕನಕ ನಾಯಕಡೊ ಮನಸ್ಸ್‌ಲೊ ಉಲ್ಗ ಆಯಿರಗಟ್ಟಲೆ ಆಲೋಚನೆಜ. ಈ ಅವಸ್ತೆಲ್ "ಈ ದುನಿಯಾವು ಮೈಯಾವು. ನಂಡೊ ಅಡಿಯಾಲಾವು. ಆ ದುನಿಯಾವುಡೊ ಕುಸಿಗಾತ್ರ ಮೋಕ್ಷ ಸಾಧನೆಗ್ ಬಾ" ಚೆಂತ್ ಆರಾ ಬಿಲ್ಚ್ಚೊ ಪೊಲೆ ಐತ್. ಕನ್ನ್ ತೊರನ್ನ್‌ಟ್ಟ್ ನೋಕುಂಬೊ ಆರಾ ಒರ್ತ ಸನ್ಯಾಸಿಡೊ ಸಹಾಯತ್ತ್‌ಲ್ ಅರಮನೆ ಸೇರಿಯದ್ ಗೊಂತೈತ್. ಯಜನೆಮಾ ಈ ಜೀಯ ಚೈಚಿತ್ತ್ ಚೆಂತ್ ಸಮಾದಾನತ್ತ್‌ಲ್ ಇಕ್ಕುಂಬೊ ಪೆಂಜಯಿ ಮರಿಚ್ಚೊ ಬಿಸಯ ಚೆಡಿಲಡಿಚ್ಚೊ ಪೋಲೆ ಬಂತ್.

ಕನಕ ನಾಯಕೊಗು ಪೆಂಞಾಯಿಡೊ ಮೌತ್ ಸದಿಕ್ಕೊಗು ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಕಡೇ ನಾಲ್‌ತೋಲೊಂ ಒಟ್ಟುಗೇ ಇಕ್ಕ್‌ಡಾಲ್ ಚೆಂತ್ ಬಿಯಾರ್ಚ್ಚೊ ಪೆಂಞಾಯಿ ನಡುಲ್ ಕೈಬುಟ್ಟು ಪೋವಾಲ್ ಚೆಂತ್ ಅವುನು ನಿರ್ಚ್ಚಿಟ್ಟಿನ್ನಾಲೆ. ದುನಿಯಾವುಡೊಟ್ಟುಗು ಅವುಂಡೊ ಅಂಟಿಬಾಟಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ಕಡೇರೊ ಕೊಲ್ಕೆಂ ತಪ್ಪಿ ಪೊಯ್ತ್. ಆಕಾಸತ್ತ್ರೊ ಮಲೆಕುಂ ನೆಲತ್ತ್ರೊ ಮನ್ನ್‌ಗುಂ ನಡೂಲು ಅಂಟಿಯೊಂಟಿನ್ನೊ ಸಂಬಂದ ದೂರ ಆಯೊ ಪೋಲೆ. ಆರ್‌ಗಾತ್ರ ತಾನ್ ದುನಿಯಾವುಡೊ ಸಂಬಂದ ಒಲಿಚ್ಚೊಲಟ್ಟ್ ಚೆಲ್ಲ್ಡೊ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅವುಂಡೆ ಬುಡಾಂಟೆ ಕಾಡಿತ್ತ್. ತಂಡಜ ಚೆಲ್ಲ್ಡೊ ಆರುಂ ಇಲ್ಲಾಂಟೆ ಈ ಭೂಮಿರೊ ಮೇಲ್ ಚೈಕ್‌ಡದ್‌ಕ್ ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲೆ ಚೆಲ್ಲ್ಡೊ ಬಿಯಾರ ಬಂತ್. ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಐತ್.

ಈ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಕನಕ ನಾಯಕಡೊ ಜೀವನತ್ತ್ರೊ ದಿಕ್ಕ್‌ಡೆಮೇ ಬದಲಾಕಿತ್ತ್. ಅತ್ತರೆ ತೋಲೊಂ ಉಲ್ಗತ್ತ್‌ಲ್ ಮೆಲ್ಲ ಒಲಿಗಿಯೊಂಟಿನ್ನೊ ಆಧ್ಯಾತ್ಮತ್ತ್ರೊ ಬಿಲಿಕ್ ಓ ಚೆಲ್ಲೊನು ಚೆಂತ್ ಮನಸ್ಸೈತ್. ಒರೊರ್ಕ ಮೊಗ ಕಾಟಿ ಓಡಿಯೊಂಟಿನ್ನೊ

ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಅನುಭಾವ ಗಟ್ಟಿಯೈತ್. ದೀನ್, ತತ್ವ, ಪುರಾಣ ಶಾಸ್ತ್ರತ್ತೊ ಸಂಸ್ಕಾರ ಇನ್ನೊ ಮನಸ್ಸ್ ವೈರಾಗ್ಯತ್ತೊ ಕಡೆಕ್ ಮಾಲಿತ್ತ್. ದುನಿಯಾವುಡೊ ಬಗೆಲ್ ಆಸಕ್ತಿ ಕೊರಇತ್ತ್. ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಕಿನಾವುಲು ಕಂಡೊಂಟಿನ್ನೊ ಒರು ಅಶರೀರವಾಣಿಗ್ ಇಪ್ಪ ಒರು ರೂಪ ಕಿಟ್ಟೊಗು ತೊಡಜಿತ್ತ್.

ನಾನ್ ಆರ್? ಯವುಡ್ತೆ ಬನ್ನೆ? ಮುನ್ನೊಲು ತೆರು ಏದ್? ಇನ್ನೆವುಡೆಗ್ ಸಫರ್? ಪೇತ್– ಮರಿಪ್ಪುಗು ಅರ್ಥ ಎಂದ್‌ರೊ? ದುನಿಯಾವುಡೊ ಸುಕ ದುಕ್ಕತ್ತೊ ಪೆರವುಡೊ ಕೈವಾಡ ಗೊಂತಾಕುಡೊ ಎಜನೆ? ಮೂನ್ ನಾಲ್ತೊ ಜೀವನತ್ತ್‌ಲ್ ಇದೆಲ್ಲ ಏ ನಮೂಂತೊ ಸಂಬಂದ? ಇಜಂತೊ ಸಂಬಂದತ್ತೆ ಒತ್ತೊರುಮಿಚ್ಚೊ ಪಡಚ್ಚೋನುಡೆ ಸೇರ್‌ಡೊ ತೆರು ಏದ್? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಇ ಕನಕಡೊ ಒಂಟಿ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೆ ಕುಟ್ಟೊಗು ಸುರು ಐತ್. ದೆಚ್ಚಪ್ಪ, ನಿಂಡಪ್ಪ, ನಡಕುಂಬೊ, ವರಜೆಯಪ್ಪ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಜ ಒರ್ಕಲೆ ಬನ್ನೊಂಟಿಂತ್. ಒಂಟಿಜೀವನತ್ತೊ ಸಂಬಂದಿ ಆಯೊ ಪಡಚ್ಚೋನುಡೆ ನೋಕುಡೊ ಆಸೆ ಯಾರಯ್ತ್. ತಂಡೆ ಬುಡಾಂಟೆ ಎದ್‌ರ್ಕುಡೊ ಪ್ರಶ್ನೆಂಕ್ ಅವುನು ಒರ್ತಮೇ ಉತ್ತರ ತಂಡೋನು ಚೆಂತ್ ಬಿಯಾರ್‍ದ್ಚೊ ಕನಕ ಎಲ್ಲಾತ್‌ರೆಂ ಬುಟ್ಟುಟ್ಟು ಸಂಚಾರ ಪರ್ತಾಯ.

ಕನಕನಾಯಕ ಮುನ್ನೊಲು ರಾಜಕಾರ್ಯತ್ತ್‌ಗ್ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ವಿಜಯನಗರತ್ತೊ ರಾಜಧಾನಿ ಹಂಪೆಗ್ ಪೋಯೊಂ ಬನ್ನೊಂಟಿನ್ನ. ಅಜಂತೊ ಸಂದರ್ಭತ್ತ್‌ಲ್ ರಾಜಾವುಡೊ ಪಿರ್ಸಪ್ಪಟ್ಟೊ ತಾತಾಚಾರ್ಯಡೆ ಮುಲಾಕಾತ್ ಆಯೊಂಟಿನ್ನ. ಐಲ್ ಅವುಡೆ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯಡೊ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ತತ್ವತ್ತೆ ಸುಲಬ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ನಡುಲು ಪ್ರಚಾರ ಆಕಿಯೊಂಟಿಂತ್. ಅಪ್ಪೆಲ್ಲ ತಂಡೆ ಎದ್‌ರ್ಕುಡೊ ಪ್ರಶ್ನೆಜಲೆ ಕೇಟ್‌ಟ್ಟ್ ಉತ್ತರ ಎಡ್ತೊಂಟಿನ್ನ.

ಸಂಚಾರ ಬನ್ನೊ ಕನಕ ತಾತಾಚಾರ್ಯಡೆ ಮುಲಾಕತ್ತಾಯ. ಆಯೆಂಗ್ ಎಪ್ಪೊಂ ಬರುಂ ಪೋಲೆ ಖಡ್ಗ, ಕಠಾರಿ, ಗುರಾಣಿ ಇಲ್ಲಾಂಟೆ ಕಾಲಿ ಕೈಲ್ ಬನ್ನ್‌ನ್ನ. ಆಚಾರ್ಯ ಕನಕಡೆ ಪಿರ್ಸತ್ತ್‌ಲೇ ನೋಕಿಯ. ತಂಡಜಲೆ ಎಲ್ಲಾರೆಂ ಕಳಇಯೊಂಟು ಕಂಗಾಲಾಯೊ ಅವುನುಗು ಸಮಾದಾನತ್ತೊ ನಾಲ್ ಪಲಕ ಚೆನ್ನ. ದುನಿಯಾವುಡೊ ಸೊನ್ನೆಗ್ ನೇರಾಯೊ ಅರ್ಥ ನೊರಕ್ಕುಡೊ ದೈವ ಅಸ್ತಿತ್ವತ್ತೊ ಬಿಸಯತ್ತೆ ಚೆನ್ನ್ ಕೊಡ್ತ.

“ಗೊಂದಲ ನೊರಂಜೊ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ನೇರ್ ತೆರು ಕಾಟ್‌ರವುನು ಶ್ರೀಹರಿ ಮಾತ್ರ. ಅವುನೇ ಎಪ್ಪೊಲುಂ ನೇರ್. ಅವುನು ಸರ್ವೋತ್ತಮ. ಆ ಶ್ರೀಹರಿಗಾಯಿಟ್ಟ್ ನೀನ್ ಎಲ್ಲಾರೆಂ ಬುಟ್ಟು ಬುಡೊನು. ದುನಿಯಾವುಡೊ ಈ ಮಾಯತ್ತೆ ಬಲ್ಜಿ

ಎರಿಯೊನು. ಈ ಭವಸಾಗರತ್ತೆ ಕಡಕ್ಕೊಗು ಒರು ಜಲ್ಲ ಬೇನು. ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ಆ ಜಲ್ಲತ್ತೊ ದಣಿ. ಅವುಂಡೊ ಅಡಿಯಾಲಾಯಿಟ್ಟ್ ಭವಮುಕ್ತಿ ಆವು" ಚೆಂತ್ ಆಚಾರ್ಯ ಚೆನ್ನ್‌ಕೊಡ್ತುತ್ತ್.

ಕನಕೊಗು ಇಪ್ಪ ಎಲ್ಲ ಅರ್ಥ ಐತ್. ತಾತಾಚಾರ್ಯ ಭಾಗವತ ದರ್ಮತ್ತೊ ಬಿಸಯತ್ತೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ನಾಟುಡೊ ಪೋಲೆ ಚೆಂತ್. "ಭೂಮಿಡೊ ಮೇಲ್ ಚ್ಯೆಚೊ ಸಂಬಂದತ್ತ್‌ಗ್ ಬೆಲಿಯೊ ಬೆಲೆ ಉಂಡು. ಅದುಲುಂ ಒಟ್ಟುಗುಲ್ಲೊ ಮನಿಸರೊ ಸಂಬಂದ ಬೆಲಿಯದ್. ಆಯೆಂಗಾ ಅದ್‌ರೊ ಕಾನ ಬೆಲಿಯದ್ ದೈವ ಪಿನ್ನೆ ಮನಿಸಡೊ ನಡುಡೊ ಸಂಬಂದ. ಭಗವಂತಡೊ ಪೇರ್ ಚೆಲ್ಲೊದ್‌ರ ಕಾನ ಬಂಗಾರ್ ಬ್ಯಾರೆ ಇಲ್ಲೆ" ಚೆಂತ್.

ಈ ದುನಿಯಾವುಡೊ ಅಧಿಕಾರತ್ತ್‌ಗ್ ಅಂಟಿಟ್ಟ್ ದ್ಯೆಕ್‌ಡದ್ ಕನಕೊಗು ಸೆಕ್ಕ್ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್. ಇತ್ತರೆ ತೋಲೊಂ ಪರಾಕ್ರಮತ್ತೊ ಪೇರ್‌ಲ್ ಜೀವನತ್ತೆ ನಷ್ಟ ಆಕಿಯದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಬಂತ್. ತಾನ್ ನಡಕ್ಕೊನಾಯೊ ತೆರು ಇದಲ್ಲ ಚೆಂತ್ ಗಟ್ಟಿ ಐತ್. ಅದಿಕಾರ, ಅಂತಸ್ತ್, ಅರಮನೆ, ಸಂಬಂಧತ್ತಜ ಎಲ್ಲ ಬುಟ್ಟುಟ್ಟು ಭಾಗವತನಾಯಿಟ್ಟ್ ಬಯಲ್‌ಲ್ ನಡಕ್ಕೊಗು ತಯಾರಾಯ.

ಅಡಿಯಾಲ್

ಅಪ್ಪ ವ್ಯೆದಿಕ ದರ್ಮ ಬಾರೀ ಮೇಲಾಯಿಟ್ಟಂತ್. ಕನಕಡೆ ಆ ದೀನ್ ತಂಡಪರ ಬಲಿಚಿತ್ತ್. ರಾಜಾವುಡೊ ತುನಿಮುರಿ ಎಲ್ಲ ಗಿಲ್ಚಿ ಬೆಚ್ಚ. ಪಾವತ್ತಜಲೊ ದಿರಿಸ್ ಇಟ್ಟೊಂಡ. ನಡುಲೊರು ಸಾದಾ ಮುಂಡು, ಗುಂಜಿಗ್ ಬೆಲಿಯೊರು ಕರ್‍ರ್ತೊ ಕಂಬಲಿ– ಇತ್ತರಮೇ ತಡಿ ಕಾಕುಡೊ ತುನಿಜ. ಕತ್ತಿ ಪಿಡಿಚ್ಚೊ ಕ್ಯೆಲ್ ಇಪ್ಪ ಒರು ತಂಬೂರಿ. ಇನ್ನೊರು ಕ್ಯೆಲ್ ಚಿಟಿಕೆ ತಾಳ. ಇಲ್ಮುಡೊ ರಾಗ ಪರ್‍ತಾಕೊಗು ಶಂಖ, ಬೇಜೆಟ್ಟ್ ತಿನ್ನೊಗು ಒರು ಗೋಪಾಳಬುಟ್ಟಿ. ಸಂಪತ್ತ್, ಅಧಿಕಾರ, ದರ್ಬಾರ್‌ಡೆಲ್ಲ ಬುಟ್ಟುಬುಟ್ಟ.

ಶ್ರೀಹರಿಡೊ ಭಕ್ತಿಡೆ ನೆಂಜಲ್ ನೊರಚ್ಚೊಂಟು, ನಾವುಲು ಅವುಂಡೊದೇ ಕೀರ್ತನೆ ಜಪ ಆಕಿಯ:

> ದಾಸದಾಸಡೊ ಅವುತುಡೊ ದಾಸಾನುದಾಸ ನಾನ್
> ಆಯರ ಪೇರ್‌ಡೊ ದಣಿ ರಂಗಯ್ಯಡೊ ಅವುತುಡೊ

–ಚೆಂತ್ ಪಾಡಿಯೊಂಟ್ ಕನಕ ಕಾಗಿನೆಲೆಡಪ್ಪರ ನಡನ್ನ. ತಜಲೊ

ದಿನನಿತ್ಯತ್ತ್ತೊ ಸುಕ ದುಕ್ಕತ್ತ್ಗ್ ಆಸರೆ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ನಾಯಕಡೆ ಕಡ್ತಿಕೊಡುಕ್ಕೊಗು ಬಾಡ ಪೇಂಟೆಲ್ ಭಾರೀ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಸೇರಿಯಾರ್. ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಸೇವಕ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೊವುನು ದೇವೆರ್‌ಡೊ ಸೇವಕ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಬದಲಾಯೊ ಅಪರೂಪತ್ತೊ ಸಂಗತಿಗ್ ಅಜ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಯಾರ್. ತಜಲೆಲ್ಲಾರೆಂ ಇತ್ತರೆ ತೋಲೊಂ ಕಾತ್ತೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ನಾಯಕಡೆ ಅಜ ಕನಕದಾಸ ಚೆಂತ್ ಬಾಯ್ ನೊರಜಿ ತಕ್ಕರಿಚ್ಚಾರ್. ಇಜನೆ ಕನಕ ನಾಯಕ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಬಾಯಿಲ್ ಪಿರ್ಸ ಗೌರವತ್ತೊ ಕನಕದಾಸ ಐತ್. (ಅಜನೆ ಅಯಾಲ್ ಬಾಡತ್ತೆ ಪರ್ತಾಯಿಟ್ಟ್ ಕಾಗಿನೆಲೆಕ್ ಪೋಯೊ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತು ಇಪ್ಪೊಂ “ರಂಗನ ಬಯಲು” ಚೆಂತ್ ಪೇರ್ ಪೋಯಿಡ್.)

ಅವುಡ್ತೆ ಪೋಯೊ ಕನಕದಾಸ ತಂಬೂರಿ ಮೀಟಿಯೊಂಟ್, ಚಿಟಿಕೆ ತಾಳ ಇಟ್ಟೊಂಟು ಕಾಗಿನೆಲೆಕ್ ಎತ್ತಿತ್ತ್. ಅವುಡೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನರಸಿಂಹ ದೈವ ಸನ್ನಿಧಿಡೊ ಒರು ಅರ್ಗ್ಗಲ್ ತಂಡೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಬಾಡತ್ತೊ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಡೊ ಮೂರ್ತಿಡೆ ಆದಿಕೇಶವಡೊ ಪೇರ್‌ಲ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಆಕಿತ್ತ್.

ಅವುಡೆ ಆದಿಕೇಶವಡೆ ನೋಕಿಯೊಂಟಿನ್ನೊ ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ದೈವತ್ತೊ ಮೇಲುಲ್ಲೊ ಸಂದೋಲತ್ತೊ ಭಾವನೆ ಇಮ್ಮಡಿ ಐತ್. ತಂಡೊ ಜನ್ಮತ್ತೊ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಪರಿವರ್ತನೆಡೆ ಚೆಂತ್ ಸಂದೋಲತ್ತ್‌ಲ್ ನೆಂಞ ನೊರಂಞ ಪಾಡೊಗು ತೊಡಜಿತ್ತ್.

ಜೈಜೆ ಜೈಜೆ ದುನಿಯಾವು ನಕ್ಕ್ ಕಿಟ್ಟಿತ್ತ್
ಪದುಮನಾಭಡೊ ಪಾದತ್ತೊ ಪಿರ್ಸ ನಕ್ಕಯ್ತ್

ಹರಿತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ ನಂಡೊ ನಾವುಗು ಬಂತ್
ಹರಿಡೊ ಪೇರ್‌ಡೊ ಅಮೃತ ಕಾದ್‌ಗ್ ಬಂತ್
ಹರಿಡೊ ಅಡಿಯಾಲ್‌ಜಲೊಟ್ಟುಗು ಸಂಬಂಧ ಐತ್
ಹರಿಡೊ ಶ್ರೀಮುದ್ರೆ ಬಂಗಾರ್ ಐತ್

ಇಂಡ್ ನಂಡೊ ಜೀಯತ್ತ್‌ಗ್ ಎಲ್ಲ ಐಸಿರಿ ಐತ್
ಮುನ್ನೊಲ್ತ ಜೀವನ ಸಫಲ ಐತ್
ಅಬ್ಬ ಶ್ರೀ ಕಾಗಿನೆಲೆ ಆದಿಕೇಶವರಾಯ
ಬಂತ್ ನಂಡೊ ನೆಂಞ್‌ಲ್ ನೆಲೆ ಆಯಿಟ್ಟ್ ನಿಂಡ್‌ತ್ತ್.

ಕನಕದಾಸರ್ ಕಾಗಿನೆಲೆಡೊ ಆದಿಕೇಶವಡೊ ಗುಡಿರೆಮೇ ತಂಡೊ ಬೈಕುಡೊ ನೆಲೆ ಆಕಿತ್ತ್. ಅವುಡೆ ತಂಡೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ದೈವತ್ತೊ ಎದ್‌ರ್ ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ತಾನ್ ಹಯಾತ್‌ಲ್ ಕಂಡೊ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕ್‌ಡೆ ಪಾಟಾಕಿ ಪಾಡೊಗು ತೊಡಜಿತ್ತ್. ಬುಡುರೆ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಬುಡಾತೊ ಮಾಯ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಬಂಡೊ ಪಲಯೊ ನಂಟ್‌ಡೊ ಅಂಟ್‌ಡೆ ಕಲ್ಲೊಗ್ಗು ಸುರು ಆಕಿತ್ತ್. ಕಾಮ– ಕ್ರೋಧ ಪೋಲ್ತೊ ಖಲ್ಬ್‌ಗ್ ಅಂಟಿಯೊಂಟಿನ್ನೊ ಕೋಟಲೆಡೆ ದೂರ ಆಕೊಗು ಪ್ರಯತ್ನ ಆಕಿತ್ತ್. ದೈವತ್ತೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಆಕುಡೊ ಒರೇ ಒರು ಉದ್ದೇಸತ್ತ್‌ಲ್ ಮನಸ್ಸ್ ಅಪರ ಇಪರ ಪೋಗಾತ ಪೊಲೆ ಹಟ ಪಿಡ್ಚಿ ದೆಚ್ಚಿತ್ತ್.

ಕನಕ ಪ್ರವಚನ

ಏಕತಾರಿಲ್ ಏಕನಾದ ಪರ್ತಾಕಿಯೊಂಟು ಏಕಾಗ್ರತೆಲ್ ದೈವತ್ತೊ ಪೇರ್ ಪಾಡಿಯೊಂಟು ಇನ್ನೊ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೆ ನೋಕೊಗು ದೂರ ದೂರತ್ತೊ ರಾಯತ್ತೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಬರೋ ಸುರು ಆಯಾರ್. ಬನ್ನಜ ಜೀವನ ಸಾರ್ತಕೆತ್ತೊ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ತೆರುಜಲೊ ಬಗೆಲ್ ಪ್ರವಚನ ಆಕೂರು ಚೆಂತ್ ಕೇಟೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಕನಕದಾಸರ್ ತಂಡೆ ಎದ್‌ರ್ತೊ ಗೊಂದಲ– ಶಕ್ಕ್‌ಜಲೆ, ತಾನ್ ಅನುಭವಿಸಿಯೊ ಸುಕ– ಸಂಕಟತ್ತೊ ಹಕ್ಕ್‌ಡೆ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಒಟ್ಟುಗು ಚೆಲ್ಲೊಗು ಸುರು ಆಕಿತ್ತ್.

ಜೀವನ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಎಂದ್‌ರೊ? ಅದ್‌ಲ್ ಮೌತ್‌ಡೊ ಪಾತ್ರ ಎತ್ತರೆ? ಚೆಲ್ಲೊ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್–

"ಜೀವನ ಚೆಲ್ಡದ್ ಜೀಯತ್ತೊ ವಿಕಸನತ್ತ್‌ಗ್ ದೈವ ಕೊಡ್ತೊ ಅವಕಾಶ. ಜೀಯತ್ತೊ ಉಲ್ಲುಲು ಪ್ರಾಣವಾಯು ಇಕ್ಕ್‌ಡವುರ್ತೋಲೊಂ ಮಾತ್ರ ಅದ್‌ಡೊ ಅಸ್ತಿತ್ವ. ಅದ್ ಕಂಭತ್ತೊ ಉಲ್ಗತ್ತೊ ನನಲ್‌ಡೊ ಬಿಂಬತ್ತತ್ತರೆಮೇ ನೇರ್. ಮನಿಸ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಪೆತ್ತೊಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಎಪ್ಪತ್ತ್‌ಗುಂ ಮೌತು ತಪ್ಪುಲ್ಲೆ. ಪೇತ್–ಮೌತು ಜಂಡುಂ ಮನಿಸ ಜೀವನತ್ತೊ ಸಮ ನೇರ್‌ಜ. ಪೇತ್ ಚೆಲ್ಡದ್ ಯಾಸ ಇಟ್ಟೊವುನು; ಮೌತು ಚೆಲ್ಡದ್ ಯಾಸ ಮಾತಿಯೊವ್ವು. ಇದ್ ಇಪ್ಪತ್ತ್‌ಗ್ ನಕ್ಕ್ ಕಂಡೊ ನೇರ್" ಚೆಂತ್ ಅಯಾಲ್ ಸಮಾದಾನ ಚೆನ್ನೊಂಟಿಂತ್.

"ನಾನ್ ನಂಡದ್ ಚೆಲ್ಲೊ ಏದುಂ ಪೂರ್ತಿ ನೇರಲ್ಲ. ಬೂಮಿಡೊ ಮೇಲ್ಲೊ ಚಂದ– ಕುರ್ತೆಲ್‌ಗೆಲ್ಲ ಪಡಚ್ಚೋನೇ ಕಾರಣ. ಎಲ್ಲಾದ್‌ಕುಂ ಕಾರಣ ನಂಬಿಕೆ, ಅದೇ ದೈವ. ಅವುನು ಕಿರ್ಫಕ್ಕಾರ. ಜೀವನತ್ತ್‌ಲ್ ಬೇಜಾರಾಯಜಲೊ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಗ್ ಅವುನು ದುನಿಯಾವುಡೊ ಸಂಬಂದಕ್ಕಾರ. ನಾನ್ ಅವುಂಡೊ

ಅಡಿಯಾಲ್. ನಿಜಲೊ ಪೊಲೆಮೇ ನಾನುಂ ಆ ಬೆಲ್ಕಿರಿಡೊ ಪಡಚ್ಚೋನು ಡೊಟ್ಟುಗು ನಂಡೊ ಕೈಬೆರಲ್ ಪಿಡಿಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ನಡಪಾಟೊಗು ಕೇಟೊಂಟುಲ್ಲೆ."

ಆಲ್‌ಮಾರು ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ "ಸಂಸಾರ ಚೆಲ್ಡದ್ ಒರು ಬಂಧನಮಾ? ಅಧಿಕಾರತ್ತ್‌ಲ್ ಇನ್ನ್‌ಟ್ಟ್ ದೈವಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಸೇರೊಗು ಆವುಲ್ಲೆ?" ಚೆಲ್ಡೊ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಟೊಂಟಿನ್ನಾರ್.

"ಅದ್ ಅಜಲಜಲೊ ಇಷ್ಟತ್ತೊ ಪೋಲೆ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಆಯಿಟ್ಟಿಕ್ಕು. ದೇವೆರ್ ಊಡೆ ಉಲ್ಲ– ಅವುಡೆ ಇಲ್ಲೆ ಚೆಲ್ಡೊ ಪಲಕ ಸಮ ಅಲ್ಲ. ನಜ ಎವುಡೆ ಇನ್ನೆಂಗುಂ ಅವುಂಡೊ ಪಿರ್ಸ ಕಿಟ್ಟ್‌ಡ್. ಆಯೆಂಗ್ ಅವುಂಡದ್ ರಾಜಕೀಯ ಮೀರಿಯೊ ಸೊರ. ನಜೊಂ ಅವುಂಡೆ ಅದಿಕಾರ ಮೀರಿಟ್ಟೇ ತೊಡೊನು. ಅವ್ನು ಕುರಿಮನಿಸಡೆ ಕಾಕುಡೊ ಪಡಿಪು ಗೊಂತಿನ್ನವುನು. ನಜ ಆ ಪಡಿಪು ಗೊಂತಿಲ್ಲಾಂಟೆ ಹುಂಬಮಾರಾಯಿ ಮೆರೆಜೊಂಟುಲ್ಲ."

"ಸಂಸಾರ ಚೆಲ್ಡದ್ ಒನ್ನ್‌ರಮೇ ಆಯಿಟ್ಟ್ ನೋಕಿಯೆಂಗ್ ಜೈಲುಂ ಅಲ್ಲ, ಬಿಡುಗಡೆಂ ಅಲ್ಲ. ಅಂಟಿಟ್ಟುಂ ಅಂಟಾತೊ ಸಂಬಂದ ಸಂಸಾರತ್ತೊ ಆಯಿಟ್ಟಿಕ್ಕೊನು. ಅವುತುಗು ಮಾರಿ ಆಗಾಂಟೆ ದುನಿಯಾವುಗು ಉಪಕಾರಿ ಆವುಡದು ನೇರಾಯೊ ಜೀವನ ಮಾರ್ಗ. ಅಜನೆ ನೋಕಿಯೆಂಗ್ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ವರಲಕ್ಷ್ಮಿಡೊಟ್ಟುಗು ಸಂಸಾರ ಚೆಲ್ಡೊ ಕಡಲ್‌ಲ್ ತೇಲಿಯೊಂಟುಲ್ಲ. ದುನಿಯಾವೇ ಅವುಂಡೊ ಕುಟುಂಬ, ಅವುನು ಲೋಕಸಂಸಾರಿ. ಜೀವನತ್ತೊ ಏಲ್ ಬೀಲ್‌ಜ ಪಡಚ್ಚೋನು ಎಚ್ಚರತ್ತ್‌ಲ್ ಪಡಿಪ್ಪಾಟುಡೊ ಪಾಠಜ. ಅದ್‌ರೆ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಹಬರ್ ಆಯಿಲ್ಲೆಂಗ್ ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲೆ"

–ಇಜನೆ ತಂಡೆ ಕಾನೊಗು ಬನ್ನೊ ಆಲ್‌ಮಾರೊಟ್ಟುಗು ಕನಕದಾಸರ್ ತಂಕ್ ತೆರಿಜೊ ಅನುಭವಸತ್ಯತ್ತೆ ಚೆಲ್ಲೊಗು ಸುರು ಆಕಿತ್ತ್. ಅಯಾಲ್ ನಾಲುಗುಂ ಕಾಗಿನೆಲೆಡೊ ಆದಿಕೇಶವ ಗುಡಿಡೊ ಮುನ್ನೋಲು ಇನ್ನೊ ಮರತ್ತೊ ತನಲ್‌ಲ್ ಪ್ರವಚನ ಆಕೊಗು ದೈಚೊಂಟಿಂತ್. ಅದ್ ನಾಲ್ ಪೋಯೊ ಪೊಲೆ ಪುದಿಯೊ ಕಳೆ ಬಂತ್. ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಪಿರ್ಸತ್ತ್ ಆ ಬೇಸಪ್ಪುಡೊ ಕಟ್ಟೆಡೆ "ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಪ್ರವಚನಕಟ್ಟೆ" ಚೆಂತ್ ಬಿಲ್ಚಾರ್.

ಬವುಸ ಈ ಸಮಯತ್ತ್‌ಲೇ ಕನಕದಾಸರ್ ತಂಡೊ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಡೊ "ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ" ಪಾಟ್ ಎಲ್ದಿಟ್ಟಿಕ್ಕೊನು. ಅಯಾಲ್ ದಾಸತ್ವ ಸ್ವೀಕಾರ ಆಕಿಯೊ ಸುರುಲು, ಈ ಕಾವ್ಯತ್ತೆ ತೀರ್ಕುಡೊ ಸೊರತ್ತ್‌ಗ್ ಕೈ ಇಟ್ಟ್‌ತ್ತ್. ತಂಡೊ ಜೀಯುತ್ತೊ ಚಂಜಯಿ ವಧೂಟಿಡೊ ಅಂತರಂಗತ್ತೊ ಎದುರ್ಲ್ಪ

ಬುಡುಪಾಟಿಯೊ ಈ ಪಿರ್ಸ಼ಕಾವ್ಯ ಅವುಲೊ ನೆನಪ್‌ಲೇ ನಿಪ್ಪಾಟಿತ್ತ್. ತಂಡೊ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೊ ಉಲ್ಗ ಇಲಿಯಾಂಟೆ ಅಜನೆಮೇ ಒಂಚಿ ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ಸಿಂಗಾರ ಭಾವತ್ತೆ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಡೊ ಪುಟತ್ತ್‌ಲ್ ನೊರಚಿಟ್ಟ್ ಪಿರ್ಸ಼ತ್ತೊ ಪೆಂಜಯಿಗ್ ಹದೀ ಆಕಿತ್ತ್.

ಈ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಡೊ ಸುರುಲೆ ತಂಡೊ ಜೀವನತ್ತೊ ಬದಲಾವಣೆಗ್ ಕಾರಣ ಆಯೊ ಗುರು ತಾತಾಚಾರ್ಯ಼ಡೆ ಪಿನ್ನೆ ಹರಿಸರ್ವೋ಼ತ್ತಮ ತತ್ವತ್ತೆ ಸಮುದಾಯತ್ತ್‌ಲ್ ಪ್ರಚಾರ ಆಕಿಯೊ ಸುರುತೊ ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರ್‌ಡೆ ಅಯಾಲ್ ನೆನಪು ಆಕಿತ್ತ್. ಎಲ್ಲಾತ್‌ರೊ ಕಾನ ಮುನ್ನೊಲು, ತಂಡೊ ದಾಸತ್ವತ್ತೊ ಪ್ರತೀಕ ಆಯೊ ಕನಕದಾಸ ಚೆಲ್ಡೊ ಪೇರ್‌ಡೆ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಲ್ ಅಕೇರಿಲ್ ಎಲ್ದಿಟ್ಟ್ ದಾಖಲಾಕಿತ್ತ್. ಎಲ್ದೊಗು ಸುಮಾರ್ ನಾಲ್ ಪಿಡ್ಡೊ ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಜೀವನತ್ತೊ ಒರು ತಿರುವುಡೊ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಯಿಟ್ಟ್ ನಿಂಡ್‌ತ್ತ್.

ಇಲ್ಮ್‌ಡೊ ತಾಗ

ಇತ್ತರೆ ಆಯೆಂಗುಂ ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ತಂಡೊ ದಾಸತ್ವತ್ತ್‌ಲ್ ಸುಮಾರ್ ಓರೆ ಕೋರೆಜ ಉಂಡು ಚೆಲ್ಡೊ ಬಿಯಾರ ಇಂತ್. ಆಲ್‌ಮಾರ್ ತಂಡೊ ಮೇಲ್ ಬೆಚ್ಚೊ ಪಿರ್ಸ಼ ಪಿನ್ನೆ ನಂಬಿಕೆಗ್ ತಕ್ಕ ತಾನ್ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಆಯಾಲೆ ಚೆಂತ್ ಆಲೋಚನೆ ಬನ್ನೊಂಟಿಂತ್. ಅಬ್ಬ, ಉಮ್ಮ, ಪೆಂಞಾಯಿ, ಮೋಂಡೊ ನೆನಪ್ ಮೇಲ್‌ಮೇಲ್‌ಗ್ ಬನ್ನೊಂಟಿಂತ್. ಇದ್ ಎಲ್ಲಾತ್‌ರೆಂ ಮುಕ್ತಿ ಕಿಟ್ಟುಂಪೋಲೆ, ಭಕ್ತಿಡೊ ಬೆಲ್ಕಿರಿಲ್ ತಂಡೆ ಪರಿಶುದ್ಧ ಆಕುಡೊ ಒರು ಗುರುಡೊ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡ್ ಚೆಂತ್ ಅಯಾಲೊ ಬಿಯಾರ ಆಯಿಂತ್. ಅಜಂತೊ ಗುರು ಒರ್ತ಼ಡೆ ತೇಡಿಯೊಂಟು ಅಯಾಲ್ ಕಾಗಿನೆಲೆಡೆ ಪರ್ತಾ಼ಯಿಟ್ಟ್ ಪೊಯ್ತ್.

ಆ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲ್ ವಿಜಯನಗರ ರಾಜಾಕ್ಕಮಾರೊ ರಾಜಗೌರವ ಎಡ್ತೊಂಟು ಮದ್ವಯತಿ ವ್ಯಾಸರಾಜರ್ ತಂಡೊ ಪರೋಪಕಾರತ್ತೊ ಸೊರತ್ತ್‌ಲ್ ಬೆಲಿಯೊ ಪೇರ್ ಪೋಯಿಂತ್. ಕೊರಿಯ ಆಂಡ್ ಮುನ್ನೊಲು ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯೊಗು ಉಂಡಾಯೊ ಕುಹುರೋಗತ್ತೆ ಸುವಾರಾಕಿಯೊ ಅಯಾಲೊ ಪೇರ್ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಕಾದ್‌ಗುಂ ಬೂನುಟ್ಟಿಂತ್. ದಾಸ ಪರಂಪರೆಡೊ ಕೊರಿಯ ಸನ್ಯಾಸಿಮಾರ್‌ಗ್ ಅಯಾಲ್ ಮಾರ್ಗ಼ದರ್ಶ಼ನ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನೊ ಬಿಸಯೊಂ ಕಿಟ್ಟಿಂತ್.

ವ್ಯಾಸರಾಯರ್ ಅಪ್ಪತ್ತೊ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಮಾರ್‌ಲ್ ಬಾರೀ ಪೇರ್ ಪೋಯಯ್ಲ್.

ಕಾವೇರಿ ಪೊಲೆಡೊ ಅರ್ಗ್ನಲ್ ಪರ್ನ್ನೊ ಅಯಾಲ್, ತಿರುಮಕೂಡಲು ಸಂಗಮತ್ತೊ ಸೋಸಲೆಲ್ ಒರು ಮಠ ಕೆಟ್ಟಿಟ್ಟ್ ಅದ್ರೆ ಬೆಲ್ದಾಕಿಂತ್. (ಇಪ್ಪೊಂ ಆ ಮಠ ಅವುಡೆ ಉಂಡು.) ಕೃಷ್ಣದೇವಾರಾಯಡೆ ಸೀಕ್‌ಡೊ ಸಮಯತ್ತ್‌ಲ್ ಕಿಟ್ಟಿಯೊಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಅಯಾಲ್ ವಿಜಯನಗರತ್ತ್‌ಲೆ ರಾಜಗುರು ಆಯಿಟ್ಟ್ ಪೇರ್ ಎಡ್ತ್ತ್. ರಾಜಾವು ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಪ್ರತಿಫಲ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಮುಟ್ಟತ್ತೊ ಮದನಪಲ್ಲಿಲ್ ಪಕ್ಕ ಕೊಡ್ತುಟ್ಟು ದೈಕೊಗು ವ್ಯವಸ್ಥೆಂ ಆಕಿನ್ನ. ಅಯಾಲ್ ಅವುಡೆ ಕೊಲ ಕಟ್ಟೆ ಕೆಟ್ಟ್‌ಬಾಟಿಟ್ಟ್ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಸೇವೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿಂತ್.

ಸುರುಕು ಅಯಾಲ್ ಸಂಸ್ಕೃತತ್ತೊ ಮೇಲ್ ಪಿರ್ಸತ್ತ್‌ಲ್ ಶಾಸ್ತ್ರನಿಷ್ಠ ಆಯೊ ವ್ಯಾಸಕೂಟತ್ತೆ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತ್. ಆಯೆಂಗ ಪಿನ್ನೆ ತಂಡೊ ಗುರು ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರ್‌ಡೊ ತೆರಲು ನಡನ್ಟ್ಟ್ ತಿಳಿಗನ್ನಡ ಬಲ ಆಕ್‌ಡೊ ದಾಸಕೂಟತ್ತೆ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತ್. ಅದ್ರೊ ರಕ್ಷಣೆಗ್ ಪಿನ್ನೆ ಬೆಲೆಪಾಟೊಗು ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡ್ತುತ್ತ್. ಅಜಂತೊ ಮೈಮೆಡೊ ವ್ಯಾಸರಾಯರ್‌ಡೊ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವತ್ತ್‌ಗ್ ಮನಸ್ಸ್ ಸೋತುಟ್ಟ್, ಅಯಾಲೆ ನೋಕುಡೊ ಆಸೆಲ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಮದನಪಲ್ಲಿಗ್ ಬಂತ್.

ಕನಕದಾಸರ್ ಪಿನ್ನೆ ವ್ಯಾಸರಾಯರ್‌ಡೊ ಸುರುಕು ಕಿಟ್ಟಿಯದ್ರೊ ಬಗ್ಗೆ ಒರು ಕತೆ ಉಂಡು. ವ್ಯಾಸರಾಯರ್ ಅಪ್ಪ ಮದನಪಲ್ಲಿಡೊ ಮುಟ್ಟ ಕಂದಕೂರ್‌ಲ್ ವ್ಯಾಸಸಮುದ್ರ ಚೆಲ್ಡೊ ಒರು ಬೆಲಿಯೊ ಕೊಲ ಕೆಟ್ಟ್‌ಡೊ ಸೊರತ್ತ್‌ಲ್ ತೊಡಜಿಂತ್. ಅಪ್ಪ ಕೆರೆಡೊ ದಂಡೆರೊ ಸೊರತ್ತ್‌ಗ್ ಅಡ್ಡಿ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಒರು ಬಂಡೆ ಬಂತ್. ಆ ಬಂಡೆಡೆ ಅವುಡ್ತೆ ದೂರ ಸಾಗ್‌ಬಾಟ್‌ರೊ ಎಜನೆ ಚೆಲ್ಡದ್ ಬೆಲಿಯೊ ತಲೆಬೆಚ್ಚತ್ತೊ ಬಿಸಯ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಅದೇ ಸಮಯತ್ತ್‌ಗ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಗುರುಡೆ ದೇಡಿಯೊಂಟು ಅವುಡೆಗ್ ಬಂತ್. ವ್ಯಾಸರಾಯರ್‌ಡೆ ಕಂಡ್ಟ್ಟ್ ನಮಸ್ಕಾರ ಆಕಿಟ್ಟ್ ತಂಡೊ ಪರಿಚಯ ಚೆಂತ್.

“ಸ್ವಾಮಿ ನಾನ್ ಕನಕ. ನಿಜಲೆ ಕಾನೊಗು ಬಾರೀ ದೂರತ್ತೆ ಬನ್ನ್‌ಡೆ. ನಂಡೆ ನಿಜಲೊ ಶಿಷ್ಯ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಎಡ್ತೊಲ್‌ಡಾರ?” ಚೆಂತ್ ಭಕ್ತಿಲ್ ಕೇಟ್‌ತ್ತ್.

ಅದ್‌ಕ್ ವ್ಯಾಸರಾಯರ್, “ನೀನ್ ಎವುಡತ್ತೆ ಕನಕ? ನಿಂಡೊ ಕುಲ ಗೋತ್ರ ಎಲ್ಲ ಸರಿಯಾಯಿಟ್ಟ್ ಚೆಲ್ಲೊಗಾವುಲ್ಲೆ” ಚೆಂತ್ ಕೇಟ್‌ತ್ತ್.

ಕನಕದಾಸರ್, “ನಾನ್ ಬಾಡ ಗ್ರಾಮತ್ತೊ ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕಡೊ ಮೋನು. ನಂಡೊ ಕುರುಬ ಜಾತಿ. ನಂಡೆ ನಲ್ಲೆ ಆಕ್‌ಡೊ ಮಂತ್ರ ಚೆಂತರ್‍ರು” ಚೆಂತ್.

ವ್ಯಾಸರಾಯರ್ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಆಯಿಟ್ಟ್, “ಕುರುಬೊಗೆಂದ್ ಮಂತ್ರ? ಯೆರ್ದ್‌ಡೊ ಮಂತ್ರಮಾ..?” ಚೆಂತ್ ತಮಾಸೆ ಆಕಿತ್ತ್.

ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ಇತ್ತರೆ ಮೈ ಐತ್. ಪರಮಾತ್ಮಡೊ ಪೂರ್ತಿ ಅನುಗ್ರಹತ್ತ್‌ಗ್ ಈ ಮಂತ್ರಮೇ ಮೈಯಾವು ಚೆಂತ್ ಅಯಾಲ್ ಬಿಯಾರಿಚಿತ್ತ್. ಗುರುಕ್ ಭಕ್ತಿಲ್ ನಮಸ್ಕಾರ ಆಕಿಟ್ಟ್, ಅವುಡೆಮೇ ಮುಟ್ಟ ಇನ್ನೊ ಮರತ್ತೊ ತನಲ್‌ಲ್ ಇನ್ನೊ ಬಂಡೆಡೊ ಮೇಲ್ ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಒರೇ ಮನಸ್ಸ್‌ಲ್ "ಎರ್ದ್ ಎರ್ದ್ ಎರ್ದ್..." ಚೆಂತ್ ಮಂತ್ರ ಚೆಲ್ಲೊಗು ಸುರು ಆಕಿತ್ತ್. ನಿಷ್ಠೆಲ್ ಅಯಾಲ್ ಆಕಿಯೊ ಆ ತಸ್‌ಬೀ ಸಾರ್ಥಕ ಫಲ ತಂತ್. ಯಮಧರ್ಮಡೊ ವಾಹನ ಆಯೊ ಒರು ಯರ್ದ್ ಅಯಾಲೊ ಎದ್‌ರ್‌ಗ್ ಬಂತ್.

ಅಪ್ಪಮೆ ಗುರುಡೊ ಮುಟ್ಟ ಬನ್ನೊ ಕನಕದಾಸರ್, "ದೇವಲೋಕತ್ತೆ ಯರ್ದ್ ಬನ್ನ್‌ರ್ ನೋಕೂರು. ಅದ್ ಇಪ್ಪ ಎಂದ್‌ರೊ ಆಕೊನು?" ಚೆಂತ್ ಪಿರ್ಸತ್ತ್‌ಲ್ ಕೇಟ್‌ತ್ತ್.

ವ್ಯಾಸರಾಯರ್‌ಗ್ ಇದ್‌ರೆ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಅಜಬ್ ಐತ್. ಅಯಾಲೆಗ್ ತಂಡೊ ಕನ್ನ್‌ಡೆ ತಾನೇ ನಂಬೊಗು ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಆ ಕೊಲತ್ತೊ ಸೊರತ್ತ್‌ಗ್ ಅಡ್ಡ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ಬಂಡೆಡೆ ಯರ್ದ್‌ರೊಟ್ಟುಗು ದೂರ ಆಕೊಗು ಚೆಂತ್. ಕನಕದಾಸರ್ ಅಜನೆಮೇ ಆಕಿತ್ತ್. ಅಂಡ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕನಕಡೊ ಮೈಮೆಡೊ ಸಾರ್‌ಡೊ ಆ ಸೂಂಬು ಯೆರ್ದ್‌ಡೊ ಸೂಮಭು ಚೆಂತೇ ಪೇರ್‌ಪೊಯ್ತ್.

ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಭಕ್ತಿ ಪಿನ್ನೆ ಇಲ್ಮ್‌ಡೊ ಯೋಗ್ಯತೆಡೆ ಕನ್ನಾರೆ ನೋಕಿಯೊ ವ್ಯಾಸರಾಯರ್ ಅಪ್ಪಮೇ ಅಯಾಲೆ ತಂಡೊ ಶಾಗ್‌ರ್ದಿ ಆಕಿತ್ತ್. ಮುನ್ನೊಲುಗು ಕನಕದಾಸರ್ ಅಯಾಲೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಶಿಷ್ಯ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್.

ಆ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜಾತಿಡೊ ಒರು ಸಾಧಕ ತಂಡೊ ಇಲ್ಮ್‌ಡೆ ಕಾಟೊಗು ಎದುತ್ತೊ ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಈ ಘಟನೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಐತ್. ಅಜಂತೊ ಮಡಿಡೊ ಸಮಾಜತ್ತ್‌ಲ್ ಏದೊರು ಪೇಡಿಯುಂ ಇಲ್ಲಾಂಟೆ ಪಲಕ ಬರಿಂಞೊ ಪಿನ್ನೆ ಅಯಾಲೊಟ್ಟುಗು ಇನ್ನೊ ಇಲ್ಮ್‌ಡೊ ಏಕಾಗ್ರತೆಡೆಂ ಆ ಘಟನೆ ಎಡ್ತ್ ಕಾಟಿತ್ತ್.

ಇಜನೆ ಅಗ್ನಪರೀಕ್ಷೆಡೆ ಗೆಂದಿಟ್ಟ್ ವ್ಯಾಸರಾಯರ್‌ಡೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಶಿಷ್ಯ ಆಯೊ ಅಲ್ಲಾಂಟೆ, ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ಪುರಂದರದಾಸ, ವಾದಿರಾಜ, ವಿಜಯೇಂದ್ರ ಇಜಲೊ ಗುತ್ತೊಂ ಐತ್. ಇಜ ಎಲ್ಲ ತೊರನ್ನೊ ಮನಸ್‌ಡೊ ಚಿಂತಕಮಾರ್ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೆಂಗುಂ ವ್ಯಾಸರಾಯರ್‌ಡೊ ಬ್ಯಾರೆ ಕೊರಿಯ ಶಿಷ್ಯಮಾರ್‌ಗ್ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೆ ಕಂಡೆಂಗ್ ಆಯೊಂಟಿನ್ನಾಲೆ. ಅಜ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಕೀಲ್ ಜಾತಿಡೆ ಚೆಂತ್ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಅವಮಾನ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಕನಕದಾಸರ್ ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಅಜಲೊ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗುಂ ಪಾಟ್‌ಲ್ ಉತ್ತರ ಕೊಡ್ತೊಂಟಿಂತ್.

ಆರೊ ಅವ್ನು ಚೆಂತ್ ಚೆಲ್ಲಟ್ಟ್
ಜಗನ್ನಾಥ ಆಕಿಯೊ ಒರು ಮನಿಸಡೊ ರೂಪ ನಾನ್

ನೆಜಿಸ್ ಪೇತ್‌ಲ್ ನೇರಾಯಿಟ್ಟ್ ನಾ ಬನ್ನೆ
ಅಪ್ಪ ಇನ್ನದ್ ತೋಲುಡೊ ಚಟ್ಟೆ
ಅತ್ತರಡುಲ್ಗ ಒರು ದಿವರ ಕಿಟ್ಟಾತೊ ಮೋಲ್ತೊ
ಭ್ರಷ್ಟಗ್ ನಕ್ಕ್ ಇನ್ನೆಂದ್ ಜಾತಿಲಾ

ಅತ್ತರೆಗ್ ಮುಂಡೆ ದೈಕಾಂಟೆ ಪಾಡೆಂ ಪಾಡೆಂ ತಂಡೊ ಕೀಲ್ ಜಾತಿಡೊ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್‌ಗ್ ಬೇಜಾರ್ ಆವುಡಜಂತೊ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಟಂಕ್–

ನಾರಾಯಣಡೊ ಎದ್ ಜಾತಿಲಾ
ಅಗಜವಲ್ಲಭಡೊ ಜಾತಿ ಎದ್
ಆತ್ಮತ್ತೊ ಉಲ್ಗತ್ತೊ ಆತ್ಮತ್ತಲ್ ಇಕ್ಕುಡೊ ಕೇಶವ
ಅವುಂಡೊ ಪಿರ್ಸ ಕಿಟ್ಟಿಯೊ ಪಿನ್ನೆ ಬೇರೆ ಎದ್ ಜಾತಿಲ..

–ಚೆಂತ್ ಉತ್ತರ ಕೊಡ್ತೊಂಟಿಂತ್.

ಆಯೆಂಗುಂ ಕುರಿ ಮೇಯ್ಕ್‌ಡೊ ಜಾತಿರೊ ಒರ್ತ ವ್ಯಾಸರಾಯರ್‌ಡಿ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಶಾಗಿರ್ದಿ ಆಯದ್ ಸುಮಾರ್ ಆಲ್‌ಗ್ ಸದಿಕೊಗು ಆಗಾತೊ ಬಿಸಯ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಇಜಂತೊ ಸುಮಾರ್ ಅಡ್ಡಿ ಎದ್‌ರ್ತ್‌ಟ್ಟ್ ತಂಡೊ ಗಟ್ಟಿ ನಿಷ್ಠೆ ಪಿನ್ನೆ ಏಕಾಗ್ರ ಭಕ್ತಿಲ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಪಡಂಞೊ ಇಲ್ಮ್‌ಡೆ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಅಂಕೆಲ್ಲ ಬಯರ್ ಕಡೆಯೊಗು ಸುರು ಐತ್. ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಬಂಬತನತ್ತೊ ಪಲಕ, ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಲ್ ಕೊಡುಕುಡೊ ಉತ್ತರ, ಶಾಸ್ತ್ರತ್ತೆ ತರ್ಕತ್ತ್‌ಗ್ ಇಟ್ಟ್‌ಟ್ಟ್ ನೋಕುಡೊ ಧೈರ್ಯ ಇದ್‌ರೆಲ್ಲ ಅಂಕ್ ಸದಿಕೊಗು ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಸಂದರ್ಭ ಕಿಟ್ಟಿಯಪ್ಪೆಲ್ಲ ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ಅವಮಾನ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಅಯಾಲೊ ಜಾತಿಡೊ ಪೇರ್ ಚೆಂತ್ ತಮಾಸೆ ಆಕಿಯಾರ್. ಉಲ್ಗತ್ತ್‌ಲೆ ಬಿಸ ಕಾರಿಯಾರ್. ಬೆಲಿಯಜಲೊಟ್ಟುಗು ಚಾಡಿ ಚೆನ್ನಾರ್.

ವ್ಯಾಸರಾಯರ್‌ಗ್ ಮಾತ್ರ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಇಲ್ಮ್ ಪಿನ್ನೆ ಪಾಟೆಲ್ತ್ ಪ್ರತಿಭೆಡೊ ಬಿಸಯ ನಲ್ಲೆ ಗೊಂತಿಂತ್. ತಂಡೊ ಬ್ಯಾರೆ ಶಾಗಿರ್ದಿಮಾರ್‌ಗ್ ಅದ್‌ರೆ ಪರಿಚಯ ಆಕೊನು ಚೆಲ್ಡದ್ ಅಯಾಲೊ ಆಸೆ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಅದ್‌ಕೇ ಎಲ್ಲ ಶಾಗಿರ್ದಿಮಾರೊ ಎದ್‌ರ್‌ಲ್ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಕನಕಡೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿಂತ್.

ಅಪ್ಪೆಲ್ಲ ಕನಕದಾಸರ್ ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಲ್ ಪಾಸಾಯಿಟ್ಟ್ ತಂಡೊ ಇಲ್ಮ್ಡೆ ಕಾಟಿಯೊಂಟಿಂತ್. ಅಜಂತೊ ಸುಮಾರ್ ಪ್ರಸಂಗಜ ಕರಾಮತ್ತ್‌ಡೊ ರೂಪತ್ತ್‌ಲ್ ಪ್ರಚಾರ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಆಲ್‌ಮಾರ ಬಾಯಿಲ್ ಇಪ್ಪೊಂ ಒಲಿಜಿಡ್. ಅದ್‌ಲ್ ಕೊರಿಯ ಪ್ರಸಂಗ ಊಡೆ ಕೊಡ್ತುಡ.

ಬಾಲೆ ತಿಂಡೊ ಪ್ರಸಂಗ

ಗುರುಮಠತ್ತ್‌ಲ್ ಒರೋರ್ ನಾಲ್ ಒರೋರ್ ಬಿಸಯತ್ತೊ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರವಚನ ಪಿನ್ನೆ ಚರ್ಚೆ ಆಕ್‌ಡದ್ ಹಾದತ್. ಅದೇ ಪೋಲೆ ಒರು ನಾಲ್ ಮಠತ್ತೊ ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯಮಾರುಂ ಗುರುಡೊ ಎದುರ್‌ಲ್ ಸಭೆ ಸೇರಿನ್ನಾರ್. ಎಪ್ಪತ್ತೊ ಪೋಲೆ ಅಂಡುಂ ತತ್ವಜ್ಞಾನ (ಫಿಕ್ಷ್)ತ್ತೊ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ಜೋರು ಚರ್ಚೆ ಐತ್. ಅಂಡ್ ಹರಿದಿನ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಏಕಾದಶಿ. ಅದ್‌ಕೊಂಡುಟ್ಟು ಅಂಡ್ ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯಮಾರ್‌ಗುಂ ಪ್ರಸಾದತ್ತೊ ಒರೋರು ಬಾಲೆ ಕೊಡ್ತಾರ್. “ಈ ಬಾಲೆಡೆ ಓರೋರ್ರೊಂ ಆರುಂ ಕಾನಾತ್ತೊ ಪಕ್ಕತ್ತ್ ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ತಿನ್ನೂರು” ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನಾರ್. ಕನಕದಾಸರ್‌ಗುಂ ಬಾಲೆ ಕೊಡ್ತುಟ್ಟು ಅಜನಮೇ ಚೆನ್ನಾರ್.

ಪಿತಿಯಾಂಡ್ ಎಪ್ಪತ್ತೊ ಪೋಲೆಮೆ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಪಿನ್ನೆ ತತ್ವಚಿಂತನೆ ಸುರು ಐತ್. ಚರ್ಚೆ ಆಕುಡೊ ಮುನ್ನೊಲು ವ್ಯಾಸರಾಯರ್, “ಇನ್ನಲೆ ನಾನ್ ಪ್ರಸಾದತ್ತ್‌ಗ್ ತನ್ನೊ ಬಾಲೆಡೆ ಆರ್ ಎವುಡೆ ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ತಿಂಡಾರ್?” ಚೆಂತ್ ಕೇಟ್‌ತ್. ಎಲ್ಲಾರುಂ ತಜ ತಿಂಡೊ ಗುಟ್ಟುಡೊ ಪಕ್ಕತ್ತೊ ಬಿಸಯ ಚೆನ್ನಾರ್. ಅಪ್ಪ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, “ಕನಕದಾಸ ನೀನ್ ಎವುಡೆ ದೆಚ್ಚಿ ತಿಂಡೆ” ಚೆಂತ್ ಕೇಟ್‌ತ್.

ಕನಕದಾಸರ್ ಎಂದುಂ ಪಲಕ ಬರಿಯಾಂಟೆ, ತಾನ್ ತಿನ್ನಾಂಟೆ ಬೆಚ್ಚೊ ಬಾಲೆಡೆ ಕ್ವಾಂತ್ ವ್ಯಾಸರಾಯಡೊ ಎದ್‌ರ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ್. “ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ನಕ್ಕ್ ಆರುಂ ಕಾನಾತೊ ಏಕಾಂತತ್ತೊ ಪಕ್ಕ ಎವುಡೆಂ ಕಂಡ್‌ಲ್ಲೆ. ಭೂಮಿ, ಕಾತ್, ಆಕಾಸ ಕಾನಾತೊ, ನ್ಯಾರ ನಿಲಾವು ದೇವೆರ್ ಇಲ್ಲಾತೊ, ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಕತ್ತುಲುಂ ಇಕ್ಕುಡೊ ದೇವೆರ್ ನೋಕಾತ ಪಕ್ಕ ಏದಾಯೆಂಗುಂ ಉಂಡ? ಮಾಫಾಕೊನು, ಅದ್‌ಕೇ ಈ ಬಾಲೆಡೆ ತಿನ್ನಾಂಟೆ ಅಜನೆಮೇ ಬೆಚ್ಚಿರೆ” ಚೆಂತ್.

ಕನಕದಾಸರೊ ಈ ಪಲಕ ಕೇಟ್‌ಟ್ಟ್ ಪ್ರಕಾಂಡ ಪಂಡಿತಮಾರಾಯೊ ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯಮಾರುಂ ಕೈ ಕೈ ಜೊಉಂಡಿಯಾರ್. ಕನಕದಾಸರೆಮೇ ಮಚ್ಚರತ್ತ್‌ಲ್ ನೋಕಿಯಾರ್. “ಇಜಂತೊ ಬಿಸಯ ನಂಕ್ ಗೊಂತಿನ್ನೆಂಗುಂ ನಂಕ್ ಅಪ್ಪತ್ತ್‌ಗ್

ನೆನಪುಗು ಬನ್ನ್‌ಲ್ಲಲ್ಲೆ” ಚೆಂತ್ ತಲೆಬೆಚ್ಚ ಆಕಿಯಾರ್.

ಅಪ್ಪ ವ್ಯಾಸರಾಯರ್ ಕನಕದಾಸರೆ ಸಂದೋಲತ್ತ್‌ಲ್ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಒಲಿಂಜೊ ಶಿಷ್ಯಮಾರೆಡೆಕ್ ನೋಕಿತ್ತ್. ಎಲ್ಲ ಶಿಷ್ಯಮಾರೊ ಮೊಗ ಚಂಗಿಲ್ ಬಾಡಿಂತ್. “ಮೂರ್ಖಮಾರೆ ನೋಕುರು, ನಂಞಲೊ ಕನಕದಾಸ ಚೆನ್ನೊ ಪಲಕ ಕೇಕೂರು. ಓನುಗು ಸಮ ಆವುಡೊ ಪೋಲ್ತೊ ಶಿಷ್ಯಮಾರ್ ಇಡೀ ರಾಯತ್ತ್ ತೇಡಿಯೆಂಗುಂ ಕಿಟ್ಟಾಲೆ” ಚೆಂತ್ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಪೊಗಲಿತ್ತ್.

ಓನು ಇಪ್ಪ ವಾಸುದೇವ..

ವ್ಯಾಸರಾಯೆರ್ ಒರ್ಕ ಜಾಲ್‌ಲ್ ಪ್ರವಚನ ಆಕಿಯೊಂಟು ಇಂತ್. ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ತಂಡೊ ಶಿಷ್ಯಮಾರ್ ದೇವರ್‌ಡೊ ಮೇಲ್ಲ್ ಬೆಚ್ಚೊ ಭಕ್ತಿಡೊ ಮಯ್ಮೆಡೊ ಬಿಸಯ ಕೇಕೊಗು ಮನಸಯ್ತ್. ಅಯಾಲ್ ತಂಡೊ ಕೈಡೆ ಪಿಂಡಿ ಪಿಡ್ಜಿಟ್ಟ್ “ಇದ್‌ಲ್ ಎಂದ್‌ರೊ ಉಂಡು?” ಚೆಂತ್ ಕೇಟ್‌ತ್ತ್. ಪ್ರತಿಒರ್‍ತ್ತೊಂ ತಂಡೊ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಬನ್ನೊ ಬಿಸಯ ಚೆನ್ನಾರ್. ಆಯೆಂಗಾ ಆರ್‌ಗುಂ ನೇರಾಯಿಟ್ಟ್ ಆ ಪಿಂಡಿಲ್ ಎಂದುರೊ ಇಂತ್ ಚೆಲ್ಡದ್ ಚೆಲ್ಲೊಗು ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಗುರು ಕನಕದಾಸಡೆ ಬಿಲ್ಚಿಟ್ಟ್ ಕೇಟ್‌ತ್ತ್.

ಕನಕದಾಸರ್ ಒರು ಪಾಟ್ ಚೆಂತ್:

ಓನು ಇಪ್ಪ ವಾಸುದೇವ
ಓನು ಇಪ್ಪ ವಾಸುದೇವ, ಈ ಸಮಸ್ತ ದುನಿಯಾವುಡೊ ದನಿ
ಆಲ್‌ಗ್ ಒಲಿಜಿಟ್ಟ್ ತೇರ್ ಪತ್ತಿಟ್ಟ್ ತೇಜಿ ಪಿಡ್ಜಿಟ್ಟ್ ನಡಪಾಟಿಯೊವ್ನ..
–ಚೆಂತ್ ಪಾಡಿತ್ತ್.

ವ್ಯಾಸರಾಯರ್ ತಂಡೊ ಪಿಂಡಿ ಬುಡುಪಾಟಿಟ್ಟ್ ಕಾಟುಂಬೊ ಅದ್‌ಲ್ ವಾಸುದೇವಡೆ ಕೆತ್ತಿಯೊ ಒರು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ (ಬೆಲ್ತೊ ಕಲ್ಲ್) ಇಂತ್. ಕನಕದಾಸಡೊ ಮನಸ್ಸ್‌ಲ್ ಎಪ್ಪೊಂ ವಾಸುದೇವಮೇ ಇಕ್ಕ್‌ಡ ಚೆಲ್ಡ ಬಿಸಯತ್ತೆ ಸಭೆಕ್ ಚೆನ್ನೊ ಗುರು, “ಕನಕದಾಸಡೊ ಮನಸ್ಸ್‌ಲ್ ಶ್ರೀಹರಿಡೊ ಬಿಸಯ ಬುಟ್ಟೆಂಗ್ ಬ್ಯಾರೆ ಏ ಬಿಸಯೊಂ ಇಕ್ಕ್‌ಲ್ಲೆ ನೋಕೂರು” ಚೆಂತ್ ಪೊಗಲಿತ್ತ್.

ನಾನ್ ಪೋಯೆಂಗ್ ಪೋವೆ

ಇನ್ನೊರ್ಕ ಒರು ಚರ್ಚಾಗೋಷ್ಠಿಲ್ ವ್ಯಾಸರಾಯರ್ ತಂಡೊ ಶಿಷ್ಯಮ್ಮಾರ್‌ಗ್ ಒರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಟ್‌ತ್ತ್– ನಿಜಲ್ಲ್ ಸೊರ್ಗತ್ತ್‌ಗ್ ಆರ್ ಪೋಂಡಾರ್–

ಚೆಲ್ಲದ್ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಎಲ್ಲಾರುಂ ತಜ ಬಾಯಿಪಾಟ ಆಕಿಯೊ ತತ್ವಜ್ಞಾನತ್ತೊ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ತಲೆಚೆಲೊವು ಆಕಿಟ್ಟ್ ಒರೋರು ಉತ್ತರ ಕೊಡ್ತಾರ್. ಆಯೆಂಗ ಆರ್‌ಗುಂ ಸರಿಯಾಯೊ ಉತ್ತರ ಕೊಡುಕೊಗು ಆಯಿಲ್ಲೆ.

ಗುರು ಕನಕದಾಸಡೆ ಬಿಳ್ಚಿಟ್ಟ್ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಟ್‌ತ್ತ್. ಕನಕದಾಸ ಪೊಂಚಿರಿಚ್ಚಿಟ್ಟ್, "ನಾನ್ ಪೋಯೆಂಗ್ ಪೋವೆ" ಚೆಂತ್!

ಅವುಡೆ ಸೇರಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ಪಂಡಿತಮಾರ್‌ಗ್ ಅರ್ಸ ಬಂತ್. "ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಓದಿಯೊ ಬೆರೊಮರ್ ಅಲ್ಲಾಂಟೆ ಈ ಕೀಲ್ ಜಾತಿಲ್ ಪೆತ್ತೊವುನು ಸೊರ್ಗತ್ತ್‌ಗ್ ಪೋಂಡಾನ! ಇದ್ ಹಾಂಕಾರತ್ತೊ ಪಲಕ ಅಲ್ಲೆ" ಚೆಂತ್ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಟೀಕೆ ಆಕಿಯಾರ್. ಅಪ್ಪ ಕನಕದಾಸರ್ ಸಮಾಧಾನತ್ತ್‌ಲ್ ಚೆಂತ್– ಪಂಡಿತಮಾರೆ ಕೇಕೂರು, ನಾನ್ ಗುರುಕು ಇಲ್ಲೆಂಗ್ ನಿಂಕೆಲ್ಲ ಅವಮಾನ ಆಕೊಗು ಇಜನೆ ಚೆಲ್ಲೊ ಅಲ್ಲ. ನಂಡೊ ಪಲಕ ಅರ್ಥ ಆಕಿಯೊಲುರು. ನಾನ್ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ನಜಲೊ ಹಾಂಕಾರ. ಅದ್ ನಾಶ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಪೋಯೆಂಗ್ ನಜ ಆರ್ ಬೇನೆಂಗುಂ ಸೊರ್ಗತ್ತ್‌ಗ್ ಪೋಗ ಚೆಂತ್ ಅರ್ಥ!"

ಇಂಜನೆ ಚೆಲ್ಲೊ ಪಲಕತ್ತ್‌ಲ್ ಸುಮಾರ್ ಅರ್ಥ ನೊರಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಚೆಲ್ಲೊ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಶೈಲಿಗ್ ಗುರು ಕುಸಿ ಐತ್. ಅರ್ಸತ್ತ್‌ಲ್ ಇನ್ನೊ ಶಿಷ್ಯಮ್ಮಾರುಂ ಥಂಡಾ ಆಯಾರ್.

ದೈವ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ:

ಇನ್ನೊರ್ಕ ವ್ಯಾಸರಾಯರ್ ನೊರಜೊ ಸಭೆಲ್ ಕನಕದಾಸಡೆ ಬಿಳ್ಚಿಟ್ಟ್, "ನೀನ್ ನಂಕೆಲ್ಲ ನಿಂಡೊ ದೇವೆರ್‌ಡೆ ಕಾಟ್‌ಡೇ..?" ಚೆಂತ್ ಕೇಟ್‌ತ್ತ್. ಕನಕದಾಸರ್ ಆವುಂ ಚೆಂತ್ ಒಪ್ಪಿಯೊಂಡುತ್ತ್. ಅವುಡೆ ಸೇರಿಯೊ ಪಂಡಿತಮಾರ್‌ಗ್ ಇದ್ ತಮಾಸೆಡೊ ಪೊಲೆ ಕಂಡ್‌ತ್ತ್. ಆಯೆಂಗುಂ ಎಲ್ಲಾರುಂ ಕುತೂಹಲತ್ತ್‌ಲ್ ಕಾತೊಂಟಿನ್ನಾರ್.

ತಂಡೊ ಪೋಜೆಡೊ ಸಮಯತ್ತ್‌ಲ್ ದರ್ಸನ ಕೊಡುಕೊಗು ಕನಕದಾಸರ್ ಶ್ರೀಹರಿಡೊಟ್ಟುಗು ಬೇಜಿತ್ತ್. ಕನಕದಾಸ ಕೇಟ್ಟೊ ಪೋಲೆಮೆ ಶ್ರೀಹರಿ ನಾಯಿಡೊ ರೂಪತ್ತ್‌ಲ್ ಅವುಡೆಗ್ ಬನ್ನ. ಆಯೆಂಗಾ ಆರುಗುಂ ಅದ್ ಗೊಂತಾಯಿಲ್ಲೆ. ಅಜ ನಾಯಿಡೆ ಅವುಡ್ತೆ ಅಡ್ಚಿಟ್ಟ್ ಓಡುಬಾಟಿಯಾರ್.

ಉಚ್ಚತ್ತೊ ಸಭೆಲ್ ವ್ಯಾಸರಾಯರ್, ಕನಕದಾಸಡೆ "ನಿಂಡೊ ದೇವೆರ್‌ಡೆ ಎಂದ್‌ಗ್ ಕಾಟ್ಟಿಲ್ಲೆ?" ಚೆಂತ್ ಕೇಟ್‌ತ್ತ್. "ಮೈಲಿಗೆಲ್ ಬನ್ನೊ ಅವುಂಡೆ ಎಲ್ಲಾರುಂ

ಅಡ್ಜಿಟ್ಟ್ ಓಡ್‌ಬಾಟಿಯಾರ್" ಚೆಂತ್ ಕನಕದಾಸರ್. ವ್ಯಾಸಯಾಯರ್, "ದೇವೆರ್‌ಡೆ ನಾಯಿಯಾಯಿಟ್ಟ್ ಪೂಜೆ ಆಕುಡೊ ಕಷ್ಟ. ಮಡಿಲ್ ಬರೊಗು ಚೆಲ್ಲ್" ಚೆಂತ್. ಕನಕದಾಸರ್ ಒಪ್ಪಿತ್ತ್. ಪಿತ್ಯಾಂಡ್ ಶ್ರೀಹರಿ ಉಚ್ಚಿಡೊ ರೂಪತ್ತ್‌ಲ್ ಬನ್ನ. ಶಿಷ್ಯಮಾರ್ ಪೇಡಿಚಾರ್. ವ್ಯಾಸರಾಯ ಉಚ್ಚಿಗ್ ಪಾಲ್ ಕೊಡ್ತುತ್ತು. ಓಡಿಯೊಂಟಿನ್ನಜ ನಿಂಡ್‌ಟ್ಟ್ ನೋಕಿಯಾರ್.

ಇಜನೆ ಸುಮಾರ್ ಪರೀಕ್ಷೆಲ್ ಕನಕದಾಸಡೊ ಭಕ್ತಿ ಗೊಂತಾಯೆಂಗುಂ, ಮೇಲ್ ಜಾತಿಡೊ ಶಿಷ್ಯಮಾರ್ ಕನಕದಾಸಡೊ ಕೀಲ್ ಜಾತಿಡೆ ಚೆಂತ್ ಅವಮಾನ ಆಕ್‌ಡದ್ ನಿಪ್ಪಾಟಿಲ್ಲೆ. ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಕನಕದಾಸಡೊ ಕೀಲ್ ಜಾತಿಡೊ ಬಿಸಯತ್ತೆ ಚೆಂತ್ ತಮಾಸೆ, ಟೀಕೆ ಆಕ್‌ಡದ್ ನಡನೊಂಟೇ ಇಂತ್. ಅಜನೆ ಜಾತಿಡೆ ಪಿಡ್ಜಿಟ್ಟ್ ಟೀಕೆ ಆಕ್‌ಡಜಲೊ ಎದುರು ನಿಂಡ್‌ಟ್ಟ್ ಕನಕದಾಸರ್,

"ಜಾತಿ ಜಾತಿ ಚೆಂತ್ ಅಡಿಚ್ಚೊಲಂಡ ನಿಜ
ಜಾತಿಡೊ ಮೂಲ ನಿಂಕ್ ಗೊಂತುಂಡಾ..

ತನ್ನಿಯೇ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗ್ ಉಮ್ಮ ಅಲ್ಲೆ
ತನ್ನಿಡೊ ಜಾತಿ ನಿಂಕ್ ಗೊಂತುಂಡಾ
ತನ್ನಿಡೊ ಮುಗುಲಿಡೊ ಪೋಲೆ ಸ್ಥಿರ ಅಲ್ಲ ಈ ತಡಿ
ನೆಲೆ ತೆರ್‌ಇಿಟ್ಟ್ ನೀ ಬಿಯಾರಿಕ್ಕೊನು ಮನಿಸಾ

ಜಾತಿ ಜಾತಿ ಚೆನ್ನೊಂಟುಲ್ಲಾರ್
ನೇರ್ ಸುಕತ್ತೊ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ ಎದ್ ಜಾತಿ

ರೂಹ್ ಎದ್ ಜಾತಿ, ಜೀಯ ಎದ್ ಜಾತಿ
ತತ್ವ ಇಂದ್ರಿಯತ್ತೊ ಜಾತಿ ಎದ್ ಚೆಲ್ಲೂರ್‌ಲಾ
ನಂಡೊ ಖಲ್ಬುಲಿಕ್ಕಡೊ ಕೇಶವ
ಅವುಂಡೊ ಪಿರ್ಸ ಕಿಟ್ಟಿಯಿ ಪಿನ್ನೆ ಎದ್ ಜಾತಿಲಾ..

–ಚೆಂತ್ ಪೆರೊವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಟೊಂಟಿಂತ್. ಆಯೆಂಗುಂ ಸೊಬೂರು ಇನ್ನೊ ಕನಕದಾಸರ್ ತಂಡೊ ಟೀಕೆ ಆಕ್‌ಡಜಲೊ ಪ್ರಸಂಗತ್ತ್‌ಲ್ ಅರ್ಸ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನಾಲೆ. ಅಯಾಲೊ ನೆಂಜಿಲ್ ಕೈಪೆ ಇನ್ನಾಲೆ. ಟೀಕೆ ಆಕ್‌ಡಂಕ್ ನೇರ್ ತೆರು ಕಾಟಿಕೊಡುಕ್ಕೊನು ಚೆಲ್ಡದೇ ಅಯಾಲೊ ನಿರ್ಧಾರ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಭಕ್ತಿ ಚೆಲ್ಡದ್ ಬೆಲ್ಕಿರಿ ಆವೊನಲ್ಲಾಂಟೆ ತೀ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಚುಡೊಗು ತೀರಾ ಚೆಲ್ಡದ್

ಅಯಾಲೊ ಬಿಯಾರ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್.

ಕನಕದಾಸಡೊ ಈ ನಲ್ಲೊ ತೆರುಲು ಗುರು ವ್ಯಾಸರಾಯರ್‌ಡೊ ಓದಿ ಬೆಲಿಯದ್. ಕನಕದಾಸಡೆ ತೀಲ್ ಕತ್ತ್‌ಬಾಟಿಟ್ಟ್ ಬಂಗಾರ್ ಆಕಿಯದೇ ವ್ಯಾಸರಾಯರ್. ಅದ್‌ರೊಟ್ಟುಗು ಪುರಂದರರದಾಸ ಪೋಲ್ತೊಜ ಕನಕದಾಸಡೊ ಏಳಿಗೆಗ್ ತೆರು ಕಾಟಿಯಾರ್. ಸುಮಾರ್‌ಬಟ ಕನಕದಾಸಡೆ ಟೀಕೆ ಆಕ್‌ಡೊ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಪುರಂದರರದಾಸರುಂ ಜೋರಾಕಿಡ್:

ದಾಸಡೆ ಪರೆಯಂಡಲಾ ಪ್ರಾಣಿ– ಹರಿ
ದಾಸಡೆ ಪರೆಯಂಡಲಾ.
ಮೋಸ ಆವುಡು ನಿಂಡೊ ಮನಸ್‌ಲ್ ಭಾರಿ
ಚಂದತ್ತ್ ಇದ್‌ರೆ ತೆರಿಜೊಲುಲಾ.

–ಚೆಂತ್ ಅಯಾಲ್ ಪಾಡಿಯೊಂಟಿಂತ್. ಇಜನೆ ಸುಮಾರಾಲ್ ಕನಕದಾಸಡೊ ಸಾಧನೆಗ್ ಊತಪಲಗೆ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಸೊರ ಆಕಿಯಜೊಂ ಉಲ್ಲಾರ್.

ಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾತ್ರೆ

ಇಜನೆ ಕನಕದಾಸರ್ ಕೊರಿಯ ವರ್ಸ ಗುರುಮಠತ್ತ್‌ಲ್ ಇಂತ್ ಭಾಗವತ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಎಲ್ಲ ಓದಿಟ್ಟ್ ಉಸಾರಯ್ತ್. ಗುರುಕುಂ, ಪುರಂದರ ಪಿನ್ನೆ ಬ್ಯಾರೆ ಸನ್ಯಾಸಿಮಾರ್‌ಗುಂ ಪಿರ್ಸತ್ತಯಿಲಾಯಿಟ್ಟ್ ಮೇಲ್ ಬಂತ್. ನಿಂಡವುಡೆಮೇ ನಿಂಡೆಂಗ್ ಸ್ವಂತಿಕೆ ಬೆಲೆಯಾಲೆ ಚೆಲ್ಡೊ ಬಿಯಾರತ್ತ್‌ಲ್ ಅಯಾಲ್ ದೇಶಸಂಚಾರ ಆಕೊಗು ಪರ್ತಯ್ತ್. ಭಕ್ತಿಗ್ ಪಕೀರಡೊ ಸ್ಪರ್ಶ ಕಿಟ್ಟಿಯೆಂಗ್ ಅದ್ ಕೇಡಿಲ್ಲಾತೊ ಜೀಯ ಇಲ್ಮ್ ಆವು. ಅದಲ್ಲಾಂಟೆ ನಕ್ಕ್ ಕಿಟ್ಟಿಯೊ ಇಲ್ಮ್‌ಡೆ ಬೇರೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗುಂ ತೆರಿಪಾಟೊನು ಚೆಲ್ಡೊ ಬಿಯಾರ ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ಬಂತ್. ಗುರು ವ್ಯಾಸರಾಯರ್‌ಡೊಟ್ಟುಗು ಕೇಲಿ ಕೇಟ್‌ಟ್ಟ್ ಅಯಾಲ್ ಯಾತ್ರೆ ಪರ್‌ತೈತ್.

ಅನುಭವ ವಿಸ್ತರಣೆ, ಹರಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರಚಾರ, ಮೂಢತೆಡೊ ಖಂಡನೆ, ಜಾತಿ ಜಾತಿ ಪಗೆಡೊ ನಿವಾರಣೆ, ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ ಸಂಸ್ಕಾರ ಕೊಡುಕುಡೊ– ಇದ್ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಸಂಚಾರತ್ತೊ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಅದಲ್ಲಾಂಟೆ, ಶ್ರೀಹರಿಡೊ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರತ್ತೆಲ್ಲ ಒರ್ಕ ನೋಕೊನು ಚೆಲ್ಡೊ ಆಸೆಂ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಇಂತ್. ಆರೀಹರಿಡೊ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ರೂಪಾಂತರತ್ತೊ ದರ್ಸನ ಆಕೊಗು,

ಅಯಾಲ್ ಕ್ಷೇತ್ರಸಂಚಾರ ಪರ್ತ್ಯಯಿತ್.

ಹಂಪೆಗ್ ಬಂತ್. ಅವುಡೆ ತುಂಗಾ ಪೊಲೆಡೊ ಜಂಡ್ ಪಕ್ಕತ್ತ್‌ಲುಂ ಇನ್ನೊ ದೇವಸ್ಥಾನಜಲೆ ನೋಕಿತ್ತ್. ವಿಜಯವಿಠಲ, ಉಗ್ರನರಸಿಂಹ, ಹಜಾರ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ– ಪೋಲ್ತೊ ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೆ ಸಂದರ್ಶನ ಆಕಿತ್ತ್. ಉಗ್ರನರಸಿಂಹ ಶಿಲ್ಪತ್ತೆ ನೋಕುಂಬೊ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಕಾಗಿನೆಲೆಡೊ ನರಸಿಂಹಡೆ ನೆನಪಯ್ತ್. ವಯಾರ್ತ್‌ಗ್ ಎಂಚಿ ನಿಂಡೊ ಆ ಕಲ್ಲ್‌ಡೊ ಶಿಲ್ಪ ಅಯಾಲೊ ನೆಂಜಿಲ್ ಸಂಗೀತತ್ತೆ ಅಲೆ ನೊರಚಿತ್ತ್.

ಕೊರಿಯ ನಾಲ್ ಹಂಪೆಲೇ ತಿರ್‌ಗಿಟ್ಟ್ ನರಸಿಂಹಾವತಾರತ್ತೊ ಬಿಸಯತ್ತೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ ಚೆನ್ನ್ ಕೊಡ್ತುತ್ತು. ಪೋಲುಗು ಬನ್ನಂಕ್ ಪ್ರವಚನ ಆಕುಡೊ; ಜಾವುಗು ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಡೊ ಮೈಮೆಡೆ ಪೊಗಲಿಟ್ಟ್ ಪಾಟ್ಟ್ ಎಲ್ದ್‌ಡೊ. ಬವುಶ ಈ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲೇ ಒಟ್ಟು 97 ಸಾಂಗತ್ಯ ಚಂದಸ್ಸ್‌ಡೊ ಪಾಟ್ಟ್ ಎಲ್ದಿಟ್ಟ್ ನರಸಿಂಹಡೆ ಪೊಗಲಿತ್ತ್. ಅದ್ ಪಿನ್ನೆ "ನೃಸಿಂಹಸ್ತವ" ಚೆಲ್ಡೊ ಸ್ತುತಿಕಾವ್ಯ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಪೇರ್ ಪೊಯ್ತ್. ಆಯೆಂಗ್ ಆ ಪಾಟ್ ಇಪ್ಪ ಯೆವುಂಡೆಂ ಕಿಟ್ಟ್‌ಲ್ಲೆ.

ಅವುಡ್ತೆ ಕನಕದಾಸರ್, ಕನಕಗಿರಿ, ಶ್ರೀರಂಗ ಪೋಲ್ತೊ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ತ್‌ಗ್ ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ತನಲ್ ಇನ್ನಂಜಿ ದೆಚ್ಚೊಂಟುಂ, ಹರಿನಾಮ ಸ್ಮರಣೆ ಆಕಿಯೊಂಟುಂ ಮುನ್ನೊಲು ಪೊಯ್ತ್. ರಾಯತ್ತ್‌ಲ್ ಕಿಟ್ಟಿಯೊ ಆಲ್‌ಮಾರ್ಗ್, ಹೋಮ– ಹವನ– ಬಲಿ ಎಲ್ಲ ಆಕಂಡ ಚೆಂತ್ ಬುದ್ದಿ ಚೆನ್ನೊಂಟಿಂತ್. ಶಾಂತಿ ಭಕ್ತಿ ತತ್ವವಿಚಾರತ್ತೆ ಚೆನ್ನೊಂಟಿಂತ್. ಕಾಲ್ ಚೆಚ್ಚನ್ನೆ ಕಿಟ್ಟಿಯೊ ಕಲ್ಲ್ ಮಣ್ಣ್‌ಡೆ ದೇವೆರ್ ಆಕಂಡ, ಮಾರಿ ಮಸಣಿ ಚೌಡಿ ಚೆಂತ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಪೇಡ್‌ಬಾಟಂಡ– ಚೆಲ್ಡದ್ ಅಯಾಲೊ ವಿಚಾರ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಇಜನೆ ಆಕ್‌ಡೊ ಪುರೋಹಿತ ವರ್ಗತ್ತೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆಯಿಟ್ಟ್ ನೋಕಿಯೊಂಟು ತಿರುಗಿಯೊಂಟಿಂತ್. ಎಲ್ಲವ್ವಡೊ ಪೇರ್‌ಲ್ ಪೆನ್ನ್‌ಮಕ್ಕಲೆ ನಕ್ಕ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಸೇವೆ ಆಕ್‌ಡೊ ಪೈಸಕ್ಕಾರೆ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಅಯಾಲ್‌ಗೆ ಬೇಜಾರ್ ಐತ್. ಇಜಂತೊ ಮೌಢ್ಯತ್ತೆ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಪರ್ತ್ ಕೊಂಬಂಡೊ ತಂಡೊ ಸೊರ ಚೆಂತ್ ಬಿಯಾರಿಚ್ಚಿತ್ತ್. ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಗುಂಪು ಸೇರಿಟ್ಟಿನ್ನವುಡೆ ನಿಂಡ್‌ಟ್ಟ್ ತಂಬೂರಿ ಮೀಟಿಟ್ಟ್ ಚಿಟಿಕೆ ತಾಲ ಇಟ್ಟ್‌ಟ್ಟ್, ಚಂದತ್ತೊ ರಾಗತ್ತ್‌ಲ್ ಪಾಟ್ಟ್ ಪಾಡೊಯೊಂಟಿಂತ್:

ಕಣಿ ಚೆಲ್ಲೊಗು ಬನ್ನೆ ನಾರಾಯಣಡೆ ಬುಟ್ಟುಟ್ಟು ಬ್ಯಾರೆ
ಬೇಂಡಾತೊ ದೈವತ್ತೆ ಗೊಡವೆ ಬೇಂಡ ನರಕ ತಪ್ಪಾಲೆ

ಎಕ್ಕನಾತಿಡ ಕಾಟಿ ಜಕ್ಕಿ ಜಲಕನ್ನೆಮಾರ್
ಹಾಂಕಾರತ್ತೊ ನಡುಮೊಲಿಞೊ ಬೈರೇದೇವರ್
ಬ್ಯಾರೆ ಮಾರಿ ಮಸಣಿ ಚೌಡಿ ಮೈಲಾರಿ ಪೋಲ್ತೊ
ಕಲೊವು ದೈವತ್ತೊ ಗೊಡವೆ ಬೇಂಡ ನರಕ ತಪ್ಪಾಲೆ.

ಚುತ್ತುರಜಲೊ ಪಲಕ ಕೇಟ್‌ಟ್ಟ್ ಗುತ್ತಿಡೊ ಎಲ್ಲಮ್ಮಡೆ ಪಿಡಿಚ್ಚಿಟ್ಟ್
ನಕ್ಕ ಆಯಿಟ್ಟ್ ದೇವರ್‌ಡ್ ಎದ್‌ರ್ ಬಂಡದ್ ನೋಕುಲಾ
ಪಿನ್ನೆ ಬೇಸಪ್ಪ್‌ಡೊ ಚುತ್ತಿಯೊಂಟು
ಮುಕ್ತಿ ಕಿಟ್ಟ್‌ಡ್ ಚೆಲ್ಲೊ ಬ್ರಾಂತಿ ಬೇಂಡಲಾ.
–ಚೆಂತ್ ಪಾಡಿಯೊಂಟಿಂತ್.

ಒತ್ತೊರುಮಿಕ್ಕ್‌ಡದ್

ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಸಂಚಾರ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಲ್ "ಹರಿಹರ ಸಮನ್ವಯ ತತ್ವ" ಯಾರ ಮುಖ್ಯ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಆ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲ್ ವೈಷ್ಣವಮಾರ್ ಪಿನ್ನೆ ಶೈವಮಾರ್ ತಜಲದೇ ಬೆಲಿಯೊ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಚೆಂತ್ ಮೇಲಾಟ ಆಕಿಯೊಂಟು ಅಶಾಂತಿಗ್ ಕಾರಣ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನಾರ್. ಅಜಲೊ ನಡುಲು ವಾದ, ಸಂವಾದ, ವಾಗ್ವಾದ ಎಲ್ಲ ಆಯಿಟ್ಟ್ ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೆ ನಾಶ ಆಕುಡೊ ಪೋಲ್ತೊ ಚೆಲ್ತುಂ ನಡನೊಂಟಿಂತ್. ಕೊರಿಯ ರಾಯತ್ತ್‌ಲಂತುಂ ಈ ಗಲಾಟೆಡೆ ಚೆನ್ನ್‌ಟ್ಟ್ ಅಡಿಕುತ್ತು ಆಯೊಂಟಿಂತ್. ಸುಮಾರ್ ಸಂತಮಾರ್ ಇಜಂತೊ ಗಲಾಟೆಡೆ ನಿಪ್ಪಾಟೊಗು ಪ್ರಯತ್ನ ಆಕಿಡಾರ್. ಕನಕದಾಸರ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾತ್ರೆ ಆಕುಂಬೊತ್ತುಗುಂ ಈ ಶೈವ– ವೈಷ್ಣವ ಗಲಾಟೆಡೊ ಬೆಚ್ಚ ಅಪ್ಪಪ್ಪ ತಟ್ಟಿಂತ್.

ಕನಕದಾಸರ್ ಒರು ಯತಿಶ್ರೇಷ್ಠ. ಅಯಾಲ್ ಧರ್ಮಸಮನ್ವಯತ್ತೆಮೇ ತಂಡೊ ದಾಸ ಜೀವನತ್ತೊ ಪರಮಮಂತ್ರ ಚೆಂತ್ ನಂಬಿಟ್ಟ್ ಇನ್ನಯ್ಲ್. ಅಯಾಲ್ ತರವಾಡ್‌ಡೊ ಶೈವ ಮೂಲ ಪಿನ್ನೆ ರಾಮಾನುಜಡೊ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ತತ್ವತ್ತೊ ನಡುರೊ ಸಮನ್ವಯತ್ತೆ ಚೆಂತ್ ಒರು ಪರಿಪಕ್ವ ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆ ಉಂಡಾಯಿಂತ್.

ಅಯಾಲ್ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಡೊ ನಲ್ಲೊ ಅಂಶತ್ತೆ ಎಡ್ತ್‌ಟ್ಟ್ ಪೂರ್ಣದೃಷ್ಟಿ ಬೆಚ್ಚೊಂಡೊ ಬಿಲಿಯೊ ಆಲಾಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ತಂಡೊ ಸುರೂತೊ ಕಾವ್ಯ "ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ"ಲೇ ಸಮನ್ವಯತ್ತೊ ಸಾರತ್ತೆ ಕಥಾರೂಪತ್ತ್‌ಲ್ ಎಲ್ದಿಡ್. ಹರಿದಾಸ

ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೆಂಗುಂ ಕೊರಿಯ ಕೀರ್ತನೆಲ್ ಶಿವಡೆ ಪೊಗಲಿಟ್ಟ್ ಎಲ್ದಿಯದುಂ ಉಂಡು.

ಶಿವ ಶಿವ ಶಿವ ಚೆಲ್ಲೂರು– ಮೂನ್ ಲೋಕತ್ತಜ
ಶಿವ ಶಿವ ಶಿವ ಚೆಲ್ಲೂರು.

ಮನಿಸ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಪೆತ್ತ್‌ಟ್ಟ್ ಎಲ್ಲ ಮರಕಂಡ
ಶಿವ ಶಿವ ಶಿವ ಚೆಲ್ಲೂರು– ನಿಜಲೊ
ಜೀಯ ಮನಸ್ಸ್ ರೂಹ್‌ಡೆ ವ್ಯರ್ಥ ಆಕಾಂಟೆ
ಶಿವ ಶಿವ ಶಿವ ಚೆಲ್ಲೂರು.

ತಪ್ಪು ಆಕ್‌ಡದ್‌ಡೆ ಬುಡೊನೂಂಟಾಯೆಂಗ್
ಶಿವ ಶಿವ ಶಿವ ಚೆಲ್ಲೂರು– ಪಿನ್ನೆ
ದುನಿಯಾವುಲು ನಲ್ಲೊ ಗುರು ಆವೋಗು
ಶಿವ ಶಿವ ಶಿವ ಚೆಲ್ಲೂರು.

ಶಿವ ಮಹಾದೇವ ದುನಿಯಾವುಗು ಹರಿಯೇ ದೈವ
ಆಕಾಸತ್ತ್‌ಗ್ ಹರಿಹರ ಒರೇ ತೆರು
ದುನಿಯಾವುಡೊ ಸೀಕ್‌ಗ್ ಹರ ಕಾಗಿನೆಲೆ ಆದಿಕೆಶವಡೊ
ಬಿಸಯ ತೆರಿಇಟ್ಟ್ ಭಜನೆ ಆಕುರು ಭಕ್ತಮಾರೆ..

ವಿಶೇಷ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಅಂಬಾಲ್ ಸಮುದಾಯತ್ತೊ ಶಾಂತಿಡೆ ಗಾಸಾಕ್‌ಡಜಂತೊ ಬಹಿರಂಗ ಆಡಂಬರತ್ತೆ ದೂರ ಇಕ್ಕೊಗು ಚೆನ್ನೊಂಟಿಂತ್. ಖಲ್ಬುಡೊ ಉಲ್ಗತ್ತ್ ನೇರ್ ಇನ್ನೆಂಗ್ ಮಾತ್ರ ದೇವೆರ್‌ಡೆ ಎತ್ತೊಗು ಸಾಧ್ಯ ಚೆಂತ್ ಚೆನ್ನೋಂಟಿಂತ್. ವೈಷ್ಣವ ಆವಟ್ಟ್, ಶೈವ ಆವಟ್ಟ್ ಕೊರೊಡಿ ಸಂಖ್ಯೆಲ್ ಉಲ್ಲೊ ಭಕ್ತಮಾರೆ ಕಾಕೊಗು ಚೆನ್ನೋಂಟಿಂತ್. ಸಮಾಜತ್ತ್‌ಲ್ ಯಾರ ಆಲ್ ಇನ್ನಜ ಸಮನ್ವಯತ್ತೊ ಜೀವನತ್ತ್‌ಗ್ ಎಡಿಜೇರ್ ಆಕೊ ತೀರ ಚೆಲ್ಡದ್ ಅಯಾಲೊ ಬುದ್ದಿಪಲಕ.

ಚೆನ್ನಕೇಶವಡೊ ಮುಟ್ಟ..

ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ಕಾಗಿನೆಲೆ ಬುಟ್ಟೆಂಗ್ ಯಾರ ಪಿರ್ಸ ಇನ್ನೊ ಪಕ್ಕ ಬೇಲೂರು. ಆದಿಕೇಶವ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಚೆನ್ನಕೇಶವ; ಅದೇಪೊಲೆ ಚೆನ್ನಕೇಶವ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಆದಿಕೇಶವ

ಚೆಲ್ಡದ್ ಅಯಾಲೊ ನಂಬಿಕೆ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ತಂಡೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ದೇವೆರ್‌ಡೆ ವಿಶ್ವಸುಂದರ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಕಿಯೊ ಪಕ್ಕ ಬೇಲೂರುಡೆ ನೋಕುಡೊ ಆಸೆ ಅಯಾಲ್‌ಗೆ ಚಮ್ಮೆ ಇಂತ್. ಅದೇ ಪೊಲೆ ರಾಮಾನುಜ ಆಚಾರ್ಯೊರ್ಗು ನೆಲೆ ಕೊಡ್ತೊ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನಡೊ ಬೇಲೂರುಡೊ ಬಗ್ಗೆ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಚಮ್ಮೆ ಗೌರವ ಇಂತ್.

ಯಗಚಿ ಪೊಲೆಡೊ ಉದ್ದತ್ತ್‌ಗುಂ ಉಲ್ಲೊ ಬೇಲೂರು ಪಟ್ಟಣತ್ತೆ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಅವುಡೆ ವೈಕುಂಠದಾಸಡೆಂ ಪಗರ್‌ಯಾಸತ್ತ್‌ಲ್ ನೋಕಿತ್ತ್ ಚೆಲ್ಡೊ ಕಥೆಂ ಉಂಡು. ಕಂಬಳಿಗೊರವಡೊ ಯಾಸತ್ತ್‌ಲ್ ತಂಡೊ ಎದ್‌ರ್ ಬನ್ನೊ ಕನಕದಾಸಡೆ ವೈಕುಂಠದಾಸರ್ ಪಿರ್ಸತ್ತ್‌ಲ್ ಎದ್‌ರ್ತ್ತ್ ಚೆಂತ್ ಚೆಲ್ಡಾರ್. ಕನಕದಾಸಡೊ ಪಾಟ್ಟೆಲ್ತ್ ಪಿನ್ನೆ ಭಕ್ತಿಡೊ ಬಗ್ಗೆ ಅಪ್ಪಮೇ ಬಿಸಯ ನಾಲ್ ಮೋತುಗುಂ ಪೋಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಅಜನಾಯಿಟ್ಟ್ ಬೇಲೂರುಡೊ ವೈಕುಂಠ ದಾಸೊಂ ಜೀವಿತತ್ತ್‌ಲ್ ಒರ್ಕ ಕನಕದಾಸಡೆ ನೋಕೊನು ಚೆಂತ್ ಕಾತೊಂಟಿಂತೂಲ.

ಚೆನ್ನಕೇಶವ ಗುಡಿಡೊ ಎದ್‌ರ್ ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಕನಕದಾಸ ನಾಲುಗುಂ ಚರ್ಚೆ–ಪ್ರವಚನ ಆಕಿಯೊಂಟು ಇಂತ್. ಅಪ್ಪ ಅವುಡೆ ಉನ್ನುಡೊ ಹರಿಪ್ರಸಾದ, ಕುಡಿಕುಡೊ ಹರಿತೀರ್ಥ, ನೋಕುಡೊ ಹರಿದರ್ಶನ, ಪಾಡುರೊ ಹರಿಕಾರುಣ್ಯ ಚೆಲ್ಲುಂಪೋಲೆ ಇಂತ್. ಇಜನೆ ಜಾವುಂ ಪೋಲುಂ ಅಯಾಲ್ ಹರಿಭಕ್ತಿ ಸಾಗರತ್ತ್‌ಲ್ ಕುಲಿಚೊಂಟಿಂತ್. ಒರೊರ್ಕ ಚೆನ್ನಕೇಶವಡೊ ಭಜನೆ ಆಕಿಯೋಂಟೆ ಅಯಾಲ್ ಪರವಶ ಆಯೊಂಟಿಂತ್. ಭಕ್ತಮಾರ್‌ಗ್ ತಾನ್ ಕಂಡೊ ತತ್ವಸೂತ್ರತ್ತೆ ಚೆನ್ನ್ ಕೊಡ್ತೊಂಟಿಂತ್.

ಇದೇ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲ್ ಅಯಾಲ್ ಭಾರೀ ಚಂದತ್ತೊ ಒರು ಭಕ್ತಿಕಾವ್ಯತ್ತೆ ಎಲ್ದಿತ್ತ್. ಅದ್‌ಡೊ ಪೇರ್– ಹರಿಭಕ್ತಿ ಸಾರ. ಸುರಪುರತ್ತೊ ಚೆನ್ನಿಗರಾಯಡೊ ಮೈಮೆಡೆ ಪುಗಲುಡೊ ಭಕ್ತಿಪಾರಾಯಣ ಕಾವ್ಯ ಅದ್. ಭಕ್ತಿರಸಾಮೃತತ್ತೊ ನೂತಿ ಚೆಲ್ಲರ್ ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಲ್ ಇಡೀ ಕಾವ್ಯತ್ತೆ ಸಿಂಗಾರ ಆಕಿಟ್ಟ್ ವಿಷ್ಣುಡೊ "ಸುಗುಣ ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ ಕಥನ"ತ್ತೆ ಅದ್‌ಲ್ ಎಲ್ದಿಡ್. ಇದ್‌ಲ್ ಹರಿಸರ್ವೋತ್ತಮಡೆ ಪೊಗಲುಡೊ ಉದ್ದೇಶ ಇನ್ನೆಂಗ್, ಅದಲ್ಲಾಂಟೆ ಪಾವತ್ತಜಲೆ ವಂಚನೆ ಆಕುಡೊ ಮತಾಂಧಮಾರೆ ಟೀಕೆ ಆಕುಡದುಂ ಉಂಡು.

ಯದುಗಿರಿಡೊ ಕಡೆಕ್..

ಯದುಗಿರಿ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಇಪ್ಪತ್ತೊ ಮೇಲುಕೋಟೆ. ಅದ್ ಚೆಲುವ ನಾರಾಯಣಡೊ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಕನಕದಾಸರ್ ಯದುಗಿರಿಕ್ ಎತ್ತಿಯೊ ಪೋಲೆಮೆ ಭಾವುಕ ಐತ್. ತಂಡೊ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಚಿಂತನೆಡೊ ಮೂಲ ಮಾನಸಗುರು ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜ ಆಚಾರ್ಯ ನೆಲೆ ನಿಂಡೊ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅದಾಯಿಟ್ಟ್ ಇನ್ನೈಲ್ ಕನಕದಾಸೊಗು ಯಾರ ಪಿರ್ಸ ಇಂತ್. ಅದೇ ಪಿರ್ಸತ್ತ್‌ಲ್ ಕನಕದಾಸರ್ ರಾಮಾನುಚಾರ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಕಿಯೊ ಶೆಲ್ವಪಿಳ್ಳೆ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಚೆಲುವ ನಾರಾಯಣಡೊ ದರ್ಸನ ಆಕಿತ್ತ್. ತಂಡೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಗುರುಡೊ ನೆನಪುಲೇ–

ಯಾದವಗಿರಿಲ್ ನೆಲೆ ನಿಂಡೊ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ
ಆದಿನಾರಾಯಣ ಅಚ್ಯುತ ಅಲ್ಲೇ

–ಚೆಂತ್ ವಿಷ್ಣುಡೊ ದಶಾವತಾರತ್ತೆ ಪೊಗಲಿಟ್ಟ್ ಪಾಟ್ಟ್ ಪಾಡಿತ್ತ್.

ಅವುಡತ್ತೆ ಪರ್ತಾಯೊ ಕನಕದಾಸರ್ ಪಶ್ಚಿಮರಂಗನಾಥಡೊ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣತ್ತ್‌ಗ್ ಬಂತ್. ಜೀಯಪೊಲೆ ಕಾವೇರಿಡೊ ಉದ್ದತ್ತ್‌ಗುಂ ಇಕ್ಕ್‌ಡೊ ಪುರಾಣತ್ತ್‌ಲ್ ಪೇರ್‌ಪೋಯದ್ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ. ಮುನ್ನೋಲುಂಟು ಬೆಲಿಯೊ ಬಾನಿಯತ್ತೊ ಕೇಂದ್ರ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣತ್ತೊ ಪ್ರಕೃತಿ ಚಂದತ್ತೆ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಕನಕದಾಸರ್‌ಗೆ ಕುಸಿ ಐತ್. ಅವುಡತ್ತೆ ಕೊಲ, ಕಾಲುವೆ, ಎವುಡೆ ನೋಕಿಯೆಂಗು ಕಂಡೊ ಪಚ್ಚೆ ಮರಜ, ತಂಪು ಬಯಲ್‌ಲ್ ಬೀಸಿ ಬಂಡೊ ಕಾತ್, ಪಕ್ಕಿಜಲೊ ಪಾಟ್ಟ್– ಎಲ್ಲೊಂ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೆ ಬ್ಯಾರೆಮೇ ಒರು ದುನಿಯಾವುಗು ಕೊಂಡ್‌ಪೊಯ್ತ್.

ಶ್ರೀರಂಗನಾಥಡೆ ನೋಕೊಗು ಅಯಾಲ್ ಪೊಲೆಡೊ ದಂಡೆಲ್ ಇನ್ನೊ ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತ್‌ಗ್ ಪೊಯ್ತ್. ಅವುಡೆ ಆದಿಶೇಷಡೆ ಕೆಡಕೆ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಕೆಡನ್ನೊ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥಡೆ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಕುಸಿ ಐತ್. ತಂಡೊ ಪೋಲೆ ಈ ರಂಗನಾಥ ದುನಿಯಾವುಡೊ ಸೊರ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ವರಜಿಡ ಚೆಂತ್ ಪಾಟ್ಟ್ ಕೆಟ್ಟಿ ಪಾಡಿತ್ತ್.

ಎಂದ್‌ಗ್ ನೀನೂಡೆ ವರಜಿರೆ ಹರಿಯೇ
ದುನಿಯಾವುಡೊ ವಿಖ್ಯಾತ ಪಶ್ಚಿಮ ರಂಗಧಾಮ.

ಚಿಮ್ಮೆಲ್ ಬೋರಿ ಬೆಟ್ಟತ್ತೆ ಮುದುಲ್ ಪೊರ್ತುಟ್ಟು
ಭೂಮಿ ಪೆಣ್ಣ್‌ಡೆ ಕ್ವಾನೊ ಆಯಾಸಮಾ

ಕಟುವೈರಿಡೊ ಕರ್ಲ್ಡೆ ಪರ್ಚಿ ಕ್ವಾನೊ ಅದಲಾ
ಕ್ಷಮೆಯಾಕಿಯೊ ಈ ಪಾದಕಮಲ ನೊಂಬಲಮಾ.

ಪೊಡವಿಪಾಲಕಡೊ ವಂಸತ್ತೆ ನಾಶ ಆಕಿಟ್ಟ್
ಕೊಡರಿಡೆ ಎರ್ಧಿಟ್ಟ್ ಕೆಡನ್ನೊ ಭಾವನೆಮಾ
ಪೆಂಡಯಿಡೆ ಕಟ್ಟ್ ಕೊಂಪೋಯಜಲೆ ತಲೆ ಕೊತ್ತಿ
ತಲಚಾಯಿಟ್ಟ್ ಕೆಡನ್ನೊ ತೆರಮಾ.

ಶ್ರೀರಂಗನಾಥಡೊ ದರ್ಸನ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಅವುಡ್ತೆ ಶಿವನಸಮುದ್ರತ್ತೊ ಮಧ್ಯರಂಗಡೊ ದರ್ಶನತ್ತ್‌ಗ್ ತೆಕ್ಕ್‌ಗ್ ಮೊಗ ಇಟ್ಟ್‌ಟ್ಟ್ ಕನಕದಾಸರ್ ನಡನ್ನ್‌ತ್ತ್. ತೆರುಲು ಮಹಾದೇವಪುರತ್ತೊ ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವನಾಥಡೆ ನೋಕೊಗು ಪೊಯ್ತ್. ಪೊಲೆಕ್ ಇಲಿಜಿಟ್ಟ್ ಬೆಲಿಯೊ ಬಂಡೆಕಲ್ಲ್‌ಡೊ ಮೇಲ್ ನಿಂಡ್‌ಟ್ಟ್ ಕುಲಿಚ್ಚಿ ತುನಿ ಕಲ್ಗಿತ್ತ್. ಅದೇ ಕಲ್ಲ್‌ಡೊ ಮೇಲ್ ನಿಂಡ್‌ಟ್ಟ್ ಹರಿಹರಡೊ ಧ್ಯಾನ ಆಕಿತ್ತ್. "ಹರಿ ಹರಡೊ ನಡುಲು ಬೇಧ ಆಕಿಯಂಕ್ ಪಲ್ಲ್ ಪೂಲಾವು" ಚೆಂತ್ ಸಂದೇಸ ಕೊಡ್ತುತ್ತು.

ಕಾಶಿವಿಶ್ವನಾಥಡೊ ದರ್ಸನ ಆಕಿಯೊಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಶಿವನಸಮುದ್ರತ್ತ್‌ಗ್ ಪೋಗು ಕಾವೇರಿ ಪೊಲೆಡೆ ಕಡಕೊನೀಂತ್. ಪೊಲೆ ಕಡಕ್ಕೊಗು ವಾಡ ವೊಚ್ಚಿಡಜಲೆ ಬಿಲಿಚಿತ್ತ್. ಇಯಾಲ್ ವಾಡ ಪತ್ತಿಯೊ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಅವುಡೆ ಇನ್ನೊ ಮೇಲ್ ಜಾತಿಡಜ ವಿರೋಧ ಆಕಿಯಾರ್. ಕನಕದಾಸ ಕೀಲ್ ಜಾತಿರೊವ್ವು ಚೆಲ್ಡದ್ ಒರು ಕಾರಣ ಆಯೆಂಗ್, ಅಯಾಲೊ ಮೇಲ್‌ನೊರೋಡಿ ಪುನ್ನು ಇಂತ್ ಚೆಲ್ಡದ್ ಇನ್ನೊರು ಕಾರಣ. ಆಲ್‌ಮಾರ್ ವಾಡ ಪತ್ತೊಗು ಬುಟ್ಟುಲ್ಲೆ. ಕನಕದಾಸರ್ ಮುಟ್ಟತ್ತೊ ತೋಟತ್ತಜಲೊ ಕೈಡೆ ಬಾಲೆಡೊ ಎಲೆ ಎಡ್ತೊಂಟು, ಅದ್‌ರೊ ಮೇಲ್ ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಪೊಲೆ ಕಡನ್‌ತ್ತ್! ಈ ಕರಾಮತ್ತ್ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ರಾಯತ್ತಜ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಮುಟ್ಟ ಬನ್ನ್‌ಟ್ಟ್ ಮಾಫ್ ಕೇಟಾರ್.

ಇಜನೆ ಒರು ಕರಾಮತ್ತ್ ಆಕಿಡ್ ಚೆಲ್ಡೊ ಕಥೆ ಚುತ್ತುಮುತ್ತುಡೊ ರಾಯತ್ತ್‌ಲ್ ಇಪ್ಪೊಂ ಉಂಡು. ಕನಕದಾಸರ್ ಅವುಡೆಗ್ ಬನ್ನ್‌ಟ್ಟ್ ಪೋಯದ್‌ಕ್ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಒರು ಚೆರಿಯೊ ಕನಕಡೊ ಗುಡಿಯುಂ ಉಂಡು. ಊಡೆ ಕನಕದಾಸ ಕುಲಿಚ್ಚೊ ಕಲ್ಲ್ ಚೆಂತ್ ಕನಕಡೊ ಕಲ್ಲ್‌ಡೆಂ, ಅದಲ್ ಬಾಲೆಡೆಲೆಡೊ ಅಚ್ಚ್ ಬೂನದ್‌ರೆಂ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಕಾಟ್‌ರಾರ್. ಎಜಂತೊ ಚರ್ಮರೋಗ ಇನ್ನೆಂಗುಂ ಈ ಕನಕಡೊ ಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ಪೂಜೆ ಆಕಿಯೆಂಗ್ ಕೊನ ಆವುಡು ಚೆಲ್ಡೊ ನಂಬಿಕೆಂ

ಊಡೆತ್ತೊ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ ಉಂಡು. ಅವುಡೆ ಇಪ್ಪೊಂ ವಾಡ ವೊಚ್ಚುರೊ ಜಾತಿಡಜ ಕನಕದಾಸಡೊ ಹಬ್ಬ ಆಚರಣೆ ಆಕ್‌ಡಾರ್.

ಗುರುಡೊ ಸನ್ನಿಧಿಗ್..

ದೈವಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾತ್ರೆಡೊ ನಡುಲು ಕನಕದಾಸರ್ ಜನಜಾಗೃತಿ ಆಕ್‌ಡೊ ಸೊರತ್ತೆ ಮರನ್ನ್‌ಲ್ಲೆ. ನಡನ್ನೊಂ ಪೋಂಡೊ ತೆರಲು ಕಿಟ್ಟ್‌ಡೊ ಎಲ್ಲಾ ನಮೂನತ್ತೊ ಅಜ್ಞಾನತ್ತೆಂ ಅಯಾಲ್ ಖಂಡನೆ ಆಕಿತ್ತ್. ಬಲಿ ಕೊಡುಕುಡೊ, ಮಡಿ ಮೈಲಿಗೆಡೆ ಟೀಕೆ ಆಕಿತ್ತ್. ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಮನಸ್ಸ್‌ಲ್ ಶಾಂತಿ ಭಕ್ತಿ ನೊರಚಿತ್ತ್. ಅಯಾಲೊ ವಿಚಾರ ಲಹರಿ, ಪಲಕತ್ತೊ ಶೈಲಿ, ಸೊರತ್ತೊ ಮದ್‌ರ– ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಮನಸ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿಂತ್. ಶಿವನಸಮುದ್ರತ್ತೊ ಮಧ್ಯರಂಗಡೆ ಪಿನ್ನೆ ಸೋಲಿಗಮಾರೊ ಕುಲದೈವ ಬಿಳಿಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟತ್ತೊ ರಂಗಡೆಂ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಅಯಾಲ್ ತಿರುಮಕೂಡಲು ನರಸೀಪುರತ್ತೊ ಅಪರ ನಡನ್ನೊಂ ಪೊಯ್ತ್.

ಕಪಿಲಾ ಪಿನ್ನೆ ಕಾವೇರಿ ಜಂಡ್ ಪೊಲೆಂ ಸಂಗಮ ಆವುಡೊ ಕ್ಷೇತ್ರ ತಿರುಮಕೂಡಲಿಗ್ ಬನ್ನೊ ಅಯಾಲ್‌ಗೆ ಭಾರೀ ಸಂದೋಲ ಐತ್. ಅದ್ ಅಯಾಲೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಗುರು ಆಯಿಟ್ಟನ್ನೊ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಜರೊ ಪೆತ್ತೊ ರಾಯ. ಜಾತಿ ಪಿಡ್ಚಿಟ್ಟ್ ತಂಡೆ ಟೀಕೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನೊ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಎದ್‌ರ್ತ್‌ಟ್ಟ್ ಮಡಿ ಮೈಲಿಗೆ ಇಲ್ಲಾಂಟೆ ತಂಡೆ ನೋಕಿಯೊಂಡೊ ಗುರುಡೊ ಬಗ್ಗೆ ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ಬಾರೀ ಗೌರವ. ಅಯಾಲೊ ಸೋಸಲೆ ಮಠತ್ತ್‌ಗ್ ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ಉಲ್ಗ ಪರ್ತ್ ಚುತ್ತಿಯಪ್ಪ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಒರು ಸಮಾದಾನ ಐತ್.

ತಿರುಪತಿ ದರ್ಸನ

ಗುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಚುತ್ತಿಯೊಲು ಪಿನ್ನೆ ಕನಕದಾಸರ್ ಅವುಡತ್ತೆ ಬಡಕ್‌ಗ್ ಪ್ರಯಾಣ ಆಕಿತ್ತ್. ತೆರುಲು ಕಣ್ವ ಪೊಲೆ ಕಿಡ್ತ್. ಅದ್‌ರೊ ದಂಡೆಡೊ ಮೇಲ್ ಇಕ್ಕ್‌ಡದ್ ಮಳೂರು. ಮಳೂರುಡೊ ವಿಷ್ಣು ದೇವಾಲಯತ್ತೆ ನೋಕುಡೊ ಕುಸಿಲ್ ಪೊಲೆಲ್ ಕುಲಿಚಿತ್ತ್. ಅವುಡತ್ತೆ ದೇವೆರ್‌ಡೊ ಪೇರ್ ಅಪ್ರಮೇಯ ಸ್ವಾಮಿ. ಆ ಸ್ವಾಮಿಡೊ ಬುದ್ದು ಪರನ್ನೊಂಪೋಂಡೊ ಬೆಣ್ಣೆ ಕೃಷ್ಣಡದ್. ಅದ್‌ರೆ ನೋಕಿಯೊ ಕುಸಿಲ್ ಪಾಟ್ಟ್ ಪಾಡಿಟ್ಟ್, ಅವುಡ್ತೊ ಆಲ್‌ಮಾರೊಟ್ಟು ಪಲಕ ಪರಜಿತ್ತ್. ಚಿಮ್ಮೆ ಆವುಡದ್‌ರೊ ಉಲ್ಗ ಅವುಡತ್ತೆ ಪರ್ತಾಯಿಟ್ಟ್ ಮುಳಬಾಗಿಲಿಡೊ ತೆರುಲು

ತಿರುಪತಿಗ್ ನಡನ್ನಾರ್.

ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ಶ್ರೀಹರಿ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಬಾರೀ ಪಿರ್ಸ. ಶ್ರೀಹರಿಡೆ ಅಂತರಂಗತ್ತ್‌ಲ್ ಬೆಯಿಕ್‌ಡದ್, ಬಹರಿಂಗತ್ತ್‌ಲ್ ಪಲಕ ಬರಿಡದ್ ಅಯಾಲೊ ಖಯಾಲ್. ಇದೇ ಪೋಲೆ ತಿರುಪತಿಲುಂ ಕನಕದಾಸಡೊ ಸುಮಾರ್ ಕರಾಮತ್ತ್‌ಇ ನಡನ್‌ಡ್ ಚೆಂತ್ ಕಥೆಇ ಉಂಡು.

ತಿರುಪತಿಗ್ ಪೋನು ಚೆಲ್ಡದ್ ಅಯಾಲೊ ಸುಮಾರ್ ವರ್ಸತ್ತೊ ಕಿನಾವು. ಅವುಡೊ ಪೋಯಿಟ್ಟಾಂಬೊ ಸಂದೋಲ ನಿಂಡ್‌ಲ್ಲೆ. ಅತ್ತರೆ ದೂರತ್ತ್‌ಗ್ ನಡನ್ನ್ ಪೋಯೊ ತಲಚಂ ಗೊಂತಾಯಿಲ್ಲೆ. "ಗೋವಿಂದ ನಂಡೆ ಕಾಕ್, ನಿಂಡೊ ಪಾದತ್ತೊ ಸೇವಕ ನಾನ್" ಚೆಂತ್ ಅವುಡೆ ಪಾಡಿತ್ತ್. ನಾಲಂಜಿ ನಾಲ್ ತಿರುಪತಿಲೇ ಇಂತ್ ಅವುಡತ್ತೆ ವಿಜಯನಗರತ್ತ್‌ಗ್ ಬಂತ್. ಅವುಡೆ ಗುರುಡೆ ಪಿನ್ನೆ ಪುರಂದರದಾಸಡೆ ಕಂಡ್‌ಟ್ಟ್ ತಂಡೊ ಯಾತ್ರೆಡೊ ಬಿಸಯ ಎಲ್ಲ ಚೆಂತ್.

ರಾಜಸ್ಥಾನತ್ತ್‌ಗ್ ಪೋಯೊ

ಕನಕದಾಸರ್ ರಾಜಸ್ಥಾನತ್ತ್‌ಗುಂ ಪೋಯಿಡ್ ಚೆಲ್ಡೊ ಕಥೆ ಉಂಡು. ಬಹುಶಃ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತತ್ತೊ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಕತ್ತ್‌ಗ್ ಪೋಯೊ ಪಿನ್ನೆ ಕೃಷ್ಣಡೆ ಪೆತ್ತೊ ಮಥುರತ್ತ್‌ಗ್ ಪೋಂಡೊ ಆಸೆ ಐತ್‌ಂಟ್ ಕಾಂಡ್. ಅದ್‌ಕ್ಕಾಯಿಟ್ಟ್ ವಿಜಯನಗರತ್ತೆ ಉತ್ತರ ದೇಶತ್ತ್‌ಗ್ ಪರ್ತೈತ್. ತಂಡೊ ಪಿನ್ನೆ ಕೃಷ್ಣಡೊ ನಡುಲು ಒರು ಅವ್ಯಕ್ತ ಸಂಬಂಧ ಉಂಡು ಚೆಲ್ಡದ್ ಅಯಾಲೊ ನಂಬಿಕೆ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಅಜನಮೇ ಪುರಿ, ಗಯಾ, ಕಾಶಿ, ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ, ದ್ವಾರಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ತೆ ಸಂದರ್ಶನ ಆಕಿತ್ತ್. ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಕತ್ತ್‌ಲುಂ ಓರೋರು ನಮೂನ್ತೊ ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿತ್ರ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಅಜಬು ಆಯೊಂಟಿಂತ್.

ಮಥುರಾ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ತ್‌ಗ್ ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ಎತ್ತಿಯಪ್ಪ ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕ ಆಯೊ ಬಿಯಾರ ಬಂತ್. ಅವುಡೆ ಪೋಯಪ್ಪ, ಕೊರಿಯ ಪೈಸಕ್ಕಾರ್ ದೇವೆರ್‌ಗ್ ಬಂಗಾರ್, ನಲ್ಲೊ ಪಟ್ಟ್‌ಡೊ ತುನಿ ಎಲ್ಲ ಕೊರ್ತುಟ್ಟ್ ತಜಮೇ ಬೆಲಿಯೊ ಭಕ್ತಮ್ಮಾರ್ ಚೆಲ್ಲುಂಪೋಲೆ ನಡವಡಿ ಕಾಟಿಟ್ಟ್, ಒಲಿಜಇಲೆ ನಿಸ್ಸಾರ ಆಕಿಟ್ಟ್ ತಮಾಸೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಅಪ್ಪ ಕನಕದಾಸರ್ ಅಂಕ್, "ಅದಬ್ ಇಲ್ಲಾತೊ ಭಕ್ತಿ ದೇವೆರ್‌ಗ್ ಎತ್ತ್‌ಲ್ಲೆ" ಚೆಂತ್ ಬುದ್ದಿವಾದ ಆಕಿತ್ತ್. ಚುತ್ತುಮುತ್ತುರೊ ರಾಯತ್ತೆ ಬನ್ನೊ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಈ ತಂಬೂರಿದಾಸಡೊ ಬಂಬತ್ತನತ್ತೊ ಪಲಕ ಪಿನ್ನೆ ನಲ್ಲೊ ಭಕ್ತಿಡೆ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಸಂದೋಲತ್ತ್‌ಲ್ ಪೊಗಲಿಯಾರ್. ಅವುಡೆ

ಸೇರಿಯೊ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಭಾಗವತ ದರ್ಮತ್ತೊ ನಡವಡಿರೊ ಬಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನ್‌ಕೊಡ್ತುತ್ತು:

"ದೇವೆರ್‌ಗ್ ನಲ್ಲೊ ಪಟ್ಟ್, ಬಂಗಾರ್ ಉಡುಪಾಟ್ಟಿ, ತನ್ನಿ–ಪಾಲ್ ಬೀತಿಟ್ಟ್ ಪೂಜೆ ಆಕ್‌ಡದ್ ಹಾಂಕಾರತ್ತೊ ಬಿಸಯ. ಇದ್ ಎಲ್ಲ ಇನ್ನೊ ದುನಿಯಾವು ಅವುಂಡೊಟ್ಟುಗೇ ಉಂಡು. ಅವುನುಗು ನಜ ಕೊಡುಕುಡದ್ ಎಂದುಂ ಇಲ್ಲೆ. ಅಜನಾಯಿಟ್ಟಿಕ್ಕುಂಬೊ ಅವುಂಡೊ ಪಿರ್ಸ ಕಿಟ್ಟೊಗು ಸುದ್ಧ ಭಕ್ತಿ ಬುಟ್ಟೆಂಗ್ ಬ್ಯಾರೆ ತೆರು ಇಲ್ಲೆ. ಅನುಭಾವ ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಭಕ್ತ ಆಯೋನು ಭಗವಂತರೊಟ್ಟುಗು ನೇರಾಯಿಟ್ಟ್ ಅನುಸಂಧಾನ ಆಕೊನು. ಅದೇ ಧ್ಯಾನ– ಅದೇ ತಪಸ್ಸ್. ಅದ್ಕ ಯೇ ನಮೂನ್ತದುಂ ಆಡಂಬರ ಪಿನ್ನೆ ದಲ್ಲಾಲಿಡೊ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲೆ."

"ಭಕ್ತ ಆಯೋನು ಅವುಂಡೊ ಭಗವಂತಡೆ ತಂಡೊ ಖಲ್ಬುಲು ತೇಡಿಯೊಂಟೇ ಮುನ್ನೊಲು ಪೋಂಡ. ದೇವೆರ್‌ಗ್ ಮುಟ್ಟ ಆವುಡ. ಅಜಂತೊ ನಲ್ಲೊ ನಡವಡಿರೊ ಭಕ್ತಡೆ ಭಾಗವತ ಚೆಂತ್ ಬಿಲಿಕ. ಅದುಂ ಅಲ್ಲಾಂಟೆ,

"ತೀರ್ಥ ಪಿಡಿಚ್ಚಜ ಎಲ್ಲ ತಿರುನಾಮಧಾರಿಜಮೆ
ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕ ಇಲ್ಲಾತಜೆಲ್ಲ ಭಾಗವತಮಾರೆ?"

–ಚೆಂತ್ ಪಾಡಿಟ್ಟ್ ಅವುಡೆ ಇನ್ನೊ ಭಕ್ತಮಾರ್‌ಗ್ ಮೊಗಯಾಸತ್ತೊ (ಮುಖವಾಡತ್ತೊ) ಬಗ್ಗೆ ಎಸರ್ತ್ ಆಕಿತ್ತ್. ಇಜನೆ ಭಾಗವತ ದರ್ಮತ್ತೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ ಪಿರಾಂದ್ ಆವುಂಪೋಲೆ ಚೆನ್ನ್‌ಕೊಡ್ತೊಂಟು ಇನ್ನೊ ರೀತಿಗ್ ಅಜ ಅಜಬಾಯಾರ್. (ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಈ ನಮೂನ್ತೊ ಚೆಲ್ತ್‌ಗ್ ಅಜಬಾಯದ್‌ಲ್ ರಾಜಸ್ತಾನತ್ತೊ ರಾಜಾವಾಯೊ ರಾಣಾ ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹೊಂ ಒರ್ತ. ಪ್ರತಾಪಸಿಂಹ ಪಿನ್ನೆ ಕನಕದಾಸರ್ ಒತ್ತೊರುಮಿಚ್ಚಿ ಪಲಕ ಬರಿಜ ಬಿಸಯ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತ್‌ಲ್ ಕತೆರೊ ರೂಪತ್ತ್‌ಲ್ ಉಂಡು. ಒರ್ಕ ಅವುನು ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೆ ತಂಡೊ ರಾಜ ಆಸ್ತಾನತ್ತುಗುಂ ಬಿಲಿಚಿಟ್ಟ್ ತಕ್ಕರ ಆಕಿನ್ನವುಲ. ಅದಲ್ಲಾಂಟೆ ತಂಡೊ ಚಜಆಯಿಪಾಡ್‌ಡೊ ತೆರಿಪ್ಪಾಟೊಗು ಅರಮನೆಡೊ ಜಾಲ್‌ಲ್ ಕನಕ ಬೃಂದಾವನತ್ತೆಂ ಆಕಿನ್ನವುಲ.)

ಕನಕ ಕಂಡಿರೊ ಪ್ರಸಂಗ:

ಅವುಡತ್ತೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಡೊ ಮೂರ್ತಿಡೆ ನೆನಪಾಕಿಯೊಂಟು ಕನಕದಾಸರ್ ಉಡುಪಿಡಪರ ಪರ್ತ್ಯೆತ್. ಅಯಾಲ್ ಬೆಲಿಯೊ ಇಲ್ಮ್‌ಡೊ ಆಲಾಯಿಟ್ಟಿನ್ನೆಂಗುಂ,

ಪೇರ್‌ಪೋಯೊ ಪಾಟೆಲ್ತ್ಕಾರ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೆಂಗುಂ, ರಾಯ ರಾಯ ಚುತ್ತಿ ಬನ್ನೊ ನಲ್ಲೊ ಆಲ್ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೆಂಗುಂ ಉಡುಪಿಲ್ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ದೇವಸ್ತಾನತ್ತೊ ಉಲ್ಗ ಬುಟ್ಟುಲ್ಲೆ. ಜಡ ವೈದಿಕ ಪಂಡಿತಮಾರೇ ನೊರಂಜ ಉಡುಪಿಡೊ ದೇವಸ್ತಾನತ್ತ್‌ಲ್ ಮೇಲ್‌ಜಾತಿರಂಕ್ ಮಾತ್ರ ಉಲ್ಗ ಪೋಂಡೊ ಅವಕಾಸ ಇಂತ್. ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೆ ನೋಕುಂಬೊತ್ತುಗೆ ಕೀಲ್‌ಜಾತಿಡಯೆಲ್ ಚೆಂತ್ ಅವುಡತ್ತೆ ಪಂಡಿತಮಾರ್ ದೇವಸ್ತಾನತ್ತೊ ಉಲ್ಗ ಪೋಗು ಬುಟ್ಟುಲ್ಲೆ. "ಕೀಲ್ ಜಾತಿಡವುನು ಉಲ್ಗ ಪೋಗು ಸಾಧ್ಯಮೇ ಇಲ್ಲ" ಚೆಂತ್ ಕಡಾಕಂಡಿತ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಚೆನ್ನಾರ್.

ಜೀವನಪೂರ್ತಿ ಮೇಲ್‌ಜಾತಿರಜಲೊ ಅವಮಾನತ್ತೆ ಎದುರ್ತೊಂಟೇ ಬನ್ನೊ ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ಈ ಬಿಸಯ ಪುದಿಯೊಪೊಲೆ ಎಂದುಂ ಕಂಡ್‌ಲ್ಲೆ. ಆಯೆಂಗ ತಂಡೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಡೆ ನೋಕೊಗುಂಟು ಕಾಡು–ಮೇಡ್ ಕಡನ್ಟ್ಟ್, ಜಾವುಂ ಪೋಲುಂ ಅದಲ್‌ಲ್ ನಡನ್ನ್‌ಬನ್ನೊ ಪಿನ್ನೆ ಈ ಮೇಲ್‌ಜಾತಿಡೊ ಮಡಿವಂತಮಾರ್ ಇಜನೆ ಆಕಿಯಾರಲ್ಲೆ ಚೆಂತ್ ಬೇಜಾರಯ್ತ್. ಅಜಲೊ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ಸಂಕಟ ಪಿನ್ನೆ ಕಿರ್ಫ ಒಟ್ಟುಗು ಬಂತ್.

ಚರಿತ್ರೆಲ್ ಪೇರ್‌ಪೋಯೊ ಕನಕನ ಕಂಡಿಡೊ ಬಿಸಯ ಕರ್ನಾಟಕತ್ತ್‌ಲ್ ಯೆಲ್ಲಾರುಗುಂ ಗೊಂತುಲ್ಲೊ ಜನಪದ ಕತೆ ಆಯಿಡ್. ಅದ್ ಭಕ್ತ ಪಿನ್ನೆ ಅವುಂಡೊ ಭಗವಂತಡೊ ನಡುಡೊ ಸಂಬಂದತ್ತೆ ಕಾಲಕಾಲತ್ತ್‌ಗ್ ಸಾರುಡೊ ಒರು ಕರಾಮತ್ತ್ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಆಯಿಡ್. ಆ ಬಿಸಯ ಇಜನೆ ಉಂಡು:

ತಂಡೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಕೃಷ್ಣಡೊ ಮೂರ್ತಿಡೆ ನೋಕೊಗು ಬನ್ನೊ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೆ ಮಡಿವಂತ ಬೆರವೊರು ಗುಡಿಡೊ ಬಾಯಿಲ್‌ಲೇ ನಿಪ್ಪಾಟಿಯಾರ್. ಜಾತಿಡೊ ಹಾಂಕಾರತ್ತ್‌ಲ್ ಮುಂಜಿಯೊ ಅಂಕ್ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಭಕ್ತಿಡೊ ಮೈಮೆ ಅರ್ಥ ಆಯಾಲೆ. ಉಮ್ಮಡೊ ಮುಟ್ಟ ಬನ್ನೊ ಕಿಡಾವುಗು ನೋಕೋ ಕಿಟ್ಟಾತೊ ಪೋಲೆ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಕಣ್ಣ್‌ಲ್ ತನ್ನಿ ಬಂತ್. ಈ ಕಸಾಯಿಡಜೊಲೊ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಕೃಷ್ಣಡೊ ದೇವಸ್ತಾನ ಇಕ್ಕುಡೊ ಪಕ್ಕತ್ತ್‌ಲ್ ನಡಕ್ಕ್‌ಡದ್ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಸದಿಕೊಗು ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಜಾತಿಡೊ ಪೇರ್‌ಲ್ ಭಕ್ತಮಾರ್‌ಗ್ ಇಜನೆ ಅದಲ್ ಕೊಡುಕ್ಕುಡಾರಲ್ಲೆ ಚೆಂತ್ ಬೇಜಾರಯ್ತ್.

ಆ ಪುರೋಹಿತಮಾರ್‌ಗ್ ಎತ್ತರೆ ಚೆನ್ನೆಂಗುಂ, ಯರಂದಿಯಂಗುಂ ಅಜ ಕೇಟ್‌ಲ್ಲೆ. ಕೃಷ್ಣಡೆ ನೋಕೊಗು ಎದ್‌ರ್‌ಡೊ ಬಾಯಿಲ್‌ಲ್ ಬುಡಾತ್ತೈಕ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಸೀದಾ ಪೆರೊವುಡೊ ಮೋತುಗು ಪೊಯ್ತ್. ತಂಡೊ ಭಕ್ತಿ

ಸಕ್ತಿಡೆ ಒಟ್ಟಾಕಿಟ್ಟ್ ಕೃಷ್ಣಡೆ ಪೂಜೆ ಆಕಿತ್ತ್. ಅಯಾಲೊ ಖಲ್ಬು ನೊರಜೊ ಭಕ್ತಿಡೊ ಪೂಜೆ ಕೃಷ್ಣೊಗು ಎತ್ತಿತ್ತ್. ಒರ್ಕಲೆ ದೇವಸ್ಥಾನತ್ತೊ ಗರ್ಭಗುಡಿಡೊ ಪೆರವುಡೊ ಮದ್‌ಲ್ ಗುಲಿ ಬೂನುಟ್ಟು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ದರ್ಸನ ಕೊಡ್ತ. ತೆಕ್ಕ್‌ಗ್ ಮೊಗ ಇಟ್ಟಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣೊಗು ಪೂಜೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನೊ ಪುರೋಹಿತಮಾರ್‌ಗ್ ಮುದು ಕಾಟಿಯೊ ಕೃಷ್ಣ, ಪಡ್‌ಜಅರ್‌ಗ್ ತಿರ್‌ಗಿ ನಿಂಡ. ಒರ್ತ ಭಕ್ತಡೊ ಬುಲುಪು ಕೇಟ್‌ಟ್ಟ್ ಕೃಷ್ಣಡೊ ಮೂರ್ತಿಯೆ ಪಡ್‌ಞಅರ್‌ಗ್ ತಿರ್‌ಗಿ ನಿಂಡೊ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಪುರೋಹಿತಮಾರ್ ಅಜಬಾಯಾರ್.

ಅಜ ಗಾಬರಿಲ್ ಬುಟ್ಟು ಕನ್ನ್ ಬುಟ್ಟುಟ್ಟು ನೋಕಿಯೊಂ ನಿಂಡಾರ್. ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಸಂದೋಲತ್ತ್‌ಗ್ ಕಡೆಕೊಡಿ ಇನ್ನಾಲೆ. ಭಗವಂತ ಎಪ್ಪೊಂ ಪಾವತ್ತಜಲೊ ಕಡೆಕೇ ಇಕ್ಕ್‌ಡ ಚೆಂತ್ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಸಂದೋಲ ಐತ್. ತಂಡೊ ಭಗವಂತಡೊ ಮೇಲ್ಡೊ ಪಿರ್ಸ ನೊರಜಿಟ್ಟ್ ಅಯಾಲ್ ಇನ್ನತ್ತೆರೆ ಪೊಗೊಲೊ ಸುರು ಆಕಿತ್ತ್.

ಇಪ್ಪೊಂ ಉಡುಪಿಡೊ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪಡಿಞಅರ್‌ಗ್ ಮೊಗ ಇಟ್ಟ್‌ಟ್ಟೇ ನಿಂಡ್‌ಡ. ಮದ್‌ಲ್ ಪೂಲಾಯೊ ಪಕ್ಕತ್ತ್‌ಲ್ ಚೆರಿಯೊ ಒರು ಕಂಡಿ ಆಕಿಡಾರ್. (ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಈ ಹೋರಾಟತ್ತೊ ನೆನಪುಗಾತ್ರ ಪಿನ್ನೆ ವಿಜಯನಗರತ್ತೊ ರಾಜಾಕ್ಕಮ್ಮಾರ್ ಕನಕ ಗೋಪುರ ಕೆಟ್ಟ್‌ಬಾಟಿಯಾರ್,) ಭಕ್ತ ಒರ್ತ ತಂಡೊ ಭಕ್ತಿಡೆ ಚೆಂತ್ ಭಗವಂತಡೆಮೇ ತಿರ್‌ಗ್‌ಬಾಟಿಯ ಚೆಲ್ಡೊ ಈ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ಇಪ್ಪ ಸುಮಾರ್ ಕತೆಜ ಉಂಡಾಯಿಡ್. ಎಲ್ಲ ರಾಯತ್ತೊ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಊಡೆಗ್ ಬನ್ನ್‌ಟ್ಟ್ ನೋಕಿಪೋಂಡಾರ್.

ಉಡುಪಿಡೊ ದೇವಸ್ತಾನತ್ತ್‌ಲ್ ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ಅವಮಾನ ಆಕಿಯೊ ಈ ಪ್ರಸಂಗ ಪಿನ್ನೆ ಅವುಡೆ ನಡನ್ನೊ ಕರಾಮತ್ತ್‌ಡೊ ಬಿಸಯ ಚುತ್ತು ನಾಲ್ ರಾಯತ್ತ್‌ಗುಂ ಗೊಂತೈತ್. ಸೋದೆಮಠತ್ತೊ ವಾದಿರಾಜರ್‌ಗುಂ ಬಿಸಯ ಕಿಡ್ತ್. ತಂಡೊ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಚಂಜಅಯಿ ಆಯೊ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೆ ನೋಕೊಗು ಅಯಾಲ್ ಉಡುಪಿಗ್ ಬಂತ್. ಅವುಡೆ ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ಕಿಟ್ಟಿಟ್ಟ್, ಪುರೋಹಿತಮಾರೊ ಜಾತಿಡೊ ನಾತತ್ತೊ ಮನಸ್ಥಿತಿಡೆ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ವಾದಿಜರ್‌ಗುಂ ಬಾರೀ ಬೇಜಾರ್ ಐತ್. ಜಂಡಾಲುಂ ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಸುವಾರ್ ನಾಲ್ ಪಲಕ ಬರಿಜಅರ್. ವ್ಯಾಸರಾಯರ್ ಮರಿಚ್ಚೊ ಬಿಸಯ ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ಅವುಡೆ ವಾದಿರಾಜರೇ ಚೆಂತ್. ಬಿಸಯ ಕೇಟ್‌ಟ್ಟ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಸುಮಾರ್ ನ್ಯಾರ ಬೇಜಾರ್‌ಲ್ ದೆಚ್ಚಿತ್ತ್. ಪಿನ್ನೆ ಅವುಡ್ತೆ ಸೀದಾ ವಿಜಯನಗರತ್ತಪರ ಪರ್‍ತ್ತೈತ್.

ಉಡುಪಿಡೆ ಪರ್ತಾಯಿಟ್ಟ್ ವಿಜಯನಗರ ಎತ್ತಿಯೊಪೊಲೆಮೆ ಕನಕದಾಸರ್ ಗುರುಮಠತ್ತ್‌ಗ್ ಪೊಯ್ತ್. ಅವುಡೆ ಕಿಟ್ಟಿಯೊ ಪುರಂದರ, ವಿಜಯೇಂದ್ರ ಇಜಲೊಟ್ಟುಗು ಪಲಕ ಬರಿಜಿಟ್ಟ್ ತಂಡೊ ಗುರುಡೊ ಅಂತ್ಯಕಾಲತ್ತೊ ಬಿಸಯ ಎಲ್ಲ ತೆರಿಜಿತ್ತ್. ಗುರು ಕಾಟಿಯೊ ತೆರುಲು ಎಲ್ಲಾರುಂ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಟ್ಟ್ ನಡಕ್ಕುಡೊ ತೀರ್ಮಾನ ಆಕಿತ್ತ್. ತಂಡೊ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇನ್ನತ್ತರೆ ಯಾರ ಐತ್ ಚೆಂತ್ ಅಯಾಲೊ ಮನಸ್‌ಗ್ ಬಿಯಾರ ಬಂತ್. ತಾನ್ ಪೆತ್ತ್ ಬಲನ್ನೊ ರಾಯತ್ತ್‌ಲೆ ನೆಲೆ ನಿಂಡ್‌ಟ್ಟ್ ಪರೋಪಕಾರತ್ತೊ ಜೀವನ ನಡಪ್ಪಾಟೊಗು ಆಲೋಚನೆ ಆಕಿತ್ತ್. ಅವುಡತ್ತೆ ಅಯಾಲ್ ಕಾಗಿನೆಲೆಕ್ ಪರ್ತೈತ್. ತೆರುಲು ಗದಗತ್ತೊ ವೀರನಾರಾಯಣ ಪಿನ್ನೆ ಕನಕಗಿರಿಡೊ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಡೆ ದರ್ಸನ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಕದರಮಂಡಲಗಿಗ್ ಪೊಯ್ತ್. ಅವುಡೆ ತಾನ್ ಚೆರ್ದ್ದ್‌ಲ್ ಪೂಜೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನೊ ಹನುಮಡೊ ಪೊಗಲಿಟ್ಟ್ ಪಾಟ್ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತ್.

ಕರ್ಮಭೂಮಿ ಕಾಗಿನೆಲೆ:

ಕನಕದಾಸರ್ ಕಾಗಿನೆಲೆಕ್ ಪೆರೊವು ಬಂಡೊ ಬಿಸಯ ಅವುಡ್ತೊ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ ಬಾರೀ ಸಂದೋಲ ತಂತ್. ಅಯಾಲ್ ರಾಯ ರಾಯ ಚುತ್ತಿಟ್ಟ್ ಮಹಾತ್ಮ ಆಯೊ ಬಿಸಯ ಅವುಡೆ ಅವುತವುತುಗು ಎತ್ತಿಂತ್. ಕಾಲಿ ಕಾಲ್‌ಲ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಚಾರ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಅಯಾಲ್ ಆಕಿಯೊ ಸುಧಾರಣೆಜ, ಭಾಗವತ ದರ್ಮತ್ತೊ ಪ್ರಚಾರ, ಎದ್‌ರ್‌ಮಸಲೆಡೆ ಚೆಂತ್ ಪಂಡಿತಮಾರ್‌ಗ್ ಇಟ್ಟೊ ಸವಾಲ್, ಅಪ್ಪಪ್ಪ ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಕೆಟ್ಟಿಯೊ ಆಯಿರಗಟ್ಟಲೆ ಪಾಟ್‌ಜ, ಕತೆ ಪಾಟ್‌ಜ– ಎಲ್ಲೊಂ ಬಾಯಿಡೆ ಬಾಯಿಗ್ ಪರನ್‌ಟ್ಟ್ ಪ್ರಚಾರ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಕನಕದಾಸರ್ ನಜಲೊ ರಾಯತ್ತೊ ಆಲ್ ಚೆಲ್ಡೊ ಹೆಮ್ಮೆ, ಸಂದೋಲ ಅಜಲ್ಲ್ ನೊರಜಿಟ್ಟಿಂತ್.

ಇಜನೆ ಮನುಸ್ಯತ್ವತ್ತೆ ಖಲ್ಬುಲು ನೊರಂಜ ಪೀರ್‌ಪಕೀರ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೆ ಕಾಗಿನೆಲೆಡೊ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಕುಸಿಲ್ ಬಿಲ್ಚಿಟ್ಟ್ ತಕ್ಕರ ಆಕಿಯಾರ್. ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಗೌರವ ಪಿನ್ನೆ ಪಿರ್ಸತ್ತೆ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಚಂಗಿಯಾಯೆಂಗುಂ, ಕನಕದಾಸರ್ ಅಜಲೊ ಸವಾಲ್‌ಗ್ ಸರಲಮಾಯಿಟ್ಟ್ ಜವಾಬ್ ಕೊಡ್ತೊಂಟಿಂತ್:

"ಒರ್ತಡೆ ಪೆತ್ತಸ್ಸಾತ್‌ಗ್ ಅವುನು ಮೇಲ್– ಓನು ಕೀಲ್ ಚೆಲ್ಡದ್ ಸಮ ಅಲ್ಲ. ಅದ್ ಆ ಮನಿಸಡೊ ನಡವಡಿಲ್, ಮನುಸ್ಯತ್ವತ್ತೊ ಕೊನತ್ತ್‌ಲ್, ತಂಡೊ ಪೆತ್ತೊ ಸಮಾಜತ್ತ್‌ಗ್ ಕೊಡುಕುಡೊ ಕಾನಿಕೆಲ್ ನಿರ್ಧಾರ ಆವೊನು. ಆಕಸ್ಮಿತತ್ತ್‌ಲ್ ಪೆತ್ತೊ ಜಾತಿಲ್ ಆರುಂ ಬೆಲಿಯೊವುನಾವುಲ್ಲೆ. ಅಜನೆಮೇ ಕೀಲುಂ ಆವುಲ್ಲೆ.

ನಲ್ಲೊ ನಡವಡಿ, ಸಾಧನೆ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಪರಮಾತ್ಮಡೊ ಕಿರ್ಫ ಕಿಟ್ಟ್‌ಡವುನುಗು ಏ ಜಾತಿ ಆಯೆಂಗ್ ಎಂದೊ? ಮನುಸ್ಯತ್ವತ್ತ್‌ಗ್ ಬೆಲೆ ಕೊಡ್ಕೊನಲ್ಲಾಂಟೆ ಅವುಂಡೆ ಪೆತ್ತೊ ಜಾತಿಗ್ ಅಲ್ಲ. ಹಾಂಕಾರ ಇಲಿಯಾಂಟೆ ಭಕ್ತಿಡೊ ಪೂ ಅರಲ್ಲ್ಲೆ. ಪೂ ಅರಲಾಂಟೆ ಅವುಂಡೊ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಕಮ್ಮನೆ ಆವುಡೆ ಎಜನೆ?" ಚೆಂತ್ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ ಬುದ್ದಿ ಚೆಂತ್.

ಹರಿಡೊ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ರೂಪ ತೇಡಿಯೊಂಟು ಕರ್ನಾಟಕತ್ತೊ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಪಕ್ಕತ್ತ್‌ಲ್ ಚುತ್ತಿ ಬನ್ನೊ ಅನುಭವ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡ್ ಒರು ಪೇರ್‌ಪೋಯೊ ಪಾಟ್ಟೆಲ್ತ್‌ಕಾರ ಆಕಿಟ್ಟಿಂತ್. ಕಾಲಿ ಬಜನೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಾಡಿಯೊಂಟಿನ್ನೊ ದಾಸಮಾರೊ ನಡುಲು ಕನಕದಾಸರ್ ತಂಡೊ ಪಾಟೆಲ್ತ್ ಪ್ರತಿಭೆ ಪಿನ್ನೆ ಗಂಭೀರ ಚಿಂತನೆಲ್ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಬೆಲಿಯೊ ಆಕರ್ಸನೆ ಐತ್. ಭಕ್ತಿ ನೊರಜೊ ಪಾಟ್, ಅದ್‌ಲ್ ಸಮಾಜತ್ತೊ ವಿಡಂಬನೆ, ಕುಸಾಲ್, ನೀತಿ, ಬಂಡಾಯ ಪಿನ್ನೆ ಮನುಸ್ಯತ್ವತ್ತೊ ಕಿರ್ಫ ಉಲ್ಲೊ ಕೀರ್ತನೆಡೆ ಅಯಾಲ್ ಕೆಟ್ಟಿಟ್ಟ್ ಪಾಡೊಗು ಸುರು ಆಕಿತ್ತ್. ಕಾಗಿನೆಲೆ ಆದಿಕೇಶವಡೊ ಪೇರ್‌ಲ್, ಸಮಾಜತ್ತೊ ಅಂಕು ಡೊಂಕುಡೆ, ನಿಸ್ಟುರ ನೇರ್‌ಡೆ, ಜೀವನತ್ತೊ ಚಿಮ್ಮ– ಬೆಲ್ಕಿರಿಡೆ ಕಾಟಿರಜಂತೊ ಪಾಟ್ ಎಲ್ದೊ ತೊಡಜಿತ್ತ್.

ಎಲ್ಲ ನಮೂನ್ತೊ ಸೊರತ್ತ್‌ಗುಂ ಒರೇ ಬೆಲೆ. ಎಲ್ಲಾರುಂ ಆಕ್‌ಡೊ ಬಯತ್‌ಗಾತ್ರ, ಒರು ಪೂಲು ತುನಿಕಾತ್ರ. ಆಯೆಂಗಾ ಅದ್‌ರೆ ತೆರಿಜೊಲಾಂಟೆ, ಅಜ್ಞಾನತ್ತ್‌ಲ್ ಮುಜಯಂಜಲೆ ಎಸರ್ತ್ ಆಕೊನು. ಗೊಡ್ಡು ದರ್ಮತ್ತೆ ಚರ್ಚೆ ಆಕ್‌ಡೊ ಬದಲ್‌ಗ್, ಜಾವುಂ ಪೋಲುಂ ನೈಚಿಟ್ಟ್ ಚೋರು ತಂಡೊ ಶ್ರಮಜೀವಿಜಲೊ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ಪಾಟ್ ಎಲ್ದುರೊ ನಲ್ಲೊ. ಅದ್‌ರೆಂ ನೇರಾಯಿಟ್ಟ್ ಚೆಲ್ಲಾಂಟೆ ರೂಪಕತ್ತ್‌ಲ್ ಪಾಡಿಟ್ಟ್ ಎಲ್ಲಾರ್‌ಗುಂ ಅರ್ಥ ಆಕ್‌ಬಾಟುಡೊ ಎಜನೆ ಚೆಂತ್ ಅಯಾಲ್ ವಿಚಾರ ಆಕಿತ್ತ್. ಇಜಂತೊ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಚಾರತ್ತ್‌ಲ್ ಮೂಡಿ ಬನ್ನದ್ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ "ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ". ಅದ್‌ಲ್ ಸಮಾಜತ್ತ್‌ಲ್ ಮೇಲ್ ಬಗ್ಗ್‌ಬಾಟಿ ನೈಕ್‌ಡೊ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ರಾಗಿಡೊಟ್ಟುಗು ಕೂಟಿಟ್ಟ್. ಅಜಲೊ ಕೊನಜಲೆ ಕೊಂಡಾಡಿತ್ತ್. ಪೈಸಕ್ಕಾರ್ ಪಿನ್ನೆ ಗೊಡ್ಡು ಪಂಡಿತಮಾರೊ ನಾಟಕತ್ತೆ ನೆಲ್ಲ್‌ಗ್ ಹೋಲಿಕೆ ಆಕಿಟ್ಟ್ ತಮಾಸೆ ಆಕಿತ್ತ್. ರಾಮ ಕೃಷ್ಣ ಪಿರ್ಸ ಆಕ್‌ಡೊ ಭಕ್ತಮಕ್ಕಮಾರೆ, ಪುರೋಹಿತಮಾರ್ ತೆಗಲುಡೊ ಹಲಾಕ್ ಬುದ್ದಿಡೆ ಅಯಾಲ್ ಟೀಕೆ ಆಕಿತ್ತ್. ಎಲ್ಲಾ ಆರ್‌ಮಾರುಂ ಒರೇಪೋಲೆ ಚೆಲ್ದೊ ನೀತಿಡೆ ಚೆನ್ನ್ ಕೊಡ್ತುತ್ತು.

ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಸಂದೇಸ

ಅಂಡ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಕನಕದಾಸರ್ ಕಾಗಿನೆಲೆ– ಕುಮ್ಮೊರು ಗಡಿಲ್ ತಾನೇ ಕೆಟ್ಟ್‌ಬಾಟಿಯೊ ಕೊಲತ್ತ್‌ಲ್ ಕುಲ್ಚಿಟ್ಟ್, ಕೇಶವಡೊ ಸೇವೆ ಆಕೊ ತೊಡಜಿತ್ತ್. ಕೊಲತ್ತೊ ಒರು ಕೊಡಿಲ್ ಚಂದತ್ತೊ ಒರ್ ಪೂತೋಟತ್ತೆ ಆಕಿತ್ತ್. ಅವುಡೆ ಅಯಾಲ್ ನಟ್ಟ್ ಬಲ್ತಿಯೊ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ನಮೂನ್ತೊ ಪೂ ಪರಮಾತ್ಮೊಗು ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಕಮ್ಮನೆ ಮನತೊಂಟಿಂತ್. ಅದೇ ಪೋಲೆ, ಮನಿಸಮಾರೆಂ ಒಟ್ಟಾಕಿಟ್ಟ್ ದೇವೆರ್‌ಗ್ ಪೂಡೊ ಪೋಲೆ ಆಕ್‌ಡೊ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಆಲೋಚನೆ ಆಕೊಗು ತೊಡಜಿತ್ತ್. ಓರೋರು ಮನಿಸಡೊ ನೆಂಜಿಲುಂ ದೇವೆರ್ ಬೆಲ್ಕಿರಿಡೊ ಪೋಲೆ ಇಕ್ಕ್‌ಡೊ ನೇರ್‌ಡೆ ಪ್ರಚಾರ ಆಕಿತ್ತ್. ಯಾರ ಪಲಕ ಬರಿಯಾಂಟೆ, ಇಡೀ ನಾಲ್ ತಂಡೊ ಸೊರ ಆಕಿಯೊಂಟು ನಡವಡಿಲೇ ಆದರ್ಶ ಆಯಿಟ್ಟುಲ್ಲೊ ಒರು ಯೋಗಿ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಅಯಾಲ್ ಕಂಡೊಂಟಿಂತ್. (ಇಪ್ಪೊಂ ಆ ಕೊಲತ್ತೆ ಕನಕನಾಯಕರ್‌ಡೊ ಕಾಲುವೆ ಚೆಂತ್ ಪಿನ್ನೆ ಪೂತೋಟತ್ತೆ ದಾಸನಕೊಪ್ಪ ಚೆಂತ್, ಅಯಾಲ್ ದೆಚ್ಚೊಂಟಿನ್ನೊ ಕಟ್ಟೆಡೆ ಕನಕಡೊ ಕಟ್ಟೆ ಚೆಂತ್ ಬಿಲಿಕಿಡಾರ್.)

ಕಾಗಿನಲೆಲ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಬನ್ನ್ ಒಲಿಜೊಲು ಪಿನ್ನೆ ಅಯಾಲೆ ನೋಕೊಗು ಬಂಡೊ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಯಾರಾಯಾರ್. ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಮನಸುಡೊ ಪರಿಸುದ್ಧತೆ, ನಡವಡಿಲ್ ನೇರ್‌ತನ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವತ್ತ್‌ಲ್ ಉಂಡಾಯೊ ಪರಿವರ್ತನೆ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಅಜಬಾಯಾರ್.

ಪಿರ್ಸ ಇಲ್ಲಾತೊ ಜೀವನತ್ತ್‌ಗ್ ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲೆ ಚೆಂತ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಚೆನ್ನೊಂಟಿಂತ್. ಮನಿಸ ಬ್ಯಾರ ಬ್ಯಾರೆ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ಹಾಂಕಾರತ್ತ್‌ಲ್ ಮೆರೆಜೊಂಟುಲ್ಲ. ಕಿಚ್ಚ್ ಮಚ್ಚರತ್ತ್‌ಲ್ ಒರ್ತಡೆ ಒರ್ತ ದ್ವೇಷ ಆಕಿಯೊಂಟುಲ್ಲ. ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಒಸರ್ ಇಲ್ಲಾಂಟೆ ನೆಂಜಿಡೊ ಗೂಡುಡೆ ಮರಲ್‌ಗಾಡಾಯಿಟ್ಟ್ ಆಕಿಯೊಂಡುರ. ಅಜನಾಯಿಟ್ಟೇ ಚುತ್ತು ಇನ್ನೊ ಆಯಿರಗಟ್ಟಲೆ ಅಜಬ್‌ಡೆ ಕಾನಾಂಟೆ ಕುರುಡಮಾರೊ ಪೊಲೆ ಚೆಯಿಚೊಂಟುಲ್ಲಾರ್– ಚೆಲ್ಡದ್ ಅಯಾಲೊ ಬಿಯಾರ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್.

ಕನಕದಾಸರ್ ನಂಬಿಯೊ ಪೋಲೆ ಆದಿಕೇಶವಡೊ ಸೃಷ್ಟಿಲ್ ಮೇಲ್– ಕೀಲ್ ಇಲ್ಲೆ. ಅದ್ ಗುಲಾಮತನ ಇಲ್ಲಾತೊ, ಹಾಂಕಾರ ಇಲ್ಲಾತೊ ಒರು ಬ್ಯಾರೆಮೇ ದುನಿಯಾವು. ಅವುಡೆ ಕೀಲ್ ಚೆಲ್ಡೊ ಬಿಯಾರತ್ತ್‌ಗ್ ಅವಕಾಸ ಇಲ್ಲೆ. ಮೇಲ್ ಚೆಲ್ಡೊ ಹಾಂಕಾರೊಂ ಇಲ್ಲೆ. ಭಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಆ ದುನಿಯಾವುಲು ನಡಕ್‌ಡದ್.

ಪಿರ್ಸ್‌ತ್ತೊ ತೊಡಕ ಇಲ್ಲಾಂಟೆ ಅವುಡೆ ಭಕ್ತಿಡೊ ಪೂ ಅರಲ್‌ಲ್ಲೆ. ಭಕ್ತಿಡೊ ಪೂಡೆ ಅರಲ್‌ಬಾಟುಡೊ ಸುಲಬ ಚೆನ್ನೆಂ ಸುಲಬ; ಕಷ್ಟ ಚೆನ್ನೆಂ ಕಷ್ಟ. “ಬಯಲ್ ಆಲಯತ್ತ್‌ಲಾ, ಆಲಯ ಬಯಲ್‌ಲಾ” ಚಲ್ಲಡಜಂತೊ ಸ್ಥಿತಿ ಇದ್. ಅದ್‌ಕಾತ್ರ ಪಿಡಿಕ್‌ಡದ್‌ರೆ ಪಿಡಿಕೊನು, ಬುಡ್‌ರದ್ರೆ ಬುಡೊನು.

ಇದ್ ಇರು ನಮೂನೆಲ್ ಇಲ್ಮ್‌ಡೆ ತೇಡ್‌ರೊ ಹೋರಾಟ. ಖಲ್ಬುಡೊ ಉಲ್ಗ ಇಲಿಜೊಸಾತ್‌ಗ್ ಈ ಹೋರಾಟ ಸುರು ಆವುಡು. ಉಲ್ಗತ್ತೊ ಬೆಲ್ಕಿರಿ ಕಾನಾಂಟೆ ಪರ್ತ್‌ರದ್ ಗೊಂತಾವುಲ್ಲೆ. ಅಜನಾಯಿಟ್ಟ್ ಅಂತರಂಗ ಚೆಲ್ಡದೇ ದರ್ಮತ್ತೊ ಅಗ. ಆಯೆಂಗ ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಮಾತ್ರ ಕುಲಿ–ಮಡಿ–ಪೂಜೆ ಇದ್‌ರೆಮೇ ಬೆಲಿಯಾಕಿಟ್ಟ್ ದೇವೆರ್‌ಡೊ ಪಿರ್ಸ್ ಎಲ್ಲೊತ್ತ್‌ಡ್ಡ ಚೆಲ್ಡೊ ಕಿನಾವು ಕಾಂಡಾರ್. ತೋಲ್ ಕಲ್ಗಿಯೆಂಗ್ ಕರ್ಮ ಪೋಂಡಾ? ಇಲ್ಮ್‌ಡೊ ತೀರ್ಥತ್ತ್‌ಲ್ ಕುಲಿಕೊನು. ಅಜಂತೊ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ ಮುಕ್ತಿಡೊ ತೆರು ಕಾಟ್‌ಡೊ ತಂಡೊ ಸೊರ ಚೆಂತ್ ಅಯಾಲ್ ಬಿಯಾರ್ಚ್ಚಿತ್ತ್. ಅದ್‌ಕಾಯಿಟ್ಟ್ ಮನಿಸಮಾರೆ ತಯಾರಾಕುನು ಚೆಂತ್ ಸೊರ ಸುರು ಆಕಿತ್ತ್.

ಇಂಜನೆ ಕನಕದಾಸರ್ ನಾಲುಗುಂ ಸಮಾಜಸೇವೆಲ್ ತೊಡಜಿತ್ತ್. ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಜಾಗೃತಿ ಆಕ್‌ಡೊ, ನ್ಯಾಯತೀರ್ಮಾನ ಆಕ್‌ಡೊ, ಪಾಟ್ ಎಲ್ದ್‌ಡೊ, ಕೀರ್ತನೆ ಪಾಡ್‌ರೊ, ಪೂತೋಟತ್ತೆ ನೋಕಿಯೊಲ್ಡೊ, ಕೇಶವಡೊ ಧ್ಯಾನ– ಇಜನೆ ಅಯಾಲೊ ಸೊರ ನಡನೊಂಟಿಂತ್. ಇಪ್ಪ ಅಯಾಲ್ ದೇವೆರ್ ಪಿನ್ನೆ ಭಕ್ತಡೊ ನಡೂಲು ಸಂಬಂಧ ಗಟ್ಟಿಯಾಕುಡೊ ರಾಯಭಾರಿ ಐತ್. ಒರು ಪಕ್ಕ, “ಬಾಯಿಲ್‌ಡ್ ಎಡ್ತ್ಟ್ ಸೇವೆ ತಾ ಶ್ರೀಹರಿ” ಚೆಂತ್ ಭಕ್ತಮಾರೊ ಪರವಾಯಿಟ್ಟ್ ಕೇಟೊಂಟಿಂತ್. ಇನ್ನೊರು ಪಕ್ಕ, “ಬೇಜಾರಾಕಂಡ ನಿಲ್ಲ್ ಮನಸೆ, ಎಲ್ಲಾರೆಂ ಕಾಕ್‌ಡ ಇದ್‌ಕ್ ಸಂಸಯ ಬ್ಯಾಂಡ” ಚೆಂತ್ ಪಾಡಿಯೊಂಟಿಂತ್.

ಬಯಸ್ ಪಿನ್ನೆ ಚಿಂತನೆ ಯಾರ ಆಯೊ ಪೊಲೆಮೇ ಕನಕದಾಸರ್ ಇಲ್ಮ್‌ಡೊ ಜಬಲ್ ಐತ್. ತಂಡೊ ಪರಿಸುದ್ದ ನಡವಡಿ ಪಿನ್ನೆ ಚಂದತ್ತೊ ಪಾಟ್ ಚೆಂತ್ ಚುತ್ತುಮುತ್ತು ಪೇರ್‌ಪೊಯ್ತ್. ದುನಿಯಾವುಡೊ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟತ್ತ್‌ಲ್ ಬೆಂದಜ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಮುಟ್ಟ ಸಮಾದಾನ ಕೇಟೊಂಟು ಬನ್ನೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ದೇವೆರ್ ಇಕ್ಕ್‌ಡೊ ಬಿಸಯ, ಸೃಷ್ಟಿಡೊ ಗುಟ್ಟುಡೊ ಬಿಸಯ, ಮನಿಸ್ಯತ್ವತ್ತೊ ಬಿಸಯ, ದುನಿಯಾವುಡೆ ಸಾರ್ಥಕ ಆಕುಡೊ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಸಂದೇಸ ಕೊಡ್ತೊಂಟು ಸಮಸಮಾಜತ್ತೊ ಕಿನಾವು ಬಿತ್ತೊಗು ಸುರು ಆಕಿತ್ತ್.

ಪುರಂದರಡೊ ಮೌತು

ಇಂಜನೆ ಬನ್ನೊಂಜಲೊಟ್ಟುಗು ಬಿಸಯ ಆಕಿಯೊಂಟು, ಅನುಭವತ್ತೆ ಚೆನ್ನೊಂಟು, ಎತ್ತರೆತ್ತರೆ ಕೀರ್ತನೆಜಲೆ ಪಾಡಿಯೊಂಟು ಅಯಾಲ್ ಇಂತ್. ಇದ್‌ರೊ ನಡುಲು ಹಬೀಬಾಯೊ ಚಂಜಯಿ ಪುರಂದರದಾಸ ಮೌತಾಯೊ ಬಿಸಯ ಬಂತ್. ಅಪ್ಪಮೆ ಅಯಾಲ್ ವಿಜಯನಗರತ್ತ್‌ಗ್ ಪರ್ತಾಯಿ ಪೊಯ್ತ್. ಅವುಡೆ ಅಯಾಲೊ ಮಯ್ಯತ್ತ್ ನೋಕಿಟ್ಟ್ ಚರಮಗೀತೆಡೆ ಪಾಡಿತ್ತ್. ಮೊನ್ನೊಲು ಒರ್ಕ ತಾನ್ ಕೊಡ್ತ ಪಲಕತ್ತೊ ಪೋಲೆಮೆ ಪುರಂದರದಾಸಡೊ ತಂಬೂರಿಡೆ ಕೊಂಪೊಯ್ಟ್ ತಿರುಪತಿಗ್ ಕೊಡ್ತು ಬಂತ್.

ಪುರಂದರಡೊ ಮೌತ್ ಜೀಯತ್ತೊ ನಶ್ವರತೆಡೊ ನೇರ್‌ಡೆ ಪಾಡೆಂ ಒರ್ಕ ಸಾಬೀತ್ ಆಕಿತ್ತ್. ಇದ್‌ರೊಟ್ಟುಗು ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯಲ್ ಪಿನ್ನೆ ವಿಜಯನಗರತ್ತ್‌ಗ್ ಬನ್ನೊ ಗತಿಯುಂ ಅಯಾಲೊ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಬಾರೀ ಬೇಜಾರ್ ಆಕಿತ್ತ್. ಅಧಿಕಾರತ್ತೊ ಆಸೆಲ್ ಕುಟುಂಬತ್ತೊ ಉಲ್ಲಗಮೇ ನಡನ್ನೊ ಪಡೆ, ಕೊಲೆ– ಅತ್ಯಾಚಾರ– ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ರಾಜಾವು ಚೆಲ್ಡೊ ಪಿತ್ತ ನೆತ್ತಿಗೇರಿಟ್ಟ್ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಸೇವೆ ಆಕ್‌ಡದ್‌ರೆ ಮರನೊ ರಾಜಾಕ್ಕಮಾರ್, ರಾಜ್ಯತ್ತೊ ಉಲ್ಲತ್ತೊ ಲಡಾಯಿಲ್ ಪರ್‌ರಾಯತ್ತೊ ರಾಜಾಕ್ಕಮಾರೊಟ್ಟುಗು ಸೇರಿಟ್ಟ್ ಪಿತ್ನ ಆಕಿಯದ್, ಪರ್ತ್‌ರಜ ವಿಜಯನಗರತ್ತೊ ಮೇಲ್ ಲಡಾಯಿ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಧ್ವಂಸ ಆಕಿಯದ್, ಲಡಾಯಿಲ್ ಮಾಸತ್ತ್ ಕಲಂಜೊ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ದುಕ್ಕ, ಕುಟುಂಬ ಸಂಬಂಧಮೇ ಇಲ್ಲಾತೊ ಪೋಲೆ ಆಯದ್, ಜೂಜುಕೋರಮಾರಾಯೊ ಬಾಲಕ್ಕಾರೊ ಸ್ಥಿತಿ– ಎಲ್ಲಾತ್‌ರೆಂ ಕನಕದಾಸರ್ ಕನ್ನಾರೆ ಕಂಡ್‌ಟ್ಟ್ ಬೇಜಾರ್‌ಲ್ ಇಂತ್.

ಇರ್‌ನೂರ್ ವರ್ಸತ್ತೊ ಕಾನ ಯಾರ ಸರಿಸಾಟಿ ಇಲ್ಲಾಂಟೆ ಮೆರೆಜೊ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯತ್ತೊ ಜಲ್ಸ್‌ರೆ ಕನ್ನ್‌ಕೊಂಡು ನೋಕಿಯೇಲ್ ಕನಕದಾಸರ್. ಅದ್‌ರೊ ಅಧಿಕಾರ ಪಿನ್ನೆ ಸಂಪತ್ತ್‌ಡೊ ವಿಸ್ತರಣೆಗ್ ಆಕಿಯೊ ಕೊರಿಯ ಹೋರಾಟತ್ತ್‌ಲುಂ ಅಯಾಲ್ ಇಂತ್. ಆಯೆಂಗ, ಪಡೆ ಚೆಲ್ಡದ್ ಏದ್ ಸಮಸ್ಯೆಗುಂ ಮರ್‌ಂದ್ ಅಲ್ಲ ಚೆಂತ್ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಬಾರೀ ಬೇಗ ಗೊಂತಾಯಿಂತ್. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಣೆ ಆಕುಡೊ ಗಡಿಬಿಡಿಲ್ ಆಯಿರಗಟ್ಟಲೆ ಪಾವತ್ತೊ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಚೋರೆ, ಪೊಲೆಡೊ ಪೋಲೆ ಒಲುಗುಡದ್ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಗೊಂತಿಂತ್. ಅದ್‌ರೆ ಪರ್ತ್ ಬನ್ನ್‌ಟ್ಟ್ ಅಯಾಲ್ ಫಕೀರ ಆಯೆಂಗುಂ ಅದುರೊ ಯಾತ ಇಲಿತತ್ತೊ ಕಾರಣ ಪಿನ್ನೆ ಪರಿಣಾಮತ್ತೆ ಅಯಾಲ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆಯಿಟ್ಟ್ ನೋಕಿಯೊಂಟಿಂತ್.

ಎಜಂತೊ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯತ್ತ್‌ಗ್ ಎಜಂತೊ ಅಂತ್ಯ! ರಕ್ಕಸತಂಗಡಿ ಪಡೆಲ್ ಪಿನ್ನೆ ವಿಜಯನಗರತ್ತ್‌ಗ್ ಉಂಡಾಯೊ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡ್‌ಟ್ಟ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಇಜನೆ ಒರು ಪಲಕ ಚೆನ್ನ್ಂತ್. "ಹಿಂಸೆಡೊ ತೆರುಲು ಸಂಪಾದನೆ ಆಕುಡೊ ಏದ್ ಆಯೆಂಗುಂ ಅದ್ ಸಾಸ್ವತ ಅಲ್ಲ" ಚೆಂತ್ ಅಯಾಲ್‌ಗೆ ಪಾಡೆಂ ಒರ್‌ಕ ಗೊಂತೈತ್. ಅಯಾಲೊ ತಲೆಲ್ ಸುಮಾರು ಕಾಲತ್ತ್‌ಲೂಂಟು ಕೊರೆಜೊಂಟಿನ್ನೊ ಮಹಾಭಾರತತ್ತೊ ನಳದಮಯಂತಿ ಕಥೆಕ್ ಇದ್‌ಲ್ ಒರು ಪುದಿಯೊ ಚೌಕಟ್ಟ್ ಕಿಡ್ತ್. ಈ ನಮೂನ್ತೊ ರಾಜಪ್ರಭುತ್ವತ್ತೊ ಅರಾಜಕತೆಡೆ ಬಸ್ತಾಯಿಟ್ಟ್ ಒರು ಕಥೆಡೆ ಅಯಾಲ್ "ನಳಚರಿತ್ರೆ" ಚೆಲ್ದೊ ಪೇರ್‌ಲ್ ಎಲ್ದೊ ಸುರು ಆಕಿತ್ತ್. ಅದ್‌ಲ್ ಆದರ್ಶ ರಾಜ್ಯ ನಡಪಾಟುಡೊ ಕಿನಾವು ಕಂಡ್‌ತ್ತ್. ಪ್ರಜಾಪ್ರೇಮತ್ತೊ ನಲ್ಲೊ ಮಾರ್ಗತ್ತೆ ವರ್ಣನೆ ಆಕಿತ್ತ್.

ಕನಕದಾಸರ್ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯತ್ತೊ ದರ್ಬಾರ್ ಪಿನ್ನೆ ಹಲಾಕತ್ತ್ ಜಂಡ್ ಕಾಲತ್ತ್‌ಗುಂ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ತಂಡೊ ಪುದಿಯೊ ಪಾಟ್ಟೆಲ್ತ್‌ಲ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಜ ಒದಗ್‌ಬಾಟ್‌ರೊ ಬಾರೀ ಐಸಿರಿಡೊ ನಶ್ವರತೆಡೆ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ ಮನಸ್‌ಲಾಕೊಗು ಪ್ರಯತ್ನ ಆಕಿತ್ತ್.

ಇಜಂತೊ ಪಾಟ್ಟೆಲ್ತ್‌ಲ್ ಕಾಲಕಾಲತ್ತ್‌ಗ್ ಕಿಟ್ಟುಡೊ ಬಿಸಯತ್ತೆ ಪಿಡಿಚ್ಚಿಟ್ಟೇ, ತತ್ವಪದತ್ತ್‌ಲ್ ಆಯಾ ಕಾಲತ್ತೊ ಜೀವನತ್ತೊ ಯಾತ ಇಲಿತತ್ತೊ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ಬುದ್ದಿವಾದ ಚೆಲ್ಲೊ ತೊಡಜಿತ್ತ್.

ನೇರ್, ದರ್ಮ ಎಲ್ಲ ಎವುಡೆ ಪೊಯಿತಾ ಗೊಂತಿಲ್ಲೆ
ನಲ್ಲಜಲೊ ಜೀವನತ್ತ್‌ಗ್ ತೆರು ಇಲ್ಲೆ
ನಾಲುಗುಂ ಕಕ್ಕ್‌ಡಜ, ವ್ಯಭಿಚಾರ ಆಕ್‌ಡಜ
ಪೈಸ ಕಾಸ್‌ಡೊ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಅನುಭವಿಸ್‌ಡಾರ್

–ಈ ಪೋಲ್ತೊ ಪಾಟ್‌ಲ್, ಪೈಸಕಾಸ್‌ಲ್ ಕನ್ನ್ ಕಾನಾಂಟೆ ದರ್ಬಾರ್ ಆಕ್‌ಡಜಲೆ ಟೀಕೆ ಆಕ್‌ಡದ್‌ಲ್ ಮಾತ್ರ ತೊಡಜಿಯದಲ್ಲ– ಅಜಂತಜೊಲೊ ಮನಸ್ಸ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಕ್‌ಡೊ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಡ್ತೊಂಟು ಆ ಸೊರತ್ತ್‌ಲುಂ ತೊಡಜಿತ್ತ್. ಮಿಸ್ಕೀನ್‌ಗ್ ಬಂಡೊ ಆಪತ್ತ್‌ಡೆ ಕಾಟೊಗು ಪ್ರಯತ್ನ ಆಕಿತ್ತ್. ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಯಾರ ದಾನ ದರ್ಮ ಆಕೊನು ಚೆಂತ್ ಪಾಟ್ಟ್ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತ್.

"ಎಂದುಂ ಇಲ್ಲಾತೊ ಜಂಡ್ ನಾಲ್‌ಡೊ ದುನಿಯಾವು
ಇಲ್ಮೆಲ್ ದಾನ ದರ್ಮ ಆಕೂರು ಬಾವ..

ಪೈಚಿ ಬನ್ನಂಕ್ ಚೋರು ಕೊಡ್ಕೊನು ನೋಕು
ಮಕ್ಕೊಗು ಪಾಲ್ ನೈ ಕೊಡ್ಕೊಗು ಬೇನು
ನಲ್ಲೊ ಬೂಮಿಡೆಮೆ ಕೊಡ್ತ್‌ಬುಡೊನು ನೋಕು
ಕಲವು ಚೆಲ್ಲಾಂಟೆ ಕೊಡ್ತ ಬಾಸೆ ನಡಪಾಟೊನು.."

ಕನಕದಾಸರ್ ಬ್ಯಾರೆ ಹರಿದಾಸಮಾರೊ ಪೋಲೆ ಕಾಲಿ ಹರಿಕತೆ ಪಾಡ್ರೊ ಹರಿಕೀರ್ತನೆಕಾರ ಮಾತ್ರ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನಾಲೆ. ಅಯಾಲ್ ಒರು ಬೆಲಿಯೊ ಪಾಟ್ಟೆಲ್ತ್‌ಕಾರೊಂ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಅಯಾಲೊ ನೇರ್ ಉದ್ದೇಸ ದೇವೆರ್‌ಡೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಕ್‌ಡದ್ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್. ಅದ್‌ಕಾತ್ರ ಅಯಾಲ್ ಭಕ್ತಮಾರೊ ಅವುತುಗು ಭಗವಂತಡೆ ಕುಟಿಯೊಂಟ್‌ಬಂತ್. ಅಲೌಕಿಕ ಚಿಂತನೆಡೆ ಕಠಿನಮಾಕಿಟ್ಟ್ ಗೊಂದಲ ಉಂಡಾಕಿಯೊ ಪರಿಸರತ್ತ್‌ಲ್ ಅದ್‌ರೊ ಬಿಸಯ ಸುಲಬತ್ತೊ ಪಲಕತ್ತ್‌ಲ್ ಚೆಂತ್ ಕೊಡ್‌ತ್‌ತ್ತ್. ಸುಲಬತ್ತೊ ತತ್ವತ್ತೆ ಸುಲಬತ್ತ್‌ಲ್ ಚೆನ್ನ್ ಕೊಡ್ಕೊಗು ಅಯಾಲ್ ಆಲ್‌ಮಾರ್‌ಗ್ ಗೊಂತಿನ್ನೊ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡ್ತೊಂಟಿಂತ್. ಅದ್‌ಲ್ ಅನುಭಾವತ್ತೆ ಎತ್ತ್‌ಬಾಟ್‌ರೊ ಅಯಾಲ್ ವಿದಾನ ಪುದಿಯೊದಾಯಿಂತ್.

"ಚೋರ್‌ಕರಿ ಆಕೊನು, ನಜಿ ಇಷ್ಟ
ಇಲ್ಮ್‌ಡೊ ಚೋರು ಕರಿ ಆಕೊನು!

ಚೋರ್‌ಕರಿ ಆಕೊನು ಕಾಕ
ಹಾಂಕಾರತ್ತೆ ಮಡಕೊನು
ದನಿಚೆನ್ನೊ ಪೋಲೆ ನಲ್ಲೊ
ಸಂದೋಲತ್ತ್‌ಲ್ ಅಗ ಅಡಿಚಿಟ್ಟ್

ತಂಡೊ ಗುರುಡೆ ನೆನಪಾಕೊನು
ನಂಡೋ ಚೆಲ್ಡೊ ಕಾಟತ್ತೆ ಅಡಿಕೊನು
ಒನಕೆ ಕುಟ್ಟಿಟ್ಟ್ ಅರಿ ಆಕುಂಪೋಲೆ
ನಜಲೆ ಗೊಂತಾಕಿಟ್ಟ್ ಕಿಚ್ಚ್‌ಮಚ್ಚರ ಎಡ್‌ಕೊನು

ತತ್ವತ್ತೊ ಯಡ ಕಲ್‌ಗೊನು ಸತ್ಯಾತ್ಮ
ಆಯಿಟ್ಟ್ ಉರ್ದೆಲರಿ ಕಲ್ಗೊನು

ಕತ್ತರಿ ಮನಸ್‌ಡೊ ತೌಡು ಎಡ್ತ್‌ಟ್ಟ್ ಅಡ್‌ಪುಗು ಇಟ್ಟ್‌ಟ್ಟ್
ತಂಡೊಮೇ ಪಿರ್ಸತ್ತೆ ಎಣ್ರ್ಕಿ ಅರಿಪಾಟೊನು

ಪೇತ್ ಸಂಡಿಗೆ ಬರ್ಕ್ಕೊನು– ನೇರ್ ನಿಂಡ್‌ಟ್ಟ್
ತಡಿರೊ ನೈಡೊ ಕಾಯ್ಕ್ಕೊನು
ಕನಕಗಿರಿ ಕಾಗಿನೆಲೆ ಆದಿಕೇಶವಡೊ ದಾಸ
ಕನಕಡೊ ಕಟ್ಟಳೆಲ್ ನಿಂಡ್ ಸುಕತ್ತೊ ಪಾಕ ತಿನ್ನೊಗು

ಚೋರ್‌ಕರಿ ಆಕೊನು ಕಾಕ
ಇಲ್ಮ್‌ಡೊ ಚೋರು ಕರಿ ಆಕೊನು!"

–ಭಕ್ತಿ ಸಾದನೆಡೆ ಚೋರು ಕರಿ ಆಕ್‌ಡ್ಯೆಕ್ ಹೋಲಿಕೆ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಅಯಲ್ ಭಕ್ತಮ್ಮಾರೊ ಆಧ್ಯಾತ್ಮತ್ತೊ ಪಸಿಡೆ ಯಾರ ಆಕಿಯೊಂಟಿಂತ್.

ನಾರಾಯಣ ಚೆಲ್ಡೊ ಪೇರ್‌ಡೊ ಬಿತ್ತ್‌ಡೆ
ನಾವುಡೊ ನಾಯರ್ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಬಿತ್ತೂರು

–ಚೆಲ್ಡೊ ಪಾಟ್‌ಲ್ "ಹದ ಆಕಿಯೊ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೊ ಭೂಮಿಲ್ ದೇವೆರ್‌ಡೊ ಸುದ್ದ ಬಿತ್ತ್ ಇಟ್ಟ್‌ಟ್ಟ್, ಭಕ್ತಿಲ್ ಕೃಷಿ ಆಕಿಯೆಂಗ್ ಮನಿಸಡೊ ಆಯುಸ್ಯತ್ತೆ ಯಾರ ಆಕ್‌ಡೊ ಫಸಲ್ ಬಂಡ್" ಚೆಂತ್ ಅಯಾಲ್ ಚೆನ್ನ್ ಕೊಡ್ತುತ್ತು.

ಅಜನೆ ಚೆಂತ್ ಅಯಾಲ್ ಆ ಲೋಕತ್ತೊ ಬಿಸಯತ್ತೆ ಸುಲಬತ್ತ್‌ಲೇ ಚೆಂತ್ ನಿಪ್ಪಾಟಾಂಟೆ, ವಯಾರತ್ತೊ ನೆಲೆಕ್ ಕೊಂಪೋಯೊಂಟಿಂತ್. ಎಂದುಂ ಗೊಂತಿಲ್ಲಾತೊ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಇಲ್ಮ್‌ಕ್ಕಾರ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಬದಲಾಕೊನು ಚೆಲ್ಡದ್ ಅಯಾಲೊ ಆಸೆ ಆಯಿಂತ್. ಆಯೆಂಗ್ ಮುನ್ನೊಲ್ತಜಲೊ ಪೋಲೆ ಇಲ್ಮ್‌ಡೊ ಪೇರ್‌ಲ್ ಆಲ್‌ಮಾರೆ ಪೇಡ್‌ಬಾಟಾಂಟೆ ಅದ್‌ರೆ ಕೈವಸ ಆಕುಡೊ ತೆರು ಕಾಟಿಕೊಡ್ತುತ್ತು. ಆ ಲೋಕತ್ತೊ ಅನುಭಾವ ಚಿಂತನೆಡೆ ಸುಲಬತ್ತ್‌ಲ್ ಸುರು ಆಕಿಟ್ಟ್, ಒರೊರೇ ಪಡಿಲ್ ವಿಸ್ತಾರ ಆಕಿಟ್ಟೊ ಗಂಭೀರ ಬಿಸಯತ್ತೆಂ ಚೆಲ್ಡೊ ಒರು ಸೃಜನಶೀಲ ಕ್ರಮ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಸಿದ್ದಿ ಆಯಿಂತ್.

ಲೌಕಿಕ ಜೀವನತ್ತ್‌ಲ್ ಪರಿಸುದ್ದ ನೀತಿಲ್ ಬಾಲಿಯೆಂಗ್ ಪಿನ್ನೆ ಸದ್ಗತಿ ಕಿಟ್ಟ್‌ಡ್ ಚೆಂತ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಪಡಿಪಾಟಿತ್ತ್. ಅಯಾಲ್ ಚೆಲ್ಡೊ ಪೋಲೆ, ಜೀವನತ್ತ್‌ಲ್ ಎದುರಾವುಡೊ ಏದ್ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಗುಂ ಪೇಡಿಕಾಂಟೆ ದೇವೆರ್‌ಡೆ ನಂಬಿಟ್ಟ್ ಸೊರ ಆಕೊನು. ದರ್ಮತ್ತೊ ಚೌಕಟ್ಟ್‌ಲ್ ಪುರುಷಾರ್ಥತ್ತೆ ಸಾಧನೆ

ಆಕೊನು. ಅರ್ಸ, ಕಾಮ, ಹಾಂಕಾರ, ಕಿಚ್ಚ್, ಮಚ್ಚರ, ಪಿಟ್ಟಾಸಿ ಚೆಲ್ಲೊ ಅರಿಷಡ್ವರ್ಗತ್ತೆ ಬುಟ್ಟುಟ್ಟು ಸುದ್ದ ಆವೊನು. ಮುಟ್ಟತ್ತಜಲೆ ಪಿರ್ಸ ಆಕೊನು– ಇದ್ ದೇವೆರ್‌ಡೆ ಮೆಚ್ಚ್‌ಬಾಟೊಗು ಇಕ್ಕ್‌ಡೊ ತೆರುಜ. ಅದಕ್ ಪೈಸಕಾಸಾವಟ್ಟ್, ಜಾತಿಕುಲತ್ತೊ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಆವಟ್ಟ್, ಅಧಿಕಾರ– ಅಂತಸ್ತ್‌ಡೊ ಯಾತ ಆವಟ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಡ ಚೆಲ್ಲದ್ ಅಯಾಲ ಬಿಯಾರ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್.

ಕಡೆರೊ ನಾಲ್‌ಜ

ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ತಂಡೊ ಜೀವನತ್ತೊ ಕಡೆರೊ ನಾಲ್‌ಜ ಸುಕತ್ತದ್ ಚೆಲ್ಲೊ ಬಿಯಾರ ಇನ್ನಾಲೆ. ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಯಾರ ಪಿರ್ಸ ಇನ್ನೊ ಗುರು ವ್ಯಾಸರಾಯರ್ ಪಿನ್ನೆ ಚಂಙಆಯಿ ಪುರಂದರದಾಸರುಂ ಮರ್ಚಿನ್ನಾರ್. ಅಯಾಲೊ ಜೀವಿತತ್ತೊ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲೇ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ನೆಲ ಪಿಡ್ಚಿತ್ತ್. ಅಙನಾಯಿಟ್ಟ್ ಅಯಾಲೊ ಯೋಗಿಜೀವನತ್ತ್‌ಲುಂ ಒರು ಯತೀಮಾಯೊ ಭಾವನೆ ಇಂತ್. ಅದ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆಂ ತಂಡೊ ದೇವೆರ್‌ಡೊ ಖಿದ್ಮತ್ತ್ ಆಕಿಯೊಂಟು ಇಂತ್. ಅಪ್ಪಮೇ ತೊಂಬೊವು ವರ್ಸ ನೊರಜಿಟ್ಟಿಂತ್.

ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಕನಕದಾಸರ್ ಬಯಸ್ ಯಾರ ಆಯೊ ಪೊಲೆಮೇ ಯಾರ ಮೌನಿ ಐತ್. "ನಾವುಗು ಆಯೊ ಗಾಯ ಮಾಯಾಕೊಗು ಆವುಡು, ಆಯೆಂಗಾ ನಾವುಡೆ ಚೆಂತ್ ಆಯೊ ಗಾಯತ್ತೆ ಮಾಯಾಕೊಗು ಆವುಲ್ಲೆ" ಚೆಲ್ಲೊ ನೇರ್‌ಗ್ ತಂಡೆ ತಾನೆ ಕೊಡ್ತೊಪೋಲೆ ಅಯಾಲ್ ಇನ್ನ್‌ಂತ್. ಆ ಮೌನತ್ತ್‌ಲೆ ಮನಸ್‌ಡೊ ಉಲ್ಗ ಇಲಿಜಿಟ್ಟ್ ತಾನ್ ನಡನ್ನೊಂಟು ಬನ್ನೊ ಎಂಚಿ ಬೂನೊ ತೆರುಡೊ ಅವಲೋಕನ ಆಕಿಯೊಂಟಿಂತ್. ಯವುಡತ್ತೆ ಯವುಡೆಗಾ ಕೊಂಡ್‌ಪೋಯೊ ಹರಿಡೊ ಮೈಮೆಡೆ ಅಯಾಲ್ ಬಿಯಾರಿಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಕಣ್ಣ್‌ಲ್ ತನ್ನಿ ಬಂತ್. ತಂಡೊ ಪೋಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಲ್‌ಮಾರೆಂ ಈ ದುನಿಯಾವುಡೊ ಗಲಾಟೆಡೆ ದೂರ ಕೊಂಡ್‌ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ನೇರ ತೆರು ಕಾಟೊನಲ್ಲೆ ಚೆಲ್ಲೊ ಚಿಂತೆ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಇಂತ್. ಇಙನೆ ಚಿಂತೆ ಆಕಿಯೊಂಟು ತಾನೇ ಕೆಟ್ಟ್‌ಬಾಟಿಯೊ ಕಾಗಿನೆಲೆಡೊ ಆದಿಕೇಶವಡೊ ಗುಡಿಲೇ ನಾಲ್ ಊಂದಿಯೊಂಟಿಂತ್. ಅವುಡ ತಂಡೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಆದಿಕೇಶವಡೊ ಕಾಲ್ ಬುಟ್ಟುಟ್ಟು ದೂರ ಪೋಯಿಲ್ಲೆ. "ಬುಟ್ಟು ಪೋಗಾಮ ಹರಿ ನಿಂಡೊ ಪಾದತ್ತೆ" ಚೆಲ್ಲುಂಪೋಲೆ ಅಯಾಲ್ ಇಂತ್.

ನಾಲ್ ಕಲಿಂಜೊ ಪೊಲೆ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಬಯಸ್ ನಿಸ್ಸಕ್ತಿ ಆಯೊಂಟಿಂತ್. ತಡಿ ಜೀರ್ಣ ಆವೊಗು ತೊಡಜಿತ್ತ್. ತಂಡೊ ಜೀವನತ್ತೊ ಸುದೀರ್ಘ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ನೆನಪಾಯಿಟ್ಟ್ ಒರೊರ್ಕ ಕಣ್ಣ್‌ಲ್ ತನ್ನಿ ಬನ್ನೊಂಟಿಂತ್. ಕಾಡ್‌ರೊ ಕಲ್ಲಾಯಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ತಂಡೆ ಹರಿ ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿಟ್ಟ್ ಭಾಗವತ ಆಕಿಯೊ ಕಿರ್ಪತ್ತೆ ನಿರ್ಚೊಂಟಿಂತ್. ಅಯಾಲೊ ಭಕ್ತಿ, ವೈರಾಗ್ಯ ನಲ್ಲೊ ನಡವಡಿಡೊ ಕಲ್ಬುಗು ರೆಂಕೆ ಬನ್ನೊ ಪೊಲೆ ಐತ್. ಎಪ್ಪೋಲುಂ ತಂಡೆ ಜಾಗ್ರತೆಲ್ ಇಕ್ಕುಂಪೋಲೆ ಆಕಿಯೊ ಆದಿಕೇಶವಡೊ ಎದ್‌ರ್‌ಲ್ ಕಡೆರೊ ನಮಸ್ಕಾರ ಇಟ್ಟ್‌ತ್ತ್.

"ಎಡನೆ ಇಂತ್ ಎಡನೆ ಆಯೆ ಆತ್ಮ
ಎಡನೆ ಇಂತ್ ಎಡನೆ ಆಯೆ?

ಬಯರ್ ರಾಯತ್ತ್ ಬಂತ್ ಮಸಿಯಾಗಾತೊ ರಾಯತ್ತ್ ನಿಂಡ್‌ಟ್ಟ್
ಕಷ್ಟತ್ತ್‌ಲ್ ಚೆಂತ್ ನೆಲತೊ ತುನಿ ಪಿಡಿಚಿಟ್ಟ್
ಮಣ್ಣಾಯೊ ತುನಿಡೆ ಪಯಚಿಟ್ಟ್ ಪೀ ಮೂತ್ರತ್ತ್‌ಲ್ ಬೂನುಟ್ಟು
ಭೂಮಿಲ್ ನಾಲ್ ಪೊಯ್ತುಲ್ಲೆ ಆತ್ಮ

ಚೆರ್ಪತ್ತ್‌ಲ್ ಕಲ್ಜಿಟ್ಟ್ ಬಯಸ್‌ಡೊ ರಾಯತ್ತ್ ಬಂತ್
ಥಳಥಳಿಸುಡೊ ಹಸ್ತಾದ್ರಿ ತನಲ್ ಸೇರಿಟ್ಟ್
ಬುಲ್ಬುಟ್ಟೊಂಟೆ ಬೆಲ್ದಾಯಿಟ್ಟ್ ದರಿದ್ರ ಪೇಂಟೆಗ್ ಸೇರಿಯೆ
ಪಲಯೊ ರಾಯತ್ತ್‌ಗೇ ಪೋಂಡೊಮಾ ಆತ್ಮ..

ಪಾವತ್ತೋನು ನಾನ್
ಸಮಸ್ತ ದುನಿಯಾವುಗು ಕೊಡ್ಕುಡವುನು ನೀನ್
ಕೇಕೊಗು ಮತಿಹೀನ ನಾನ್
ಮಹಾಮ್ಮೆಮೆಡೊ ಕೈವಲ್ಯಪತಿ ನೀನ್
ನಕ್ಕೆಂದುರೊ ಗೊಂತುಂಡು
ನೊರಜೊ ಸುಜ್ಞಾನ ಮೂರುತಿ ನೀನ್
ನಿಂಡೊ ಸಮಾನ ಆರುಲ್ಲಾರ್ ದೇವ..

ಮುಕುತಿ ಕಿಟ್ಟಿತ್ತ್ ನಂಡೊ ನೂರು ಕುಲತಂಕ್
ಮುಕುತಿ ಮಾರ್ಗತ್ತ್‌ಗ್ ಯೋಗ್ಯ ನಾನಾವುಡೆ
ಕಲಂಕಿಲ್ಲಾತೊ– ಶ್ರೀಹರಿಡೊ ಭಕ್ತಿಗ್ ಮನಸ್ ನೊರಜಿಟ್ಟ್
ರುಕ್ಮಿಣಿಡೊ ಅರಸ ನಂಡೊ ಕೈಡೊ ಉಲ್ಲಾಯ.."

–ಚೆಂತ್ ಪಾಡಿಟ್ಟ್ ತಂಡೊ ಜೀವನ ನಡನ್ನ್‌ಬನ್ನೊ ಏತ ಇಲಿತತ್ತೊ ತೆರುಡೆ ನೆನಪಾಕಿತ್ತ್. ಕಡೇಲ್ ತಂಡೊ ಇಷ್ಟದೈವತ್ತೊ ಮುಟ್ಟ ಕಡೇಡೊ ಆಸೆ ಚೆಲ್ಲುಂಪೋಲೆ–

ಮನ್ನ್‌ಲ್ ಕೆಟ್ಟಿಬೆಚ್ಚೊ ತಡಿರೆ
ಮನ್ನಾಕಂಡ; ಇಲ್ಮುಡೊ
ಕನ್ನದೃಷ್ಟಿಡೆ ಬೆಚ್ಚಿ ಕಾಕ್ ನಡಲೆ ಎಪ್ಪೋಲುಂ

–ಚೆಂತ್ ಮನಸ್ ನೊರಂಜಿಟ್ಟ್ ಪಾಡಿಯೋಂಟೆ ಆದಿಕೇಶವಡೊ ಪಾದತ್ತ್‌ಲ್ ಮುಂಡಾಂಟೆ ವರಜಿತ್ತ್. ದೇವರೆಗ್ ಚೆಂತ್ ಬೆಚ್ಚೊ ಪೂವೊನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಮ್ಮನೆದೊಟ್ಟುಗು ತೈಡೆ ಕೀಲ್ ಬೂನುಟ್ಟು ಮನ್ನ್ ಸೇರಿಯೊ ಪೊಲೆ ಐತ್. (ಕ್ರಿ.ಶ. 1488ರ ಅಂದಾಜ್‌ಗ್ ಪೆತ್ತೊ ಕನಕದಾಸರ್ 90 ವರ್ಷ ಬಾಲಿಟ್ಟ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 1578ರೊ ಅಂದಾಜ್‌ಗ್ ಕಾಗಿನೆಲೆಲ್ ಮರ್ಚಿತ್ತ್.)

ಪಡೆಕಾರ ಆಯಿಟ್ಟ್, ಎಲ್ಲೊಂ ಬುಟ್ಟುಟ್ಟು ಭಕ್ತ ಆಯಿಟ್ಟ್, ದಾಸ ಆಯಿಟ್ಟ್, ದಾರ್ಶನಿಕ, ಕೀರ್ತನೆಕಾರ, ಬೆಲಿಯೊ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಕಾರ, ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಿ, ಬಂಡಾಯತ್ತೊ ಮನೋದರ್ಮತ್ತೊಟ್ಟುಗು, ಸ್ವ–ವಿಮರ್ಶಕ ಆಯಿಟ್ಟ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿಡೊ ಚಿಂತಕ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಜನಪದತ್ತ್‌ಲ್ ಒರ್ತ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಕನ್ನಡತ್ತೊ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಿನ್ನೆ ಮನಿಸ ಸಮಾಜತ್ತ್‌ಗ್ ಬೆಲೆ ಕೆಟ್ಟೊಗಾಗಾತೊ ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡ್ತುಡು. ಅಯಾಲೊ ಪಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಜ ಒಟ್ಟಾಯೊ ದರ್ಸನ, ಕಾಲ–ಧರ್ಮತ್ತೊಟ್ಟುಗು ಒಲಿಗಿಯೊಂಟೇ ಉಂಡು. ಇದೇ ಮಹಾ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಕ್ಕಾರ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಅನನ್ಯತೆ; ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ. ಅಯಾಲ್ ಕನ್ನಡತ್ತೊ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕತ್ತ್‌ಲ್ ಎಪ್ಪೊಂ ಇಕ್ಕುಡೊ ಧ್ರುವನಕ್ಷತ್ರ.

****

ಕನಕ ಕಾವ್ಯ ಪಿನ್ನೆ ಕೀರ್ತನೆಜ

ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಇತ್ತರೆತೋಲ್ತೊ ಜೀವನಚಿತ್ರತ್ತೆ ನೋಕಿಯಪ್ಪ, ಅಯಾಲ್ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ವಯಾರ್ತ್‌ಲ್ ಬೆಲೆಜೊಂಬನ್ನೊ ಸಂತಶ್ರೇಷ್ಠ ಪಾಟ್ಟೆಲ್ತ್‌ಕ್ಕಾರ ಚೆಲ್ಡದ್ ಗೊಂತಾವುಡು. ಭಕ್ತಿ ಚೆಲ್ಡೊ ಜೀಯತತ್ವತ್ತ್‌ಲ್ ತಡಿ–ಪಲಕ–ಮನಸ್‌ಕೊಂಡು ನೆಲೆನಿಂಡೊ ಪರಿಪಕ್ವ ಆಯೊ ಅಯಾಲೊ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಂಕೆಲ್ಲ ಆದರ್ಸ ಆಯಿಟ್ಟುಂಡು. ನಿರಂತರ ಸಾಧನೆಡೊ ತೆರುಲು ಕಿಟ್ಟಿಯೊ ಇಲ್ಮಡೆ ತಂಡೊ ಉಲ್ಗತ್ತ್‌ಲೇ ಚಾವೊಗು ಅಯಾಲ್ ಬುಟ್ಟುಲ್ಲೆ. ಅದ್‌ರೆ ದುನಿಯಾವುಡೊ ಆಲ್‌ಮಾರೊಟ್ಟುಗು ಓದಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ್. ಅದ್‌ಕಾತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೆ ಲೋಕಸಂವಾದತ್ತೊ ಮಾಧ್ಯಮ ಆಕಿತ್ತ್. ಅದ್‌ಲ್ ಚೆಲೆ ಪುದಿಯೊ ನಮೂನ್ತೊ ಪ್ರಯೋಗೊಂ ಆಕಿತ್ತ್.

ಅಜನಾಯಿಟ್ಟ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಕಾಲಿ ಸಂತ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ; ಅಯಾಲ್ ಒರು ಅಪರೂಪತ್ತೊ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಕ್ಕಾರೊಂ ಆಯಿಟ್ಟಂತ್. ಚೆರ್ದ್‌ಲೂಂಟು ಪಾಟೆಲ್ತ್–ಪಾಟ್‌ಡೊ ಗೋಷ್ಠಿಗ್ ಪೋಯಿಟ್ಟ್; ಬೆಲಿಯೊ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ರೊ ಬುಡಾಂಟೆ ಪಡಿಚಿಟ್ಟ್; ಪಡಿಕ್‌ಡಪ್ಪ ಛಂದಸ್ಸ್–ಅಲಂಕಾರ– ಶಾಸ್ತ್ರ–ಪುರಾಣ ಎಲ್ಲಾತ್‌ರೆಂ ಆಸಕ್ತಿಲ್ ತೆರಿಜಿಟ್ಟ್–ಇದಲ್ಲಾಂಟೆ ಮುಖ್ಯಮಾಯಿಟ್ಟ್ ಕನ್ನ್‌ಡೊ ಎದುರುಡೊ ಕಸ್ಟ ಸುಕತ್ತ್‌ಗ್ ಸ್ಪಂದಿಸುಡೊ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಗೊಂತಿನ್ನೈಲ್ ಅಯಾಲ್ ನೇರಾಯೊ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಕ್ಕಾರ ಐತ್. ಅದ್‌ರೊಟ್ಟುಗು ಸಾಧಕ ಬಾಲ್ವೆಡೊ ಋಷಿತನೊಂ ಒತ್ತೊರುಮಿಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಅಯಾಲ್ ತಂಡೊ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೊ ಪರ್ತ್‌ಕೊಂಬರೊಗು ಒರು ಬ್ಯಾರೆಮೇ ತೆರು ಸೃಷ್ಟಿ ಆಕಿತ್ತ್.

ಕೀರ್ತನೆಜ:

ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೊ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಭಾಗತ್ತ್‌ಲ್ ಕೃಷಿ ಆಕಿಯೊ ಕನಕದಾಸರ್, ಸುರೂಕು ಸಮಾಜತ್ತೆ ಎದುರ್ತೊ ಸುಮಾರ್ ನಮೂನ್ತೊ ಕೀರ್ತನೆಜಲ್ಲ್. ದಂಡನಾಯಕಡೊ ಪದವಿ ಬುಟ್ಟುಟ್ಟು, ಶ್ರೀಹರಿಡೊ ದಾಸ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಸಫರ್ ಸುರು ಆಕಿಯಪ್ಪ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಭಕ್ತಿ ಸಮರ್ಪನೆಗ್ ಪಾಡ್‌ರೊ ದಾಟಿ ಒನ್ನು ಬೇನಿಂತ್. ಅದ್ ಸುಲಬತ್ತ್‌ಲ್ ಅರ್ಥ ಆವುಡದು, ಸ್ಪಂದನ ಆವುಡದುಂ ಆವೊನಿಂತ್. ಆ ಪ್ರಕಾರ, ಅಪ್ಪ ತಂಬೂರಿ– ತಾಲತ್ತೊ ಮೇಲತ್ತ್‌ಲ್ ಅಯಾಲೊ

ನೆಂಜಿಲ್ ಅರಲಿಯೊ ಭಾವನೆಮೇ ಕೀರ್ತನೆಜ.

ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ದೈವಭಕ್ತಿಡೊ ಬಿಯಾರ, ನೊರಜೊ ಪೋಲೆ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಅಯಾಲೊ ಕನಕಿಲ್ಲಾತೊ ಕೀರ್ತನೆಲ್ ಒಲುಗಿಯದ್ ನಂಕ್ ಕಾಂಡ್. ಅತ್ತರೆ ಚೆನ್ನೊ ಮಾತ್ರತ್ತ್‌ಗ್ ಅಯಾಲ್ ಕಾಲಿ ಉಲ್ಗತ್ತೊ ಬಿಯಾರತ್ತ್‌ಗ್ ಮಾತ್ರ ಭಕ್ತಿಡೆ ನಿಪ್ಪಾಟಿಲ್ಲೆ. ಅದ್‌ರೊ ಅಪ್ಪುರ್‌ತ್ತಿಗುಂ ಪೋಯಿಟ್ಟ್, ತಂಡೊ ಚುತ್ತುಡೊ ಸಮಾಜತ್ತೊ ಮುಗ್ಧತೆ, ಮೌಢ್ಯ, ಬೂಟಾಟಿಕೆ, ಅಜ್ಞಾನ, ಅತ್ಯಾಚಾರತ್ತೆಂ ತೊಡ್‌ರೊ ಪ್ರಯತ್ನ ಆಕಿತ್ತ್. ಅದ್‌ಕಾತ್ರ ಅದ್‌ರೆ ಒರು ವೈಚಾರಿಕ ಆಯುಧ ಆಕಿಯೊಂಡುತ್ತು. ತಂಡೊ ಅಂತರಂಗತ್ತೊ ಭಕ್ತಿಡೆ ಸಾಮಾಜೀಕರಣ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಎಲ್ಲಾರುಗುಂ ಸೇರುಂಪೋಲೆ ಆಕಿಯದ್ ಅಯಾಲೊ ವಿಶೇಸ.

ಅದ್‌ಕಾಯಿಟ್ಟ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಕೀರ್ತನೆಲೇ ಸುಮಾರ್ ನಮೂನ್ತೊ ಪ್ರಯೋಗತ್ತೆ ಆಕಿತ್ತ್. ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಕಲಿ ಆಯೊ ಕೋಲಾಟ, ಲಾವಣಿ, ಡೋಲುಪದ್ಯ, ತತ್ವಪದ್ಯ– ಚೆಲ್ಡೊ ಬಿಸಯತ್ತೆ ನಲ್ಲೆಲ್ ನೈಪಾಟಿತ್ತ್. ಅಯಾಲ್ ಕೀಲ್ ಜಾತಿಡೆ ಬನ್ನೊ ಅನುಭವತ್ತೊ ಸಬೂಬುಲು, ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಈ ಸೊರ ಬೇರೆಜಲೊ ಕಾಂಟಿ ಸುಲಬ ಐತ್. ಇದ್‌ರೊಟ್ಟುಗು ಭಕ್ತಿವೇದಾಂತತ್ತೆ, ಅದ್‌ರೊ ಎಲ್ಲ ರಾಗತಾಲತ್ತ್‌ಲ್ ಪಾಡ್‌ರೊ ಉಗಾಭೋಗತ್ತೆಂ, ಸುಲಬತ್ತೊ ತೆರುಲು ಬಿಸಯ ತೆರಿಪಾಟುಡೊ ಸುಳಾದಿರೆಂ, ಕೆಣಕಿಯಜಲೆ ಬಚ್ಚ್‌ಬಾಟುಂಪೋಲ್ತೊ ಸಬ್ದ ಚಮತ್ಕಾರತ್ತೊ ಸವಾಲ್ ಇಡ್ರೊ ಮುಂಡಿಗೆಡೆಂ ಎಲ್ದಿತ್ತ್. ಇಜನೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯೋಗತ್ತ್‌ಲ್ ರಾಗತಾಲತ್ತೊ ಕಸಿ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪಿನ್ನೆ ಭಾರತೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರಸಂಗೀತತ್ತೊ ಪರಂಪರೆಗ್ ವಿಶೇಷ ಮಟ್ಟ್‌ಡೆಂ ಕಾನಿಕೆ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಕೊಡ್ತುತ್ತ್.

ಇಜನೆ ಕನಕದಾಸರ್ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ, ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಬಿಸಯತ್ತೊ ಮುನ್ನೂರುಗುಂ ಯಾರ ಕೀರ್ತನೆಡೆ ಎಲ್ದಿತ್ತ್. ಕೀರ್ತನೆ ಅಲ್ಲಾಂಟೆ ನಾಲ್ ಅಪರೂಪತ್ತೊ ಪಾಟ್ಟ್‌ಜಲೆಂ (ಕಾವ್ಯ) ಎಲ್ದಿತ್ತ್. ಅಯಾಲ್ ನೃಸಿಂಹಸ್ತವ ಚೆಲ್ಡೊ ಪಾಟ್ ಎಲ್ದಿರೂಂಟು ಗೊಂತಾಯಿಡ್. ಆಯೆಂಗಾ ಅದ್ ಇತ್ತರೆತೋಲೊಂ ಕಿಟ್ಟಿಯಾಲೆ. ಕೀರ್ತನೆಜ ಅಯಾಲೊ ಸೃಜನಶೀಲತೆಡೊ ಒರು ಅರ್ಗ್ ಆಯೆಂಗ್, ಪಾಟ್‌ಜ ಅಯಾಲೊ ಸಾಧನೆಡೊ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ ಆಯಿಟ್ಟುಂಡು. ಕೀರ್ತನೆಜ ದುನಿಯಾವುಡೊ ಜಂಜಾಟ ಪಿನ್ನೆ ಅಲೌಕಿಕ ಭಕ್ತಿಗ್ ಪಿಡಿಚ್ಚೊ ಬಿಯಾರತ್ತೊ ಕನ್ನಡಿ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೆಂಗ್; ಪಾಟ್‌ಜ ಅಯಾಲ್ ಒರ್ತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಪಂದನೆಡೊ ವಿದ್ವಾಂಸ– ಕವಿ ಚೆಲ್ಡದ್‌ರೆ ಕಾಟ್‌ಡ್. ಅಯಾಲ್ ಎಲ್ದಿಯೊ ಪಾಟ್ಟ್‌ಜಲೆ ಊಡೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಪರಿಚಯ ಆಕಿಡ್:

ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ:

ಬವುಶ ಇದ್ ಕನಕದಾಸರ್ ತಂಡೊ ತಾರುಣ್ಯ ಕಾಲತ್ತೊ ಸ್ಫೂರ್ತಿಲ್ ಎಲ್ದಿಯೊ ಸುರೂತೊ ಕಾವ್ಯ ಕೃತಿ. ಅಪ್ಪ ಬಯಸ್‌ಗ್ ಸಹಜ ಆಯೊ ಕಲ್ಪನೆಜ, ರಸಿಕತೆ, ಪಡೆಡೊ ವೀರಕೊನತ್ತೊ ಒತ್ತೊರುಮಿಚ್ಚೊ ಕೃತಿ ಇದ್. ಈ ಪಾಟ್‌ಗ್ ಕತೆಬಿಸಯತ್ತೆ ಮಹಾಭಾರತ, ಹರಿವಂಶ, ಭಾಗವತ ಪಿನ್ನೆ ಪುರಾಣತ್ತೆ ಎಡ್ತೊಂಡುಡು. ನಾಪತ್ತೊ ಜಂಡ್ ಸಂಧಿ (ಅಧ್ಯಾಯ)ಡೊ ವಿಶಾಲತೆಲ್ ಸುಮಾರ್ 2800ಡೊ ಕಾನ ಯಾರ ಪದ್ಯಜಲೆ ಸೇರ್‌ಬಾಟಿಟ್ಟ್ ಈ ಪದ್ಯತ್ತೊ ಮಹಾ ಮಹಲ್‌ಡೆ ಕೆಟ್ಟಿಡ್. ಸಂಗೀತತ್ತೊ ಲಯ ಪಿನ್ನೆ ಮದ್‌ರತ್ತೆ ಉಂಡಾಕುಡೊ ದೇಸೀಯ ಸಾಂಗತ್ಯ ಛಂದಸ್ಸ್‌ಲ್ ಇದ್‌ರೆ ಎಲ್ದಿಡ್. ಪೀಠಿಕೆಲ್:

ಕೃತಿಚೆನ್ನ ಕನಕದಾಸೋತ್ತಮ, ಕೇಟವುಲು
ಅತಿ ಸುಜ್ಞಾನವದೂಟಿ
ಕೃತಿಡೊ ಕರ್ತ ಕಾಗಿನೆಲೆಯಾದಿಕೇಶವ
ಕೃತಿಡೆ ಕೇಟೆಂಗ್ ಪುಣ್ಯಮೇ ಒಕ್ಕು
–ಚೆಲ್ಡೊ ಕವಿ– ಕಾವ್ಯತ್ತೊ ವಿವರಜ ಉಂಡು.

ಇದ್ ಒರು ಶೃಂಗಾರ ಪ್ರದಾನ ಆಯೊ ಪಾಟ್. ಕೃಷ್ಣ–ರುಕ್ಮಿಣಿ, ರತಿ–ಮನ್ಮಥ, ಉಷಾ–ಅನಿರುದ್ಧ– ಈ ಮೂನು ತಲೆಮಾರ್‌ಡೊ ಪ್ರಣಯ ಪಿನ್ನೆ ವಿರಹ ಜೀವನತ್ತೊ ರಸತ್ತೆ ಇದ್‌ಲ್ ಅಜಬಾವುಂಪೋಲೆ ಎಲ್ದಿಡ್. ರತಿ–ಮನ್ಮಥಡೊ ಜನ್ಮಾಂತರತ್ತೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಕತೆಮೇ ಈ ಪಾಟ್‌ಡೊ ಕೇಂದ್ರ ಆಯಿಟ್ಟ್, ಶೃಂಗಾರರಸತ್ತೊ ಪೊಲೆಮೇ ಒಲಿಗಿಡ್. ಅದ್‌ರೊಟ್ಟುಗು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿಮರ್ಶೆಡೊ ಒತ್ತೊರುಮಿಚ್ಚಿ ಹಾಸಿಲಾಕಿಯೊ ಪಾಂಡಿತ್ಯ; ಸಂಪ್ರದಾಯತ್ತೊ ಪುರಾಣತ್ತೊ ಚೌಕಟ್ಟ್ ಪಿನ್ನೆ ತಂಡೊ ಕಾಲತ್ತೊ ಸಮಾಜತ್ತೊ ವ್ಯವಸ್ತೆಡೆ ಕಾಟ್‌ರೊ ಬಂಬತನತ್ತೆ ಚೆಂತ್ ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿಗ್ ಬೆಲಿಯೊ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕಿಟ್ಟಿಡ್.

ಕನಕದಾಸರ್ ಇದ್‌ರೆ ಪಿರ್ಸ ಪಿನ್ನೆ ಗೌರವತ್ತ್‌ಲ್ ಕೃಷ್ಣಚರಿತೆ ಚೆಂತ್ ಬಿಲ್ಚಿಡ್. ಕೃಷ್ಣಮೇ ಈ ಪಾಟ್‌ಡೊ ಖಲ್ಬು. ಪಾಟ್‌ಡೊ ಪೇರ್‌ಡೆ ಸುರುವಾಯಿಟ್ಟ್ ಅಕೇರಿತೋಲೊಂ ಕೃಷ್ಣಡೊ ಕಲಿಯೇ ಪೂರ್ತಿ ಉಂಡು. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಡೊ ಕೃತಿಡೊ ಪೋಲೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗುಂ ಕೃಷ್ಣಡೆ ಪೊಗಲಾಂಟೆ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಸಮಾದಾನ ಇಲ್ಲೆ. ಆ ಅರ್ಥತ್ತ್‌ಲ್ ಇದ್ ಒರು ಭಕ್ತಿಕಾವ್ಯ. ಅತ್ತರೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಾಂಟೆ, ಕೃಷ್ಣ

ಭಕ್ತಿಡೊ ಮುಸುಕುಲ್ ತಂಡೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ರಾಜಾವು ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯಡೊ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವತ್ತೆಂ ಕೂಟಿಟ್ಟ್, ವಿಜಯನಗರತ್ತೊ ಝಮಾನ್‌ಡೊ ಜನಜೀವನತ್ತೆಂ ಎಲ್ದಿಡ್. ಅದ್‌ಕ್ ಸಾಕ್ಷಿ ಚೆಲ್ಲುಂಪೋಲೆ ತಂಡೊ ಝಮಾನತ್ತೊ ಅರಮನೆ– ಪುರಭವನ, ಪಡೆ– ಸಂಧಾನತಂತ್ರ, ಬಾನಿಯ–ವಯಿವಾಟು, ಪೆನ್ನಿಜಲೊ ಸಿಂಗಾರತ್ತೊ ಬಸ್ತ್, ತಿನಿಸ್, ತುನಿ ಮುರಿಡೊ ಬಿಸಯೊಂ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಾನುಂಪೋಲೆ ಕೆಟ್ಟಿಡ್. ಕರ್ನಾಟಕತ್ತೊ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚರಿತ್ರೆ ಎಲ್ದುರಂಕ್ ಬೇನ್‌ಮಾಯತ್ತರೆ ಸಾಮಗ್ರಿ ಕಿಟ್ಟ್‌ಡ್ ಚೆಲ್ಡದೇ ಈ ಕಾವ್ಯತ್ತೊ ಪೆರಿಮೆ.

ಇನ್ನೊರು ಮುಕ್ಯ ಬಿಸಯ ಚೆನ್ನೆಂಗ್, ಈ ಕಾವ್ಯತ್ತ್‌ಲ್ ಎನ್ಜಿ ಕಾಂಡೊ ದರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ ಕೊನ. ಅಪ್ಪ ಬುಡಾಂಟೆ ನಡನೊಂಟಿನ್ನೊ ಶೈವ– ವೈಷ್ಣವ ದರ್ಮತ್ತೊ ಅಡಿಕುತ್ತುಗು ಪರಿಹಾರ ಸೂತ್ರ ಕಾಟೊಗು ಈ ಪಾಟ್‌ಲ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಆಕಿಡ್. ಶೈವ ಬಾಣಾಸುರಡೊ ಮೋಲೆ ಕೃಷ್ಣಡೊ ಪುಲ್ಲಿ ಅನಿರುದ್ಧ ಪಿರ್ಸ ಆಕ್‌ಡೊ ಚಿತ್ರಣ ಕ್ವಾಂತ್ ಅದ್‌ರೆ ಎದ್‌ರ್ತ್‌ಡ್. ಊಡೆ ಕೃಷ್ಣಮೇ ನಾಯಕ. ಬಾಣಾಸುರ ಖಲನಾಯಕ. ಅಜಲೊ ಜಂಡಾಲೊ ನಡುಲು ಪಡೆ ಜೋರಾಯಪ್ಪ ಶಿವಡೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಕಾಟ್‌ರೊ ಹರಿ–ಹರ ಸಮನ್ವಯ ನಡತೆ, ಆದರ್ಶ ಆಯಿಟ್ಟುಂಡು. ಒಟ್ಟಾರೆ ಶೈವ– ವೈಷ್ಣವರೊ ನಡುಲು ಪಿರ್ಸ ಉಂಡಾಕಿಟ್ಟ್, ದರ್ಮ ಸಂಘರ್ಷತ್ತೆ ನಿಪ್ಪಾಟುಡೊ ಉದ್ದೇಸ ಈ ಪಾಟ್‌ಗ್ ಉಲ್ಲದ್ ಬೆಲಿಯೊ ಬಿಸಯು. (ಐತಿಹಾಸಿಕ ದನಿ ಉಲ್ಲೊ ಈ ಪಾಟ್ಟ್‌ಡೆ ಕನಕದಾಸರ್ ಕದರಮಂಡಲಗಿಡೊ ಕಾಂತೇಶಡೊ ಮುಟ್ಟ ದೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಎಲ್ದಿಡ್ ಚೆಲ್ಲ್‌ಡಾರ್. ಇಪ್ಪೊಂ ಆ ಕಾವ್ಯತ್ತೊ ಒರು ಕೈಡೆಲ್ತ್ ಅವುಡೆ ಉಂಡು.)

ಹರಿಭಕ್ತಿ ಸಾರ:

ಇದ್ ಒರು ಭಕ್ತಿಪಾರಾಯಣ ಪಾಟ್. ಇದ್‌ಲ್ ವಿಷ್ಣುಡೊ ಸುಗುಣ ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ ಕಥನತ್ತೆ 110 ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಲ್ ಖಲ್ಬುನೊರಂಜಿ ಎಲ್ದಿಡ್. ಉತ್ಕಟ ಆಯೊ ಹರಿಧ್ಯಾನ ಈ ಪಾಟ್‌ಡೊ ಜೀಯ. ನೀತಿಬೋಧನೆ, ಶೀಲವಿಕಾಸ, ವೈರಾಗ್ಯ ದರ್ಸನ ಈ ಪಾಟ್‌ಡೊ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಸ. ಅದ್‌ಕಾತ್ರ ಭಾಗವತ, ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತತ್ತೆ ಉದಾಹರಣೆ ಎಡ್ತ್‌ಟ್ಟ್ ಹರಿಭಕ್ತಿ ಸಾರ ಚೆಲ್ಲೊ ಮಣಿ ಮಾಲೆಡೆ ಕೆಟ್ಟಿಡ್. ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತೊ ಬಾಸೆಲ್ ಪಂಡಿತಮಾರ್ ಇದ್‌ರೆ, ಸ್ತುತಿಕಾವ್ಯ ಪಿನ್ನೆ ಶತಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚೆಂತ್ ಬಿಲಿಚಿಡಾರ್.

ನೇರ್ ಖಲ್ಬುಡೊ ಒರು ಭಕ್ತ ತಂಡೊ ಇಷ್ಟದೈವತ್ತೊ ಎದುರು ಖಲ್ಬುಡೆ

ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ನಮೂನೆಲ್ ತೊರನ್ನ್ ಕಾಟ್‌ಡೊ ವಿಧಾನತ್ತ್‌ಲ್ ಇದ್‌ಡೆ ಎಲ್ದಿಡ್. ದುನಿಯಾವುಡೊ ಕಷ್ಟ ಕೋಟಲೆಲ್ ನರಲಿಟ್ಟ್ ಅದ್‌ರೆ ಸುಮಾರ್ ದೂರ ಪೋನು ಚೆಲ್ಡೊ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಈ ಪಾಟ್‌ಡೊ ಉದ್ದತ್ತ್‌ಗುಂ ಕಾಂಡ್. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಭಕ್ತಡೊ ಸಾತ್ವಿಕ ಕೇಲಿಡೆ ಕನಕದಾಸರ್ ಜೀಯ ಪಿನ್ನೆ ದೇವೆರ್‌ಡೊ ನಡುಲು ರಾಯಭಾರಿಡೊ ಪೋಲೆ ನಿಂಡ್‌ಟ್ಟ್ ಎಲ್ದಿಯೊಂ ಪೊಯ್ದ್. ಇದ್‌ಲ್ ಬಂಡೊ "ಕಾಕ್ ನಜಲೆ ಎಪ್ಪೋಲುಂ" ಚೆಲ್ಡೊ ಎಸೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಲತ್ತೊ ಮನಿಸಮಾರೊ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಆಯಿಡ್.

ಈ ಪಾಟ್‌ಡೊ ಸುರುಲು, ಕನಕದಾಸರೇ ಚೆಲ್ಡೊ ಪೋಲೆ, "ಅಚ್ಯುತಡೊ ಪೇರ್‌ಡೆ ಪುದಿಪುದಿಯೊ ಭೂಮಿತಲತ್ತ್‌ಲ್ ಚೆಲ್ಲೊಗು" ಈ ಪಾಟ್ ಎಲ್ದಿಡ್. ಆಯೆಂಗ್ ಅದ್ ಅವುಡೆಗೇ ನಿಕ್ಕಾಂಟೆ, ದೇವೆರ್‌ಡೊ ಪೇರ್‌ಲ್ ಜಾತಿ ಭೇದ ಆಕ್‌ಡಜಲೊ ಬಿಸಯೊಂ ಚೆಲ್ಲ್‌ಡ್. "ಊಡೆ ಉಲ್ಲವುನು ಅವುಡೆ ಇಲ್ಲೆ ಚೆಲ್ಡೊ ಪಲಕ ಬೇಂಡ" ಚೆಂತ್ ತರ್ಕ ಆಕ್‌ಡೊ ಈ ಪಾಟ್, "ತಡಿಲ್ ನೀನಿನ್ನೆಂಗ್ ಗಲೀಜ್ ಉಂಡಾ?" ಚೆಲ್ಡೊ ಸವಾಲ್ ಇಡ್‌ರ್. ಹರಿಡೊ ಮೈಮೆಡೆ ಪೊಗಲ್‌ಡದ್ಲೇ ನಿಕ್ಕಾಂಟೆ, ದೇವೆರ್‌ಡೊ ಪೇರ್‌ಲ್ ಜಾತಿ, ಹೊಲೆ, ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತ– ಎಲ್ಲಾತ್‌ರೆಂ ಗಟ್ಟಿ ಆಕುಡೊ ಮೋಸಗಾರಮಾರೆ ಜೋರಾಕ್‌ಡ್. ಕನ್ನಡತ್ತೊ ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತ್‌ಲೆ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ ಸುರೂತೊ ಸಾಲ್‌ಲ್ ನಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಚೆಂತ್ ಚರಿತ್ರೆ ಎಲ್ದಿಯಜ ಗುರ್ತು ಆಕಿಡಾರ್.

ನಳಚರಿತ್ರೆ:

ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಪೇರ್‌ಪೋಯೊ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಜಲ್ ನಳಚರಿತ್ರೆಗ್ ಬೆಲಿಯೊ ಸ್ಥಾನ ಉಂಡು. ಮಹಾಭಾರತತ್ತೊ ವನಪರ್ವತ್ತ್‌ಲ್ ಬಂಡೊ ನಳೋಪಖ್ಯಾನ ಚೆಲ್ಡದ್ ಇದ್‌ರೊ ಮೂಲ ಕತೆ. ಈ ಕತೆರೆ ಪಿಡ್ಚೊಂಟು ಸುವಾರ್ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಕ್ಕಾರಮಾರ್ ಪಾಟ್ ಎಲ್ದಿಡಾರ್. ಆಯೆಂಗ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಎಲ್ದಿಯೊ ನಳಚರಿತ್ರೆಡೊ ಕತೆ ಎಡ್ತೊಂಡತ್ತರೆ ಆಲ್‌ವಾರೊ ಪಿರ್ಸ ಬೇರೆ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಕ್ಕಾರಮಾರೊ ಎಲ್ತ್‌ಗ್ ಕಿಟ್ಟಿಯಾಲೆ. ನಳ ದಮಯಂತಿಡೊ ಕತೆಡೆ ಕನ್ನಡತ್ತ್‌ಲ್ ಎಲ್ಲಾರೊ ಅವುತುಗು ಎತ್ತ್‌ಬಾಟಿಯೊ ಪೆರಿಮೆ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡದ್. ಮಹಾಭಾರತತ್ತ್‌ಲ್ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಬಂಡೊ ನಳ ರಾಜಾವು ಪಿನ್ನೆ ದಮಯಂತಿ ದೇವಿಡೊ ಸಂಸಾರತ್ತೊ ಕತೆಡೆ ಕನಕದಾಸರ್ ತೆಲ್ಲುಕನ್ನಡತ್ತ್‌ಲ್ ಮನಸ್‌ಗ್ ತಟ್ಟುಂಪೋಲೆ ಎಲ್ದಿಡ್. ಈ ಪಾಟೆಲ್ತ್ ಚೆರಿಯೊ ಆಯೆಂಗುಂ

(481 ಪದ್ಯಜ ಪಿನ್ನೆ 9 ಸಂಧಿಜ) ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಡೊ ಸತ್ವತ್ತ್‌ಲ್ ಅದ್ ಬೆಲಿಯೊ ಪೇರ್ ಎಡ್ತ್‌ಡ್.

ಇದೊರು ಬಾರೀ ಚಂದತ್ತೊ ಲೌಕಿಕ ಬಿಸಯತ್ತೊ ಕತೆರೊ ಪಾಟೆಲ್ತ್. ಇದ್‌ಲ್ ನಳ ಪಿನ್ನೆ ದಮಯಂತಿಡೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಸಂಸಾರತ್ತೊ ಜೀವನಮೌಲ್ಯತ್ತೆ ಪ್ರಚಾರ ಆಕಿಡ್. "ವಿದರ್ಭ ದೇಸತ್ತೊ ಭೀಮ ನೃಪಾಲಡೊ ಮೋಲು ದಮಯಂತಿ. ಅವುಲೆ ನಿಷಧ ದೇಸತ್ತೊ ರಾಜಾವು ನಳ, ಒರು ಬೆಲಿಯೊ ಬಾತ್‌ಡೊ ಸಹಾಯ ಎಡ್ತೊಂಟು ಪಿರ್ಸ ಆಕ್‌ಡ. ಸ್ವಯಂವರತ್ತ್‌ಲ್ ಅವುಲೆ ಮಂಜಿಲ ಆವುಡ. ಸ್ವಯಂವರ ನಡಕುಂಬೊ ಅವುಲು ದೇವೆತೆಜಲೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಆಕಿಯಾಲ್ ಚೆಲ್ಡೊ ಅರ್ಸತ್ತ್‌ಲ್ ಕಲಿಪುರುಷ ಪಗೆ ಕಾಟ್‌ಡ. ನಳಡೆ ಜುಗಾರಿಲ್ ಅವುಂಡೊ ಅಬ್ಬಡೊ ಎಲೊನು ಮೂತೋನ್ಡೊ ಮಕ್ಕಮೇ ಸೋಪಾಟ್‌ರಾರ್. ಅತ್ತೆರೆಗೇ ಬುಡಾಂಟೆ, ವನವಾಸತ್ತ್‌ಲ್ ಅಂಕ್ ಜಂಡಾಲ್‌ಗುಂ ನಾನಾ ನಮೂನ್ತೊ ಕಷ್ಟ ಕೊಡುಪಾಟ್‌ರ. ಅಕೇರಿಗ್ ನಳ, ತಂಡೊ ರಾಜ್ಯತ್ತೆಂ, ದಮಯಂತಿಡೆಂ ಪೆರೊವು ಪಡನ್‌ಟ್ಟ್ ಸುಕತ್ತ್‌ಲ್ ಸಂಸಾರ ಆಕ್‌ಡ– ಇದ್ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಡೊ ಸಾರಾಂಶ. ಇದ್‌ರೆ ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಲ್ ಚಂದತ್ತೊ ರಾಗತ್ತ್‌ಲ್ ಎಲ್ದಿಡ್.

ತ್ಯಾಗತ್ತೊ ಮೂಲ ಇನ್ನೊ ಪಿರ್ಸ; ಅದ್‌ರೆ ಗಾಸಾಕೊಗು ಮುನ್ನೊಲು ಬಂಡೊ ರಾಜಶಕ್ತಿಡೊ ಸ್ವಾರ್ತ; ದೇವಲೋಕತ್ತಜಲೊ ಕುತಂತ್ರ; ಅದ್‌ರೆ ಮೀರಿಟ್ಟ್ ಕಾಕುಡೊ ಪರಿಸುದ್ದ ಭಕ್ತಿ– ಇದ್‌ಡೊ ಚುತ್ತು ಈ ಪಾಟೆಲ್ತ್ ತಿರ್‌ಗ್‌ಡ್. ರಾಜ್ಯಶಕ್ತಿಡೊ ಅರಾಜಕತೆಡೊ ಬಸ್ತ್ ಬೆಚ್ಚೊಂಟು, "ರಾಜಾವುಡೊ ವಿಮಲ ಚರಿತೆ"ಡೊ ಕಿನಾವು ಕಾಂಡ್. ಬರಣ ಆಕುಡೊ ರಾಜ್ಯಕೇಂದ್ರತ್ತ್‌ಗ್ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಕಷ್ಟತ್ತೆ ಕೇಕ್‌ಡೊ ಸೊಬುರು ಪಿನ್ನೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ ಎಜನೆ ಇಕ್ಕೊನು ಚೆಲ್ದದ್‌ಡೊ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಪಾಟೆಲ್ತ್ ವಿವರಮಾಯಿಟ್ಟ್ ಚೆಲ್ಡ್. ಬೆಲಿಯೊ ಬಾತ್‌ಡೊ ಬಾಯಿಲ್, "ಬುಡು ನೀನ್ ಬ್ಯಾರಂಕ್ ಹಿಂಸೆ ಆಕಂಡ", "ಬ್ಯಾರಜಲೊ ದುಕ್ಕತ್ತೆ ಪರಿಹರಿಸ್‌ಡದೇ ಪರಮಪುಣ್ಯ", "ಕೈ ಗಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಾತಜಲೆ ಕೊಲ್ಲುಡೊ ಸಮಮಾ?"– ಚೆಲ್ಡೊ ಪಲಕ ಚೆಲ್ಲ್‌ಬಾಟ್‌ಡದ್ ಕಲ್ಬುಡೊ ಸೊರತ್ತಮೋಲೆ ಕೇಕ್‌ಡ್. ಪಿನ್ನೊರು ಸಂಗತಿ ಚೆನ್ನೆಂಗ್, ಇದ್ ನಳಡೊ ಪೇರ್‌ಲ್ ಉಲ್ಲೊ ಪಾಟೆಲ್ತ್ ಆಯೆಂಗುಂ ಅದ್‌ರೊ ಎಲ್ಲ ಮುಟತ್ತ್‌ಲುಂ ದಮಯಂತಿಡೊ ಬಿಸಯಮೇ ಮುಖ್ಯ ಆಯಿಟ್ಟಿಕ್ಕ್‌ಡ್.

ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ:

ಇದ್ ಕನಕದಾಡ್‌ಡೊ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಆಲೋಚನೆಲ್ ಮೂಡಿಬನ್ನೊ ಒರು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪಾಟೆಲ್ತ್. 158 ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಲ್ ಎಲ್ದಿಯೊ ಈ ಪಾಟೆಲ್ತ್ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಯಿಟ್ಟ್ ರಾಮಕತೆಲ್ ತೊಡಜಿಟ್ಟ್ ಈ ನೆಲತ್ತೊ ಕತೆ ಚೆಲ್ಡ್. ಒಲಿಂಬೊವ್ ಧಾನ್ಯತ್ತ್‌ಲ್ ಮುಖ್ಯಮಾಯೊ ನೆಲ್ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ರಾಗಿಡೊ ನಡುಲು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧಾನ್ಯ ಏದ್ ಚೆಂತ್ ಪಂತ ಏರ್ಪಾಡ್ ಆವುಡದೇ ಈ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಡೊ ಕತೆ. ಅದ್‌ರೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಆಕಿಟ್ಟ್ ತೀರ್ಪು ಕೊಡ್ಕುಡವುನು ಶ್ರೀರಾಮ. ಈ ಮಹತ್ವತ್ತೊ ಪ್ರಸಂಗತ್ತ್‌ಗ್ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಯಿಟ್ಟ್ ದೇವೆರ್‌ಮಾರ್, ಮನಿಸಜ ಪಿನ್ನೆ ಬೆಲಿಯೊ ಇಲ್ಮ್‌ಕ್ಕಾರ್. ಈ ಕತೆಡೊ ಬಸ್ತ್‌ಡೆ "ಇಡೀ ಆಲ್‌ಮಾರೆಲ್ಲ ಆದರಿಕ್ಕುಡೊ ದುನಿಯಾವುಗು ಅಜಬಾಯಿಟ್ಟ್" ಚೆನ್ನ್‌ಟ್ಟ್ ಮಹಾಕತೆ ಆಕೊನು ಚೆಲ್ಡದ್ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಕಿನಾವು.

ಇಜಂತೊ ಆರೋಗ್ಯತ್ತೊ ಕಿನಾವುಡೊ ಕತೆ ಇದ್:

"ರಾವಣಡೆ ಕೊನ್ನೊಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಸೀತೆಂ ರಾಮೊಂ ಅಯೋಧ್ಯೆಗ್ ಪೆರೊವು ಬರುಂಬೊ ತೆರುಲು ಗೌತಮ ಮುನಿಡೊ ದಾವತ್ತ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಆಕ್‌ಡಾರ್. ಅವುಡೆ ದಾವತ್ತ್‌ಡೊ ನಡುಲು ನವಧಾನ್ಯತ್ತೊ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡಕ್‌ಡ್. ಅಕೇರಿಗ್ ಗೌತಮ ಮುನಿ ರಾಗಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಚೆಂತ್ ಪೊಗಲ್‌ಡ್. ಅಪ್ಪ ನೆಲ್ಲ್‌ಗ್ ಅರ್ಸ ಬಂಡ್. "ನಾನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ" ಚೆಂತ್ ಅರ್ಸತ್ತ್‌ಲ್ ಚೆನ್ನೊ ನೆಲ್ಲ್, ರಾಗಿಡೊಟ್ಟುಗು ಚೆಲ್ಡ್– "ನೀನ್ ಬೆರಮೊರೊ ಏದ್ ನಲ್ಲೊ ಸಭೆಕುಂ ಬ್ಯಾಂಡಾತೊ ಕೀಲ್. ನಲ್ಲಂಕ್ ಆಗಾತೊ ಶೂದ್ರಾನ್ನ" ಚೆಂತ್ ಟೀಕೆ ಆಕ್‌ಡ್.

ಅಪ್ಪ ರಾಗಿ ಚೆಲ್ಡ್– ನಾನ್ ಪಾವತ್ತೊ ಕೀಲ್ ಜಾತಿರಂಕ್ ಪಿರ್ಸತ್ತವುನು. ಬರಗಾಲ ಬನ್ನಪ್ಪೆ ಪಾವತ್ತವುನು, ಪೈಸಕ್ಕಾರ್ ಚೆಂತ್ ನೋಕಾಂಟೆ ಎಲ್ಲಾರ್‌ಗುಂ ನಾನೇ ಗತಿ. ಇಜನೆ ಜಂಡ್ ಧಾನ್ಯಜ ಲಡಾಯಿಗ್ ತೊಡಜ್‌ಡ್. ಈ ಜಂಡ್ ಧಾನ್ಯತ್ತೊಂ ಅರ್ಹತೆ ಗೊಂತಾವೊಗು ಶ್ರೀರಾಮ ಜಂಡ್‌ರೆಂ ಆರ್ ತಿಂಜಲ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಇಡ್‌ರ. ಅದ್‌ಲ್‌ಪಿನ್ನೆ ಬಿಲ್ಪಾಟಿ ನೋಕುಂಬೊ ನೆಲ್ಲ್ ರೂಪ ಪೋಯಿಟ್ಟ್ ಕಾಂತಿ ಇಲ್ಲಾತೊಪೊಲೆ ಆಯಿಂತ್. ರಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಅಂಜನೆಮೇ ಇಂತ್. ಶ್ರೀರಾಮ ರಾಗಿಡೊ ಪೆರಿಮೆಡೆ ವಯತಿಟ್ಟ್ ಚೆಂತ್ ತಂಡೊ ಪೇರ್‌ಡೆಮೇ (ರಾಘವ) ಅದ್‌ಕ್ ಬೆಯಿಕ್‌ಡ. ಅದ್ ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚೆಂತೇ ಪೇರ್‌ಪೋಂಡು. ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಕೇಟ್‌ಟ್ಟ್ ನೆಲ್ಲ್ ತಲೆ ತಗ್ಗ್‌ಬಾಟಿಟ್ಟ್ ನಿಂಡವುಡೆಗ್ ರಾಗಿ ಬಂತ್, "ನೀನ್ ಬೇಜಾರಾಕಂಡ. ನಜ ಜಂಡಾಲ್‌ಲ್ ಆರುಂ ಮೇಲಲ್ಲ, ಆರುಂ ಕೀಲಲ್ಲ.

ಎಲ್ಲಾರುಂ ಒರೇಪೋಲೆ" ಚೆಂತ್ ಸಮಾದಾನ ಆಕ್ಡ್. ಶ್ರೀರಾಮೊಂ "ದುನಿಯಾವುಲು ಜಂಡ್ ಅತಿ– ಹಿತತ್ತುಲುಂ ನಿಜ ಉಲ್ಲಾರ್" ಚೆಂತ್ ಸಮಾದಾನ ಆಕ್ಡ.– ಇಂಜನೆ ಆ ಕತೆ ನಿಕ್ಕ್ಡ್. ಕನಕದಾಸರ್ಡೊ ಪೆರಿಮೆ ಚೆನ್ನೆಂಗ್, ದುನಿಯಾವುಲು ಆರುಂ ಮೇಲ್, ಕೀಲ್ ಇಲ್ಲೆ. ಎಲ್ಲಾರುಂ ಒರೇ ಪೋಲೆ– ಚೆಲ್ಡೊ ನೀತಿಡೆ ಈ ಪಾಟೆಲ್ತ್ಲ್ ಚೆಲ್ಡದ್.

ಇದ್ ಒರು ರೂಪಕ ಪಾಟೆಲ್ತ್. ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಲ್ಮಾರೊ ಜೀವನತ್ತೊ ಆದಾರ ಆಯೊ ರಾಗಿಡೆ ರೂಪಕ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಎಲ್ದಿಯೊ ಒರೇ ಪಾಟೆಲ್ತ್ ಇದ್ಂಟ್ ಕಾಂಡ್. ಕನಕದಾಸರ್ ಸಮಾಜತ್ತೊ ಅನುಕೂಲತ್ತೊ ತಂಡೊ ಚಿಂತನೆಡೆ ಈ ಪಾಟೆಲ್ತ್ಲ್ ಎಲ್ದಿ ಕಾಟಿಡ್. ಪೌರಾಣಿಕ ಬಸ್ತ್ಡೆ ಜನಪದ ಬಿಸಯತ್ತೊಟ್ಟುಗು ಸೇರ್ಬಾಟಿಟ್ಟ್ ವಿಡಂಬನೆಲ್ ಎಲ್ದಿಯೊ ಕನ್ನಡತ್ತೊ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಭಾರತತ್ತೊ ಬಾಸೆಲೇ ಇದ್ ಸುರೂತ ಪಾಟೆಲ್ತ್ ಚೆಂತ್ ಚೆಲ್ಲ. ಅಯಾಲೊ ಜೀವನತ್ತೊ ಉದ್ದತ್ತ್‌ಗುಂ ಜಾತಿಡೊ ಕಾರಣತ್ತ್‌ಗ್ ಎದುರ್ತೊ ಅವಮಾನ, ದುಕ್ಕ ದುಮ್ಮಾನತ್ತ್‌ಗ್ ಕೊಡ್ತೊ ಉತ್ತರೊಂ ಇದ್ ಆಯಿಟ್ಟಂತ್. ಈ ಬಿಸಯತ್ತೆ ಎಲ್ಲಾರೊಂ ಜೀವನತ್ತ್‌ಲ್ ನೋಕಿಯಜಂತೊ ನೆಲ್ಲ್, ರಾಗಿಡೊ ಉದಾಹರಣೆ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟ್ ಜನಪದ ದಾಟಿಲ್ ಚೆಲ್ಡದ್ ವಿಶೇಸ. ಒರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಉದ್ದೇಸತ್ತ್‌ಗ್ ಈ ಕತೆಡೆ ಉಪಯೋಗ ಆಕಿಯೊ ಕ್ರಮ ಬಾರೀ ಅರ್ತ ಇನ್ನದ್. ಅಜನಾಯಿಟ್ಟ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಎಲ್ದಿಯೊ ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಗ್   ಕರ್ನಾಟಕತ್ತೊ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚರಿತ್ರೆಲ್ ಬಾರೀ ಬೆಲಿಯೊ ಸ್ತಾನ ಉಂಡು.

ನೃಸಿಂಹಸ್ತವ:

ಈ ಕೃತಿ ಇನ್ನುಂ ನಂಕ್ ಕಿಟ್ಟಿಯಾಲೆ. ಕವಿಚರಿತ್ರೆ ಎಲ್ದಿಯಜಲೊ ಪ್ರಕಾರ, ಇದ್ ಒರು ಭಕ್ತಿಕಾವ್ಯ, ಸುಮಾರ್ 97 ಸಾಂಗತ್ಯ ಛಂದಸ್ಸ್ಡೊ ಪದ್ಯತ್ತೊ ಸ್ತುತಿಮಾಲೆ. ಇದ್ರೊ ಬಗ್ಗೆ ಒರು ಊಹೆ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಚೆಲ್ಡೆಂಗ್, ಇದ್ಲ್ ಕನಕದಾಸರ್ ಚೆರಿಯೊ ಬಯಸ್ಲ್ ಪೂಜೆ ಆಕಿಯೊಂಟಿನ್ನೊ ಕಾಗಿನೆಲೆಡೊ ನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿಡೊ ನಿರ್ಚಿಟ್ಟ್ ಪಾಡಿಯೊ ಸ್ತುತಿಪದ್ಯಜ ಉಂಡು. ಇದ್ರೊ ಮೂಲಪ್ರತಿ ಕಿಟ್ಟಿಯೊಲ್ ಪಿನ್ನೆಮೇ ಇದ್ ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರತ್ತೊ ಕಾನ ಎಜನೆ ಬ್ಯಾರೆ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಉಂಡು, ಇದ್ರೊ ಕಾವ್ಯಸತ್ವ ಎಂದ್ರೊ ಚೆಂತ್ ಬೆಲೆ ಕೆಟ್ಟೊಗು ಆವು.

****

ಕನಕ ದರ್ಸನ

ಕನಕದಾಸರ್ ಸುಮಾರ್ ದೂರತೋಲೊಂ ನಡನ್‌ಟ್ಟ್ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ತೆ ದರ್ಸನ ಆಕಿಟ್ಟ್ ತತ್ವ ಪ್ರಚಾರ ಆಕಿಯೊ ಒರು ಕಾಲಿ ಕಾಲ್‌ಡೊ ಸಂತ. ಇಪ್ಪೊಂ ಇದ್‌ಕ್ ಸಾಕ್ಸಿ ಆಯಿಟ್ಟ್ ತಮಿಳುನಾಡ್‌ಡೊ ತಂಜಾವೂರುಲು "ಕನಕಡೊ ಕೊಲ"ತ್ತೆ ನಜ ಕಾನ. ರಾಜಸ್ತಾನತ್ತ್‌ಲ್ ರಾಣಾಪ್ರತಾಪಮೇ ಕೆಟ್ಟ್‌ಬಾಟಿಯೊ "ಕನಕ ಬೃಂದಾವನ" ಉಂಡು. ಆಂಧ್ರತ್ತೊ ಒರು ಪಾಟ್‌ಕ್ಕಾರ, ಕನಕಡೊ ಬಿಸಯತ್ತ್‌ಲ್ ತೆಲುಗುಲು, "ಕನಕ ಮೀರು ಬಂಗಾರ ತುನಕ, ಕನ್ನಡ ಕವುಲೆಲ್ಲ ನೂವೆನಕ" ಚೆನ್ನೊ ಪೊಗಲ್ಚೆಂ ಉಂಡು. ತಿರುಪತಿಲ್ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೆ ನೆನಪಾಕುಡೊ ಸುಮಾರ್ ಕರಾಮತ್ತ್‌ಡೊ ಕತೆಜ ಇಪ್ಪೊಂ ಉಂಡು. ಉಡುಪಿಡೊ ಕನಕಡೊ ಕಂಡಿಡೊ ಬಿಸಯ ಇಡೀ ದುನಿಯಾವುಗೇ ತೆರಿಞಿಡ್. ಇದೆಲ್ಲ ನೋಕಿಯೆಂಗ್ ನಜಲೊ ಅಲ್ಲಮಡೊ ಪೋಲೆ, ಕನ್ನಡತ್ತೊ ಭಕ್ತಿಚಳುವಳಿ ಕೆಟ್ಟಿತನ್ನೊ ನಲ್ಲೊತನತ್ತೆ ದೇಸತ್ತೊ ಉದ್ದತ್ತ್‌ಗುಂ ಪ್ರಚಾರ ಆಕಿಯೊ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಂತ ಚೆಂತ್ ಗೊಂತಾವುಡು. ಈ ನೆಲೆಲುಂ ಅಯಾಲ್ ಒಲಿಂಞೊ ಹರಿದಾಸಮಾರೊ ಕಾನ ವಯಾರತ್ತೊ ಸ್ತಾನತ್ತ್‌ಲ್ ಉಂಡು.

ಅಜನೆ ಎವುಡ್ತೆ ಎವುಡೆಗ್ ಚುತ್ತಿ ಬನ್ನೆಂಗುಂ ಅಯಾಲ್ ಕಡೇಕ್ ನೆಲೆ ನಿಂಡದ್ ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕತ್ತೊ ಕಾಗಿನೆಲೆಲ್. ಕಾಗಿನೆಲೆ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಕರ್ಮಬೂಮಿ. ಅದ್ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲೂಂಟು ರಾಜಸಂಸ್ಕೃತಿಡೊ ಬರಣತ್ತ್‌ಗ್ ಒಲಪಟ್ಟೊ ಒರು ಪ್ರಮುಕ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಕಬಂದಮಾರೊ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲೂಂಟು ಇದ್‌ಕ್ ವಿಶೇಸ ಪೇರ್ ಉಂಡು. ವಿಜಯನಗರತ್ತೊ ರಾಜಾಕ್ಕಮಾರ್ ಇದ್‌ರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಕಿಟ್ಟ್ ವಿಶೇಸ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಡ್ತಾರ್. ಅದ್‌ರೊ ಸಾಕ್ಸಿ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಇಂಡುಗುಂ ಕಾಗಿನೆಲೆಲ್ ಕೋಟೆಜ, ಪಲಯೊ ಗುಡಿಜ, ವೀರಕಲ್ಲ್– ಶಾಸನ ಎಲ್ಲಾತ್ರೆಂ ಕಾನ. ಅದ್‌ರೊ ಕಾನ ಮುಕ್ಯ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಜೈನ, ವೈಷ್ಣವ, ವೀರಶೈವ, ಇಸ್ಲಾಂ ಪೋಲ್ತೊ ದೀನ್‌ಜಲೊ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಗಮ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆಯಿಡದ್ ಇದ್‌ರೊ ವಿಶೇಸ. ಇದ್‌ಕ್ ಎಲ್ಲಾತುಗುಂ ಕಲಸ ಬೆಚ್ಚೊ ಪೋಲೆ ಸಂತ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಕ್ಕಾರ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಜೀವನ ಪಿನ್ನೆ ಚಿಂತನೆಡೊ ಮಿನ್ನ್ ಊಡೆ ಬೆಲಜಿತ್ತ್. ದುನಿಯಾವುಗು ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಭಕ್ತಿಸಂದೇಸತ್ತೆ ಸಾರಿತ್ತ್. ಇದ್ ಒರು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸಂಗತಿ.

ಕಾಗಿನೆಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಭಾರತತ್ತೊ ಬೂಪಟತ್ತ್‌ಲ್ ಪೇರ್ ಪೋಯದೇ ಕನಕದಾಸರ್ಡ್ಡೆ ಚೆಂತ್. ಅದ್ ಅಯಾಲೊ ಸಾಧನೆಡೊ ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ಮಹತ್ವತ್ತೊ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿಡ್. ಅವುಡ್ತೊ ಪರಿಸರ, ದೈವನೆಲೆಜ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಡೊ ಗುರುತ್‌ಜ, ಧರ್ಮಸಮನ್ವಯ– ಎಲ್ಲೊಂ ಕನಕದಾಸರ್‌ಗ್ ತಂಡೊ ಇಲ್ಕ್ ಪಿನ್ನೆ ನಲ್ಲೊತನತ್ತೆ ಯಾರ ಆಕಿಯೊಲೊಗು ಆಸರೆ ಐತ್. ಅಜನಾಯಿಟ್ಟ್ ಕಾಗಿನೆಲೆ ಅಯಾಲೆ ಚೆರಿಯೊ ಬಯಸ್‌ಲ್ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ನೊರಚ್ಚೊ ಚೈತನ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವುಂ, ದಾಸ ಜೀವನತ್ತ್‌ಗ್ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡ್ತೊ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವುಂ, ಮನಿಸಮತತ್ತೆ ಸಾರೊಗು ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊಡ್ತೊ ತಪೋವನವುಂ, ಬಹುರೂಪತ್ತೊ ಎಲ್ತ್‌ಕೃತಿಜಲೊ ಸೃಷ್ಟಿಗ್ ಕಾರಣ ಆಯೊ ಕಾವ್ಯಗಂಗೋತ್ರಿಯುಂ ಐತ್. ಅಜನಾಯಿಟ್ಟೆ ಅಯಾಲ್ ತಂಡೊ ತತ್ವಚಿಂತನೆಡೊ ಉಮ್ಮಬೇರ್ ಆಯೊ ಕಾಗಿನೆಲೆಡೊ ಆದಿಕೇಶವಡೊ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗುಂ ಅಭಿಮಾನತ್ತ್‌ಲ್ ಪೊಗಲಿಡ್. ಅಜನೆ ನೋಕಿಯೆಂಗ್ ಕಾಗಿನೆಲೆ ಆದಿಕೇಶವ ಅಯಾಲೊ ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನತ್ತೊ ಸಂಕೇತೊಂ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್.

ಒಟ್ಟುಲು ಚೆಲ್ಡೆಂಗ್ ಸಂತ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ಕ್ಕಾರ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಜೀವನಮೇ ಒರು ಮಹಾಕೃತಿಡೊ ಪೋಲೆ ಉಂಡು. ಜೀವ ಒನ್ನು ತಡೆ ಇಲ್ಲಾಂಟೆ ವಿಕಾಸ ಪಥತ್ತ್‌ಲ್ ಬೆಲಞಿಟ್ಟ್ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಆವುಡೊ ರೀತಿಲ್ ಅಯಾಲೊ ಜೀವನ ಇಂತ್. ಕನ್ನಡ ದಾಸಕೂಟತ್ತೊ ಬಂಗಾರೊ ಯುಗತ್ತೆ ಆಕಿಯಜಲೊ ಪೈಕಿ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಪಾಲ್ ಬೆಲಿಯದ್. ಅವುಡತ್ತೊ ದ್ವೈತ, ಅದ್ವೈತ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ತತ್ವಜಲೊ ಮೇಲಾಟತ್ತ್‌ಲ್ ಅಯಾಲ್ ಏದ್‌ರೆಂ ತಿರಸ್ಕಾರ ಆಕಾಂಟೆ ಅದ್‌ಲ್ ಇಕ್ಕ್‌ಡೊ ಭಕ್ತಿ ತತ್ವತ್ತೆ ಒಪ್ಪಿಯೊಂಡುತ್ತ್. ಅದ್‌ರೊಟ್ಟುಗು ಶೈವ– ವೈಷ್ಣವ ತತ್ವತ್ತೆ ಸಮ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಗೌರವ ಆಕೊನು ಚೆಲ್ತೊ ಸೌಹಾರ್ದ ತತ್ವತ್ತೆ ಪಡಿಪಾಟಿತ್ತ್. ಮನಿಸ ಧರ್ಮತ್ತೊ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಡೆ ವಯುತಿ ಪಿಡ್ಜಿತ್ತ್.

ಕನಕದಾಸರ್ ತಾನ್ ಕೀಲ್ ಜಾತಿಲ್ ಪೆತ್ತೊ ಕಾರಣತ್ತ್‌ಗ್ ಮೇಲ್ ಜಾತಿರಜಲೊ ಕೈಲ್ ಬ್ಯಾಂಡಾತೊ ಅದಾಬೆಲ್ಲ ಎದ್‌ರ್‌ತ್ತ್. ಅಜ ಎತ್ತರೆ ಉಪದ್ರ ಆಕಿಯೆಂಗುಂ ಅಯಾಲ್ ಧೈರ್ಯ ಬುಟ್ಟುಲ್ಲೆ. ಇನ್ನೊರ್ತಡೊ ಬಗ್ಗೆ ಕೀಲ್ ಆಯಿಟ್ಟ್ ನಡನ್‌ಲ್ಲೆ. ಪೆತ್ತೊ ಕಾರಣತ್ತ್‌ಗ್ ಒರ್ತಡೆ ಕೀಲ್ ಜಾತಿ ಚೆಂತ್ ಆಕ್‌ಡದ್‌ರೊ ಬಗ್ಗೆ ಅಯಾಲ್‌ಗ್ ಬೇಜಾರ್ ಇಂತ್. ಆಯೆಂಗಾ ಅರ್ಸ ಇನ್ನಾಲೆ. ಬುಡಾಂಟೆ ಇಲ್ಕ್ ಪಡಿಚ್ಚಿಟ್ಟ್, ನಲ್ಲೆ ಅದಲ್ ಬನ್ಸ್ಟಿಟ್ಟ್ ಅಯಾಲ್ ಮೇಲ್ ಬಂತ್. ಅತ್ತರ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಾಂಟೆ, ತಂಡೊ ಚುತ್ತುಡೊ ಸಮಾಜತ್ತೆಂ ಮೇಲ್ ಕೊಂಬರೊಗು ಅಯಾಲ್ ಅದಲ್ ಬಂತ್. ಅಜನಾಯಿಟ್ಟೇ ಅಯಾಲ್

ಕನ್ನಡತ್ತೊ ನೆಲತ್ತ್‌ಲ್ ಎಲ್ಲ ಅವುತುಲುಂ ಪೇರ್ ಪೊಯ್ತ್.

ಇಜನೆ ಅಂಜಿನೂರು ವರ್ಸತ್ತೊ ಕಾನ ಯಾರ ಕಾಲತ್ತ್‌ಲ್ ಕನ್ನಡತ್ತೊ ಆಲ್‌ಮಾರೊ ಮನಸ್‌ಲ್ ಪ್ರಸಿದ್ದಿ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಉಲ್ಲೊ ಕನಕದಾಸರ್, ಏದ್ ಒರು ತತ್ವತ್ತ್‌ಗೇ ಅಂಟಾಂಟೆ, ಅನಂತ ತತ್ತತ್ತೆ ಒಪ್ಪಿಟ್ಟ್ ಅದ್‌ರೊ ನೆಲೆಲೇ ವಿಶ್ವ ಮನಿಸತ್ವತ್ತ್‌ಗ್ ತುಡಿಇಸೊ ಬೆಲಿಯೊ ವಿಭೂತಿ ಪುರುಸ. ಅಯಾಲೊ ನೆನಪುಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಸೊಂ ನವೆಂಬರ್ ಪೌನಾಲ್‌ಗ್ ಕನಕದಾಸ ಜಯಂತಿ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಗೌರವ ಕೊಡ್ತೊಂಟುಂಡು. ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಜೀವನ ಸಂದೇಸತ್ತೆ ಸಾರ್‌ಡದುರೊ ಒಟ್ಟುಗು ಅಯಾಲೊ ಪೆತ್ತೊ ರಾಯ ಪಿನ್ನೆ ಚುತ್ತುಡೊ ಪರಿಸರತ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಆಕಿಟ್ಟ್ ಸ್ಮಾರಕ ಆಕ್‌ಡೊ ಉದ್ದೇಸತ್ತ್‌ಲ್ ಅಯಾಲೊ ಖಬುರು ಉಲ್ಲೊ ಕಾಗಿನೆಲೆಲ್ ಕಾಗಿನೆಲೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ರಚನೆ ಆಕಿಡ್. ಕನಕದಾಸರ್ ಪಿನ್ನೆ ಹರಿದಾಸಮಾರೊ ಬಗ್ಗೆ ಸೇವೆ ಆಕಿಯೊ ವಿದ್ವಾಂಸಮಾರ್‌ಗ್ ವರ್ಸತ್ತ್‌ಗ್ ಒರ್ಕ ಕೊಡುಕೊಗು ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಪೇರ್‌ಲ್ ಕನಕಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಕಿಡ್. ಇಪ್ಪೊಂ ಕಾಗಿನೆಲೆಡೊ ಕೊಲತ್ತೊ ದಂಡೆಲ್ ಅಯಾಲೊ ಖಬುರು (ಸಮಾಧಿ) ಉಂಡು. ಅವುಡೆ ಕನಕಮಂದಿರ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಯಿಡ್. ಅದ್‌ರೊ ಮುಟ್ಟತ್ತ್‌ಲೆ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಕಾಲತ್ತೊ ಬೆಲಿಯೊ ಅಸ್ತಾತ್‌ರೊ ಮರ, ಅಯಾಲೊ ಜೀವನತ್ತ್‌ಗ್ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಇಪ್ಪೊಂ ನಿಂಡ್‌ಡ್. ಅದ್‌ರೊ ತನಲ್‌ಲ್ ಪ್ರತಿ ವರ್ಸ ಅಯಾಲೊ ಪೆತ್ತೊ ನಾಲ್‌ಡೆ ಕನಕಗುರು ಪೀಠತ್ತೊ ನೇದಾತನತ್ತ್‌ಲ್ ಕನಕ–ಕೇಶವಡೊ ತೇರ್ ಬಲ್ಚಿಟ್ಟ್ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಆಚರನೆ ಆಕ್‌ಡಾರ್. ಅದ್‌ರೊಟ್ಟುಗು ಕರ್ನಾಟಕತ್ತೊ ಉದ್ದಗಲತ್ತ್‌ಗುಂ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಪೇರ್ ಇನ್ನೊ ನೂರ್‌ಗಟ್ಟಲೆ ರಾಯಜ ಅಯಾಲೊ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತುಡೆ ನೆನಪು ಬೆಚ್ಚೊಂಡುಡು.

******

ಅನುಬಂಧ
ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಜೀವನತ್ತೊ ಹೆಜ್ಜೆಜ

ಪೇರ್: ಪೆತ್ತಪ್ಪತ್ತೊ ಪೇರ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. ಅದ್‌ಲ್‌ಪಿನ್ನೆ ತಿಮ್ಮರಸ, ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಾಯಕ, ಕನಕಪ್ಪ, ಕನಕಪ್ಪನಾಯಕ, ಕನಕದಾಸ– ಚೆಂತ್ ಪೇರ್ ಪೊಯ್ತ್.

ಪೆತ್ತೊ ರಾಯ: ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಡೊ ಶಿಗ್ಗಾವಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಡೊ ಬಾಡ.

ಅಬ್ಬ: ಬೀರಪ್ಪ. ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕ ಚೆಂತುಂ ಬಿಲಿಚೊಂಟಿನ್ನಾರ್. ಅವುನು ರಾಯತ್ತೊ ದನ್ನಾಯಕ. ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ನಾಡಗೌಡ. ಬಾಡ ಪಿನ್ನೆ ಬಂಕಾಪುರ ಭಾಗತ್ತೊ ಒಟ್ಟು 78 ಗ್ರಾಮತ್ತೊ ನಾಡಗೌಡಿಕೆ ಅವುಂಡದ್ ಆಯಿಟ್ಟಿಂತ್.

ಉಮ್ಮ: ಕಾಗಿನೆಲೆಡೊ ಬಚ್ಚಮ್ಮ.

ಜಾತಿ: ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕ ಪಿನ್ನೆ ಅವುಂಡೊ ಹಿರಿಯಜ ಪಾಲ್‌ಮತತ್ತೊ ಅಂಡೆ ಕುರುಬಮಾರ್. ಮುನ್ನೊಲು ಶೈವಮಾರಾಯಿಟ್ಟ್ ಇನ್ನೊ ಅಜ ಶಿವ ದೇವೆರ್‌ಡೆ ಬೀರಲಿಂಗ, ಬೀರದೇವ, ಬೀರಪ್ಪ ಚೆಂತ್ ಬಿಲಿಚೊಂಟಿನ್ನಾರ್.

ಪೆತ್ತೊ ವರ್ಸ: ಶಾಲಿವಾಹನ ಶಕ 1410. ಚೆನ್ನೆಂಗ್ ಕ್ರಿಸ್ತ ಶಕ 1488 (ಅಂದಾಜ್)

ಇಲ್ಮ್ ಪಡಿಪಾಟಿಯೊ ಗುರು: ಬಂಕಾಪುರತ್ತೊ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ.

ಅಯಿಲೊಟ್ಟುಗು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಕೌಟಿಲ್ಯಡೊ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ಧರ್ಮಸೂಕ್ತ, ತರ್ಕ– ಮೀಮಾಂಸೆ– ಛಂದಸ್ಸು– ವ್ಯಾಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪೋಲ್ತೊ ಪಾಠತ್ತೆ; ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಭಾಗವತ ಪೋಲ್ತೊ ಕಾವ್ಯಪುರಾಣತ್ತೆ ಪಡಿಚ. ಅದ್‌ರೊಟ್ಟುಗು ಕ್ಷತ್ರಿಯಮಾರ್ ಪಡಿಕುಡೊ ಕತ್ತಿವರಸೆ, ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ, ಬಿಲ್ಲ್ ಪಡಿಪು– ಎಲ್ಲೊಂ ಪಡಿಚ.

ಅಬ್ಬಡೊ ಮೌತು: ತಿಮ್ಮಪ್ಪಡೊ ಪಡಿಪು ತೀರ್‌ಡೊ ಸಮಯತ್ತ್‌ಲ್ ಬೀರಪ್ಪ ನಾಯಕ ಮರಿಚ್ಚ. ಅಬ್ಬಡೊ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೆಲ್ಲೊಂ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನ ಕಲ್ತ್‌ಗ್ ಬೂಂತು.

ತಿಮ್ಮಪ್ಪ, ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಾಯಕ: ಒರ್ಕ ನೆಲತ್ತ್‌ಲ್ ಗುಲಿ ಎಡ್ಕ್‌ಬಾಟುಂಬೊ ಬಂಗಾರ್ ನೊರಞೊ ಏಲ್ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಜ ಕಿಟ್ಟಿತ್ತ್. ಅವುಡೆ ಕಿಟ್ಟಿಯೊ ಅತ್ತರೆಂ ಬಂಗಾರ್‌ಡೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನಾಯಕ ಬೆರ್ದೆ ಚೆಲೊವು ಆಕಾಂಟೆ, ಆಲ್‌ಮಾರೊ ನಲ್ಲದ್‌ಕ್, ಸೇವೆಗ್ ಚೆಲೊವು ಆಕಿಯ. ಆಲ್‌ಮಾರ್ ಅವುಂಡೆ ಕನಕಪ್ಪ, ಕನಕ ನಾಯಕ ಚೆಂತ್ ಬಿಲಿಕೊಗು ತೊಡಜಿಯಾರ್.

ಮಂಞಿಲ– ಸಂಸಾರ: ಭರ್ತಿ ಬಾಲಕ್ಕಾರ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ಕನಕ ನಾಯಕೊಗು ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಚೆಲ್ಡೊ ಪೆನ್ಣ್‌ಡೊಟ್ಟುಗು ಮಂಞಿಲ ಐತ್. ಇಂಕ್ ಒರು ಆನ್ ಕಿಡಾವುಂ ಐತ್.

ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ ಎಲ್ತ್: ಕೃಷ್ಣಚರಿತ್ರೆ ಚೆಲ್ಡೊ ಪೇರುಂ ಉಲ್ಲೊ "ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ" ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಸುರೂತೊ ಪಾಟೆಲ್ತ್. ವಿಜಯನಗರತ್ತೊ ಜಲ್ಸ್ ಪಿನ್ನೆ ಅದ್‌ರೊ ಜನಜೀವನತ್ತೊ ವೈವಿಧ್ಯತ್ತೆ ರಾಗ ರಸ ಭಾವನೆಲ್ ಎಲ್ದಿಯೊ ಬೆಲಿಯೊ ಪಾಟೆಲ್ತ್.

ಚಾವು– ನೊಂಬಲ: ಸಂಸಾರ ಚಂದತ್ತ್‌ಲ್ ನಡನೊಂಟು ಇನ್ನೊಪೋಲೆಮೆ ಒರು ನಾಲ್ ಅಯಾಲೊ ಉಮ್ಮ ಮರ್ಚಿತ್ತ್. ಅದಾಯಿಟ್ಟ್ ಒರು ವರ್ಸತ್ತೊ ಉಲ್ಗ ಮೋನು ಮರಿಚ್ಚ. ಈ ಜಂಡ್ ಚಾವು ಅವುಂಡೊ ಪೆಂಞಾಯಿಡೊ ಮೇಲ್ ಬಾರೀ ಪರಿಣಾಮ ಆಕಿತ್ತ್. ಕೊರಿಯ ಸಮಯ ಪಿನ್ನೆ ಐಮೊಂ ಮರಿಚಿತ್ತ್.

ಕಡೇಡೊ ಪಡೆ: ಒರು ಬೆಲಿಯೊ ಪಡೆಲ್ ಕನಕನಾಯಕೊಗು ಬೆಲಿಯೊ ಆಘಾತ ಐತ್. ಚೋರೆಡೊ ಪೊಲೆಲ್, ಚಗತ್ತೊ ರಾಶಿಡೊ ನಡುಲು ಕನಕನಾಯಕ ಹಬರ್ ಇಲ್ಲಾಂಟೆ ಬೂನುಟ್ಟಿನ್ನ.

ಪಡೆರೊ ನಿಸ್ಸಾರತೆ: ಪಡೆಲ್ ಸೋತುಟ್ಟು ನಿತ್ರಾಣ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ಕನಕನಾಯಕೊಗು "ಮೈಯಾವು ಈ ದುನಿಯಾವುಡೊ ಕಲಿ. ದಾಸ ಆವು. ನಲ್ಲೊ ಸಂದೋಲತ್ತೊ ಮೋಕ್ಷ ಸಾಧನೆಡೊ ತೆರುಡಪರ ಬಾ" ಚೆಂತ್ ಆರಾ ಬಿಲ್ಚೊ ಪೊಲೆ ಐತ್.

ವಿರಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗ: ಈ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಕನಕ ನಾಯಕಡೊ ಜೀವನತ್ತೊ ದಿಕ್ಕ್‌ಡಮೇ ಬದಲಾಕಿತ್ತ್. ಧರ್ಮ, ತತ್ವ, ಪುರಾಣ ಶಾಸ್ತ್ರತ್ತೊ ಸಂಸ್ಕಾರ ಇನ್ನೊ ಮನಸ್ ವಿರಕ್ತಿಡೊ ಕಡೆಕ್ ಮಾಲಿತ್ತ್. ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಕಿನಾವುಲು ಕಂಡೊಂಟಿನ್ನೊ ದೈವತ್ತೊ ಅಶರೀರವಾಣಿಗ್ ಒರು ರೂಪ ಕಿಟ್ಟಿಯೊ ಪೊಲೆ ಐತ್.

ತಾತಾಚಾರ್ಯ ಕಿಟ್ಟಿಯೊ: ತಾತಾಚಾರ್ಯ‌ಡೆ ಭೇಟಿ ಆಯೊ ಕನಕದಾಸ ಅಯಾಲೊ ಮೂಲಕ ಹರಿಯೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಚೆಲ್ಡೊ ವೈಷ್ಣವ ತತ್ವತ್ತ್‌ಗ್ ಆಕರ್ಷಿತ ಐತ್.

ಹರಿದಾಸ ಆಯದ್: ಹರಿದಾಸ ಆವೊನು ಚೆಂತ್ ನಿರ್ಧಾರ ಆಕಿಯೊ ಪಿನ್ನೆ ಅಧಿಕಾರ, ಅಂತಸ್ತ್, ಅರಮನೆ, ಸಂಬಂಧತ್ತಜ ಎಲ್ಲಾರೆಂ ಬುಟ್ಟೊ ಕನಕದಾಸ, ದುನಿಯಾವುಡೊ ತುನಿ ಚಮಯತ್ತೆ ಎಡ್ತ್ ಇಟ್ಟ್‌ಟ್ಟ್ ಭಾಗವತ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಬಯಲ್‌ಗ್ ಬಂತ್. ಕಾಗಿನೆಲೆಲ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹ ದೈವತ್ತೊ ಒರು ಸೈಡ್‌ಲ್ ಬಾಡತ್ತೆ ಕ್ವಾನೊ ತಂಡೊ ಪಿರ್ಸತ್ತೊ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಡೊ ಮೂರ್ತಿಡೆ ಆದಿಕೇಶವಡೊ ಪೇರ್‌ಲ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಆಕಿತ್ತ್.

ವ್ಯಾಸರಾಯಡೊ ಗರಡಿಲ್: ಅದ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ಮದನಪಲ್ಲಿಡೊ ಮುಟ್ಟತ್ತೊ ಕಂದಕೂರುಲು ವ್ಯಾಸ ಸಮುದ್ರ ಚೆಲ್ಡೊ ಕೊಲತ್ತೆ ಕೆಟ್ಟುಡೊ ಸೊರತ್ತಪ್ಪ ಕನಕದಾಸರ್ ವ್ಯಾಸರಾಯರ್‌ಡೆ ಭೇಟಿ ಐತ್. ಕೊರಿಯ ನಾಲ್ ಅಯಾಲೊ ಮಠತ್ತ್‌ಲ್ ಇಂತ್. ಅಯಾಲೊ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಎಡ್ತೊಂಡುತ್ತು. ಅವುಡೆ ಅಯಾಲೊ ಇಲ್ಮ್ ಕಾಟೊಗು ಸುಮಾರ್ ಪ್ರಸಂಗತ್ತೆ ಎದ್‌ರ್ತ್‌ಟ್ಟ್ ಗೆಂದಿತ್ತ್.

ಕ್ಷೇತ್ರ ದರ್ಸನ: ಹಂಪಿಡೆ ಸುರು ಆಕಿಟ್ಟ್ ತಿರುಪತಿ, ಕನಕಗಿರಿ, ಶ್ರೀರಂಗ, ಬೇಲೂರು, ಮೇಲುಕೋಟೆ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ, ಶಿವನಸಮುದ್ರ, ಮಹಾದೇವಪುರ, ಸೋಸಲೆ, ಪುರಿ, ಗಯಾ, ಮಥುರಾ, ದ್ವಾರಕೆ, ರಾಜಸ್ತಾನ, ಉಡುಪಿ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ತೆ ಸಂದರ್ಸನ ಆಕಿತ್.

ಹರಿಭಕ್ತಿ ಸಾರ: ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಡೊ ಸುರುಲೆ ಹಂಪಿಲ್ ನೃಸಿಂಹಸ್ತವ ಚೆಲ್ಡೊ ಸ್ತುತಿಕಾವ್ಯತ್ತೆ, ಬೇಲೂರುಲು ಹರಿಭಕ್ತಿ ಸಾರ ಚೆಲ್ಡೊ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ರೆ ಕೆಟ್ಟಿತ್.

ಕರ್ಮಬೂಮಿಲ್: ಇಜನೆ ದೇಸತ್ತೊ ಉದ್ದಗಲತ್ತ್‌ಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ತೆ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ತ್‌ಗ್ ಸಂಚಾರ ಆಕಿಯೊ ಅಯಾಲ್ ಅಕೇರಿಗ್ ಕಾಗಿನೆಲೆಡೆ ಕರ್ಮಬೂಮಿ ಆಕಿಯೊಂಡಿತ್.

ವ್ಯಾಸರಾಯರ್– ಪುರಂದರಡೊ ಮೌತು: ಗುರು ವ್ಯಾಸರಾಯ ಪಿನ್ನೆ ಸಹಚಿಂತಕ ಆಯಿಟ್ಟಿನ್ನೊ ಪುರಂದರ ದಾಸ ಜಂಡಾಲುಂ ಮರಿಚ್ಚಾರ್. ಜಲ್ಸೆಲ್ ಮೆರೆಇಯೊಂಟಿನ್ನೊ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯೊಂ ತಂಡೊ ಉಲ್ಗತ್ತೊ ತಿಕ್ಕಾಟತ್ತ್‌ಲ್ ಹಲಾಕೈತ್.

ನಳಚರಿತ್ರೆ– ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ: ಇದ್‌ರೊ ನಡುಲು ನಳಚರಿತ್ರೆ ಪಾಟೆಲ್ತ್‌ರೆ ಎಲ್ದಿತ್. ಅದೇ ಪೋಲೆ, ಜಾವುಂ ಪೋಲು ನ್ಯೆಚಿ ಬಯರ್ ನೊರಕ್‌ಡೊ ಶ್ರಮಜೀವಿಮಾರೊ ಪರವಾಯಿಟ್ಟ್ ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಚೆಲ್ಡೊ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೂಪಕ ಕಾವ್ಯ ಎಲ್ದಿತ್.

ಕೀರ್ತನೆಜ: ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿನ್ನೆ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆ ಇನ್ನೊ ಕೀರ್ತನೆಜಲೆ ಎಲ್ದಿತ್. ಉಗಾಭೋಗ, ಮುಂಡಿಗೆಜ ಸೇರಿಟ್ಟ್ ಸುಮಾರ್ ಮುನ್ನೂರುಡೊ ಕಾನ ಯಾರ ಪಾಟ್‌ಜ ಕನಕದಾಸರ್‌ಡೊ ಪೇರ್‌ಲ್ ಕಿಟ್ಟಿಡ್.

ಆದಿಕೇಶವಡೊ ಸೇವೆ: ಅದ್‌ಲ್ ಪಿನ್ನೆ ನಾಲುಗುಂ ಕಾಗಿನೆಲೆ– ಕುಮ್ಮೊರು ಗಡಿಲ್ ತಾನೇ ಮುನ್ನೊಲು ಕೆಟ್ಟ್‌ಬಾಟಿಯೊ ಕೊಲತ್ತ್‌ಲ್ ಕುಲ್ಚಿಟ್ಟ್ ಕೇಶವಡೊ ಸೇವೆಲ್ ತೊಡಜಿತ್. ಇಪ್ಪೊಂ ಆ ಕೊಲತ್ತೊ ಕಾಲುವೆಡೆ “ಕನಕನಾಯಕಡೊ ಕಾಲುವೆ” ಚೆಂತ್, ಪೂತೋಟತ್ತೆ ದಾಸನಕೊಪ್ಪ ಚೆಂತ್, ಅಯಾಲ್ ದೆಚ್ಚೊಂಟಿನ್ನೊ ಕಟ್ಟೆಡೆ ಕನಕಡೊ ಕಟ್ಟೆ ಚೆಂತ್ ಬಿಲಿಕ್‌ಡಾರ್.

ಕಡೆರೊ ನಾಲ್: ಸುಮಾರ್ 90 ವರ್ಸತೋಲೊಂ ಅಯಾಲ್ ಚೈಚಿಟ್ಟಿಂತ್. ಅಪ್ಪ ಅಯಾಲ್ ಕೆಟ್ಟ್‌ಬಾಟಿಯೊ ಕಾಗಿನೆಲೆಡೊ ಆದಿಕೇಶವ ಗುಡಿಲೇ ಚೈಕೊಗು ಸುರು ಆಕಿತ್. “ನಿಂಡೊ ಪಾದತ್ತೆ ಬುಟ್ಟುಟ್ಟು ಚೈಕೊಗು ಉಂಡಾ ಹರಿಯೇ” ಚೆಲ್ಡದೇ ಅಯಾಲೊ ಮಂತ್ರ ಐತ್.

ಮೌತು: ಕ್ರಿ.ಶ 1488ರೊ ಸುಮಾರ್‌ಲ್ ಜನ್ಮ ಎಡ್ತೊ ಕನಕದಾಸರ್, 90 ವರ್ಸ ಚೈಚಿಟ್ಟ್ ಸುಮಾರ್ 1578ಲ್ ಕಾಗಿನೆಲೆಲ್ ಮರಿಚಿತ್.

******

ಆಧಾರಗ್ರಂಥಜ

ಕನಕದಾಸರ್ ಎಲ್ದಿಯೊ ಪಾಟೆಲ್ಂಜ

1. ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ – ಸಂ: ಆರ್.ಸಿ.ಹಿರೇಮಠ
2. ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ – ಸಂ: ದೇ.ಜವರೇಗೌಡ
3. ನಳಚರಿತ್ರೆ – ಸಂ: ಹಾತೂರು ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ
4. ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ – ಸಂ: ಎಸ್.ರಂಗನಾಥ ಶರ್ಮಾ
5. ಕೀರ್ತನೆಗಳು – ಸಂ: ಸುಧಾಕರ

ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಜ:

1. ಕವಿ ಕನಕದಾಸರು – ಕಟ್ಟಿ ಶೇಷಾಚಾರ್ಯ
2. ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಹಾಸಂತ ಕನಕದಾಸ – ಚನ್ನಪ್ಪ ಎರೇಸೀಮೆ / ಎಂ.ಬಸವರಾಜು
3. ಕನಕದರ್ಶನ – ದೇಜಗೌ
4. ಕನಕ ರೂಪಕ – ಸುಧಾಕರ
5. ವಿಶ್ವಮಾನವ ಕನಕದಾಸರು – ನಿಂಗಣ್ಣ ಸಣ್ಣಕ್ಕಿ
6. ಕನಕದಾಸ – ನಾಗರತ್ನ ಟಿ.ಎನ್.
7. ಶ್ರೀ ಕನಕದಾಸರು – ಬಸವರಾಜ ನಾಯ್ಕರ್
8. ವಿಶ್ವಮಾನವ ಸಂತಕವಿ ಶ್ರೀ ಕನಕದಾಸರು – ಒಡೆಯರ್ ಡಿ ಹೆಗ್ಗಡೆ

ಸೃಜನಶೀಲ ಕೃತಿಜ:

1. ಕಾಲಜ್ಞಾನಿ ಕನಕ: ಕಿ.ರಂ.ನಾಗರಾಜ
2. ವಧೂಟಿ: ಕಾ.ತ.ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ

ವಿಮರ್ಶೆಡೊ ಎಲ್ಂಜ:

1. ಕನಕಸಾಹಿತ್ಯ ದರ್ಶನ ಸಂಪುಟಗಳು– ಪ್ರ: ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ
2. ಕನಕ ಕಿರಣ– ಸಂ: ಕಾ.ತ.ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ
3. ಹಳ್ಳಿ ಅಧ್ಯಯನ– ಕಾಗಿನೆಲೆ: ಸಂ: ಹೊರೆಯಾಲ ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ
4. ನೀ ಮಾಯೆಯೊಳಗೊ ನಿನ್ನೊಳು ಮಾಯೆಯೊ: ಸಂ: ಬಿ.ಶಿವರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ
5. ಅನುಭಾವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳು: ಜಿ.ಎಸ್.ಉಪಾಧ್ಯ
6. ಮುತ್ತು ಬಂದಿದೆ ಕೇರಿಗೆ: ಸಂ: ಎನ್.ಸುರೇಶ ನಾಗಲಮಡಿಕೆ

7. ಕನಕದಾಸ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನುಸಂಧಾನ: ಸಂ: ಹೆಚ್.ಎಂ.ಸ್ವಾಮಿಗೌಡ

ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖನಜ:

1, ಕನಕದಾಸರ ಕಾಲ, ದೇಶ, ಮತ ಮತ್ತು ಜೀವನ– ಜಿ.ವರದರಾಜರಾವ್

2. ಕನಕದಾಸರ ಜೀವನ ವಿಚಾರ– ಜ್ಯೋತಿ ಹೊಸೂರ

3. ಕನಕದಾಸರು– ಕೆಲವು ಚಿಂತನೆಗಳು: ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

4. ಕನಕದಾಸರ ಕೆಲವು ಐತಿಹ್ಯಗಳ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿ– ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿ

5. ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದಾರಿ ಯಾವುದು?– ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ

6. ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಪಂಥಗಳ ಪಾತ್ರವೇನು?: ಬಂಜಗೆರೆ ಜಯಪ್ರಕಾಶ

7. ಕನಕದಾಸರು ಮತ್ತು ಅನುಭಾವ ಪಂಥ: ಕೆ.ವಿ.ಸುಬ್ಬಣ್ಣ

8. ಕನಕದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು– ಕೆ.ವಿ.ನಾರಾಯಣ

9. ಕನಕನೆಂಬ ವರ್ತಮಾನದ ತುರ್ತು– ಬಸವರಾಜ ಕಲ್ಗುಡಿ

***